

Mötesbok: Kommunfullmäktige (2025-11-24)

Kommunfullmäktige

Datum: 2025-11-24

Plats:

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

Kallelse Kommunfullmäktige 2025-11-24

3

Ärenden

129/25 Fastställande av dagordning	5
130/25 Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige	6
131/25 Anmälan av nya motioner	7
132/25 Anmälan av nya interpellationer	8
133/25 Besvarande av interpellationer	9
134/25 Fråga	10
135/25 Svar på motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty	11
136/25 Nytt ägardirektiv AB Skövdebostäder	21
137/25 Utökning av verksamhetsområde för kommunalt VA i Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken södra	42
138/25 Antagande av biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029	54
139/25 Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel	85
140/25 Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg	105
141/25 Anmälningsärenden kommunfullmäktige 24 november 2025	127
142/25 Val till kommunala bolag, Skövde Energi AB samt Skövde Energi Elnät AB	274
143/25 Valärenden	275
144/25 Avslutning	276

Kallelse och ärendelista till

Kommunfullmäktige

Tid: 2025-11-24 kl. 18:00

Plats: Sessionssalen

Ledamot som inte kan närvara vid sammanträdet skall själv kontakta gruppledare

OBS! Innan sammanträdet kommer utbildning om hot och våld mot förtroendevalda att hållas i Sessionssalen.

Dagordning		
Inledning Mötets öppnande Val av protokolljusterare Närvarokontroll		
Ärenden		
1		Fastställande av dagordning
2		Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige
3		Anmälan av nya motioner
4		Anmälan av nya interpellationer
5		Besvarande av interpellationer
6		Fråga
7	KS2025.0217	Svar på motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty
8	KS2025.0157	Nytt ägardirektiv AB Skövdebostäder
9	KS2025.0306	Utökning av verksamhetsområde för kommunalt VA i Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken södra
10	KS2025.0335	Antagande av biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029
11	KS2025.0340	Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
12	KS2025.0341	Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

13	KS2025.0005	Anmälningsärenden kommunfullmäktige 24 november 2025
14	KS2022.0284	Val till kommunala bolag, Skövde Energi AB samt Skövde Energi Elnät AB
15		Valärenden
16		Avslutning

Skövde, 2025-11-14

Monica Green (S)
Ordförande

Camilla Arvidsson
Sekreterare

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-09-25**

Diarienummer: **KS2025.0217-7**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Svar på motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty.

Bakgrund

En motion från Ulla-Britt Hagström (L) om att uppmärksamma Lilli Zickerman, som i motionen kallas hemslöjdens grundare, med en staty har inkommit. Ärendet har varit på remiss hos kultur- och fritidsnämnden som inkommit med sitt yttrande till kommunstyrelsen.

I sitt yttrande beskriver kultur- och fritidsnämnden att det idag är ovanligt med skulpturala porträtt av personer i offentliga miljöer då gestaltungsuppdrag idag primärt överlåter till konstnären att presentera en gestaltning baserad på sitt eget konstnärskap, för att stärka konstnärlig frihet och konsten som yrke. Inte minst på grund av synen på konstens roll förändrats sedan personporträtt oftare var en del av den offentlig miljö.

Yttrandet framhåller även proposition 2017/18:110 som antogs av regeringen vilket medförde ett nytt nationellt mål kring Gestaltad Livsmiljö. Som just fastslog värdet av invånarnas livsmiljö som central för konstnärlig gestaltning. Att genomföra uppdrag enligt motionärens förslag går på tvärs mot denna ambition.

Även om det på grund av materialval, teknik, storlek, kringkostnader - belysning, markarbete, fundament samt kostnad för det konstnärliga arbetet är svårt att uppskatta kostnaden för ett projekt som detta har skulpturen Aktivisten från 2021, av Johan Malmström som avbildar Ingrid Segerstedt använts som referensprojekt. Budgeten för projektet 2021 var 800 000 kronor vilket i dagens mått, med inflation och stigande materialpriser uppskattas kunna motsvara kostnader upp mot 1 400 000 kronor. I den nämnda budgeten på 800 000 kronor ingick heller inte belysning och fundament.

Utöver nämnda anledningar lyfts i yttrandet att Lilli Zickermans monogram redan idag finns representerad i Skövdes offentliga miljö genom Helena Lardotters ljuskonstverk Pixelström

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-09-25**

Diarienummer: **KS2025.0217-7**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

på Hertig Johans torg samt att mönstret från Pixelström återkommer på exempelvis betongsuggor i Skövde.

Utifrån ovanstående föreslås att kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige avslå motionen.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Svar på motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty
Beslut Kommunstyrelsens arbetsutskott, 2025-06-04, Ärende 126_25, Remittering av motioner

Motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty (L)

Beslut Kultur- och fritidsnämnden, 2025-09-24, Ärende 62_25, Remissyttrande Motion om att uppmärksam...

Skickas till

Motionären

Kultur- och fritidsnämnden

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

KFN § 62/25
Remissyttrande Motion om att uppmärksamma
hemslojdens grundare med staty

KFN2025.0065

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott	2025-09-11	51/25
2 Kultur- och fritidsnämnden	2025-09-24	62/25

Beslut

Kultur - och fritidsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen om att uppmärksamma hemslojdens grundare med staty.

Bakgrund

Liberalerna har inkommit med ovanstående motion där kultur- och fritidsnämnden getts möjlighet till yttrande.

I motionen framgår det att man önskar uppmärksamma Lilli Zickerman med en staty i Helensparken eller annan lämplig plats.

Yttrande

Att göra ett skulpturalt porträtt av en person för offentlig miljö är idag ovanligt. Detta beror på att gestaltungsuppdrag idag primärt överlåter till konstnären att presentera en gestaltning baserad på sitt eget konstnärskap, för att stärka konstnärlig frihet och konsten som yrke.

Ytterligare en anledning till att porträtteringar av enskilda personer är ovanliga nu är att synen på konstens roll förändrats. Med proposition 2017/18:110 antog regeringen ett nytt nationellt mål kring Gestaltad Livsmiljö. Som just fastslog värdet av invånarnas livsmiljö som central för konstnärlig gestaltning. Att genomföra uppdrag enligt förslag går på tvärs mot denna ambition.

Lilli Zickermans monogram återfinns i bland annat ljuskonstverket Pixelström av Helena Larsdotter på Hertig Johans torg. Mönstren från verket Pixelström återkommer på till exempel betongsuggor i staden.

Under sektorns handläggning har synpunkter från Thomas Oldrell, konstchef, tagits emot där det framgår att beräkna kostnader för ett projekt som detta är svårt då det är många parametrar som behöver tas in i beräkningen. Så som materialval, teknik, storlek, kringkostnader - belysning, markarbete, fundament samt kostnad för det konstnärliga arbetet. För att ge en referens till kostnader för att genomföra en konstnärlig gestaltning enligt förslag har vi tittat på Skulpturen Aktivisten från 2021 som avbildar Ingrid Segerstedt i

Skövde kommun
Kultur- och fritidsnämnden

Protokollsutdrag

11 (18)

Göteborg av konstnären Johan Malmström från Lidköping. Vare sig det handlar om ett arbete i helfigur eller en byst så bör medel tilldelas ett liknande arbete mellan 800 000* -1 400 000 kr.

**800 000 kr är summan som Johan Malmströms budget var 2021. Sedan dess har inflation samt priser för metall och gjutning höjts drastiskt uppskattningsvis 30%. I denna budget ingick inte heller belysning och fundament samt att konstnärens arvode också varierar.*

Utifrån ovanstående yttrande anser kultur- och fritidsnämnden att motionen ska avslås.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Remissyttrande Motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med staty

Motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty (L)

Skickas till

Kommunstyrelsen

Rasmus Jacobsson, kanslisamordnare

KSAU § 126/25

Remittering av motioner

KS2025.0043

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-06-04	126/25

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar om remittering enligt nedan.

- **Motion** om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med staty. (L) (KS2025.0217)
Remitteras till kultur- och fritidsnämnden.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt förvaltningens förslag.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har beslutat att lämna inkomna motioner till kommunstyrelsen för beredning. Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar remittera motioner som berör annan nämnds verksamhetsområde.

Följande motioner bereds under kommunstyrelsens verksamhetsområde:

- **Motion** om planläggning av villatomter. (L) (KS2025.0236)

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Remittering av motioner

Motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty (L)

Motion om planläggning av villatomter (L), signerad

Skickas till

Camilla Arvidsson, handläggare Demokratistöd

Motion till kommunfullmäktige

Uppmärksamma Hemslöjdens grundare med en staty

Skövde kommun hedrar vid olika tillfällen betydelsefulla personer från Skövde med namnet på en gata, ett torg, en staty eller på annat sätt. Hittills har det ofta handlat om män och enstaka kvinnor. Textilkonstnär Lilly Zickerman är känd som grundare av den svenska hemslöjdsrörelsen. Hon är också känd för inventeringen av Sveriges folkliga textilkonst och har dokumenterat olika textila tekniker. Föreningen för Svensk Hemslöjd grundades i Stockholm 1899 med prins Eugen som ordförande och Lilli Zickerman som föreståndare för butiken som föreningen startade och drev i Stockholm. Föreningen deltog i utställningar och blev stilbildande. Lillis betydelse för konstnärlighet och estetik för den svenska hemslöjden måste uppmärksammas mera. Hon flyttade tillbaka till Skövde 1946 och ligger senare begravd på S:t Sigfrids minnesplats där det finns ett monument i anslutning till graven. Hennes samlingar finns på Nordiska museet i Stockholm, bl a vävning och broderi.

Förbundet Hemslöjden Skaraborg har unika lokaler i Helénsparken. Målet är att förmedla, dokumentera och sprida kännedom om hantverk och slöjd som vårt kulturarv och att stimulera och väcka intresse för slöjd och hantverk. Idag har vi en ny företeelse med s k stickcaféer som växer upp på olika platser. Att också hedra Lilli Zickerman med en staty i Helénsparken eller annan lämplig plats är en möjlighet för Skövde som ett nytt bidrag för turismen med Skövde som hemslöjdens kulturstad.

Liberalerna i Skövde föreslår

Att t textilkonstnären Lilly Zickerman hedras med en staty i Helénsparken eller annan lämplig plats som förstärkning av monumentet vid gravplatsen.

Skövde 2025 04 09

Ulla-Britt Hagström

KS § 172/25**Svar på motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty**

KS2025.0217

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-10-22	189/25
2 Kommunstyrelsen	2025-11-05	172/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty.

Yrkanden

Maria Hjärtqvist (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Christer Winbäck (L) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut, ställer dem mot varandra och finner att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut, att avslå motionen.

Bakgrund

En motion från Ulla-Britt Hagström (L) om att uppmärksamma Lilli Zickerman, som i motionen kallas hemslöjdens grundare, med en staty har inkommit. Ärendet har varit på remiss hos kultur- och fritidsnämnden som inkommit med sitt yttrande till kommunstyrelsen.

I sitt yttrande beskriver kultur- och fritidsnämnden att det idag är ovanligt med skulpturala porträtt av personer i offentliga miljöer då gestaltungsuppdrag idag primärt överlåter till konstnären att presentera en gestaltning baserad på sitt eget konstnärskap, för att stärka konstnärlig frihet och konsten som yrke. Inte minst på grund av synen på konstens roll förändrats sedan personporträtt oftare var en del av den offentlig miljö.

Yttrandet framhåller även proposition 2017/18:110 som antogs av regeringen vilket medförde ett nytt nationellt mål kring Gestaltad Livsmiljö. Som just fastslog värdet av invånarnas livsmiljö som central för konstnärlig gestaltning. Att genomföra uppdrag enligt motionärens förslag går på tvärs mot denna ambition.

Skövde kommun
Kommunstyrelsen**Protokollsutdrag**

37 (41)

Även om det på grund av materialval, teknik, storlek, kringkostnader - belysning, markarbete, fundament samt kostnad för det konstnärliga arbetet är svårt att uppskatta kostnaden för ett projekt som detta har skulpturen Aktivisten från 2021, av Johan Malmström som avbildar Ingrid Segerstedt använts som referensprojekt. Budgeten för projektet 2021 var 800 000 kronor vilket i dagens mått, med inflation och stigande materialpriser uppskattas kunna motsvara kostnader upp mot 1 400 000 kronor. I den nämnda budgeten på 800 000 kronor ingick heller inte belysning och fundament.

Utöver nämnda anledningar lyfts i yttrandet att Lilli Zickermans monogram redan idag finns representerad i Skövdes offentliga miljö genom Helena Lardotters ljuskonstverk Pixelström på Hertig Johans torg samt att mönstret från Pixelström återkommer på exempelvis betongsuggor i Skövde.

Utifrån ovanstående föreslås att kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige avslå motionen.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Svar på motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty
Beslut Kommunstyrelsens arbetsutskott, 2025-06-04, Ärende 126_25, Remittering av motioner

Motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty (L)

Beslut Kultur- och fritidsnämnden, 2025-09-24, Ärende 62_25, Remissyttrande Motion om att uppmärksam...

Skickas till

Motionären

Kultur- och fritidsnämnden

KSAU § 189/25

Svar på motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty

KS2025.0217

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-10-22	189/25

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Bakgrund

En motion från Ulla-Britt Hagström (L) om att uppmärksamma Lilli Zickerman, som i motionen kallas hemslöjdens grundare, med en staty har inkommit. Ärendet har varit på remiss hos kultur- och fritidsnämnden som inkommit med sitt yttrande till kommunstyrelsen.

I sitt yttrande beskriver kultur- och fritidsnämnden att det idag är ovanligt med skulpturala porträtt av personer i offentliga miljöer då gestaltningsuppdrag idag primärt överlåter till konstnären att presentera en gestaltning baserad på sitt eget konstnärskap, för att stärka konstnärlig frihet och konsten som yrke. Inte minst på grund av synen på konstens roll förändrats sedan personporträtt oftare var en del av den offentlig miljö.

Yttrandet framhåller även proposition 2017/18:110 som antogs av regeringen vilket medförde ett nytt nationellt mål kring Gestaltad Livsmiljö. Som just fastslog värdet av invånarnas livsmiljö som central för konstnärlig gestaltning. Att genomföra uppdrag enligt motionärens förslag går på tvärs mot denna ambition.

Även om det på grund av materialval, teknik, storlek, kringkostnader - belysning, markarbete, fundament samt kostnad för det konstnärliga arbetet är svårt att uppskatta kostnaden för ett projekt som detta har skulpturen Aktivisten från 2021, av Johan Malmström som avbildar Ingrid Segerstedt använts som referensprojekt. Budgeten för projektet 2021 var 800 000 kronor vilket i dagens mått, med inflation och stigande materialpriser uppskattas kunna motsvara kostnader upp mot 1 400 000 kronor. I den nämnda budgeten på 800 000 kronor ingick heller inte belysning och fundament.

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

40 (42)

Utöver nämnda anledningar lyfts i yttrandet att Lilli Zickermans monogram redan idag finns representerad i Skövdes offentliga miljö genom Helena Lardotters ljuskonstverk Pixelström på Hertig Johans torg samt att mönstret från Pixelström återkommer på exempelvis betongsuggor i Skövde.

Utifrån ovanstående föreslås att kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige avslå motionen.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Svar på motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty
Beslut Kommunstyrelsens arbetsutskott, 2025-06-04, Ärende 126_25, Remittering av motioner

Motion om att uppmärksamma hemslöjdens grundare med en staty (L)
Beslut Kultur- och fritidsnämnden, 2025-09-24, Ärende 62_25, Remissyttrande Motion om att uppmärksam...

Skickas till

Motionären
Kultur- och fritidsnämnden

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2025.0157-1**Handläggare: **Monica Schelander**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Nytt ägardirektiv AB Skövdebostäder

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anta förslag till ägardirektiv för AB Skövdebostäder (KS2025.0157-3) samt att instruera till utsett stämmombud att på bolagsstämma rösta för att anta det nya ägardirektivet.

Bakgrund

I strategisk plan med budget 2025 beslutade kommunfullmäktige att ge kommundirektören och tillika vd i Skövde Stadshus AB i uppdrag att i samband med översyn av AB Skövdebostäders ägardirektiv se över möjligheterna att i en högre utsträckning använda bolaget i tillväxtsyfte i kommunkoncernen. Uppdraget innefattade att se över bostadsmarknadsandelen i ägardirektivet samt att identifiera möjlighet till avyttring av vissa objekt.

I syfte att öka AB Skövdebostäders möjlighet till att bidra till nyproduktion av bostäder föreslås att ägardirektivet ändras. Under punkt 1.3 ”Syfte med verksamheten”, föreslås att punkten om bostadsmarknadsandel tas bort för att skapa förutsättningar för bolaget att i egen regi öka tillväxttakten.

En ny punkt under 1.3 ”Syfte med verksamheten”, föreslås läggas till att ”förvalta och utveckla fastighetsbeståndet på ett sätt som både tar hänsyn till hyresgästernas boendemiljö och fastigheternas värde. I detta ingår även möjligheten att köpa fastigheter för att utveckla samt sälja fastigheter för att till exempel finansiera nybyggnation.”

En ändring föreslås även avseende punkt 2.2 underställningsplikt då praxis utvecklats till att fastigheter kan komma att ofta avyttras i bolagsform genom vad som brukar benämnas som fastighetspaketering.

Då kommunfullmäktige under våren beslutade om en ägarpolicy och riktlinjer bolagsstyrning föreslås att de punkter som återfinns i dessa styrdokument stryks och att det även framåt även ligger som grund för justering i samtliga majoritetsägda bolags ägardirektiv.

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2025.0157-1**

Handläggare: **Monica Schelander**

Tillägg föreslås i den inledande punkten för att tydliggöra att bolaget ska förhålla sig till beslutad ägarpolicy och riktlinjer för bolagsstyrning. Nedan redogörs för de punkter som föreslås strykas:

Punkterna 1.2 Kommunkoncernverksamhet och 4.2 Principen om kommunkoncernnytta återfinns i ägarpolicy.

Punkterna 5. Intern kontroll, 6.1 Tillsättande och avsättande av vd, 7 Civil beredskap och förebyggande arbete återfinns i riktlinjer bolagsstyrning.

Punkt 6.2 Arvode återfinns i arvodesbestämmelserna och anställningsvillkor, löneöversyn och arbetsmiljöansvar för vd återfinns i Skövde Stadshus AB:s riktlinje för bolagsstyrelse.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Nytt ägardirektiv AB Skövdebostäder

Ägardirektiv AB Skövdebostäder till KF nov 25 med justeringar

Ägardirektiv AB Skövdebostäder till KF nov 25 ren version

Skickas till

AB Skövdebostäder

Skövde Stadshus AB

Handläggare

Monica Schelander

Kommunstyrelsen

Ägardirektiv för AB Skövdebostäder

Beslutad av kommunfullmäktige

28 april 2025, § xx/25. Dnr KS2025.0157

Innehåll

1.	Bolagets uppgifter och allmänna inriktning	3
1.1	Förhållande till Skövde kommun	3
1.2	Syfte med verksamheten.....	3
1.3	Ägarintresse.....	4
2.	Insyns- och tillsynsfunktion.....	4
2.1	Kommunstyrelsens insyns- och tillsynsfunktion	4
2.2	Underställningsplikt.....	5
3.	Informationsskyldighet	5
3.1	Bolagets informationsskyldighet till kommunstyrelsen och moderbolaget	5
3.2	Moderbolagets koncern tillsyn.....	6
4.	Ekonomi	6
4.1	Allmänt	6
4.3.	Budget	6
4.4	Avkastningskrav	6
4.5	Värdeöverföring.....	6
4.6	Borgen	7

Dokumenttyp: Ägardirektiv

Dokumentet gäller för: AB Skövdebostäder

Diarienummer: KS2025.00xx

Reviderad:

Giltighetstid: Tills nytt beslut tas

Tidpunkt för aktualitetsprövning: Varje mandatperiod

Dokumentansvarig: Kommunjurist

Andra tillhörande dokument: Bolagsordning

Ägardirektiv – AB Skövdebostäder, 556042–3039

För den verksamhet som bedrivs i AB Skövdebostäder, nedan kallat Bolaget, gäller dessa ägardirektiv antagna av kommunfullmäktige i Skövde kommun den xx 2025, § xx/25 och därefter beslutade på bolagsstämma i Bolaget den x xx 202x.

I detta dokument används begreppet kommunkoncern som ett sammanfattande begrepp för samtliga bolag, nämnder och förvaltningar i Skövde kommun. Vidare används begreppet moderbolag som benämning på Skövde Stadshus AB.

1. Bolagets uppgifter och allmänna inriktning

1.1 Förhållande till Skövde kommun

Bolaget är ett organ för Skövde kommuns verksamhet och således underordnat kommunen. Bolaget ska tillämpa de principer som framgår av kommunens ägarpolicy och följa riktlinjer för bolagsstyrning samt övriga direktiv utfärdade av kommunfullmäktige och moderbolaget. Bolaget ska regelbundet till sin ägare rapportera om Bolagets ekonomi- och verksamhetsutveckling.

Bolagets verksamhet ska, utifrån en social grund och långsiktighet, bedrivas enligt affärsmässiga principer. Bolagets verksamhet ska bidra till kommunkoncernnyttan och göra det motiverat för Skövde kommun att äga Bolaget.

Av kommunfullmäktige och kommunstyrelse antagna kommungemensamma styrdokument ska gälla för Bolaget i den utsträckning som anges i kommunens beslut. Varje sådant enskilt beslut meddelas Bolaget genom moderbolagets försorg för beslut i Bolagets styrelse.

1.2 Syfte med verksamheten

Bolaget är ett av kommunens viktigaste redskap för att främja en god bostadsförsörjning. Skövde kommuns avsikt med Bolaget är att långsiktigt vara företrädare på kommunens bostadsmarknad genom ett allmännyttigt bostadsföretag. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara ett attraktivt boendalternativ i regionen.

Detta ska Bolaget göra genom att:

- tillhandahålla goda och trygga boendemiljöer i välskötta fastigheter och bostadsområden
- tillskapa och erbjuda hyresrätter i hela kommunen, inklusive yttertätorter, utifrån marknadens efterfrågan och Bolagets förmåga
- ge hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande över lägenheter, boendemiljö och servicenivå

- bidra till ett hållbart samhälle och vara ett föredöme i miljöfrågor
- bidra till ökad integration och mångfald både som hyresvärd och som arbetsgivare
- utgöra ett föredöme som socialt ansvarstagande hyresvärd samt ta ansvar för en rimlig del av socialförvaltningens och omvårdnadsförvaltningens behov av bostäder för särskilt utsatta grupper
- utgöra en katalysator i utvecklingen av främst nya men också befintliga bostadsområden och därigenom bidra till levande, trygga och hållbara stadsdelar
- underlätta för fler unga att etablera sig på bostadsmarknaden
- bidra till att äldre ska kunna bo kvar i eller i närheten av sitt bostadsområde
- utifrån marknadens efterfrågan och bolagets förmåga tillskapa nya hyresrätter
- Förvalta och utveckla fastighetsbeståndet på ett sätt som både tar hänsyn till hyresgästernas boendemiljö och fastigheternas värde. I detta ingår även möjligheten att köpa fastigheter för att utveckla samt sälja fastigheter för att till exempel finansiera nybyggnation
- sträva efter en rörlighet på bostadsmarknaden
- arbeta för att ombilda hyreslägenheter till andra upplåtelseformer, samt aktivt agera och hantera omställningen, i syfte att åstadkomma en variation av upplåtelseformer inom bostadsområden till främjande av integration och social sammanhållning
- tillskapa och erbjuda god tillgång av studentbostäder
- vid kommunikation och marknadsföring låta det framgå att Bolaget ingår i kommunkoncernen.

1.3 Ägarintresse

Bolaget ska som ägare till aktier och andelar i juridiska personer tillämpa principerna i detta ägardirektiv i den omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt.

2. Insyns- och tillsynsfunktion

2.1 Kommunstyrelsens insyns- och tillsynsfunktion

Moderbolaget har kommunens uppdrag att förse kommunstyrelsen med den information från Bolaget som kommunstyrelsen önskar ta del av. Bolaget ska därför till moderbolaget utge den information som moderbolaget behöver för att fullgöra sina åtaganden.

Bolaget ska tillställa moderbolaget en bolagsstyrningsrapport om den verksamhet som Bolaget har bedrivit under föregående kalenderår, varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Utöver bolagsstyrningsrapporten ska bolaget tillställa moderbolaget en årsredovisning. Bolaget ska årligen redovisa hur Bolaget arbetat med att uppfylla sina ägardirektiv i bolagsstyrningsrapporten.

2.2 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska av Bolaget beredas möjlighet att ta ställning i frågor som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt rörande Bolaget.

För att göra detta ska Bolaget till moderbolaget anmäla ärenden som bland annat avser följande:

- köp och försäljning av fastigheter, direkt eller i bolagsform, där köpeskillingen överstiger 2 500 prisbasbelopp
- beslut om köp eller försäljning av bolag och andelar i juridiska personer i det fall det innehåller andra affärshändelser än fastigheter dvs vad som framgår av punkt 1.

Moderbolaget underställer därefter kommunfullmäktige de ärenden som är av principiell beskaffenhet eller större vikt. Bolaget ska avvakta med verkställighet till dess ärendet behandlats av kommunfullmäktige i de fall underställelse sker.

3. Informationsskyldighet

3.1 Bolagets informationsskyldighet till kommunstyrelsen och moderbolaget

Information om bolagets verksamhet, ekonomisk rapportering med mera ska lämnas enligt de riktlinjer som fastställs av moderbolaget. Bolagets styrelse eller vd äger rätt att lämna information till moderbolaget när Bolaget finner att behov föreligger. I den årliga bolagsstyrningsrapporten ska Bolaget redogöra för Bolagets uppfyllelse av ägardirektivet.

Moderbolaget ansvarar för att information förs vidare till kommunstyrelsen i erforderlig omfattning.

I övrigt ska Bolaget löpande hålla moderbolaget väl informerad om Bolagets verksamhet. Detta innebär att Bolaget snarast ska anmäla följande handlingar till moderbolaget för hantering samt ställningstagande om de därefter ska vidarebefordras till kommunstyrelsen:

- a) protokoll från bolagsstämma
- b) protokoll från styrelsesammanträde
- c) Bolagets delårsrapporter och årsredovisning
- d) revisionsberättelse
- e) underlag för sammanställning av koncernredovisning för bolagskoncernen och för kommunen
- f) underlag för sammanställning av hållbarhetsredovisning ~~utifrån EU-direktiv CSRD och EU-Taxonomi~~
- g) bolagsstyrningsrapport
- h) övriga handlingar av vikt för moderbolaget som exempelvis affärs- och verksamhetsplan

Bolaget ska beakta och bidra till kommunstyrelsens lagstadgade uppsiktsplikt över Bolagets verksamhet. Detta gäller endast i den mån det ej möter hinder på grund av författningsenlig sekretess.

3.2 Moderbolagets koncerntillsyn

Representant för moderbolaget äger rätt att, efter beslut i moderbolagets styrelse, närvara vid Bolagets styrelsemöten och har då yttranderätt. Kallelse till Bolagets styrelsemöten ska skickas till moderbolaget samtidigt som till Bolagets ledamöter.

4. Ekonomi

4.1 Allmänt

Bolaget ska bedriva sin verksamhet enligt affärsmässiga principer och sträva efter en ekonomisk utveckling som ger förutsättningar för en ekonomisk stabilitet och en nyproduktion av bostäder. Bolagets fastigheter ska årligen värderas baserat på marknadsmässiga antaganden.

Bolaget ska sträva efter en långsiktig soliditet på minst 30 procent beräknat på Bolagets egna kapital. Vid beräkning med hänsyn till marknadsvärdering bör den långsiktiga justerade soliditeten vara minst 40 procent.

4.3. Budget

Bolaget ska senast den 1 december lämna in en resultatbudget för kommande räkenskapsår samt en uppskattad resultatbudget för året därefter samt en investeringsbudget för planerade investeringar med ett femårsperspektiv.

4.4 Avkastningskrav

Bolagets långsiktiga direktavkastning ska vara på samma nivå som övriga långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Skövde med justering för Bolagets kostnader för sitt allmännyttiga uppdrag. Med direktavkastning avses driftnetto i relation till fastigheternas genomsnittliga marknadsvärde.

4.5 Värdeöverföring

Bolagets resultat ska ge möjlighet till värdeöverföringar i enlighet med bolagsstämman beslut och bestämmelser i lag.

I samband med kommunfullmäktiges årliga beslut om strategisk plan med budget framgår ägarens förväntade värdeöverföringsnivå inför kommande verksamhetsår.

Storlek på värdeöverföringen behandlas av moderbolaget senast i februari, som en del i koncernens bokslutsprocess. Värdeöverföringen fastställs sedermera slutligt på Bolagets årsstämma utifrån rekommendation av moderbolagets styrelse.

4.6 Borgen

Bolaget har rätt att begära borgen hos kommunen mot marknadsmässig ersättning.

Ändringar i detta ägardirektiv beslutas av kommunfullmäktige.

Definitioner:

- Direktavkastning = driftnetto / genomsnittligt marknadsvärde
- Driftnetto = intäkter – underhållskostnader – driftskostnader (inkl fastighetsanknuten administration) – fastighetsavgift
- Soliditet = eget kapital + obeskattade reserver – latent skatt / balansomslutning
- Justerad soliditet = substansvärde / (balansomslutning + övervärde fastigheter)
- Substansvärde = synligt eget kapital + övervärde fastigheter – latent skatt
- Övervärde fastigheter = marknadsvärde – bokfört värde

Ägardirektiv för AB Skövdebostäder

Beslutad av kommunfullmäktige

28 april 2025, § xx/25. Dnr KS2025.0157

Innehåll

1.	Bolagets uppgifter och allmänna inriktning	3
1.1	Förhållande till Skövde kommun	3
1.2	Kommunkoncernverksamhet	3
1.3	Syfte med verksamheten	4
1.4	Ägarintresse	4
2.	Insyns- och tillsynsfunktion	5
2.1	Kommunstyrelsens insyns- och tillsynsfunktion	5
2.2	Underställningsplikt	5
3.	Informationsskyldighet	5
3.1	Bolagets informationsskyldighet till kommunstyrelsen och moderbolaget	5
3.2	Moderbolagets koncerntillsyn	6
4.	Ekonomi	6
4.1	Allmänt	6
4.2	Principen om kommunkoncernnytta	6
4.3.	Budget	6
4.4	Avkastningskrav	7
4.5	Värdeöverföring	7
4.6	Borgen	7
5.	Intern kontroll	7
6.	Personalfrågor med mera	7
6.1	Tillsättande och avsättande av vd	7
6.2	Anställningsvillkor, löneöversyn och arbetsmiljöansvar för vd	8
6.3	Arvode	8
7.	Civilberedskap och förebyggande arbete	8

Dokumenttyp: Ägardirektiv

Dokumentet gäller för: AB Skövdebostäder

Diarienummer: KS2025.00xx

Reviderad:

Giltighetstid: Tills nytt beslut tas

Tidpunkt för aktualitetsprövning: Varje mandatperiod

Dokumentansvarig: Kommunjurist

Andra tillhörande dokument: Bolagsordning

Ägardirektiv – AB Skövdebostäder, 556042–3039

För den verksamhet som bedrivs i AB Skövdebostäder, nedan kallat Bolaget, gäller dessa ägardirektiv antagna av kommunfullmäktige i Skövde kommun den xx 2025, § xx/25 och därefter beslutade på bolagsstämma i Bolaget den x xx 202x.

I detta dokument används begreppet kommunkoncern som ett sammanfattande begrepp för samtliga bolag, nämnder och förvaltningar i Skövde kommun. Vidare används begreppet moderbolag som benämning på Skövde Stadshus AB.

1. Bolagets uppgifter och allmänna inriktning

1.1 Förhållande till Skövde kommun

Bolaget är ett organ för Skövde kommuns verksamhet och således underordnat kommunen. **Bolaget ska tillämpa de principer som framgår av kommunens ägarpolicy och följa riktlinjer för bolagsstyrning samt övriga direktiv utfärdade av kommunfullmäktige och moderbolaget. Bolaget har att följa de direktiv som utfärdas av kommunfullmäktige och moderbolaget.** Bolaget ska regelbundet till sin ägare rapportera om Bolagets ekonomi- och verksamhetsutveckling.

Bolagets verksamhet ska, utifrån en social grund och långsiktighet, bedrivas enligt affärsmässiga principer. Bolagets verksamhet ska bidra till kommunkoncernnyttan och göra det motiverat för Skövde kommun att äga Bolaget.

Av kommunfullmäktige och kommunstyrelse antagna kommungemensamma styrdokument ska gälla för Bolaget i den utsträckning som anges i kommunens beslut. Varje sådant enskilt beslut meddelas Bolaget genom moderbolagets försorg för beslut i Bolagets styrelse.

~~1.2 Kommunkoncernverksamhet~~

~~Utöver vad som anges i punkt 1.3 ska Bolaget utifrån kommunkoncernperspektiv ha som ändamål att:~~

- ~~• bidra till kommunkoncernnyttan inom ramen för kommunfullmäktiges antagna vision och kommunfullmäktiges beslutade mål.~~
- ~~• bidra till optimalt resursnyttjande i kommunkoncernen~~
- ~~• bidra till utvecklingen av kommunens platsvarumärke och dess värden~~
- ~~• aktivt verka för att göra Skövde till en hållbar, utvecklingsinriktad och attraktiv kommun att bo och verka i.~~

1.3 Syfte med verksamheten

Bolaget är ett av kommunens viktigaste redskap för att främja en god bostadsförsörjning. Skövde kommuns avsikt med Bolaget är att långsiktigt vara företrädare på kommunens bostadsmarknad genom ett allmännyttigt bostadsföretag. Bolaget ska tillsammans med andra berörda intressenter aktivt arbeta för att Skövde kommun ska vara ett attraktivt boendelalternativ i regionen.

Detta ska Bolaget göra genom att:

- tillhandahålla goda och trygga boendemiljöer i välskötta fastigheter och bostadsområden
- tillskapa och erbjuda hyresrätter i hela kommunen, inklusive yttertätorter, utifrån marknadens efterfrågan och Bolagets förmåga
- ge hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande över lägenheter, boendemiljö och servicenivå
- bidra till ett hållbart samhälle och vara ett föredöme i miljöfrågor
- bidra till ökad integration och mångfald både som hyresvärd och som arbetsgivare
- utgöra ett föredöme som socialt ansvarstagande hyresvärd samt ta ansvar för en rimlig del av socialförvaltningens och omvårdnadsförvaltningens behov av bostäder för särskilt utsatta grupper
- utgöra en katalysator i utvecklingen av främst nya men också befintliga bostadsområden och därigenom bidra till levande, trygga och hållbara stadsdelar
- underlätta för fler unga att etablera sig på bostadsmarknaden
- bidra till att äldre ska kunna bo kvar i eller i närheten av sitt bostadsområde
- utifrån marknadens efterfrågan och bolagets förmåga tillskapa nya hyresrätter
- Förvalta och utveckla fastighetsbeståndet på ett sätt som både tar hänsyn till hyresgästernas boendemiljö och fastigheternas värde. I detta ingår även möjligheten att köpa fastigheter för att utveckla samt sälja fastigheter för att till exempel finansiera nybyggnation
- sträva efter en rörlighet på bostadsmarknaden
- ha en bostadsmarknadsandel i Skövde tätort över tid motsvarande 13–17 procent, exklusive kategoriboenden, i relation till hela bostadsmarknaden
- arbeta för att ombilda hyreslägenheter till andra upplåtelseformer, samt aktivt agera och hantera omställningen, i syfte att åstadkomma en variation av upplåtelseformer inom bostadsområden till främjande av integration och social sammanhållning
- tillskapa och erbjuda god tillgång av studentbostäder
- vid kommunikation och marknadsföring låta det framgå att Bolaget ingår i kommunkoncernen.

1.4 Ägarintresse

Bolaget ska som ägare till aktier och andelar i juridiska personer tillämpa principerna i detta ägardirektiv i den omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt.

2. Insyns- och tillsynsfunktion

2.1 Kommunstyrelsens insyns- och tillsynsfunktion

Moderbolaget har kommunens uppdrag att förse kommunstyrelsen med den information från Bolaget som kommunstyrelsen önskar ta del av. Bolaget ska därför till moderbolaget utge den information som moderbolaget behöver för att fullgöra sina åtaganden.

Bolaget ska tillställa moderbolaget en bolagsstyrningsrapport om den verksamhet som Bolaget har bedrivit under föregående kalenderår, varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Utöver bolagsstyrningsrapporten ska bolaget tillställa moderbolaget en årsredovisning. Bolaget ska årligen redovisa hur Bolaget arbetat med att uppfylla sina ägardirektiv i bolagsstyrningsrapporten.

2.2 Underställningsplikt

Kommunfullmäktige ska av Bolaget beredas möjlighet att ta ställning i frågor som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt rörande Bolaget.

För att göra detta ska Bolaget till moderbolaget anmäla ärenden som bland annat avser följande:

- köp och försäljning av fastigheter, **direkt eller i bolagsform**, där köpeskillingen överstiger 2 500 prisbasbelopp
- beslut om köp eller försäljning av bolag och andelar i juridiska personer **i det fall det innehåller andra affärshändelser än fastigheter dvs vad som framgår av punkt 1.**

Moderbolaget underställer därefter kommunfullmäktige de ärenden som är av principiell beskaffenhet eller större vikt. Bolaget ska avvakta med verkställighet till dess ärendet behandlats av kommunfullmäktige i de fall underställelse sker.

3. Informationsskyldighet

3.1 Bolagets informationsskyldighet till kommunstyrelsen och moderbolaget

Information om bolagets verksamhet, ekonomisk rapportering med mera ska lämnas enligt de riktlinjer som fastställs av moderbolaget. Bolagets styrelse eller vd äger rätt att lämna information till moderbolaget när Bolaget finner att behov föreligger. I den årliga bolagsstyrningsrapporten ska Bolaget redogöra för Bolagets uppfyllelse av ägardirektivet.

Moderbolaget ansvarar för att information förs vidare till kommunstyrelsen i erforderlig omfattning.

I övrigt ska Bolaget löpande hålla moderbolaget väl informerad om Bolagets verksamhet. Detta innebär att Bolaget snarast ska anmäla följande handlingar till moderbolaget för hantering samt

ställningstagande om de därefter ska vidarebefordras till kommunstyrelsen:

- a) protokoll från bolagsstämma
- b) protokoll från styrelsesammanträde
- c) Bolagets delårsrapporter och årsredovisning
- d) revisionsberättelse
- e) underlag för sammanställning av koncernredovisning för bolagskoncernen och för kommunen
- f) underlag för sammanställning av hållbarhetsredovisning ~~utifrån EU-direktiv CSRD och EU-Taxonomin~~
- g) bolagsstyrningsrapport
- h) övriga handlingar av vikt för moderbolaget som exempelvis affärs- och verksamhetsplan

Bolaget ska beakta och bidra till kommunstyrelsens lagstadgade uppsiktsplikt över Bolagets verksamhet. Detta gäller endast i den mån det ej möter hinder på grund av författningsenlig sekretess.

3.2 Moderbolagets koncerntillsyn

Representant för moderbolaget äger rätt att, efter beslut i moderbolagets styrelse, närvara vid Bolagets styrelsemöten och har då yttranderätt. Kallelse till Bolagets styrelsemöten ska skickas till moderbolaget samtidigt som till Bolagets ledamöter.

4. Ekonomi

4.1 Allmänt

Bolaget ska bedriva sin verksamhet enligt affärsmässiga principer och sträva efter en ekonomisk utveckling som ger förutsättningar för en ekonomisk stabilitet och en nyproduktion av bostäder. Bolagets fastigheter ska årligen värderas baserat på marknadsmässiga antaganden.

Bolaget ska sträva efter en långsiktig soliditet på minst 30 procent beräknat på Bolagets egna kapital. Vid beräkning med hänsyn till marknadsvärdering bör den långsiktiga justerade soliditeten vara minst 40 procent.

4.2 Principen om kommunkoncernnytta

Principen om kommunkoncernnytta innebär att verka för optimalt resursutnyttjande i hela kommunkoncernen och arbeta för god resurshushållning för att skapa största möjliga ekonomiska kommunkoncernnytta. Bolaget ska därför i sin verksamhet ta hänsyn till den samlade effekten för kommunkoncernen och söka lösningar som tillgodoser helhetsintresset.

Principen om kommunkoncernnytta ska vara ledande för Bolaget. I de fall principen frångås ska detta ske i samråd med moderbolaget.

4.3 Budget

Bolaget ska senast den 1 december lämna in en resultatbudget för kommande räkenskapsår samt en uppskattad resultatbudget för året därefter samt en investeringsbudget för planerade investeringar med ett femårsperspektiv.

4.4 Avkastningskrav

Bolagets långsiktiga direktavkastning ska vara på samma nivå som övriga långsiktiga fastighetsägare har på bostadsmarknaden i Skövde med justering för Bolagets kostnader för sitt allmännyttiga uppdrag. Med direktavkastning avses driftnetto i relation till fastigheternas genomsnittliga marknadsvärde.

4.5 Värdeöverföring

Bolagets resultat ska ge möjlighet till värdeöverföringar i enlighet med bolagsstämans beslut och bestämmelser i lag.

I samband med kommunfullmäktiges årliga beslut om strategisk plan med budget framgår ägarens förväntade värdeöverföringsnivå inför kommande verksamhetsår.

Storlek på värdeöverföringen behandlas av moderbolaget senast i februari, som en del i koncernens bokslutsprocess. Värdeöverföringen fastställs sedermera slutligt på Bolagets årsstämma utifrån rekommendation av moderbolagets styrelse.

4.6 Borgen

Bolaget har rätt att begära borgen hos kommunen mot marknadsmässig ersättning.

5. Intern kontroll

Bolaget ska ha en god intern styrning och kontroll samt kontinuerligt bedöma och följa upp bolagets risker. Styrelsen ska fortlöpande hålla sig informerad om och utvärdera hur bolagets system för intern kontroll fungerar.

6. Personalfrågor med mera

6.1 Tillsättande och avsättande av vd

Vid tillsättande av vd ska styrelsen initiera att en rekryteringsgrupp utses under ledning av ordförande i Bolaget. Rekryteringen ska följa de rutiner som tillämpas vid rekrytering av sektorchef i Skövde kommun. I rekryteringsgruppen ska ingå två ledamöter från styrelsen, två ledamöter från moderbolagets styrelse samt moderbolagets vd. Rekryteringsgruppen föreslår kandidat och förslag på anställningsvillkor. Efter förhandling (enligt 11 § MBL) med berörda fackliga parter tillsätter därefter styrelsen vd.

Vid avsättande av vd tar styrelsen beslut kring detta. Inför beslut ska samråd ske med presidiet i moderbolaget.

6.2 Anställningsvillkor, löneöversyn och arbetsmiljöansvar för vd

Lön och övriga anställningsvillkor för vd fastställs av styrelsen i samråd med moderbolagets presidium och moderbolagets vd med utgångspunkt i Kommunstyrelsens vid var tid gällande rekommendationer för vd-avtal. Därefter fattar bolagets styrelsebeslut om villkoren.

Löneöversyn sker årligen, normalt vid den tidpunkt då löneöversyn genomförs för anställda i bolaget. Löneöversyn ska samordnas via moderbolagets vd.

Styrelsens ordförande har arbetsmiljöansvar för vd.

6.3 Arvode

Arvode för styrelseledamöter utgår i enlighet med de gällande arvodesbestämmelser för förtroendevalda som antagits av kommunfullmäktige. Arvode för personalrepresentanter utgår enligt de överenskommelser Bolaget träffar med respektive facklig organisation.

7. Civil beredskap och förebyggande arbete

Bolaget ska ha en plan och beredskap för krishantering inom sitt verksamhetsområde. Bolaget ska dessutom i erforderlig omfattning medverka i kommunkoncernens hantering av extraordinära händelser. Bolaget ska förhålla sig till kommunens plan för att hantera kris, extraordinära händelser och höjd beredskap. I det fall Bolaget bedriver samhällsviktig verksamhet ska Bolaget ha en plan för arbetet med att stärka bolagets och kommunkoncernens motståndskraft vid krigsfara och krig.

Ändringar i detta ägardirektiv beslutas av kommunfullmäktige.

Definitioner:

- Kategoriboenden innebär bostäder för särskilda grupper som till exempel ungdomsbostäder, studentbostäder, seniorbostäder, trygghetsbostäder, omvårdnadsbostäder, gruppboende, bostäder för utsatta grupper etc.
- Direktavkastning = driftnetto / genomsnittligt marknadsvärde
- Driftnetto = intäkter – underhållskostnader – driftskostnader (inkl fastighetsanknuten administration) – fastighetsavgift
- Soliditet = eget kapital + obeskattade reserver – latent skatt / balansomslutning
- Justerad soliditet = substansvärde / (balansomslutning + övervärde fastigheter)
- Substansvärde = synligt eget kapital + övervärde fastigheter – latent skatt
- Övervärde fastigheter = marknadsvärde – bokfört värde

KS § 167/25
Nytt ägardirektiv AB Skövdebostäder

KS2025.0157

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-10-22	184/25
2 Kommunstyrelsen	2025-11-05	167/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till ägardirektiv för AB Skövdebostäder (KS2025.0157-3) samt att instruera till utsett stämmoombud att på bolagsstämma rösta för att anta det nya ägardirektivet.

Yrkanden

Ulrica Johansson (C) yrkar följande tillägg i ägardirektivet under punkt 1.3 *Syfte med Verksamheten*:

- *Utgöra ett föredöme som fastighetsägare genom att aktivt arbeta med klimatanpassning i sitt fastighetsbestånd.*

Martin Odenö (M) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut samt avslag på tilläggsyrkandet.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Ordförande ställer därefter fråga på Ulrica Johanssons (C) tilläggsyrkande och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå tillägget.

Skövde kommun
Kommunstyrelsen**Protokollsutdrag**

24 (41)

Bakgrund

I strategisk plan med budget 2025 beslutade kommunfullmäktige att ge kommundirektören och tillika vd i Skövde Stadshus AB i uppdrag att i samband med översyn av AB Skövdebostäders ägardirektiv se över möjligheterna att i en högre utsträckning använda bolaget i tillväxtskyfte i kommunkoncernen. Uppdraget innefattade att se över bostadsmarknadsandelen i ägardirektivet samt att identifiera möjlighet till avyttring av vissa objekt.

I syfte att öka AB Skövdebostäders möjlighet till att bidra till nyproduktion av bostäder föreslås att ägardirektivet ändras. Under punkt 1.3 ”Syfte med verksamheten”, föreslås att punkten om bostadsmarknadsandel tas bort för att skapa förutsättningar för bolaget att i egen regi öka tillväxttakten.

En ny punkt under 1.3 ”Syfte med verksamheten”, föreslås läggas till att ”förvalta och utveckla fastighetsbeståndet på ett sätt som både tar hänsyn till hyresgästernas boendemiljö och fastigheternas värde. I detta ingår även möjligheten att köpa fastigheter för att utveckla samt sälja fastigheter för att till exempel finansiera nybyggnation.”

En ändring föreslås även avseende punkt 2.2 underställningsplikt då praxis utvecklats till att fastigheter kan komma att ofta avyttras i bolagsform genom vad som brukar benämnas som fastighetspaketering.

Då kommunfullmäktige under våren beslutade om en ägarpolicy och riktlinjer bolagsstyrning föreslås att de punkter som återfinns i dessa styrdokument stryks och att det även framåt även ligger som grund för justering i samtliga majoritetsägda bolags ägardirektiv.

Tillägg föreslås i den inledande punkten för att tydliggöra att bolaget ska förhålla sig till beslutad ägarpolicy och riktlinjer för bolagsstyrning. Nedan redogörs för de punkter som föreslås strykas:

- Punkterna 1.2 Kommunkoncernverksamhet och 4.2 Principen om kommunkoncernnytt återfinns i ägarpolicy.
- Punkterna 5. Intern kontroll, 6.1 Tillsättande och avsättande av vd, 7 Civil beredskap och förebyggande arbete återfinns i riktlinjer bolagsstyrning.
- Punkt 6.2 Arvode återfinns i arvodesbestämmelserna och anställningsvillkor, löneöversyn och arbetsmiljöansvar för vd återfinns i Skövde Stadshus AB:s riktlinje för bolagsstyrelse.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Nytt ägardirektiv AB Skövdebostäder

Ägardirektiv AB Skövdebostäder till KF nov 25 med justeringar

Ägardirektiv AB Skövdebostäder till KF nov 25 ren version

Skickas till

AB Skövdebostäder

Skövde Stadshus AB

KSAU § 184/25

Nytt ägardirektiv AB Skövdebostäder

KS2025.0157

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-10-22	184/25

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att anta förslag till ägardirektiv för AB Skövdebostäder (KS2025.0157-3) samt att instruera till utsett stämмоombud att på bolagsstämma rösta för att anta det nya ägardirektivet.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Bakgrund

I strategisk plan med budget 2025 beslutade kommunfullmäktige att ge kommundirektören och tillika vd i Skövde Stadshus AB i uppdrag att i samband med översyn av AB Skövdebostäders ägardirektiv se över möjligheterna att i en högre utsträckning använda bolaget i tillväxtsyfte i kommunkoncernen. Uppdraget innefattade att se över bostadsmarknadsandelen i ägardirektivet samt att identifiera möjlighet till avyttring av vissa objekt.

I syfte att öka AB Skövdebostäders möjlighet till att bidra till nyproduktion av bostäder föreslås att ägardirektivet ändras. Under punkt 1.3 ”Syfte med verksamheten”, föreslås att punkten om bostadsmarknadsandel tas bort för att skapa förutsättningar för bolaget att i egen regi öka tillväxttakten.

En ny punkt under 1.3 ”Syfte med verksamheten”, föreslås läggas till att ”förvalta och utveckla fastighetsbeståndet på ett sätt som både tar hänsyn till hyresgästernas boendemiljö och fastigheternas värde. I detta ingår även möjligheten att köpa fastigheter för att utveckla samt sälja fastigheter för att till exempel finansiera nybyggnation.”

En ändring föreslås även avseende punkt 2.2 underställningsplikt då praxis utvecklats till att fastigheter kan komma att ofta avyttras i bolagsform genom vad som brukar benämnas som fastighetspaketering.

Då kommunfullmäktige under våren beslutade om en ägarpolicy och riktlinjer bolagsstyrning föreslås att de punkter som återfinns i dessa styrdokument stryks och att det även framåt även ligger som grund för justering i samtliga majoritetsägda bolags ägardirektiv.

Tillägg föreslås i den inledande punkten för att tydliggöra att bolaget ska förhålla sig till beslutad ägarpolicy och riktlinjer för bolagsstyrning. Nedan redogörs för de punkter som föreslås strykas:

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

27 (42)

- Punkterna 1.2 Kommunkoncernverksamhet och 4.2 Principen om kommunkoncernnytta återfinns i ägarpolicy.
- Punkterna 5. Intern kontroll, 6.1 Tillsättande och avsättande av vd, 7 Civil beredskap och förebyggande arbete återfinns i riktlinjer bolagsstyrning.
- Punkt 6.2 Arvode återfinns i arvodesbestämmelserna och anställningsvillkor, löneöversyn och arbetsmiljöansvar för vd återfinns i Skövde Stadshus AB:s riktlinje för bolagsstyrelse.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Nytt ägardirektiv AB Skövdebostäder
Ägardirektiv AB Skövdebostäder till KF nov 25 med justeringar
Ägardirektiv AB Skövdebostäder till KF nov 25 ren version

Skickas till

AB Skövdebostäder
Skövde Stadshus AB

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-08-29**Diarienummer: **KS2025.0306-5**Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Utökning av verksamhetsområde för kommunalt VA i Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken södra

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att utöka verksamhetsområdena för kommunalt dricksvatten, spillvatten och dagvatten för angivna fastigheter i Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken Södra.

Bakgrund

Verksamhetsområde är, i detta sammanhang, det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning.

Verksamhetsområdet ska antas av kommunfullmäktige, enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Av listan nedan och bilagda kartor framgår de fastigheter som beslutet gäller och vilka av vattentjänsterna dricksvatten (V), spillvatten (S) och dagvatten (D) som är aktuella för respektive fastighet.

I den första tabellen finns enstaka fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden, som inte tidigare varit en del av verksamhetsområdet. Här finns också en mer registervårdande ändring där en tomt för det aktuella bostadshuset styckats av från en större lantbruksfastighet, vilket resulterat i en ny fastighetsbeteckning.

Övriga tabeller innehåller fastigheter i exploateringsområde Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken södra. Ledningsnäten i berörda områden byggs ut som en del i pågående exploateringsprojekt.

Beslutet gäller följande fastigheter:

Enstaka

<i>Fastighet</i>	<i>Vattentjänster</i>
SVENTORP 1:61	VSD (tidigare enskilt VA, utanför VO. I direkt anslutning till befintlig VO-gräns)
BÖJA 2:31	VS (ny fastighet avstyckad från Böja 2:4 som finns med i VO-beslut 2017:0011)

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-08-29**

Diarienummer: **KS2025.0306-5**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

BÖJA 2:4	Utanför VO (bör tas ur VO, då bostad som avsågs ingå enligt beslut 2017.0011 har avstyckats från fastigheten)
TIMMERSDALA 3:7	VS (tidigare enskilt VA, utanför VO. I direkt anslutning till befintlig VO-gräns)

Norra Ryd etapp 2

<i>Fastighet</i>	<i>Vattentjänster</i>
Husbilen 1	VSD
Husbilen 2	VSD
Husbilen 3	VSD
Husvagnen 1	VSD
Husvagnen 2	VSD
Husvagnen 3	VSD
Husvagnen 4	VSD
Husvagnen 5	VSD
Hyrbilen 1	VSD
Mopeden 1	VSD
Mopeden 2	VSD
Motorcykeln 1	VSD
Sidovagnen 1	VSD
Sidovagnen 2	VSD
Sidovagnen 3	VSD
Sportbilen 1	VSD

Stallsiken södra

<i>Fastighet</i>	<i>Vattentjänster</i>
Mässingen 1	VSD
Mässingen 2	VSD
Metallen 1	VSD
Stålet 1	VSD
Stålet 2	VSD
Platinan 1	VSD

Skövde kommun	Besöksadress	Postadress	Kontaktcenter	Webbplats
	Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde	Skövde kommun, 54183 Skövde	Telefon: 0500-49 80 00	Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-08-29**

Diarienummer: **KS2025.0306-5**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Utökning av verksamhetsområde för kommunalt VA i Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken södra

Kartutskrift utökning verksamhetsområde Norra Ryd etapp 2

Kartutskrift utökning verksamhetsområde Stallsiken södra

Kartutskrift Böja 2_4 och 2_31

Skickas till

Christina Landelius Törning

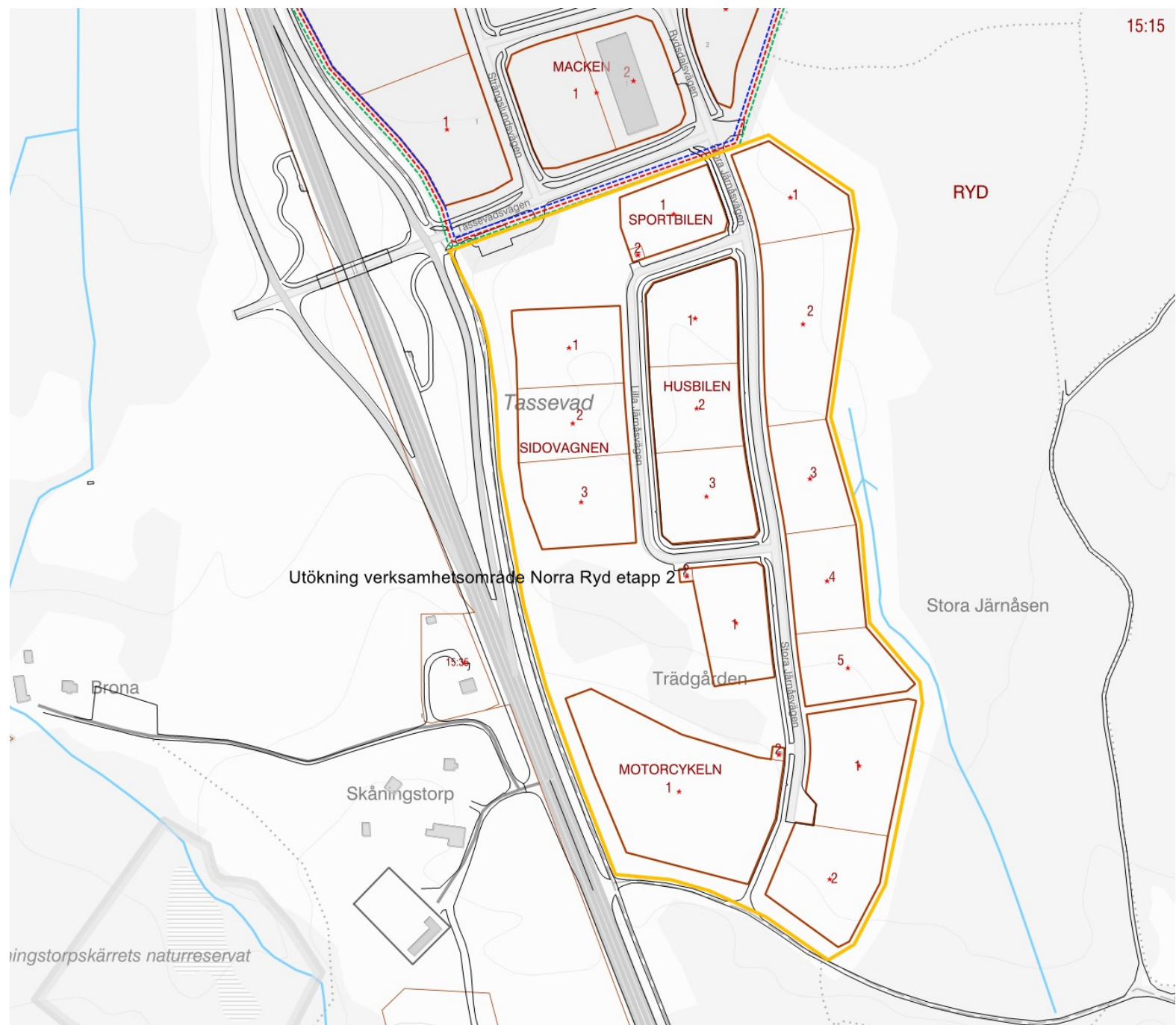
Mikael Iregren

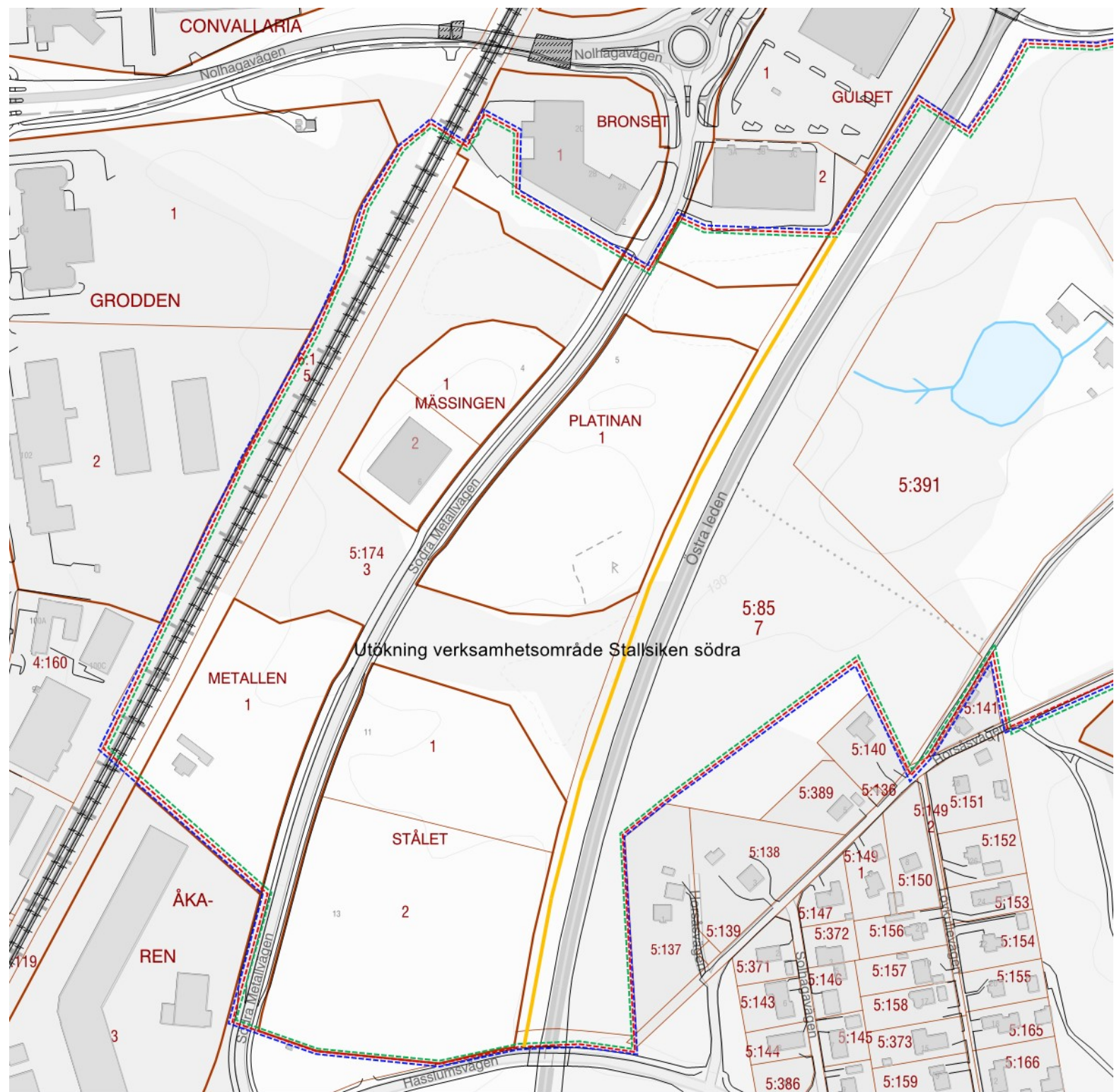
Handläggare

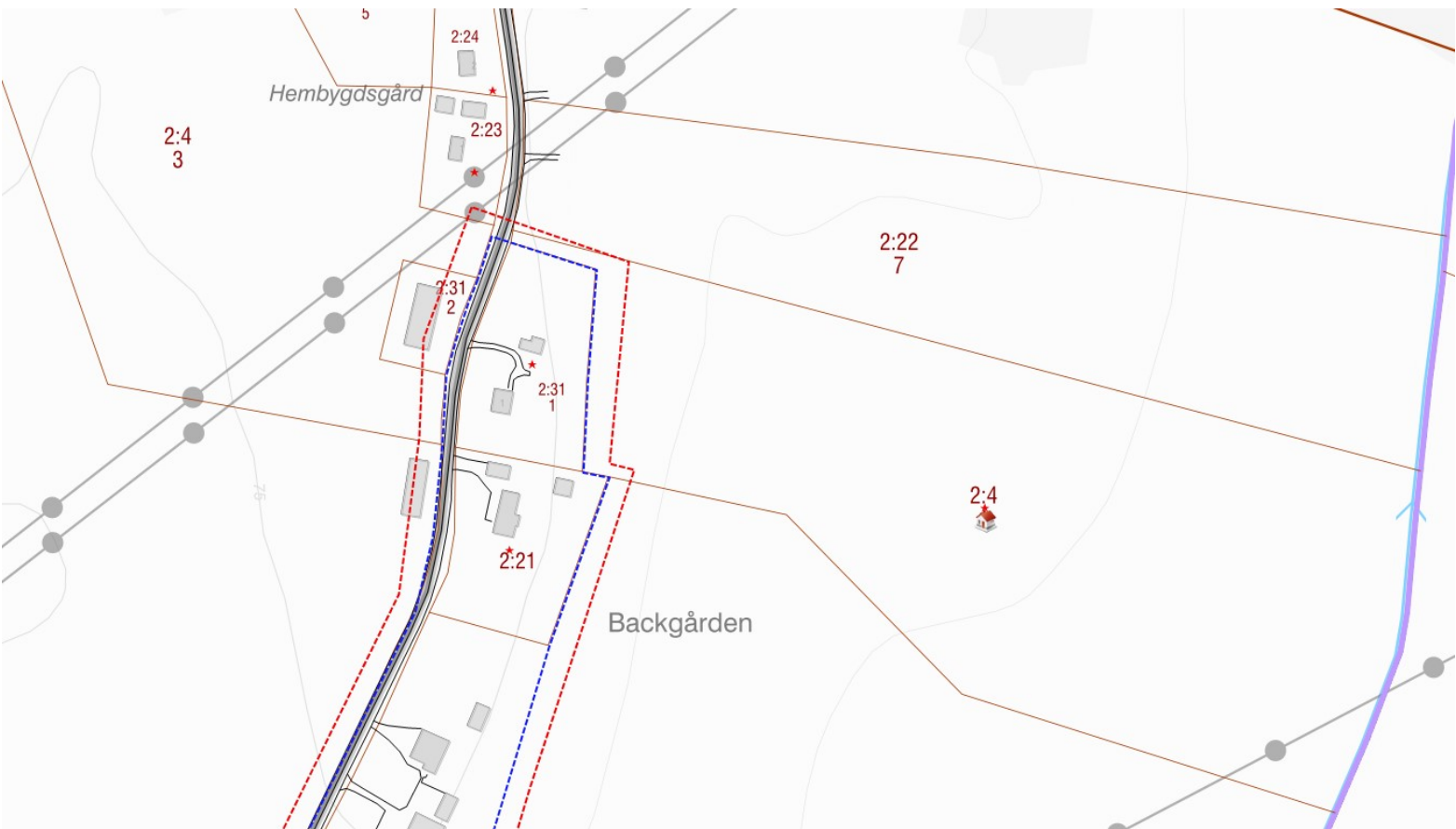
Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

Skövde kommun	Besöksadress	Postadress	Kontaktcenter	Webbplats
	Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde	Skövde kommun, 54183 Skövde	Telefon: 0500-49 80 00	Skovde.se

KS § 168/25**Utökning av verksamhetsområde för kommunalt VA i
Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken södra**

KS2025.0306

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-10-22	185/25
2 Kommunstyrelsen	2025-11-05	168/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att utöka verksamhetsområdena för kommunalt dricksvatten, spillvatten och dagvatten för angivna fastigheter i Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken Södra.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Bakgrund

Verksamhetsområde är, i detta sammanhang, det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning. Verksamhetsområdet ska antas av kommunfullmäktige, enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Av listan nedan och bilagda kartor framgår de fastigheter som beslutet gäller och vilka av vattentjänsterna dricksvatten (V), spillvatten (S) och dagvatten (D) som är aktuella för respektive fastighet.

I den första tabellen finns enstaka fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden, som inte tidigare varit en del av verksamhetsområdet. Här finns också en mer registervårdande ändring där en tomt för det aktuella bostadshuset styckats av från en större lantbruksfastighet, vilket resulterat i en ny fastighetsbeteckning.

Övriga tabeller innehåller fastigheter i exploateringsområde Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken södra. Ledningsnäten i berörda områden byggs ut som en del i pågående exploateringsprojekt.

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

26 (41)

Beslutet gäller följande fastigheter:

Enstaka

<i>Fastighet</i>	<i>Vattentjänster</i>
SVENTORP 1:61	VSD (tidigare enskilt VA, utanför VO. I direkt anslutning till befintlig VO-gräns)
BÖJA 2:31	VS (ny fastighet avstyckad från Böja 2:4 som finns med i VO-beslut 2017:0011)
BÖJA 2:4	Utanför VO (bör tas ur VO, då bostad som avsågs ingå enligt beslut 2017.0011 har avstyckats från fastigheten)
TIMMERSDALA 3:7	VS (tidigare enskilt VA, utanför VO. I direkt anslutning till befintlig VO-gräns)

Norra Ryd etapp 2

<i>Fastighet</i>	<i>Vattentjänster</i>
Husbilen 1	VSD
Husbilen 2	VSD
Husbilen 3	VSD
Husvagnen 1	VSD
Husvagnen 2	VSD
Husvagnen 3	VSD
Husvagnen 4	VSD
Husvagnen 5	VSD
Hyrbilen 1	VSD
Mopeden 1	VSD
Mopeden 2	VSD
Motorcykeln 1	VSD
Sidovagnen 1	VSD
Sidovagnen 2	VSD
Sidovagnen 3	VSD
Sportbilen 1	VSD

Stallsiken södra

<i>Fastighet</i>	<i>Vattentjänster</i>
Mässingen 1	VSD
Mässingen 2	VSD
Metallen 1	VSD
Stålet 1	VSD
Stålet 2	VSD
Platinan 1	VSD

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

27 (41)

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Utökning av verksamhetsområde för kommunalt VA i Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken södra

Kartutskrift utökning verksamhetsområde Norra Ryd etapp 2

Kartutskrift utökning verksamhetsområde Stallsiken södra

Kartutskrift Böja 2_4 och 2_31

Skickas till

Christina Landelius Törning

Mikael Iregren

KSAU § 185/25

Utökning av verksamhetsområde för kommunalt VA i Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken södra

KS2025.0306

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-10-22	185/25

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att utöka verksamhetsområdena för kommunalt dricksvatten, spillvatten och dagvatten för angivna fastigheter i Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken Södra.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Bakgrund

Verksamhetsområde är, i detta sammanhang, det geografiska område inom vilket en eller flera vattentjänster har ordnats eller ska ordnas genom en allmän VA-anläggning. Verksamhetsområdet ska antas av kommunfullmäktige, enligt Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Av listan nedan och bilagda kartor framgår de fastigheter som beslutet gäller och vilka av vattentjänsterna dricksvatten (V), spillvatten (S) och dagvatten (D) som är aktuella för respektive fastighet.

I den första tabellen finns enstaka fastigheter i anslutning till befintliga verksamhetsområden, som inte tidigare varit en del av verksamhetsområdet. Här finns också en mer registervårdande ändring där en tomt för det aktuella bostadshuset styckats av från en större lantbruksfastighet, vilket resulterat i en ny fastighetsbeteckning.

Övriga tabeller innehåller fastigheter i exploateringsområde Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken södra. Ledningsnäten i berörda områden byggs ut som en del i pågående exploateringsprojekt.

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

29 (42)

Beslutet gäller följande fastigheter:

Enstaka

<i>Fastighet</i>	<i>Vattentjänster</i>
SVENTORP 1:61	VSD (tidigare enskilt VA, utanför VO. I direkt anslutning till befintlig VO-gräns)
BÖJA 2:31	VS (ny fastighet avstyckad från Böja 2:4 som finns med i VO-beslut 2017:0011)
BÖJA 2:4	Utanför VO (bör tas ur VO, då bostad som avsågs ingå enligt beslut 2017.0011 har avstyckats från fastigheten)
TIMMERSDALA 3:7	VS (tidigare enskilt VA, utanför VO. I direkt anslutning till befintlig VO-gräns)

Norra Ryd etapp 2

<i>Fastighet</i>	<i>Vattentjänster</i>
Husbilen 1	VSD
Husbilen 2	VSD
Husbilen 3	VSD
Husvagnen 1	VSD
Husvagnen 2	VSD
Husvagnen 3	VSD
Husvagnen 4	VSD
Husvagnen 5	VSD
Hyrbilen 1	VSD
Mopeden 1	VSD
Mopeden 2	VSD
Motorcykeln 1	VSD
Sidovagnen 1	VSD
Sidovagnen 2	VSD
Sidovagnen 3	VSD
Sportbilen 1	VSD

Stallsiken södra

<i>Fastighet</i>	<i>Vattentjänster</i>
Mässingen 1	VSD
Mässingen 2	VSD
Metallen 1	VSD
Stålet 1	VSD
Stålet 2	VSD
Platinan 1	VSD

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

30 (42)

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Utökning av verksamhetsområde för kommunalt VA i Norra Ryd etapp 2 och Stallsiken södra

Kartutskrift utökning verksamhetsområde Norra Ryd etapp 2

Kartutskrift utökning verksamhetsområde Stallsiken södra

Kartutskrift Böja 2_4 och 2_31

Skickas till

Christina Landelius Törning

Mikael Iregren

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-09-25**Diarienummer: **KS2025.0335-4**Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Antagande av biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anta Biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029 (KS2025.0335-3), att gälla från och med 2026-01-01.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2024-04-29, § 62/24 att förlänga Biblioteksplan för Skövde kommun 2020-2023 till att gälla fram till och med 2025-12-31.

Skövde kommuns nuvarande biblioteksplan reviderades marginellt och förlängdes att gälla även för 2025 på grund av att det inom bibliotekssamarbetet Mellansjö fanns en ambition att formulera en gemensam biblioteksplanstext som skulle gälla för alla åtta kommunerna i Bibliotek Mellansjö. Detta har gjorts under våren 2025 och denna gemensamma text är nu inarbetad i Skövde kommuns nu föreslagna nya biblioteksplan.

En kommungemensam biblioteksplanstext i ett bibliotekssamarbete är unikt i Sverige och har tilldragit regionalt intresse och kulturförvaltningen i Västra götalsregionen har bidragit med konsulentstöd under processen att ta fram den.

Den föreslagna biblioteksplanetexten består både av en beskrivning av arbetet som görs lokalt i folkbiblioteken i Skövde och en beskrivning av de Mellansjö-gemensamma verksamheterna. Den riktning och de utvecklingsmål som beskrivs har också de båda perspektiven. Folkbiblioteken i Skövdes mål svarar bland annat mot Skövde kommuns prioriterade utvecklingsmål – Meningsfull fritid för alla bar och unga samt Kultur- och fritidslivet attraherar nya medborgare.

Kultur- och fritidsnämnden har behandlat ärendet och föreslår kommunfullmäktige att anta densamma.

Skövde kommun	Besöksadress	Postadress	Kontaktcenter	Webbplats
	Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde	Skövde kommun, 54183 Skövde	Telefon: 0500-49 80 00	Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-09-25**

Diarienummer: **KS2025.0335-4**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Antagande av biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029

Biblioteksplan för Skövde kommun 2020-2025 (slutligt beslutad i KF 2024-04-29)

Beslut Kultur- och fritidsnämnden, 2025-09-24, Ärende 64_25, Antagande av Biblioteksplan för Skövde ...

Biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029, red. uppdaterad KS 2025-11-05

Skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

KFN § 64/25
Antagande av Biblioteksplan för Skövde kommun 2026 - 2029

KFN2025.0070

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott	2025-09-11	50/25
2 Kultur- och fritidsnämnden	2025-09-24	64/25

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att anta Biblioteksplan för Skövde kommun 2026 – 2029, att gälla från och med 2026-01-01.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2024-06-14, §9/24 att förlänga Biblioteksplan för Skövde kommun 2020–2023 att gälla fram till och med 2025-12-31.

2014 trädde en ny bibliotekslag i kraft där det står att kommuner ska anta biblioteksplaner och det åligger varje kommun att anta den. Bibliotekslagen är en ramlag och innehåller därför inte instruktioner om vad planen ska innehålla. Klart är dock att planen skall beskriva de offentligt finansierade bibliotek som finns i kommunen. Sedan 2025 kan skolan välja att göra en biblioteksplan för skolbiblioteken. Så har skett i Skövde kommun och därför nämns skolbiblioteken endast kortfattat i Biblioteksplan för Skövde kommun 2026 - 2029. Detta gäller även högskolans bibliotek där staten är huvudman.

Skövde kommuns nuvarande biblioteksplan reviderades marginellt och förlängdes under 2024 för att gälla till och med 2025. Skälet till denna förlängning var att det inom bibliotekssamarbetet Mellansjö fanns en ambition att formulera en gemensam biblioteksplanetext som skulle gälla för alla åtta kommunerna i Bibliotek Mellansjö: Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Skövde. Så har under våren 2025 skett och denna gemensamma text är nu inlemmad i Skövde kommuns biblioteksplan. De gemensamma texterna behandlar det som sedan starten på samarbetet 2018 varit gemensamma resurser – som biblioteksdatan Koha. Men också det som genom skaraborgsgemensam verksamhetsutveckling tillkommit fram till 2025 – med Shared Reading och Medborgar-PC som exempel. En kommungemensam biblioteksplanetext i ett bibliotekssamarbete är unikt i riket och har tilldragit sig regionalt intresse. Kulturförvaltningen inom Västra götalsregionen har bidragit med konsulentstöd under processen.

Skövde kommun
Kultur- och fritidsnämnden**Protokollsutdrag**

14 (18)

Den biblioteksplanetext som biblioteksenheten nu lämnar vidare för godkännande och beslut består alltså både av beskrivning av det arbete som görs lokalt i folkbiblioteken i Skövde men också beskrivning av de Mellansjö-gemensamma verksamheterna. Den riktning framåt och de utvecklingsmål som beskrivs har också båda perspektiven. De Mellansjö-gemensamma utvecklingsmålen gynnar nätverksstaden Skaraborg. Folkbiblioteken i Skövdes mål svarar bland annat mot kommunens prioriterade utvecklingsmål Meningsfull fritid för alla barn och unga och Kultur- och fritidslivet attraherar nya medborgare.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Antagande av Biblioteksplan för Skövde kommun 2026 - 2029

Skickas till

Kommunstyrelsen

Biblioteksplan för Skövde kommun 2020-2025

Demokratiresan

Reviderad 2024

Beslutad av kommunfullmäktige 29 april 2024, § 62/24. Dnr KS2024.0148

Dokumenttyp: Plan

Dokumentet gäller för: Skövde kommun

Diarienummer: KS2024.0148

Reviderad: april 2024

Giltighetstid: 2020-2025

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Bibliotekschef

Omslagsfoto: Johanna Müntzing

Skövde folkbibliotek – för alla

1 Vision

Biblioteken i Skövde kommun ska arbeta för att stärka demokratin genom att ge förutsättningar för livslångt lärande. Invånarna i Skövde kommun ska ges möjlighet att delta aktivt i ett öppet och demokratiskt samhälle. Biblioteken ska vara "samhällets öppna rum" (Nationell biblioteksstrategi 2019), vara en del av samhällsutvecklingen och en plats där nya idéer och tankar kan födas

2 Bakgrund

Skövdes reviderade biblioteksplan sätter en målbild för Skövdes folkbibliotek och hur de ska utvecklas 2020-2023. De styrdokument som ligger till grund för planen är Bibliotekslagen, Skollagen, Unescos internationella biblioteksmanifest, FN:s konvention om barnets rättigheter, Nationell biblioteksstrategi, Västra götalandregionens regionala kulturstrategi 2020-2023, Skövde kommuns kultur- och fritidspolitiska program, Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan samt Skövde vision 2025.

Kommunfullmäktige antar biblioteksplanen och den revideras vart fjärde år. Biblioteksplanen följs upp i bibliotekets verksamhetsberättelse.

3 Biblioteksplan 2020-2025 - Demokratiressan

Bibliotekslagen 2013:801 slår fast att kommuner ska ha biblioteksverksamhet som verkar för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteken ska främja läsning, litteratur, information, utbildning, forskning, det livslånga lärandet och erbjuda ett brett kulturellt utbud. God läsförmåga, källkritiskt tänkande och digital delaktighet hos medborgarna är grundläggande för en väl fungerande demokrati.

Biblioteket ska vara tillgängligt för alla. Biblioteket är ett rum för jämbördiga möten och en viktig mötesplats i ett samhälle som befinner sig i snabb förändring. Särskild uppmärksamhet ska ägnas barn och unga, personer med funktionsvariationer, nationella minoriteter samt personer med annat modersmål än svenska. Biblioteken bidrar till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning bland annat genom att erbjuda böcker, dagstidningar och tidskrifter, digitala resurser som e-böcker, ljud- och talböcker, databaser och information. Syftet är att stimulera lusten att läsa, berättande, studier och det livslånga lärandet. Folkbiblioteken utgör en central del av samhällets infrastruktur för lärande och kunskap. Biblioteket fyller också en utjämnande och folkbildande funktion. Biblioteket ger möjligheter till hög- och lågintensiva möten, är en arena för kultur, åtnjuter högt förtroende och vill vara en trygg och välkomnande plats för alla. Att låna är gratis. Bibliotekets viktigaste resurs är dess medarbetare.

Folkbibliotekets demokratiska uppdrag är allas lika tillgång till information och att minska det digitala utanförskapet. Den digitala utvecklingen ställer stora krav på biblioteken att motsvara invånarnas behov och förväntningar på medier, digitala resurser och teknik. Bibliotekets digitala tjänster är tillgängliga dygnet runt. Biblioteket ska aktivt erbjuda digitala tjänster för aktuella plattformar samt personalens kompetens. I ett samhälle i snabb förändring står biblioteken inför utmaningar som resursknapphet, ökande digitala kompetenskrav, höga förväntningar på teknikresurser och hård konkurrens om vuxnas, barns och ungas tid och intresse.

Övergripande verksamhetsmål för Skövdes bibliotek för 2020-2023 är demokrati och vidgat deltagande genom läsfrämjande, Medie- och informationskunnighet (MIK) och digital delaktighet.

I samarbetet Bibliotek Mellansjö stärks biblioteksservicen bland annat genom ökad tillgång till medier. Bibliotek Mellansjö omfattar 2019 Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skövde, Tibro, Tidaholm samt Töreboda och ger möjlighet att låna, beställa, reservera och återlämna på valfritt bibliotek inom samarbetet. Uppdraget till Skövdes biblioteksverksamhet är att vara motor i skaraborgssamarbetet.

4 Allmän plats och privat sfär

I vårt samhälle ses biblioteket först och främst som en allmän plats. Det är öppet för alla oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning, ålder eller politisk tillhörighet.

Men ett bibliotek kan också ses som en privat sfär beroende på vad användarna gör som att studera, arbeta eller aktiviteter av privat karaktär. Detta menar de norska biblioteksforskarna Aabø & Audunson i sin artikel "Use of library space and the library as place" (2012). Vidare menar de att folkbibliotekets samhällsbyggande funktion framträder genom bibliotekets sociala, utbildande och kulturella roller. Detta kännetecknas av att biblioteket tillhandahåller fria uppehållsplatser och fri tillgång till teknik, men kan också ses som en fristad dit man kan gå utan att behöva göra något specifikt eller tala med någon om man själv inte vill.

Forskningen visar att lågintensiva mötesplatser behövs för att överbrygga de kulturella och sociala klyftorna i samhället. Med lågintensiva möten menas att människor träffas som annars inte skulle ha gjort det, då de rör sig utanför sin bekvämlighetszon.

5 Ramar för biblioteksplanen

Biblioteksplanen utgår från ett antal lokala, regionala, nationella och internationella styrdokument

Bibliotekslagen (2013:801) slår fast att biblioteken är för alla. Prioriterade är barn och unga för att främja deras språkutveckling och läsförståelse genom att väcka läslust. Särskild uppmärksamhet ska också ägnas de nationella minoriteterna och personer med annat modersmål än svenska. Personer med funktionsnedsättning ska ges tillgång till anpassade medier och teknik.

Skollagen (2010:800) slår fast att eleverna i grundskolan, anpassad grundskola, specialskolan, anpassad gymnasieskola och gymnasieskolan ska ha tillgång till skolbibliotek. Skolbibliotek är rektors ansvar. Skolinspektionen menar att eleverna ska ha tillgång till bibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd. Skolbiblioteket ska vara anpassat till elevernas behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning och definierar ett skolbibliotek som "en gemensam och ordnad resurs av medier och information som ställts till elevernas och lärarnas förfogande med hjälp av kompetent personal. Skolbiblioteket är en del av skolans pedagogiska verksamhet med uppgift att stödja elevernas lärande".

På den regionala nivån har Kultur i Väst uppdraget att utgöra ett resurs- och kompetensstöd för Västra Götalands kommunbibliotek. Regional biblioteksplan 2020-2023 har fokus på att öka tillgängligheten till information, litteratur och kunskap, främja ökat läsande och digital kompetens samt att öka tillgängligheten till biblioteksverksamhet i Västra Götalandsregionen och förbättra förutsättningarna för det livslånga lärandet.

FN:s konvention om barnets rättigheter träder i kraft i Sverige 1 januari 2020. Det innebär vi i Sverige förbundit oss att bl a biblioteken ska förmedla kunskap om konventionens innehåll till barn och vuxna. Under perioden 2020 och framåt ska medarbetarnas kompetens höjas för att på ett genomgripande sätt kunna arbeta enligt och sprida information om Barnkonventionen.

Nationell Biblioteksstrategi 2019 "Demokratins skattkammare" är ett förslag till statlig strategi för att stärka och utveckla det svenska biblioteksväsendet. En slutsats är att biblioteken har en viktig roll för en oberoende informationsförmedling som en del av civilförsvaret. "Det är viktigt till försvar för

demokratin och den enskilda människans möjlighet att fritt verka i samhället med tillgång till kunskap och litteratur”.

Kultur- och fritidspolitiskt program för Skövde kommun: ”Kultur- och fritidsliv har en systemövergripande kraft. Det innebär att den påverkar merparten av kommunens verksamheter och därmed både angår och gynnar hela kommunen”.

Vision Skövde 2025: ”Skövde regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra” med prioriterade utvecklingsområden. Biblioteket svarar tydligast mot tre av dessa:

- ”Regionen”: biblioteksutveckling inom Skaraborg där Bibliotek Mellansjö, ett samarbete mellan åtta kommuner med gemensam infrastruktur, där Skövde är draglok.
- ”Attraktiva boendemiljöer”: bibliotek är identitetsskapande, ger en levande landsbygd och en aktiv stadskärna, erbjuder en trygg, lokal mötesplats som åtnjuter högt förtroende
- ”Kunskapsutveckling”: biblioteken utgör kulturell infrastruktur för läsning, information och för folkbildning och det informella livslånga lärandet.

6 Biblioteksverksamheten i Skövde kommun

Folkbiblioteksverksamheten i Skövde kommun består av huvudbiblioteket i Skövde kulturhus och sex bibliotek i kommunens övriga stadsdelar och yttertätorter. Biblioteket i Södra Ryd är en del av enheten Områdesutveckling. Ryds bibliotek har fokus på mångspråk, medborgarservice, integration, barn och unga.

Biblioteksverksamheten omfattar digitalt och analogt litteraturfrämjande, uppsökande och mångspråkigt arbete med barn och unga respektive vuxna, informationsarbete med källkritiskt fokus, specialmediaverksamhet för personer med funktionsvariationer och programverksamhet för alla åldrar.

Sektor barn och utbildning ansvarar för skolbiblioteken i grund- och gymnasieskolan. Under 2019 påbörjades en intern kartläggning av skolbiblioteksverksamheten inom grundskolan.

Högskolan i Skövdes ansvarar för sitt bibliotek och utgör en biblioteksresurs för studenterna men också för kommunens invånare.

7 Utveckling och utmaningar

Demokrati och vidgat deltagande är övergripande verksamhetsmål för biblioteken. Metoderna är läsfrämjande, berättande och kulturella upplevelser, medie- och informationskunnighet (MIK) och digital delaktighet.

Utvecklingsområden för biblioteken i Skövde kommun 2020-2025 är:

- Tillgänglighet till biblioteken för alla – fysiskt och digitalt.
- Verksamheten ska främja ungas deltagande. Kompetensutveckling i personalgruppen ska ske bland annat genom att andra yrkesgrupper kommer in i verksamheterna.
- Biblioteken ska erbjuda trygga, fysiska och digitala mötesplatser samt miljöer för ett gott värdskap.
- Biblioteken ska utgöra en kulturell infrastruktur för läsning, information, programverksamhet och för det livslånga lärandet.
- Vidgat deltagande ska eftersträvas i alla verksamheter. För ökad delaktighet krävs samverkan med övriga samhället. Biblioteket ska vara där människor vistas och inte vara begränsat till biblioteksrummet. Människor ska kunna delta och bidra till att forma verksamheten bland annat genom dialog och fokusgrupper.
- Biblioteksutveckling inom Skaraborg och Västra Götaland, bland annat genom Bibliotek Mellansjö-samarbetet och arbetet med utvecklingen av biblioteksdatasystemet Koha.
- En medveten syn på frågor om jämställdhet, mångfald, normkritik, tillgänglighet och jämlikhet ska genomsyra verksamheten. ”Det kräver ett aktivt och kritiskt förhållningssätt till begreppet ”alla”, för att detta inte bara ska innefatta dem vi vanligtvis tänker på som våra aktiva utövare och/eller besökare. Medvetenhet om intersektionalitet, att ingen grupp är homogen och att varje människa är en del av flera olika grupper”. (ur Kultur- och fritidspolitiskt program Skövde 2018-2022).

7.1 Läsfrämjande, berättande och kulturella upplevelser

Läsförmåga och läsförståelse är en grundläggande förutsättning för att en enskild individ aktivt ska kunna vara delaktig i en demokrati och ha inflytande i ett text- och informationsintensivt samhälle. Detta är ett av skälen till att folkbiblioteken har en hög samhällsrelevans. Det livslånga lärandet har stor betydelse då omsättningshastigheten på kunskap ökar från år till år.

För att nå barn och unga måste biblioteken vara relevanta, tillgängliga och ha ett starkt användarfokus. Biblioteken kan vara en viktig länk i barns och ungas utveckling. För att fylla en sådan funktion krävs uppsökande och överskridande samarbeten både med aktörer och professioner inom och utanför biblioteksverksamheten. Barn och unga ska känna att de kan påverka.

Att läsa, berätta och uppleva för lust, kreativitet och avkoppling ökar i betydelse inte minst i bild och rörliga media. Biblioteket kan iscensätta boken, litteraturen och berättelserna i programverksamhet och erbjuda bibliotekspersonalens kompetens och kunskap. Detta sker genom ökad utåtriktad verksamhet i det fysiska och i det digitala biblioteket. Idag är digitala möjligheter till skapande och medskapande stora.

7.2 Medie- & informationskunnighet (MIK) & digital delaktighet

Den digitala teknikutvecklingen går svindlande fort och ställer stora krav på medborgare oavsett ålder. Behovet av digital väg- och handledning ökar.

Det digitala biblioteket erbjuder likvärdig tillgång till bibliotekets digitala resurser under dygnets alla timmar oberoende av var i kommunen man bor eller verkar.

Den digitala tekniken skapar möjligheter att nå fler med information och marknadsföring genom kommunikation via sociala medier, poddar med mera och kan överbrygga fysiska avstånd, funktionsvariationer och språk på nya sätt.

För att möta den digitala utvecklingen arbetar biblioteken i Skövde med ”Digitalt först”. Det innebär att medarbetare får en digital kompetensutveckling för att i nästa steg kunna ge ökat stöd och råd gentemot allmänheten.

7.3 Vidgat deltagande

Arbete med vidgat deltagande är ett demokratiarbete och förutsätter god kunskap och insikt om invånarnas, intressen och kreativa förmågor. Biblioteket bör organisera sig fysiskt och organisatoriskt för att underlätta öppen dialog med Skövdebor och besökande. Biblioteket ska samarbeta med studieförbund, föreningsliv, näringsliv, enskilda, nätverk och övriga civilsamhället.

Biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029

Beslutad av kommunfullmäktige datum månad år, § XX. Dnr XXXXX.XXXX

Dokumenttyp: Plan

Dokumentet gäller för: Skövde kommun

Diarienummer: KS2026.XXX

Giltighetstid: 2026-2029

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Bibliotekschef

Program

Policy

» Plan

Riktlinjer

Regler

Omslagsfoto: Rasha Sardest, 2025

Innehåll

Syfte	3
Bakgrund	3
Bibliotekslagen och folkbibliotekets uppdrag.....	3
Biblioteksverksamheten i Skövde kommun.....	4
Folkbibliotek	4
Skolbibliotek	4
Högskolebibliotek	5
Vision Skövde 2040	5
Grundförutsättningar	5
Allas lika tillgång till information.....	5
Samverkan.....	6
Gemensamt bibliotekssystem.....	6
Tillgänglighet och öppenhet.....	7
Digitalisering	7
Fokusområden	7
Det läsfrämjande uppdraget	7
Medie- & informationskunnighet och digital delaktighet.....	9
Mångspråk och minoritetsspråk	10
Bibliotekens tillgänglighet - en känsla av sammanhang	10
En demokratisk plats för människor och möten.....	10
Mål för folkbiblioteken i Skövde 2026-2029	11
Tillgänglighet	11
Digital delaktighet MIK	12
Läsfrämjande.....	12
Samverkan.....	13
Mål för Bibliotek Mellansjö & biblioteken i Skövde 2026-2029	13
Tillgänglighet	13
Digital delaktighet MIK & digital utveckling.....	14
Samverkan.....	14

Syfte

Skövde kommuns biblioteksplan sätter en målbild för Skövdes folkbibliotek och hur de ska utvecklas 2026 – 2029. Planen grundas på följande styrdokument: Bibliotekslag (2013:801), Yttrandefrihetsgrundlag (1991:1469), Tryckfrihetsförordning (1949:105), Skollag (2010:800), Unescos internationella biblioteksmanifest, Barnkonventionen, Nationell biblioteksstrategi, Västra Götalandsregionens regionala kulturstrategi inklusive Regional biblioteksplan 2024 - 2027, Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2024 - 2026 samt Skövde vision 2040. Kommunfullmäktige antar biblioteksplanen vilken revideras vart fjärde år. Uppföljning sker i bibliotekets verksamhetsberättelse.

Bakgrund

Bibliotekslagen och folkbibliotekets uppdrag

Bibliotekslagen är en ramlag för de kommunala bibliotekens verksamhet, med undantag för skolbiblioteken som lyder under Skollagen.

Folkbiblioteken ska enligt Bibliotekslag (2013:81) svara upp mot samhällets utveckling och utmaningar genom att:

- verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning
- främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt.
- ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov,
- utbudet av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet
- särskilt främja läsning och tillgång till litteratur
- verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet
- ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar

Bibliotekslagen fastställer även att folkbiblioteken är till för alla. Men särskild uppmärksamhet ska ägnas åt fyra prioriterade målgrupper:

- Personer med funktionsnedsättning
- Nationella minoriteter
- Personer med annat modersmål än svenska
- Barn och ungdomar

Biblioteksverksamheten i Skövde kommun

Folkbibliotek

Folkbiblioteksverksamheten i Skövde kommun består av huvudbiblioteket i Skövde kulturhus och sex bibliotek i kommunens övriga stadsdelar och yttertätorter. Fyra av biblioteken är samlokaliserade med kommunens grundskolor. Ryds bibliotek har särskilt fokus på mångspråk, läsfrämjande, medborgarservice, integration samt barn och unga och är en central plats för områdesutvecklingsarbetet i Södra Ryd.

2025 är två av kommunens bibliotek meröppna med tillgänglighet för låntagare med särskilt avtal utanför bemannade öppettider. De meröppna biblioteken är Skultorps bibliotek lokaliserat i samma byggnad som kulturavdelningens fritidsgård och Stöpens bibliotek, samlokaliserat med Stöpensskolan.

Folkbiblioteken är centrala för både det formella och informella lärandet, för språk- och läsutveckling, för kunskap och information samt för digital delaktighet. Biblioteksverksamheten omfattar digitalt och analogt litteraturfrämjande, uppsökande och mångspråkigt arbete med barn och unga respektive vuxna, informationsarbete med källkritiskt fokus, programverksamhet för alla åldrar samt tillgänglighetsanpassning av medier för personer med funktionsvariationer.

”Bra att kunna komma och läsa och bra och viktigt att biblioteket finns. Det går att få hjälp. Är man nyfiken får man veta mer.”

Man 73 år, anonym respondent, användarundersökning om biblioteken i Skolbibliotek

Skolbiblioteken i Skövde kommuns grund- och gymnasieskolor ansvarar Sektor barn och utbildning för. Sektorn har under våren 2025 utarbetat en egen skolbiblioteksplan, *Skolbiblioteksplan för skolverksamheten i Skövde kommun 2025 - 2026*. 2025 anställer Sektor barn och utbildning ett antal skolbibliotekarier och påbörjar arbetet med att

bygga upp en skolbiblioteksorganisation.

Högskolebibliotek

För bibliotek vid högskolor och universitet ansvarar staten, och biblioteken omfattas av Högskolelagen (1992:1434). Högskolebiblioteket vid Högskolan i Skövde utgör en studiemiljö och resurs för studenter och forskare men också för kommunens invånare som en öppen plats för möten mellan högskolan och det omgivande samhället.

Vision Skövde 2040

Vision Skövde 2040 lyder ”Tillsammans förverkligar vi drömmar och får Skövde att växa”. Biblioteken i Skövde kommun bidrar till denna vision genom folkbiblioteksverksamheten. Biblioteken blir en del av demokratiarbetet genom att ge förutsättningar för livslångt lärande. Invånarna i Skövde kommun ska ges möjlighet att aktivt delta i ett öppet och demokratiskt samhälle. Biblioteken ska vara ”samhällets öppna rum” (Nationell biblioteksstrategi, 2019), en del av samhällsutvecklingen och en plats där nya idéer och tankar kan födas - så att drömmar kan förverkligas.

Grundförutsättningar

Biblioteken i Skövde arbetar för att så brett som möjligt nå boende i hela kommunen. Samarbetet med övriga bibliotek i Bibliotek Mellansjö kompletterar och är en förutsättning för att kunna svara mot behov på skaraborgsnivå. Ett antal områden är identifierade som de viktigaste grundförutsättningarna för att biblioteksverksamheterna ska kunna utvecklas i samhällsviktig riktning under de kommande fyra åren.

Allas lika tillgång till information

God läsförmåga, källkritiskt tänkande och digital delaktighet hos medborgarna är grundläggande för en väl fungerande demokrati. Biblioteket ska vara tillgängligt för

alla men särskild uppmärksamhet ska ägnas barn och unga, personer med funktionsvariationer, nationella minoriteter samt personer med annat modersmål än svenska. Biblioteken bidrar till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning bland annat genom att erbjuda böcker, dagstidningar och tidskrifter, digitala resurser som e-medier, ljud- och talböcker, databaser och information. Syftet är att stimulera lusten att läsa, berättande och det livslånga lärandet. Folkbibliotekets demokratiska uppdrag är att alla lika tillgång till information och att minska det digitala utanförskapet. Den digitala utvecklingen ställer stora krav på biblioteken vad det gäller medarbetarnas kompetens för att motsvara invånarnas behov och förväntningar på medier, digitala resurser och teknik.

"Jag ser ett stort värde i att biblioteken stärker sin roll som nav för digital kompetens och delaktighet – en plats där människor i alla åldrar får stöd att navigera i ett alltmer digitalt samhälle."

- Fredrik Edholm, Digitaliseringsstrateg Skaraborgs kommunalförbund

Samverkan

Skövde kommun är sedan 2018 en av åtta Skaraborgskommuner i bibliotekssamverkan Mellansjö. Bibliotek Mellansjö är en avtalsstyrd samverkan mellan biblioteken i Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skövde, Tibro, Tidaholm och Töreboda. Samverkan regleras genom avtal med Skövde kommun som värdkommun och finansiering sker via en fördelningsnyckel.

Syftet med samverkan är främst att utveckla biblioteksverksamheterna på ett resurseffektivt sätt för att möta dagens och morgondagens behov och åstadkomma en bättre biblioteksservice för låntagare och användare.

Gemensamt bibliotekssystem

Grunden i Mellansjö-samarbetet är bibliotekssystemet Koha, en öppen källkods-lösning, fritt tillgängligt och leverantörsoberoende. Mediekatalog och låntagarregister, viss personal, regelverk och ett antal digitala resurser är gemensamma för de åtta Mellansjö-kommunerna. Kommuninvånare vid Mellansjö-biblioteken har genom sitt bibliotekskort tillgång till det samlade medieutbudet och kan låna och lämna tillbaka media på valfritt Mellansjö-bibliotek. Detta möjliggörs av en gemensam

transportorganisation. Bibliotek Mellansjö arbetar idag efter en gemensam medieplan men varje bibliotek har sin egen mediebudget. Medieplanen ger bredd och spets i bibliotekens bestånd och samverkan utvecklas löpande på en rad andra områden.

Tillgänglighet och öppenhet

Samverkan inom Bibliotek Mellansjö ska präglas av öppenhet och viljan att dela kunskaper, kompetens och resurser över kommungränserna. Bibliotek Mellansjö arbetar i enlighet med bibliotekslagen med fokus på demokrati, folkbildning och läsfrämjande. Bibliotek Mellansjö söker aktivt och arbetar så långt som möjligt med open source-lösningar och värnar delningskultur. Mellansjö-biblioteken ingår även i det nationella Librissamarbetet där universitets-, högskole- och folkbibliotek delar katalog och gör sina samlingar tillgängliga för varandra.

Digitalisering

Koha är ett gemensamt biblioteksdatasystem som ligger i linje med de nationella målen för biblioteksväsendet i Sverige. Målen betonar digital tillgänglighet, delad kultur och samverkan över kommungränser. Regeringens nationella biblioteksstrategi lyfter fram vikten av att använda digital teknik för att stärka tillgång till jämlik information och kultur.

Medborgar-PC är en öppen källkodslösning för säker och central hantering av publika datorer. Bibliotek Mellansjö arbetar löpande med digital utveckling och är därför del i kommunernas digitaliseringsarbete. Strategiskt viktigt är också att kommunernas respektive IT-avdelningar knyts tättare till biblioteksverksamheten. Folkbiblioteken driver digital utveckling med medborgarnytta som mål och IT-avdelningarna behövs som stödresurs.

Fokusområden

Det läsfrämjande uppdraget

Läsförmåga och läsförståelse är en grundläggande förutsättning för att en enskild individ aktivt ska kunna vara delaktig i en demokrati och ha inflytande i ett text- och informationsintensivt samhälle. Biblioteket ska inspirera och levandegöra litteraturen

och berättelserna i fysiska och digitala möten och i programverksamhet samt erbjuda bibliotekspersonalens kompetens. Genom att gå utanför de fysiska biblioteken och arbeta med utåtriktad verksamhet på torg, i parker och på badplatser, i kommersiella miljöer som köpcentrum, på arbetsplatsbibliotek och organiserat i samverkan med andra samhällssektorer nås icke-läsare och potentiella biblioteksbesökare.

Barn och ungdomar är en prioriterad målgrupp och biblioteken ska enligt bibliotekslagen "främja deras läsning och stimulera till språkutveckling". För att nå målgruppen ska biblioteken vara relevanta, tillgängliga och ha ett starkt användarfokus. För detta krävs samarbeten med aktörer och professioner inom och utanför biblioteksverksamheten. Barn och ungdomar ska ges utrymme till faktiskt inflytande. Det läsfrämjande uppdraget för barn och ungdomar är för folkbiblioteken i första hand inriktat på samarbeten och aktiviteter kring fritidsläsning. Bibliotekschefen är from läsåret 2025/2026 sammankallande i det sektorsövergripande Kommunfullmäktige-uppdraget att "Omvärldsbevaka aktiviteter för att främja läsförmågan" (en del i kommunfullmäktiges prioriterade utvecklingsmål för mandatperioden). Arbetet syftar till att samordna insatser för att främja läsförmågan som kompletterar förskolans och skolans grunduppdrag.

Biblioteken i Mellansjö samarbetar kring det läsfrämjande uppdraget. Ett arbetssätt som fått särskilt utrymme är läsfrämjandemetoden Shared Reading, där ett stort antal medarbetare utbildats till läsledare enligt det certifierade Liverpoolkonceptet. Ett nätverk finns, metoden är etablerad och kan användas i alla typer av grupper och åldrar och främjar läslust och gemenskap.

Biblioteken utgör en del av ett litterärt ekosystem där författare och förlag, som en del av de kulturella näringarna samspelar med bibliotek och läsare. Denna infrastruktur för läsande och skapande bär upp aktörerna som stödjer och inspirerar varandra. Genom lokala bokmässor i samarbete mellan bibliotek och Skaraborgs författarnätverk bjuds läsarna in att möta lokala och nationella författare. Bibliotekets återkommande podd, tillgänglig även på Spotify, bidrar till spridning av läsinspiration och litteraturkännedom.

"Tänk att få bo i biblioteket och kunna läsa allt man vill..."

Kvinna 43 år, anonym respondent, användarundersökning om biblioteken i

8 (15)

Medie- & informationskunnighet och digital delaktighet

Biblioteken ska ge likvärdig tillgång till bibliotekets digitala resurser under dygnets alla timmar. Bibliotekens folkbildningsarbete består i växande omfattning av digital handledning. Samhället, institutioner och verksamheter digitaliseras allt mer och en växande digital klyfta lämnar människor i utanförskap. Det nationella initiativet Digidelcenter är i Skövde och övriga Mellansjöbibliotek en verksamhet som erbjuder digital handledning av biblioteksmedarbetare med specialkompetens. Samarbetet i Skövde kommun med sektor vård och omsorgs ”Digitala Fixare” har skapat en plattform för att kommunen mer effektivt ska kunna arbeta för att minska det digitala utanförskapet.

Biblioteken i Mellansjö-samarbetet arbetar brett med folkbildning. Huvudfokus för det gemensamma arbetet är digital folkbildning. Gemensamma insatser görs för att öka kunskapen om digitala verktyg och hur de kan användas för lärande, delaktighet och medskapande i kulturlivet. Biblioteken fungerar som kunskapsnav för digital kompetensutveckling. Mellansjö-biblioteken samarbetar särskilt för att hantera det digitala utanförskapet.

En del av lösningen är Digidelcenter, som efter ett projektår nu är en stabil infrastruktur för digital handledning i de åtta kommunerna. Arbetet organiseras på olika sätt, men medarbetarna samverkar i ett nätverk med fokus på utveckling och genom att exempelvis utforska möjligheter och begränsningar med AI, och genom en löpande omvärldsspaning förstå och tolka ett nytt medielandskap. Arbetet med Digidelcenter stärker digital kompetens, gör medborgarna digitalt tryggare och förbättrar arbetsmiljön internt.

Mångspråk och minoritetsspråk

Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt nationella minoriteter och personer som har annat modersmål än svenska. 17% av Skövdes befolkning är enligt SCB-statistik för 2024 utrikesfödda och fördelade på drygt 250 nationaliteter. Bibliotek Mellansjös medieutbud utgörs av litteratur på mer än 160 språk, allt ifrån ett fåtal titlar på vissa språk till omfattande bestånd av bland annat engelska, arabiska och finska.

Biblioteken ska synliggöra de nationella minoriteterna genom att erbjuda information, aktiviteter och material som lyfter fram minoriteternas kultur och historia. För att tillgängliggöra de nationella minoritetsspråken ska biblioteken erbjuda litteratur och programverksamhet på dessa språk med särskilt fokus på barn och unga, samt säkerställa att personalen har kunskap om de nationella minoriteternas rättigheter. Skövde kommun är en del av förvaltningsområdet för det finska språket och har därför skyldighet att informera om och erbjuda tillgång till det finska språket.

Bibliotekens tillgänglighet - en känsla av sammanhang

Arbetet med bibliotekens fysiska och kognitiva tillgänglighet syftar till att skapa optimala förutsättningar och att sänka trösklarna för alla besökare. Uppföljning av arbetet med hjälp av referensgrupper och fortlöpande kompetensutveckling bland annat i TAKK, tecken som stöd, hos medarbetarna är viktigt. Ett välkomnande bemötande och ett tydligt värdskap skapar trygghet och erbjuder en känsla av sammanhang hos besökarna. Bibliotekens offentliga rum kan bidra till att minska ofrivillig ensamhet och öka invånarnas välbefinnande. Detta görs genom metodiskt trygghetsskapande arbete och genom rumsliga förbättringar och välkomnande entréer.

"Biblioteket betyder mycket, det är en fantastisk oas som jag känner stolthet för. Det är nästan "kyrkligt", lugnt och tyst. Att sitta och tänka. Det är underbart! Man kan gotta sig i böcker. "

En demokratisk plats för människor och möten

Kvinna 65 år, anonym respondent, användarundersökning om biblioteken i Skövde
Biblioteket står för åsikts- och yttrandefrihet och är neutralt i politiska, ideologiska och religiösa frågor. Kontroversiella och smala åsikter ska också ges utrymme.

Biblioteket ska även tillhandahålla omdebatterade medier bland annat för att kunna bidra till diskussion, tolkning och omtolkning. Urval och gallring sker inte på ideologisk, politisk eller religiös grund. Biblioteket ansvarar för ett urval med bredd

och spets men inte för innehållet i litteraturen. Gränsen för urvalet är ytterst svensk lagstiftning. Det kontinuerliga urvalsarbetet baseras på biblioteksmedarbetarnas samlade kompetens.

Genom att erbjuda tillgängliga, inkluderande och öppna mötesplatser för alla invånare, oavsett bakgrund eller ålder, bidrar biblioteken till ökad kunskap, fri åsiktsbildning och jämlik tillgång till information. Likvärdighet mellan Mellansjö-kommunernas biblioteksservice stärks genom arbetsgrupper som arbetar med frågor inom HBTQI+, mångspråk, barnrätt med mera. Genom samarbetet har Bibliotek Mellansjö ett brett och varierat utbud av medier, aktiviteter och tjänster som stärker den demokratiska infrastrukturen och stödjer en hållbar samhällsutveckling.

”Biblioteket är Kunskapens hus! Det bygger samhället. I biblioteket ska ungdomar hitta bra idéer för sin egen framtid. Mina yngre syskon pluggar i biblioteket.”

- Man 20 år, anonym respondent, användarundersökning om biblioteken i Skövde

Mål för folkbiblioteken i Skövde 2026-2029

Tillgänglighet

- Utveckla beståndet av minoritetsspråk och aktiviteter för att främja kännedom om minoriteternas kulturer.
- Fortsätta arbetet med att, efter Skultorp och Stöpen, utveckla meröppna bibliotek enligt plan.

- Utöka och bredda kompetensutveckling kring kognitiv tillgänglighet och kommunikation.
- Fortsätta arbetet med att erbjuda programverksamhet i kommunens alla folkbibliotek.
- Fokusera på utåtriktat arbete med arbetsplatsbibliotek, bokcyklar, minibibliotek i parker och på torg och feriepraktiserande ungdomar som läsinspiratörer.
- Undersök möjligheten att förutom finska även uppmärksamma de övriga nordiska språken och utveckla evenemang som "Kura skymning" i samarbete med Föreningen Norden.

Digital delaktighet MIK

- Arbeta för att synliggöra folkbibliotekens roll i Skövde kommuns digitaliseringsarbete.
- Eftersträva utökad IT-bibliotekariekompetens i medarbetargruppen.
- Med biblioteksenhetens AI-licenser undersöka möjligheterna att verksamhetsutveckla biblioteksverksamheten.

Läsfrämjande

- Prioritera Shared Reading speciellt för barn och unga. Shared Reading är en väl beprövad läsfrämjandemetod inom biblioteken i Skövde
- Fortsätta utveckla bibliotekens del i Kulturtrappan, en del av kommunens kulturgaranti. Grundskolans elever får möta biblioteken och bibliotekarierna och får bok- och läsinspiration och författarmöten.
- Permanenta stadsbibliotekets verksamhet med Sinnesrummet och NPF-öppet.
- Bokmässor och andra arrangemang kring läsning och författare blir återkommande.

Samverkan

- Utveckla avtalsstyrda samverkansformer för kommunens samlokaliserade folk- och skolbibliotek.
- Stärka barnbibliotekariernas samarbete med kommunens familjecentraler och regionens logopeder.
- Utveckla arbetet med statistik och analys för att säkerställa en effektiv användning av tillgängliga resurser.

Mål för Bibliotek Mellansjö & biblioteken i Skövde 2026-2029

Tillgänglighet

- Bredda och säkerställa medborgarservice och samhällsvägledning med språkkompetens.
- Folkbiblioteken finns 2025 på sju platser. När antalet invånare i centrum och yttertätorter växer bör bibliotekens infrastruktur, placering och personalresurs ses över.

***”Efter kl. 16 går det oftast inte att hitta en plats att sitta och plugga på.
Det är trångt.”***

- Man 17 år, anonym respondent, användarundersökning om biblioteken i

Digital delaktighet MIK & digital utveckling

- Makerspace – ett fysiskt rum med digitala möjligheter - kan utrustat med 3D-skrivare, AI-verkstad, bildskanner, symaskiner, lamineringsmaskin med flera innovativa verktyg i kulturhuset i Skövde vara ett hållbart exempel på delningskultur.
- Utveckla en mer omfattande gemensam webbplats där OPAC (Online Public Access Catalogue) integreras för att erbjuda en mer enhetlig användarupplevelse. Målsättningen är att samla information och införa funktioner som idag saknas.
- Implementera en gemensam Mellansjörutin för biblioteksmedarbetarnas kompetensutveckling inklusive metoder för kollegialt lärande och erfarenhetsutbyte.

Samverkan

"Det finns en spännande möjlighet i att biblioteken utvecklar kreativa miljöer där invånare kan utforska teknik, testa idéer och utveckla nya färdigheter – ett slags fraktsivens stad i ett offentligt rum."

- Vidareutveckla fraktsivens stad i ett offentligt rum i samarbete med tjänst och sektor vård och omsorg samt områdesutveckling för att nå fler och eftersträva att kunna "nå alla".
- Utveckla ett samarbete med högskolan i Skövdes bibliotek kring spetskompetens inom forskning och avancerad informationssökning. Tillgång till högskolans resurser främjar livslångt lärande för medborgarna.
- Formulera bibliotekens beredskap och roll i kris och krig. Resultatet i rapporten "Bibliotekens roll i det civila försvaret" (Totalförsvarets forskningsinstitut 2024) kan sammanfattas i fyra områden: kunskapsuppbyggnad och samhällsinformation, främjande av kultur, demokrati och det fria ordet, biblioteket som en plats för samlingar och biblioteket som samlingsplats och trygghetspunkt.
- Stärka dialogen med förtroendevalda om bibliotekens uppdrag och potential ur ett skaraborgsperspektiv. Bibliotek Mellansjö ser att Skaraborgs alla femton kommunbibliotek tillsammans kan växa som kulturella och sociala noder med effektivare användning av resurser, kompetenser och lokala specialiseringar kring till exempel lokala samlingar eller mångspråksresurser.

KS § 169/25**Antagande av biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029**

KS2025.0335

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-10-22	186/25
2 Kommunstyrelsen	2025-11-05	169/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta Biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029 (KS2025.0335-3), att gälla från och med 2026-01-01.

Yrkanden

Lene Lorentzen (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2024-04-29, § 62/24 att förlänga Biblioteksplan för Skövde kommun 2020-2023 till att gälla fram till och med 2025-12-31.

Skövde kommuns nuvarande biblioteksplan reviderades marginellt och förlängdes att gälla även för 2025 på grund av att det inom bibliotekssamarbetet Mellansjö fanns en ambition att formulera en gemensam biblioteksplanstext som skulle gälla för alla åtta kommunerna i Bibliotek Mellansjö. Detta har gjorts under våren 2025 och denna gemensamma text är nu inarbetad i Skövde kommuns nu föreslagna nya biblioteksplan.

En kommungemensam biblioteksplanstext i ett bibliotekssamarbete är unikt i Sverige och har tilldragit regionalt intresse och kulturförvaltningen i Västra götalandregionen har bidragit med konsulentstöd under processen att ta fram den.

Den föreslagna biblioteksplanetexten består både av en beskrivning av arbetet som görs lokalt i folkbiblioteken i Skövde och en beskrivning av de Mellansjö-gemensamma verksamheterna. Den riktning och de utvecklingsmål som beskrivs har också de båda perspektiven. Folkbiblioteken i Skövdes mål svarar bland annat mot Skövde kommuns prioriterade utvecklingsmål – Meningsfull fritid för alla bar och unga samt Kultur- och fritidslivet attraherar nya medborgare.

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

29 (41)

Kultur- och fritidsnämnden har behandlat ärendet och föreslår kommunfullmäktige att anta densamma.

Inför ärendets behandling vid kommunfullmäktige den 24 november 2025 ska citaten i den föreslagna biblioteksplanen ses över, om möjligt kompletteras citat som saknar hänvisning med källa. Om källan inte går att finna stryks respektive citat.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Antagande av biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029
Biblioteksplan för Skövde kommun 2020-2025 (slutligt beslutad i KF 2024-04-29)
Beslut Kultur- och fritidsnämnden, 2025-09-24, Ärende 64_25, Antagande av
Biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029

Skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

KSAU § 186/25

Antagande av biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029

KS2025.0335

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-10-22	186/25

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att anta Biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029 (KS2025.0335-3), att gälla från och med 2026-01-01.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade 2024-04-29, § 62/24 att förlänga Biblioteksplan för Skövde kommun 2020-2023 till att gälla fram till och med 2025-12-31.

Skövde kommuns nuvarande biblioteksplan reviderades marginellt och förlängdes att gälla även för 2025 på grund av att det inom bibliotekssamarbetet Mellansjö fanns en ambition att formulera en gemensam biblioteksplanstext som skulle gälla för alla åtta kommunerna i Bibliotek Mellansjö. Detta har gjorts under våren 2025 och denna gemensamma text är nu inarbetad i Skövde kommuns nu föreslagna nya biblioteksplan.

En kommungemensam biblioteksplanstext i ett bibliotekssamarbete är unikt i Sverige och har tilldragit regionalt intresse och kulturförvaltningen i Västra götalandregionen har bidragit med konsulentstöd under processen att ta fram den.

Den föreslagna biblioteksplanetexten består både av en beskrivning av arbetet som görs lokalt i folkbiblioteken i Skövde och en beskrivning av de Mellansjö-gemensamma verksamheterna. Den riktning och de utvecklingsmål som beskrivs har också de båda perspektiven. Folkbiblioteken i Skövdes mål svarar bland annat mot Skövde kommuns prioriterade utvecklingsmål – Meningsfull fritid för alla bar och unga samt Kultur- och fritidslivet attraherar nya medborgare.

Kultur- och fritidsnämnden har behandlat ärendet och föreslår kommunfullmäktige att anta densamma.

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

32 (42)

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Antagande av biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029
Biblioteksplan för Skövde kommun 2020-2025 (slutligt beslutad i KF 2024-04-29)
Beslut Kultur- och fritidsnämnden, 2025-09-24, Ärende 64_25, Antagande av
Biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029
Biblioteksplan för Skövde kommun 2026-2029

Skickas till

Kultur- och fritidsnämnden

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-09-05**

Diarienummer: **KS2025.0340-3**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att:

- anta ny Taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel att gälla från den 1 januari 2026.
- från och med att den nya taxan börjar gälla upphäva nuvarande taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (KS2024.0504-11).

Bakgrund

Socialnämnden i Skövde kommun har i nuläget ansvar för att fullgöra kommunens ansvar enligt alkohollagen (2010:1622), lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Detta har hanterats genom avtalssamverkan med Lidköpings kommun och TiS, Tillstånd i Samverkan. Denna hantering kommer att upphöra med anledning av att Miljösamverkan östra Skaraborg från och med den 1 januari 2026 ska ta över ansvaret för prövning och tillsyn inom ovan rubricerade områden för sina medlemskommuner. Med anledning av detta behöver en ny taxa för hanteringen antas av medlemskommunernas kommunfullmäktige och förslag på ny taxa har inkommit från kommunalförbundet Miljösamverkan i östra Skaraborg.

2025-05-07 beslutade Miljönämnden östra Skaraborg att föreslå direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg att föreslå medlemskommunernas kommunfullmäktige att anta ny taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.

Skövde kommun	Besöksadress	Postadress	Kontaktcenter	Webbplats
	Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde	Skövde kommun, 54183 Skövde	Telefon: 0500-49 80 00	Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-09-05**Diarienummer: **KS2025.0340-3**Handläggare: **Camilla Arvidsson**

2025-06-17 beslutade kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg att föreslå kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta en ny taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel att gälla från den 1 januari 2026. Det föreslås också att för ansöknings- eller anmälningsärenden som kräver handläggning ska taxan tillämpas på ärenden som kommer in från och med den 1 januari 2026 för att hantera övergången mellan taxorna.

I direktionens redogörelse för ärendet framgår att det både är möjligt och lämpligt med efterhandsdebitering och timtaxa för prövning och tillsyn inom de nya ansvarsområdena.

Sammanfattning av skillnader mot nuvarande taxa hos TiS:

- Den föreslagna taxan medför övergång till timtaxa och efterhandsdebitering av ansöknings- och tillsynsavgifter från TiS fasta avgifter som betalas i förväg.
- Timavgiftens storlek följer Miljösamverkans taxa för planerad handläggning och tillsyn enligt livsmedelslagen (2025 är beloppet 1 327 kr/timme) och bedöms täcka miljökontorets kostnader för handläggning.

I taxan föreslås timkostnadsbeloppet följa livsmedelstaxan. Alkohol- och tobakstillsynen är mer lik livsmedelstillsynen än miljötillsynen även om områdena skiljer sig väsentligt åt. Kundgruppen som möts i alkohol- och tobakstillsynen är dock densamma som livsmedelskontrollen arbetar med. En koppling till livsmedelstaxan innebär också att förbundet minskar sin administration av taxorna eftersom timavgiftens storlek då inte behöver räknas upp årligen i flera olika taxor.

Då systemet med efterhandsdebitering är nytt framhåller direktionen att det inte finns några egna tillförlitliga data för ekonomiskt utfall. Direktionens miljökontor har utifrån kända data, främst från Lidköpings TiS, gjort prognoser men redovisar en möjlig risk med att om färre timmar än beräknat debiteras och Miljösamverkan ligger kvar på samma kostnadsnivå medför det att timavgiftens storlek kan komma att höjas eller att medlemsbidrag behöver skjutas till redan det andra verksamhetsåret 2027.

Tjänsteorganisationen konstaterar att när Miljösamverkan östra Skaraborg tar över hanteringen och ny taxa antas behöver den nuvarande taxan upphävas. Därför föreslås kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige anta ny taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria

Skövde kommun	Besöksadress	Postadress	Kontaktcenter	Webbplats
	Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde	Skövde kommun, 54183 Skövde	Telefon: 0500-49 80 00	Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-09-05**

Diarienummer: **KS2025.0340-3**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt från samma datum som taxan föreslås gälla upphäva nuvarande taxa.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Beslut Miljösamverkan östra Skaraborg, § 4, 2025-06-17, Ny taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen

om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria

nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Skickas till

Miljösamverkan östra Skaraborg
Socialnämnden

Handläggare

Camilla Arvidsson
Kommunstyrelsen

Dnr 2025-2432

Dir § 4 2025

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Denna taxa träder i kraft den **1 januari 2026** och ersätter tidigare taxor för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. De tidigare taxorna upphör att gälla den 31 december 2025. Taxan tillämpas på ärenden som startas från och med den 1 januari 2026.

Inledande bestämmelser

1 §

Denna taxa gäller avgifter för Miljönämnden östra Skaraborgs verksamhet enligt alkohollagen (2010:1622), lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter, lagen (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel samt förordningar och föreskrifter meddelade med stöd av dessa lagar.

Avgifterna i denna taxa avser myndighetsutövning och omfattas därmed inte av mervärdesskatt.

2 §

Avgiftsskyldig är den som är föremål för nämndens prövning eller tillsyn inom något av områdena som anges i 1 §.

3 §

Avgift tas inte ut för

1. tillsyn som föranleds av klagomål och inte kräver utredning
2. handläggning som föranleds av att beslut överklagas
3. framtagande av ansökan om utdömande av vite.

4 §

Beslut om nedsättning eller efterskänkande av avgift får fattas av nämnden om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art och omfattning, tillsynsbehov, nedlagd handläggningstid eller någon annan omständighet.

Timavgift

5 §

Avgift betalas:

1. i förhållande till den faktiskt nedlagda handläggningstiden i det enskilda ärendet (**timavgift**), dock minst en halv timme, och
2. enligt de andra grunder som anges i taxan.

Avgift betalas efter prövning eller tillsyn.

Vid tillämpning av denna taxa är timavgiften per hel timme handläggningstid densamma som gällande timavgift för nämndens verksamhet med händelsestyrd kontroll enligt livsmedelslagen.

6 §

Avgiften för ett ärende beräknas genom att den faktiskt nedlagda handläggningstiden i ärendet multipliceras med den aktuella timavgiften.

För tillsyn och kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 samt lördagar, helgafnar och helgdagar tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

7 §

Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteperson vid nämnden har använt för handläggning och andra åtgärder i ärendet såsom inläsning av ärendet, kontakter med parter, tillsyn, provtagning, beredning i övrigt av ärendet samt föredragning av beslut.

Avgift för inställelse

8 §

Vid tillämpningen av denna taxa ska inställelseavgift tas ut per tillsynstillfälle på plats (resor till och från). Detta gäller vid planerad och händelsestyrd tillsyn samt vid platsbesök i samband med ansökan om serveringstillstånd.

Inställelseavgiften är densamma som gällande inställelseavgift för nämndens verksamhet enligt livsmedelslagen.

Avgift för provtagning och analyser av prover

9 §

Avgift får tas ut för faktiska kostnader för provtagning och analys av prover till följd av tillsynen.

Betalning av avgift

10 §

Avgiften ska betalas efter beslut av nämnden som också tar emot avgiften. Betalning ska ske inom den tid som anges i beslut om avgift eller i faktura.

Verkställighet

11 §

Av 10 kap. 1 § alkohollagen följer att ett beslut om avgift enligt alkohollagen som tas ut med stöd av denna taxa gäller omedelbart om inte något annat anges i beslutet.

Nämnden får besluta att dess beslut om avgift enligt lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel som tas ut med stöd av denna taxa ska gälla omedelbart.

12 §

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg får besluta om redaktionella ändringar i taxan för att korrigera fel eller förbättra läsbarheten.

Överklagande

14 §

Nämndens beslut om avgift enligt denna taxa överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och
utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: Lena Catarina Hulmarker

Date: 2025-06-23 14:01:14

BankID refno: 01979ca9-c86f-7e57-8980-bca8859afac6

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Catrin Hulmarker

Signed by: TORBJÖRN COLLING

Date: 2025-06-23 14:19:05

BankID refno: 01979cba-23ca-7d9b-aa57-5f3bde3fa268

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Torbjörn Colling

Signature reference: 9d73ef55-1d95-4889-ab39-3adf708dcd01

Kopia/bekräftelse på e-signerat dokument.

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
Sammanträdesdatum
2025-06-17

Plats och tid	Stadshuset i Skövde, KS-salen kl. 8.30–10.20		
Beslutande	Johanna Svensson (S) Catrin Hulmarker (M), ordförande Pierre Rydén (S) Torbjörn Colling (M) Jonas Davidsson (S), vice ordförande Theres Sahlström (M), ersätter Johan Ask (S) Torbjörn Bergman (SP) Peter Söderlund (L), ersätter Jan Hanna (S)		Falköping Hjo Hjo Karlsborg Karlsborg Skövde Skövde Tibro
Övriga närvarande	Ersättare Ingvor Bergman (S), Falköping Samuel Björgvinsson (KD), Hjo	Övriga Pelle Holmström, förbundschef Eleonor Daag, sekreterare Sofia Stensson, ekonom/verksamhetsutvecklare	
Ajournering	Kl. 9.20–9.45		
Utses att justera	Torbjörn Colling		
Underskrifter	Protokollet är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.		
Sekreterare	Eleonor Daag	Paragrafer	3–7
Ordförande	Catrin Hulmarker (M)		
Justerare	Torbjörn Colling (M)		

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-06-17

Dir § 4

Dnr 2025-2432

Ny taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutar att föreslå kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta en ny taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel att gälla från den 1 januari 2026.

Nämnden föreslår också att för ansöknings- eller anmälningsärenden som kräver handläggning ska taxan tillämpas på ärenden som kommer in från och med den 1 januari 2026.

Redogörelse för ärendet

Miljösamverkan östra Skaraborg tar den 1 januari 2026 över ansvaret för prövning och tillsyn inom ovan rubricerade områden för sina medlemskommuner.

Handläggning sker i dag hos Lidköpings kommun genom samarbetet

Tillståndsenheten i Samverkan (TiS) där alla ingående kommuner tillämpar samma taxa.

Sammanfattningsvis bedömer nämnden efter att ha vägt fördelar och nackdelar mot varandra att det är både möjligt och lämpligt med efterhandsdebitering och timtaxa för prövning och tillsyn inom de nya ansvarsområdena.

Sammanfattning av skillnader mot nuvarande taxa hos TiS

- Den föreslagna taxan medför övergång till timtaxa och efterhandsdebitering av ansöknings- och tillsynsavgifter från TiS fasta avgifter som betalas i förväg.
- Timavgiftens storlek följer Miljösamverkans taxa för planerad handläggning och tillsyn enligt livsmedelslagen (2025 är beloppet 1 327 kr/timme) och bedöms täcka miljökontorets kostnader för handläggning.

Förutsättningar för efterdebitering av ansöknings- och tillsynsavgifter

Endast någon enstaka kommun i Sverige har i dag en helt tim- och efterhandsdebiterad taxa för sin prövning och tillsyn inom de aktuella områdena, det handlar om små kommuner med få verksamhetsutövare. Någon referenstaxa har därför inte kunnat användas vid framtagandet av denna taxa. Det finns inte heller någon vägledning från de nationella tillsynsvägledande myndigheterna på områdena att använda som stöd för framtagande av efterhandsdebiterad timtaxa.

Protokollet är signerat digitalt av:

Catrin Hulmarker och Torbjörn Colling

4

MILJÖSAMVERKAN ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-06-17

Dir § 4 forts.

Det finns kommuner som tillämpar en fast taxa där avgift tas ut för en framräknad genomsnittlig handläggningstid för en ärendetyp multiplicerad med timavgift. Den beräknade genomsnittliga handläggningstiden skiljer sig kraftigt åt mellan olika kommuner och som exempel kan nämnas nyansökan om stadigvarande serveringstillstånd där genomsnittlig handläggningstid varierar från 8 till 15 timmar i olika kommuner eller beräknad tid för tillsyn där fast årlig tillsynstid per objekt är 2 till 5 timmar för samma verksamhetstyp av samma storlek.

Miljönämnden har nyligen gått från fasta avgifter till timdebitering inom livsmedelstillsynen. Det finns i organisationen därför goda erfarenheter från införandet av efterhandsdebiterad timtaxa som kommer att vara till nytta även på de nya områdena. Inte minst handlar det om kommunikation med verksamhetsutövarna.

Det vanligast förekommande debiteringssystemet för alkoholtillsyn bygger på ett 30 år gammalt underlag, SKL:s cirkulär 1995:69. I cirkuläret redovisas en beräkningsmodell som förenklat innebär en tillämpning av kommunallagens självkostnadsprincip där kommunens kostnader för verksamheten delas upp som tillsynsavgift per objekt och där större verksamheter på grund av högre omsättning av alkohol får betala mer än mindre verksamheter. Tanken är att den som säljer mycket alkohol troligen behöver mer tillsyn än den som säljer lite alkohol. För prövningsärenden finns schablontider framtagna där exempelvis ett stadigvarande serveringstillstånd beräknas ta 24 arbetstimmar i anspråk. När tillståndsplikten för tobaksförsäljning infördes tillämpade de flesta kommuner alkoholtaxan på de nya tillståndsärendena för tobak.

Sedan cirkuläret presenterades har stora förändringar skett i restaurangbranschen. En tillsynstaxa som bygger på omsättning av alkoholdrycker i kronor har inte längre samma tydliga koppling till mängden såld alkohol eftersom vi har lagt om våra restaurangvanor på så sätt att antalet nattklubbar och nöjesrestauranger har minskat i förhållande till vanliga matrestauranger.

En övergång till efterhandsdebiterad timtaxa har tidigare antagits innebära en omfördelning av kostnader från stora verksamheter (nattklubbar) till mindre (matrestauranger), men en matrestaurang som serverar exklusiva viner kan med en omsättningsbaserad tillsynsavgift komma upp i en hög avgiftsklass trots att en högre tillsynsfrekvens inte kan motiveras utifrån alkohopolitiska grunder.

Efterhandsdebitering som bygger på behovsutredning kan jämfört med förskotts fakturering beräknat på ett i förväg bestämt antal tjänster medföra lägre grundbemanning vilket i sin tur kan medföra längre handläggningstider vid arbetstoppar, men det kan hanteras genom prioriteringar i organisationen.

Protokollet är signerat digitalt av:

Catrin Hulmarker och Torbjörn Colling

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-06-17

Dir § 4 forts.

I taxan föreslås timkostnadsbeloppet följa livsmedelstaxan. Alkohol- och tobakstillsynen är mer lik livsmedelstillsynen än miljötillsynen även om områdena skiljer sig väsentligt åt. Kundgruppen som möts i alkohol- och tobakstillsynen är dock densamma som livsmedelskontrollen arbetar med. En koppling till livsmedelstaxan innebär också att förbundet minskar sin administration av taxorna eftersom timavgiftens storlek då inte behöver räknas upp årligen i flera olika taxor.

Fördelar med efterhandsdebitering

Tydlig koppling mellan nedlagt arbete och avgift samt transparens

Efterhandsdebitering medför att företagare på ett tydligare sätt, jämfört med fasta avgifter, kan se kopplingen mellan utförd handläggning eller tillsyn och avgiften. Detta kan bidra till ökad förståelse och transparens kring beräkningen av avgifterna.

Ingen ekonomisk tillsynsskuld

Någon ekonomisk tillsynsskuld kan inte uppstå eftersom verksamhetsutövare endast betalar för utförd tillsyn. Detta bedöms också underlätta nämndens arbete med budget, verksamhetsplanering och uppföljning.

Homogena processer

Införande av efterhandsdebitering medför att förbundet i stort har ett gemensamt arbetssätt i stället för flera olika processer för avgiftsuttag. En sådan likriktning medför goda förutsättningar för en effektiv administration.

Nackdelar med efterhandsdebitering

Ökad administration

Efterhandsdebitering höjer kraven på miljökontoret att registrera och dokumentera varje handläggningsåtgärd och tidspost vid prövning och tillsyn. Beslut om avgift och hantering av fakturor kommer kräva mer tid än när fakturor skickas till samtliga verksamhetsutövare vid ett och samma tillfälle.

När timavgift tas ut ökar risken att verksamheter överklagar avgiftsbesluten. Handläggningstid krävs då från både administration och handläggare. För denna nedlagda tid kan miljökontoret inte ta ut någon avgift.

Högre krav på personalen

Erfarenheter från införandet av efterhandsdebitering på livsmedelsområdet visar att personalen initialt upplever det svårt att redovisa tidsåtgång och att våga ta betalt för sin tid. Personalen kan uppleva att andra handläggare är snabbare i sin handläggning eller att det tar emot att skicka faktura på större belopp till små verksamheter med liten omsättning.

Protokollet är signerat digitalt av:

Catrin Hulmarker och Torbjörn Colling

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-06-17

Dir § 4 forts.

Aspekter som kan medföra både risk och möjlighet med efterhandsdebitering

Kundnöjdhet – NKI

Vid förskottsdebitering kan taxans beräkning framstå som otydlig och efterhandsdebitering framstår som mer transparent. Samtidigt kan risken för fler överklaganden, upplevd känsla av orimligt lång handläggningstid och upplevd hög timtaxa medföra en känsla av missnöjdhet med kontorets arbete vilket kan återspeglas i kundnöjdhetsmätningar.

På sikt kommer efterhandsdebitering normaliseras och miljökontoret kan verka för god information om taxorna vilket kan mildra missnöje och öka förståelsen för taxan.

Risk för negativ påverkan på arbetsmiljön

Till skillnad mot livsmedelstillsynen finns inget krav på efterhandsdebitering inom alkohol- och tobaksområdet. Debiteringen kräver såväl kurage och skicklighet hos handläggarna som effektivitet i administrationen. För nämnden krävs noggrann planering och uppföljning av verksamheten genom behovsutredningar och budgetarbete.

Genom tät uppföljning av medarbetarnas arbetssituation, medarbetarundersökningar som genomförs regelbundet och framtagandet av effektiva verktyg för enkel tidredovisning, fakturering och uppföljning kan negativ stress förebyggas och motverkas. Medarbetarna kan också involveras i uppföljning och analys av verksamheten och ekonomiskt utfall i stort för att hållas informerade om verksamheten.

Variationer i intäkter och likviditetsanalys

Årsdebiterad förskottstaxa underlättar budgetarbetet och erfarenheter från kommuner när livsmedelsområdet gick över till efterhandsdebitering visar att intäkterna minskade något jämfört med när fast taxa tillämpades. Det är troligt att utfallet blir detsamma på alkohol- och tobaksområdet, särskilt under perioden innan efterhandsdebitering blivit en naturlig del av det dagliga arbetet.

Antalet tillståndshavare är någorlunda konstant över tid, men prövningsavgifter varierar med antalet ansöknings- och anmälningsärenden. Detta medför att intäkterna och därmed likviditeten varierar över året. Flera tillsynsområden inom Miljösamverkan har redan gått över till efterhandsdebitering och det finns hos miljökontoret bred erfarenhet av att hantera ekonomin kopplad till efterhandsdebitering.

Nämnden ser i nuläget ingen risk för negativ likviditet kopplad till införandet av de nya ansvarsområdena.

Protokollet är signerat digitalt av:

Catrin Hulmarker och Torbjörn Colling

7

MILJÖSAMVERKAN ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-06-17

Dir § 4 forts.

Höjda taxor 2027

Eftersom systemet med efterhandsdebitering är nytt finns det inga egna tillförlitliga data för ekonomiskt utfall. Miljökontoret har utifrån kända data, främst från Lidköpings TiS, gjort prognoser men det finns risker. Om färre timmar än beräknat debiteras och Miljösamverkan ligger kvar på samma kostnadsnivå medför det att timavgiftens storlek behöver höjas eller att medlemsbidrag behöver skjutas till redan det andra verksamhetsåret 2027.

Redogörelse för ärendet

Miljönämnden östra Skaraborg behandlade ärendet vid sitt sammanträde onsdagen den 7 maj 2025 och beslutade att föreslå Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg att föreslå kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta den nya taxan.

Efter beslut hos direktionen skickas ärendet till medlemskommunerna för beslut i respektive medlems kommunfullmäktige under hösten 2025.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2025-06-10

Miljönämndens beslut, MN § 21, 2025-05-07, med bilaga Taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Bilaga

Taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige i Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro

Protokollet är signerat digitalt av:

Catrin Hulmarker och Torbjörn Colling

8

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och
utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: Lena Catarina Hulmarker

Date: 2025-06-23 14:01:53

BankID refno: 01979caa-728e-7ad5-b0ca-191d515363f1

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Catrin Hulmarker

Signed by: TORBJÖRN COLLING

Date: 2025-06-23 14:20:54

BankID refno: 01979cbb-dff4-79f7-802d-71d9c188d060

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Torbjörn Colling

Signed by: ELEONOR DAAG

Date: 2025-06-23 16:20:52

BankID refno: 01979d29-acc4-7dcd-a823-c6a7de581d58

Sekreterare: Eleonor Daag

Signature reference: 8950a626-b9d6-b9d6-4dd1-a738-693dd73684f8

Kopia/bekräftelse på e-signerat dokument.

KS § 171/25**Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel**

KS2025.0340

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-10-22	188/25
2 Kommunstyrelsen	2025-11-05	171/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

- anta ny Taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel att gälla från den 1 januari 2026.
- från och med att den nya taxan börjar gälla upphäva nuvarande taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (KS2024.0504-11).

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Bakgrund

Socialnämnden i Skövde kommun har i nuläget ansvar för att fullgöra kommunens ansvar enligt alkohollagen (2010:1622), lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Detta har hanterats genom avtalssamverkan med Lidköpings kommun och TiS, Tillstånd i Samverkan. Denna hantering kommer att upphöra med anledning av att Miljösamverkan östra Skaraborg från och med den 1 januari 2026 ska ta över ansvaret för prövning och tillsyn inom ovan rubricerade områden för sina medlemskommuner. Med anledning av detta behöver en ny taxa för hanteringen antas av medlemskommunernas kommunfullmäktige och förslag på ny taxa har inkommit från kommunalförbundet Miljösamverkan i östra Skaraborg.

2025-05-07 beslutade Miljönämnden östra Skaraborg att föreslå direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg att föreslå medlemskommunernas kommunfullmäktige att anta ny taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.

2025-06-17 beslutade kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg att föreslå kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta en ny taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel att gälla från den 1 januari 2026. Det föreslås också att för ansöknings- eller anmälningsärenden som kräver handläggning ska taxan tillämpas på ärenden som kommer in från och med den 1 januari 2026 för att hantera övergången mellan taxorna.

I direktionens redogörelse för ärendet framgår att det både är möjligt och lämpligt med efterhandsdebitering och timtaxa för prövning och tillsyn inom de nya ansvarsområdena.

Sammanfattning av skillnader mot nuvarande taxa hos TiS:

- Den föreslagna taxan medför övergång till timtaxa och efterhandsdebitering av ansöknings- och tillsynsavgifter från TiS fasta avgifter som betalas i förväg.
- Timavgiftens storlek följer Miljösamverkans taxa för planerad handläggning och tillsyn enligt livsmedelslagen (2025 är beloppet 1 327 kr/timme) och bedöms täcka miljökontorets kostnader för handläggning.

I taxan föreslås timkostnadsbeloppet följa livsmedelstaxan. Alkohol- och tobakstillsynen är mer lik livsmedelstillsynen än miljötillsynen även om områdena skiljer sig väsentligt åt. Kundgruppen som möts i alkohol- och tobakstillsynen är dock densamma som livsmedelskontrollen arbetar med. En koppling till livsmedelstaxan innebär också att förbundet minskar sin administration av taxorna eftersom timavgiftens storlek då inte behöver räknas upp årligen i flera olika taxor.

Då systemet med efterhandsdebitering är nytt framhåller direktionen att det inte finns några egna tillförlitliga data för ekonomiskt utfall. Direktionens miljökontor har utifrån kända data, främst från Lidköpings TiS, gjort prognoser men redovisar en möjlig risk med att om färre timmar än beräknat debiteras och Miljösamverkan ligger kvar på samma kostnadsnivå medför det att timavgiftens storlek kan komma att höjas eller att medlemsbidrag behöver skjutas till redan det andra verksamhetsåret 2027.

Tjänsteorganisationen konstaterar att när Miljösamverkan östra Skaraborg tar över hanteringen och ny taxa antas behöver den nuvarande taxan upphävas. Därför föreslås kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige anta ny taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt från samma datum som taxan föreslås gälla upphäva nuvarande taxa.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Beslut Miljösamverkan östra Skaraborg, § 4, 2025-06-17, Ny taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

35 (41)

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Skickas till

Miljösamverkan östra Skaraborg
Socialnämnden

KSAU § 188/25

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

KS2025.0340

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-10-22	188/25

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att:

- anta ny Taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel att gälla från den 1 januari 2026.
- från och med att den nya taxan börjar gälla upphäva nuvarande taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel (KS2024.0504-11).

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Bakgrund

Socialnämnden i Skövde kommun har i nuläget ansvar för att fullgöra kommunens ansvar enligt alkohollagen (2010:1622), lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Detta har hanterats genom avtalssamverkan med Lidköpings kommun och TiS, Tillstånd i Samverkan. Denna hantering kommer att upphöra med anledning av att Miljösamverkan östra Skaraborg från och med den 1 januari 2026 ska ta över ansvaret för prövning och tillsyn inom ovan rubricerade områden för sina medlemskommuner. Med anledning av detta behöver en ny taxa för hanteringen antas av medlemskommunernas kommunfullmäktige och förslag på ny taxa har inkommit från kommunalförbundet Miljösamverkan i östra Skaraborg.

2025-05-07 beslutade Miljönämnden östra Skaraborg att föreslå direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg att föreslå medlemskommunernas kommunfullmäktige att anta ny taxa för prövning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.

2025-06-17 beslutade kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg att föreslå kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta en ny taxa för provning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel att gälla från den 1 januari 2026. Det föreslås också att för ansöknings- eller anmälningsärenden som kräver handläggning ska taxan tillämpas på ärenden som kommer in från och med den 1 januari 2026 för att hantera övergången mellan taxorna.

I direktionens redogörelse för ärendet framgår att det både är möjligt och lämpligt med efterhandsdebitering och timtaxa för provning och tillsyn inom de nya ansvarsområdena.

Sammanfattning av skillnader mot nuvarande taxa hos TiS:

- Den föreslagna taxan medför övergång till timtaxa och efterhandsdebitering av ansöknings- och tillsynsavgifter från TiS fasta avgifter som betalas i förväg.
- Timavgiftens storlek följer Miljösamverkans taxa för planerad handläggning och tillsyn enligt livsmedelslagen (2025 är beloppet 1 327 kr/timme) och bedöms täcka miljökontorets kostnader för handläggning.

I taxan föreslås timkostnadsbeloppet följa livsmedelstaxan. Alkohol- och tobakstillsynen är mer lik livsmedelstillsynen än miljötillsynen även om områdena skiljer sig väsentligt åt. Kundgruppen som möts i alkohol- och tobakstillsynen är dock densamma som livsmedelskontrollen arbetar med. En koppling till livsmedelstaxan innebär också att förbundet minskar sin administration av taxorna eftersom timavgiftens storlek då inte behöver räknas upp årligen i flera olika taxor.

Då systemet med efterhandsdebitering är nytt framhåller direktionen att det inte finns några egna tillförlitliga data för ekonomiskt utfall. Direktionens miljökontor har utifrån kända data, främst från Lidköpings TiS, gjort prognoser men redovisar en möjlig risk med att om färre timmar än beräknat debiteras och Miljösamverkan ligger kvar på samma kostnadsnivå medför det att timavgiftens storlek kan komma att höjas eller att medlemsbidrag behöver skjutas till redan det andra verksamhetsåret 2027.

Tjänsteorganisationen konstaterar att när Miljösamverkan östra Skaraborg tar över hanteringen och ny taxa antas behöver den nuvarande taxan upphävas. Därför föreslås kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige anta ny taxa för provning och tillsyn inom områdena alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt från samma datum som taxan föreslås gälla upphäva nuvarande taxa.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Taxa för provning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Beslut Miljösamverkan östra Skaraborg, § 4, 2025-06-17, Ny taxa för provning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

38 (42)

Taxa för prövning och tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Skickas till

Miljösamverkan östra Skaraborg
Socialnämnden

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-09-19**Diarienummer: **KS2025.0341-4**Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att:

- anta reviderad förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (KS2025.0341-3) att gälla från och med 1 januari 2026.
- paragraferna 6 och 7 som anger antal ledamöter och ersättare i direktion och miljönämnd ska börja gälla den 1 januari 2027.
- uppdra socialnämnden att ta fram förslag på reviderat reglemente som harmoniserar med ansvarsförflyttningen av prövning och tillsyn till Miljösamverkan östra Skaraborg och upphörande av avtalssamverkan med Lidköpings kommun och Tillstånd i Samverkan.

Bakgrund

Socialnämnden i Skövde kommun har i nuläget ansvar för att fullgöra kommunens ansvar enligt alkohollagen (2010:1622), lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Detta har hanterats genom avtalssamverkan med Lidköpings kommun och TiS, Tillstånd i Samverkan. Detta avtal kommer att upphöra med anledning av att Miljösamverkan östra Skaraborg från och med den 1 januari 2026 ska ta över ansvaret för prövning och tillsyn inom ovan rubricerade områden för sina medlemskommuner. Med anledning av detta behöver en ny förbundsordning antas av medlemskommunernas kommunfullmäktige. Förbundsordningen för miljösamverkan östra Skaraborg reviderades senast under 2022.

Med anledning av förbundets utökade ansvarsområde samt nya medlemskommuner, gav direktionen 2024-10-18 (§24) förbundschefen i uppdrag att se över förbundsordningen.

Förutom tillägg av ny medlemskommun och nya lagstiftningsområden föreslås en förändring av antal ledamöter och ersättare i direktionen och miljönämnden. Förslaget omfattar också en förändring av ersättares inträdesordning i kommunalförbundets miljönämnd.

Skövde kommun	Besöksadress	Postadress	Kontaktcenter	Webbplats
	Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde	Skövde kommun, 54183 Skövde	Telefon: 0500-49 80 00	Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-09-19**Diarienummer: **KS2025.0341-4**Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Utöver detta klassar miljösamverkans direktion övriga ändringar som redaktionella.

Tjänsteorganisationen under kommunstyrelsen har behandlat förslaget till ny förbundsordning och stämt av detta med kommunjurist. De konkreta förändringar som föreslås gällande antal ledamöter och ersättare i direktionen och miljönämnden redovisas i förbundsordningens § 6 och § 7.

Konsekvenser av förändringar i förbundsordningen:

- Direktion och miljönämnd minskar i storlek och Skövde, precis som övriga medlemskommuners direkta representation minskar.
- Direktionens ledamot och ersättare ska enligt § 6 väljas från respektive medlemskommuns kommunstyrelses presidium under förutsättning att personerna också är ledamöter eller ersättare i kommunfullmäktige. Ledamot ska utses av majoriteten och ersättare av oppositionen i respektive kommun. Denna skrivning påverkar vilka som är valbara till ledamot respektive ersättare i direktionen och även hur dessa utses.
- Att andre vice ordförandeskap i miljönämnden enligt den nya förslaget kommer att roteras även på Essunga kommun (utöver nuvarande Hjo, Karlsborg och Tibro) påverkar inte att Skövde kommun fortsatt kommer att dela ordförandeskapet samt förste vice ordförandeskapet i miljönämnden med Falköpings kommun.
- Under § 7, är den nya formuleringen, i sista stycket, gällande tjänstgörande ersättare, renare och mindre komplicerad än tidigare men medför frågor om vad denna får för konsekvenser i praktiken. Det vill säga vad konsekvenserna blir av att ersättare inte längre i första hand representerar samma parti, att kommunernas bokstavsordning tillämpas för ersättarnas tjänstgöring och inte roteras över tid.
- Fördelningen av kostnader och tillgångar sker fortsatt enligt befolkningsmängd. Eftersom Skövde är en av de större kommunerna innebär det fortsatt ett större ekonomiskt ansvar, men ingen förändring i principerna för fördelning föreslås. (§ 13 och § 15).

Tjänsteorganisationen under kommunstyrelsen gör ingen värdering av ovanstående förändringar och har i övrigt inget att invända mot de förändringar som föreslås på grund av nya lagstiftningsområden och föreslår därför att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderad förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (KS2025.0341-3) att gälla från och med 1 januari 2026 samt att paragraferna 6 och 7 ska börja gälla den 1 januari 2027. Som en följdverkning av ansvarsförflyttningen föreslås även kommunfullmäktige att uppdra Skövde kommuns socialnämnd att revidera sitt reglemente och därefter se över sin delegationsordning.

Skövde kommun	Besöksadress	Postadress	Kontaktcenter	Webbplats
	Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde	Skövde kommun, 54183 Skövde	Telefon: 0500-49 80 00	Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-09-19**

Diarienummer: **KS2025.0341-4**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg
Beslut Miljösamverkan östra Skaraborg 2025-06-17, § 5, Revidering av förbundsordning för
Miljösamverkan östra
Skaraborg
Förslag till reviderad Förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra
Skaraborg

Skickas till

Kommunalförbundet östra Skaraborg
Socialnämnden

Handläggare

Camilla Arvidsson
Kommunstyrelsen

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Ärendenummer
2024-5876
Dir § 5 2025

Förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg

Innehållsförteckning

Förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg.....	1
1 § Förbundets medlemmar	2
2 § Kommunalförbundets ändamål	2
3 § Namn och säte	2
4 § Varaktighet	2
5 § Organisation	2
6 § Förbundsdirektion	2
7 § Miljönämnden östra Skaraborg	3
8 § Valbarhet och tjänstgöringstid.....	4
9 § Uppgifter för miljönämnden.....	4
10 § Anslagstavla	5
11 § Styrning och förvaltning.....	5
12 § Räkenskaper och kassaförvaltning	5
13 § Kostnadstäckning	5
14 § Lån, borgen m.m.	5
15 § Andel tillgångar och skulder	5
16 § Budget	5
17 § Revisorer	6
18 § Ändring av förbundsordning	6
19 § Utträde	6
20 § Likvidation	6
21 § Tvist mellan kommunalförbundet och dess medlemmar	7
22 § Ersättning till förtroendevalda.....	7
23 § Medlemskommuners och miljönämndens rätt att väcka ärende hos förbundsdirektionen.....	7
24 § Närvaro- och yttranderätt vid sammanträden	7
25 § Medlemskommunernas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet.....	8
26 § Allmänhetens rätt att ställa frågor om förbundets årsredovisning	8
27 § Inträde av ny medlem	8
28 § Distansdeltagande på sammanträden.....	8

Postadress Miljösamverkan östra Skaraborg 541 83 Skövde	Besöksadress Hertig Johans torg 2 541 30 Skövde	Telefon 0500-49 36 30	E-postadress miljoskaraborg@skovde.se Webbplats www.miljoskaraborg.se
---	---	--------------------------	--

1 § Förbundets ~~bildande och~~ medlemmar

~~Genom att anta en förbundsordning bildades kommunalförbundet på så sätt att kommunerna Falköping, Hjo, Tibro och Skövde överlät till förbundet att utföra myndighetsutövningen inom kommunernas miljö- och hälsoskyddsverksamhet. Kommunalförbundet bildades den 1 oktober 2010. Verksamhetsövergång ägde rum den 1 januari 2011.~~

~~Karlsborgs kommun inträdde som medlem i kommunalförbundet den 1 januari 2013. Verksamhetsövergång skedde den 1 januari 2013.~~

Medlemmar i kommunalförbundet är:

Från 1 januari 2011: Kommunerna Falköping, Hjo, Skövde och Tibro

Från 1 januari 2013: Karlsborgs kommun

Från 1 januari 2026: Essunga kommun.

~~Medlemmar i kommunalförbundet är från och med den 1 januari 2013 kommunerna Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro.~~

2 § Kommunalförbundets ändamål

Ändamålet med kommunalförbundet är att utföra myndighetsutövning inom kommunernas miljö- och hälsoskyddsverksamhet enligt vad som framgår av 9 §. Kommunalförbundet ska verka för hög effektivitet, kvalitet och säkerhet i de verksamheter som kommunalförbundet enligt denna förbundsordning har ålagts och genom samordning också ansvara för hög kostnadseffektivitet och minskad byråkrati.

3 § Namn och säte

Kommunalförbundets namn är Miljösamverkan östra Skaraborg. Förbundet har sitt säte i Skövde.

4 § Varaktighet

Kommunalförbundet är bildat för obestämd tid.

5 § Organisation

Organisationsformen är kommunalförbund med förbundsledning och en nämnd. Nämndens namn är Miljönämnden östra Skaraborg. Nämnden är underställd ledningen. Ledningen ska utöva uppsikt över nämnden.

~~Ledningen utser en förbundschef som verkställande tjänsteman för ledningen och nämnden. Förbundschefen är chef för alla tjänstemän under miljönämnden.~~

6 § Förbundsledning

~~Förbundsledningen utgörs av kommunstyrelsens ordförande och ett oppositionsråd från varje medlemskommun. Varje kommun utser därutöver två ersättare.~~

Förbundsledningen utgörs av en ledamot och en ersättare från varje medlemskommun. Dessa ska väljas från respektive medlemskommuns kommunstyrelses presidium under förutsättning att personerna också är ledamöter

eller ersättare i kommunfullmäktige. Ledamot utses av majoriteten och ersättare utses av oppositionen i respektive kommun.

Ordförandeskapet fördelas mellan kommunerna Essunga, Hjo, Karlsborg och Tibro. Vice ordförande utses från den kommun som står i tur att överta ordförandeskapet nästa period.

Direktionen väljer ~~inom sig~~ utifrån ovanstående en ordförande och en vice ordförande. Ordförandeskapen löper i tvåårsperioder från den 1 januari till den 31 december respektive period.

~~Ordförandeskapet fördelas mellan kommunerna Hjo, Karlsborg och Tibro. Vice ordförande utses från den kommun som står i tur att överta ordförandeskapet nästa period.~~

Ersättare har närvaro- och yttranderätt vid direktionens sammanträden.

Beslut i direktionen fattas med enkel majoritet.

~~Direktionen har ett beredande organ som består av förbundschefen och medlemskommunernas kommunchef. De ska samråda i frågor av principiell karaktär och i samband med att förslag till förbundets budget tas fram. Förbundschefen är ansvarig samordnare och sammankallande.~~

7 § Miljönämnden östra Skaraborg

~~Miljönämnden har sitt säte i Skövde.~~

Nämnden består av ~~två~~ en ~~ledamöter~~ ledamot och ~~två~~ en ersättare från varje medlemskommun. Ledamöter och ersättare utses av fullmäktige i respektive kommun och anmäls till direktionen. En jämn könsfördelning ska eftersträvas i nämnden.

Nämnden har en ordförande och två vice ordförande vilka utses av direktionen i fyraårsperioder från den 1 januari till den 31 december respektive år. Ordförandeskapet och förste vice ordförandeskapet i nämnden fördelas mellan kommunerna Falköping och Skövde. Andre vice ordförandeskapet fördelas mellan kommunerna Essunga, Hjo, Karlsborg och Tibro.

~~Vid en ledamots förhinder tjänstgör en ersättare från samma kommun som ledamoten. Ersättarna tjänstgör i den turordning som kommunfullmäktige har bestämt vid valet. Om det saknas ersättare från den egna kommunen tjänstgör en ersättare från samma parti och annan kommun enligt turordningen Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde, Tibro.~~

~~Om det saknas ersättare från samma parti tjänstgör en ersättare från en annan kommun, oavsett partitillhörighet. Ersättare väljs då uppifrån i den ordning som namnen står i nämndens kallelse. Namnen i kallelsen ska stå i den ordning som respektive kommunfullmäktige valt dem och med kommunerna i bokstavsordning. Kommunerna flyttas ett steg varje kalenderår så att alla kommuner någon gång kommer att stå överst i listan.~~

Vid en ledamots förhinder tjänstgör en ersättare från samma kommun som ledamoten. Om det saknas ersättare från den egna kommunen tjänstgör ersättare från nästa kommun i bokstavsordning.

8 § Valbarhet och tjänstgöringstid

I fråga om valbarhet till direktionen, dvs. sättet att utse ledamöter och ersättare samt deras mandatperiod, tillämpas bestämmelserna i 9 kap. 3–5 §§ och 7 § kommunallagen (SFS 2017:725). Vad avser valbarhet och uppdragets upphörande för nämnden tillämpas reglerna i 4 kap. 3–10 §§ och 6 kap. 18–20 § kommunallagen. För revisorerna upphör uppdraget efter genomförd revision av det sista året i mandatperioden.

Mandatperioden för nämnden är den tid som medlemmarna gemensamt bestämmer i samband med val av ledamöter och ersättare. En mandatperiod får sträcka sig längst till och med den 31 december det år allmänna val hålls i hela landet.

9 § Uppgifter för miljönämnden

Miljönämnden ansvarar för medlemskommunernas myndighetsuppgifterutövning inom miljö- och hälsoskyddsområdet inklusive livsmedel, alkohol, tobak, tobaksfria nikotinprodukter samt handel med vissa receptfria läkemedel.

Nämnden ansvarar även för övriga uppgifter som enligt lag ska utföras av kommunala miljönämnder. Uppgifterna regleras i miljönämndens reglemente som beslutas av förbundsdirektionen.

Följande miljörelaterade uppgifter ingår inte i nämndens ansvarsområde:

- Agenda 21
- naturvårdsarbete
- energirådgivning
- miljöstrategiskt arbete.
- tillsyn enligt tobakslagen vad avser försäljning av tobak
- prövning och tillsyn enligt strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken
- tillsyn enligt lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning
- tillsyn enligt lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.

Myndighetsutövning enligt följande lagar ingår inte i nämndens ansvarsområde:

- prövning och tillsyn enligt strandskyddsbestämmelserna i miljöbalken
- tillsyn enligt lagen (1998:814) med särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.

Nämnden ska också lämna det stöd till fysisk planering och bygglovsverksamhet i den omfattning som respektive kommun efterfrågar inom nämndens kompetensområde. Detta stöd finansieras av beställaren.

Miljönämnden kan i övrigt på medlemskommunernas uppdrag åta sig uppgifter i nära anslutning till dess lagstadgade verksamhet. Dessa uppgifter finansieras av den beställande kommunen.

10 § Anslagstavla

Kommunalförbundets anslagstavla finns på förbundets webbplats. Anslagstavlan ska innehålla information enligt 8 kap. 10 § kommunallagen.

11 § Styrning och förvaltning

Förbundsdirektionen styr och följer upp sin verksamhet.

Förbundschefen ansvarar för förvaltning och verkställighet av direktionens beslut.

Förbundschefen är chef för alla tjänstepersoner under miljönämnden.

Förbundsdirektionen upprättar en arbetsordning och vid behov en delegationsordning för sin verksamhet. Miljönämnden upprättar en delegationsordning för sin verksamhet.

12 § Räakenskaper och kassaförvaltning

Kommunalförbundet ska, tills förbundsdirektionen beslutar annat, under förbundsdirektionens ansvar träffa avtal om tjänster avseende räakenskaper och kassaförvaltning med ekonomienheten hos Skövde kommun.

13 § Kostnadstäckning

Kostnaderna för kommunalförbundets verksamhet, i den mån de inte täcks på annat sätt, betalas genom bidrag från förbundsmedlemmarna. Kostnaderna fördelas proportionellt mellan förbundsmedlemmarna enligt Statistikmyndigheten SCB:s senaste befolkningsstatistik den 31 december för året.

Medlemsavgiften betalas mot faktura halvårsvis i förskott med halva det belopp som budgeterats för året.

14 § Lån, borgen m.m.

Kommunalförbundet får inte ta lån motsvarande högre belopp än 3 miljoner kronor utan medlemskommunernas godkännande.

Kommunalförbundet får inte ingå borgen eller andra ansvarsförbindelser utan medlemskommunernas godkännande.

Kommunalförbundet får avsätta medel till fonder.

15 § Andel tillgångar och skulder

Förbundsmedlemmarna har vid varje tidpunkt andel i kommunalförbundets tillgångar och skulder i förhållande till befolkningsmängden enligt Statistiska centralbyråns Statistikmyndigheten SCB:s senaste befolkningsstatistik den 31 december för året.

Dessa grunder ska även tillämpas vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar vid förbundets upplösning eller enskild kommuns utträde.

16 § Budget

Förbundsdirektionen ska under oktober månad fastställa budgeten för nästkommande år vid ett direktionssammanträde som är öppet för allmänheten. Medlemmarnas andel enligt 15 § ska då också fastställas.

Direktionens budgetsammanträde ska tillkännages på kommunalförbundets anslagstavla.

Vid förbundsdirektionens budgetsammanträde har ledamöterna i medlemskommunernas fullmäktige rätt att yttra sig.

17 § Revisorer

För kommunalförbundet ska det finnas två revisorer med samma mandattid som direktionen. Revisorerna väljs genom att medlemskommunerna väljer en vardera enligt en rullande turordning mellan kommunerna i bokstavsordning (~~Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro~~).

Den första kommunen i ~~turordningen~~bokstavsordning är sammankallande.

18 § Ändring av förbundsordning

Ändring av eller tillägg till förbundsordningen bereds av förbundsdirektionen och antas av medlemskommunernas kommunfullmäktige.

19 § Utträde

En medlem har rätt att utträda ur förbundet enligt 9 kap. 18 § i kommunallagen. Uppsägning ska ske senast den ~~1 juli~~31 december och uppsägningstiden är tre kalenderår räknat från årsskiftet efter uppsägningen.

Vid utträde ska regleringen av de ekonomiska mellanhavandena mellan förbundets och den utträdande medlemmen bestämmas utifrån de andelar i förbundets samlade tillgångar och skulder som gäller vid ingången av det år medlemmen utträder ur förbundet.

Vid utträde ska de kvarvarande medlemmarna förhandla om de ändringar i förbundsordningen som utträdet leder till. Om de inte kan enas ska förbundet upplösas.

När en medlem har utträtt ur förbundet upphör medlemmens ansvar för förbundets skulder, om inte den utträdande medlemmen och de kvarvarande medlemmarna har kommit överens om något annat.

20 § Likvidation

Om samtliga medlemskommuner är överens om detta ska förbundet träda i likvidation. Förbundet ska också träda i likvidation tre år efter det att en medlemskommun begärt sitt utträde enligt 19 § om inte de kvarvarande kommunerna avser att fortsätta verksamheten inom förbundet. Vid skifte av kommunalförbundets behållna tillgångar ska dessa fördelas i enlighet med de andelar som anges i 15 §. När kommunalförbundet har trätt i likvidation ska förbundets egendom i den mån det behövs för likvidationen förvandlas till kontanter genom försäljning på lämpligt sätt. Likvidation verkställs av direktionen i egenskap av likvidator. Verksamheten får tillfälligt fortsätta om det behövs för en ändamålsenlig avveckling.

När direktionen har fullgjort sitt uppdrag som likvidator ska den lämna en slutredovisning för sin förvaltning. Redovisningen ska ske i form av en förvaltningsberättelse som rör likvidationen i sin helhet och den tid av budgetår

som föregått likvidationen med redovisning av skiftet av kommunalförbundets tillgångar. Till berättelsen ska även bifogas redovisningshandlingar för hela likvidationen. Till slutredovisningen ska bifogas direktionens beslut om vilken av förbundets medlemskommuner som ska överta och vårda de handlingar som hör till förbundets arkiv.

Redovisningen ska granskas av förbundets revisorer som ska lämna en revisionsberättelse över granskningen av såväl den tid av budgetåret som föregått likvidationen som likvidationsfasen. När förvaltningsberättelsen, redovisningshandlingarna och revisionsberättelsen har delgetts samtliga förbundets medlemskommuner är förbundet upplöst.

21 § Tvist mellan kommunalförbundet och dess medlemmar

Tvist mellan kommunalförbundet och ~~dess~~ medlemmar avgörs i allmän domstol.

22 § Ersättning till förtroendevalda

Ledamöter i förbundsdirektionen som är heltidsarvoderade i andra kommunala uppdrag har inte rätt till arvode eller andra ekonomiska förmåner från kommunalförbundet. Övriga ledamöter och ersättare har rätt till arvode på samma grunder som ledamöterna och ersättarna i nämnden.

För arvoden och andra ekonomiska förmåner för ledamöterna och ersättarna i nämnden samt kommunalförbundets revisorer tillämpas de bestämmelser som gäller för förtroendevalda i Skövde kommun. ~~Kommunalförbundets förtroendevalda har dock rätt till högre ersättning per månad för resor med kollektivtrafik till och från sammanträden och förrättningar än den summa som anges i Skövdes bestämmelser.~~

Förbundsdirektionen fastställer fasta arvoden till miljönämndens ordförande och två vice ordförande.

23 § Medlemskommuners och miljönämndens rätt att väcka ärende hos förbundsdirektionen

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen hos medlemskommunerna samt Miljönämnden östra Skaraborg har rätt att väcka ärenden hos ~~kommunalförbundets~~ direktionen.

24 § Närvaro- och yttranderätt vid ~~direktionens~~ sammanträden

Miljönämndens ordförande och två vice ordförande har närvaro- och yttranderätt vid direktionens sammanträden.

En förtroendevald hos en förbundsmedlem som inte är ledamot eller ersättare i direktionen har inte någon rätt att delta vid direktionens sammanträden med undantag av vad som framgår av 16 §.

En förtroendevald hos en förbundsmedlem som inte är ledamot eller ersättare i miljönämnden har inte någon rätt att delta på miljönämndens sammanträden.

25 § ~~Information till m~~Medlemskommunernas styrning av och insyn i förbundets ekonomi och verksamhet

Direktionen har ett beredande organ som består av förbundschefen och medlemskommunernas kommunchef. De ska samråda i frågor av principiell karaktär och i samband med att förslag till förbundets budget tas fram. Förbundschefen är ansvarig samordnare och sammankallande.

Information till medlemskommunerna ges i form av protokoll från direktionens och miljönämndens sammanträden samt budget, tillsyns- och kontrollplan, delårs- och årsredovisning. På begäran från en medlemskommun ska kommunalförbundet lämna annan information om verksamheten.

26 § Allmänhetens rätt att ställa frågor om förbundets årsredovisning

Allmänheten har rätt att ställa frågor om kommunalförbundets årsredovisning vid det sammanträde där direktionen behandlar årsredovisningen. Detta sammanträde är öppet för allmänheten och ska tillkännages på kommunalförbundets anslagstavla.

27 § Inträde av ny medlem

Om ytterligare en kommun önskar bli medlem i kommunalförbundet ska ansökan behandlas av förbundsdirektionen. Direktionen kan föreslå medlemskommunernas kommunfullmäktige att en ny medlem får ingå i kommunalförbundet. En ny medlem har antagits när samtliga medlemmars fullmäktige har fattat beslut om detta och när en ny förbundsordning har undertecknats av medlemmarna.

Ansökan från blivande medlem ska lämnas till Miljösamverkan i god tid innan önskat inträde. Tidpunkt för inträde bestäms i dialog med förbundet.

28 § Distansdeltagande på sammanträden

Deltagare i sammanträden med förbundsdirektionen och miljönämnden får delta på distans om det finns särskilda skäl. Ordföranden avgör om en deltagare får delta på distans. Deltagande på distans ska ske på det sätt som anges i kommunallagen.

Denna förbundsordning gäller från den 1 ~~juli~~ januari 2024 enligt beslut från:

Kommunfullmäktige i Essunga kommun, § X
Kommunfullmäktige i Falköpings kommun, § X
Kommunfullmäktige i Hjo kommun, KF § X
Kommunfullmäktige i Karlsborgs kommun, KF § X
Kommunfullmäktige i Skövde kommun, KF §
Kommunfullmäktige i Tibro kommun, KF §

De paragrafer som anger antal ledamöter och ersättare i direktion och miljönämnd (6 § och 7 §) börjar gälla den 1 januari 2027.

ESSUNGA KOMMUN

FALKÖPINGS KOMMUN

Daniel Andersson
Kommunstyrelsens ordförande

Adam Johansson
Kommunstyrelsens ordförande

Cecilia Trolin
Kommundirektör

Lars Svensson
Kommundirektör

HJO KOMMUN

KARLSBORGS KOMMUN

Catrin Hulmarker
Kommunstyrelsens ordförande

Torbjörn Colling
Kommunstyrelsens ordförande

Eva Ulfenborg
Kommundirektör

Kajsa Eriksson Larsson
Kommunchef

SKÖVDE KOMMUN

TIBRO KOMMUN

Theres Sahlström
Kommunstyrelsens ordförande

Jan Hanna
Kommunstyrelsens ordförande

Johan Rahmberg
Kommundirektör

Gustav Olofsson
Kommunchef

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och
utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: Lena Catarina Hulmarker

Date: 2025-06-18 16:59:34

BankID refno: 0197838d-4d47-7f48-8280-a44560c4d2bd

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Catrin Hulmarker

Signed by: TORBJÖRN COLLING

Date: 2025-06-18 17:29:58

BankID refno: 019783a9-2d15-77a5-972b-306c7b9c6348

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Torbjörn Colling

Signature reference: 8cdb9962-2d56-4d68-920f-aea1aff9570b

Kopia/bekräftelse på e-signerat dokument.

MILJÖSAMVERKAN
 ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL
 Sammanträdesdatum
 2025-06-17

Plats och tid	Stadshuset i Skövde, KS-salen kl. 8.30–10.20		
Beslutande	Johanna Svensson (S) Catrin Hulmarker (M), ordförande Pierre Rydén (S) Torbjörn Colling (M) Jonas Davidsson (S), vice ordförande Theres Sahlström (M), ersätter Johan Ask (S) Torbjörn Bergman (SP) Peter Söderlund (L), ersätter Jan Hanna (S) Falköping Hjo Hjo Karlsborg Karlsborg Skövde Skövde Tibro		
Övriga närvarande	Ersättare Ingvor Bergman (S), Falköping Samuel Björgvinsson (KD), Hjo	Övriga	Pelle Holmström, förbundschef Eleonor Daag, sekreterare Sofia Stensson, ekonom/verksamhetsutvecklare
Ajournering	Kl. 9.20–9.45		
Utses att justera	Torbjörn Colling		
Underskrifter	Protokollet är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.		
Sekreterare	Eleonor Daag	Paragrafer	3–7
Ordförande	Catrin Hulmarker (M)		
Justerare	Torbjörn Colling (M)		

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-06-17

Dir § 5

Dnr 2024-5876

Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg föreslår kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner att anta en reviderad förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg att gälla från 1 januari 2026.

Direktionen föreslår också kommunfullmäktige att de paragrafer som anger antal ledamöter och ersättare i direktion och miljönämnd (6 § och 7 §) ska börja gälla den 1 januari 2027.

Redogörelse för ärendet

Förbundsordningen för Miljösamverkan östra Skaraborg reviderades senast under 2022.

Med anledning av förbundets utökade ansvarsområde samt utökning av förbundets medlemskommuner, gav direktionen förbundschefen i uppdrag att se över förbundsordningen, Dir § 24, 2024-10-18.

Förutom tillägg av ny kommun och nya lagstiftningsområden föreslås en förändring av antalet ledamöter och ersättare i direktionen och miljönämnden. Förslaget omfattar också en förändring av ersättares inträdesordning i miljönämnden.

Utöver detta föreslås ett antal redaktionella ändringar.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2025-06-10
Förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

Bilaga

Förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige i Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro
Essunga kommun

Protokollet är signerat digitalt av:

Catrin Hulmarker och Torbjörn Colling

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och
utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: Lena Catarina Hulmarker

Date: 2025-06-23 14:01:53

BankID refno: 01979caa-728e-7ad5-b0ca-191d515363f1

Ordförande i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Catrin Hulmarker

Signed by: TORBJÖRN COLLING

Date: 2025-06-23 14:20:54

BankID refno: 01979cbb-dff4-79f7-802d-71d9c188d060

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Torbjörn Colling

Signed by: ELEONOR DAAG

Date: 2025-06-23 16:20:52

BankID refno: 01979d29-acc4-7dcd-a823-c6a7de581d58

Sekreterare: Eleonor Daag

KS § 170/25

Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

KS2025.0341

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-10-22	187/25
2 Kommunstyrelsen	2025-11-05	170/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att:

- anta reviderad förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (KS2025.0341-3) att gälla från och med 1 januari 2026.
- paragraferna 6 och 7 som anger antal ledamöter och ersättare i direktion och miljönämnd ska börja gälla den 1 januari 2027.
- uppdra socialnämnden att ta fram förslag på reviderat reglemente som harmoniserar med ansvarsförflyttningen av prövning och tillsyn till Miljösamverkan östra Skaraborg och upphörande av avtalssamverkan med Lidköpings kommun och Tillstånd i Samverkan.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag till beslut.

Bakgrund

Socialnämnden i Skövde kommun har i nuläget ansvar för att fullgöra kommunens ansvar enligt alkohollagen (2010:1622), lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Detta har hanterats genom avtalssamverkan med Lidköpings kommun och TiS, Tillstånd i Samverkan. Detta avtal kommer att upphöra med anledning av att Miljösamverkan östra Skaraborg från och med den 1 januari 2026 ska ta över ansvaret för prövning och tillsyn inom ovan rubricerade områden för sina medlemskommuner. Med anledning av detta behöver en ny förbundsordning antas av medlemskommunernas kommunfullmäktige. Förbundsordningen för miljösamverkan östra Skaraborg reviderades senast under 2022.

Med anledning av förbundets utökade ansvarsområde samt nya medlemskommuner, gav direktionen 2024-10-18 (§24) förbundschefen i uppdrag att se över förbundsordningen.

Förutom tillägg av ny medlemskommun och nya lagstiftningsområden föreslås en förändring av antal ledamöter och ersättare i direktionen och miljönämnden. Förslaget

omfattar också en förändring av ersättares inträdesordning i kommunalförbundets miljönämnd.

Utöver detta klassar miljösamverkans direktion övriga ändringar som redaktionella.

Tjänsteorganisationen under kommunstyrelsen har behandlat förslaget till ny förbundsordning och stämt av detta med kommunjurist. De konkreta förändringar som föreslås gällande antal ledamöter och ersättare i direktionen och miljönämnden redovisas i förbundsordningens § 6 och § 7.

Konsekvenser av förändringar i förbundsordningen:

- Direktion och miljönämnd minskar i storlek och Skövde, precis som övriga medlemskommuners direkta representation minskar.
- Direktionens ledamot och ersättare ska enligt § 6 väljas från respektive medlemskommuns kommunstyrelsens presidium under förutsättning att personerna också är ledamöter eller ersättare i kommunfullmäktige. Ledamot ska utses av majoriteten och ersättare av oppositionen i respektive kommun. Denna skrivning påverkar vilka som är valbara till ledamot respektive ersättare i direktionen och även hur dessa utses.
- Att andre vice ordförandeskap i miljönämnden enligt den nya förslaget kommer att roteras även på Essunga kommun (utöver nuvarande Hjo, Karlsborg och Tibro) påverkar inte att Skövde kommun fortsatt kommer att dela ordförandeskapet samt förste vice ordförandeskapet i miljönämnden med Falköpings kommun.
- Under § 7, är den nya formuleringen, i sista stycket, gällande tjänstgörande ersättare, renare och mindre komplicerad än tidigare men medför frågor om vad denna får för konsekvenser i praktiken. Det vill säga vad konsekvenserna blir av att ersättare inte längre i första hand representerar samma parti, att kommunernas bokstavsordning tillämpas för ersättarnas tjänstgöring och inte roteras över tid.
- Fördelningen av kostnader och tillgångar sker fortsatt enligt befolkningsmängd. Eftersom Skövde är en av de större kommunerna innebär det fortsatt ett större ekonomiskt ansvar, men ingen förändring i principerna för fördelning föreslås. (§ 13 och § 15).

Tjänsteorganisationen under kommunstyrelsen gör ingen värdering av ovanstående förändringar och har i övrigt inget att invända mot de förändringar som föreslås på grund av nya lagstiftningsområden och föreslår därför att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderad förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (KS2025.0341-3) att gälla från och med 1 januari 2026 samt att paragraferna 6 och 7 ska börja gälla den 1 januari 2027. Som en följdverkning av ansvarsförflyttningen föreslås även kommunfullmäktige att uppdra Skövde kommuns socialnämnd att revidera sitt reglemente och därefter se över sin delegationsordning.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg
Beslut Miljösamverkan östra Skaraborg 2025-06-17, § 5, Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

32 (41)

Skaraborg
Förslag till reviderad Förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg

Skickas till

Kommunalförbundet östra Skaraborg
Socialnämnden

KSAU § 187/25

Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

KS2025.0341

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-10-22	187/25

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar föreslå kommunfullmäktige att:

- anta reviderad förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (KS2025.0341-3) att gälla från och med 1 januari 2026.
- paragraferna 6 och 7 som anger antal ledamöter och ersättare i direktion och miljönämnd ska börja gälla den 1 januari 2027.
- uppdra socialnämnden att ta fram förslag på reviderat reglemente som harmoniserar med ansvarsförflyttningen av prövning och tillsyn till Miljösamverkan östra Skaraborg och upphörande av avtalssamverkan med Lidköpings kommun och Tillstånd i Samverkan.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Bakgrund

Socialnämnden i Skövde kommun har i nuläget ansvar för att fullgöra kommunens ansvar enligt alkohollagen (2010:1622), lagen (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Detta har hanterats genom avtalssamverkan med Lidköpings kommun och TiS, Tillstånd i Samverkan. Detta avtal kommer att upphöra med anledning av att Miljösamverkan östra Skaraborg från och med den 1 januari 2026 ska ta över ansvaret för prövning och tillsyn inom ovan rubricerade områden för sina medlemskommuner. Med anledning av detta behöver en ny förbundsordning att antas av medlemskommunernas kommunfullmäktige. Förbundsordningen för miljösamverkan östra Skaraborg reviderades senast under 2022.

Med anledning av förbundets utökade ansvarsområde samt nya medlemskommuner, gav direktionen 2024-10-18 (§24) förbundschefen i uppdrag att se över förbundsordningen.

Förutom tillägg av ny medlemskommun och nya lagstiftningsområden föreslås en förändring av antal ledamöter och ersättare i direktionen och miljönämnden. Förslaget omfattar också en förändring av ersättares inträdesordning i kommunalförbundets miljönämnd.

Utöver detta klassar miljösamverkans direktion övriga ändringar som redaktionella.

Tjänsteorganisationen under kommunstyrelsen har behandlat förslaget till ny förbundsordning och stämt av detta med kommunjurist. De konkreta förändringar som föreslås gällande antal ledamöter och ersättare i direktionen och miljönämnden redovisas i förbundsordningens § 6 och § 7.

Konsekvenser av förändringar i förbundsordningen:

- Direktion och miljönämnd minskar i storlek och Skövde, precis som övriga medlemskommuners direkta representation minskar.
- Direktionens ledamot och ersättare ska enligt § 6 väljas från respektive medlemskommuns kommunstyrelses presidium under förutsättning att personerna också är ledamöter eller ersättare i kommunfullmäktige. Ledamot ska utses av majoriteten och ersättare av oppositionen i respektive kommun. Denna skrivning påverkar vilka som är valbara till ledamot respektive ersättare i direktionen och även hur dessa utses.
- Att andre vice ordförandeskap i miljönämnden enligt den nya förslaget kommer att roteras även på Essunga kommun (utöver nuvarande Hjo, Karlsborg och Tibro) påverkar inte att Skövde kommun fortsatt kommer att dela ordförandeskapet samt förste vice ordförandeskapet i miljönämnden med Falköpings kommun.
- Under § 7, är den nya formuleringen, i sista stycket, gällande tjänstgörande ersättare, renare och mindre komplicerad än tidigare men medför frågor om vad denna får för konsekvenser i praktiken. Det vill säga vad konsekvenserna blir av att ersättare inte längre i första hand representerar samma parti, att kommunernas bokstavsordning tillämpas för ersättarnas tjänstgöring och inte roteras över tid.
- Fördelningen av kostnader och tillgångar sker fortsatt enligt befolkningsmängd. Eftersom Skövde är en av de större kommunerna innebär det fortsatt ett större ekonomiskt ansvar, men ingen förändring i principerna för fördelning föreslås. (§ 13 och § 15).

Tjänsteorganisationen under kommunstyrelsen gör ingen värdering av ovanstående förändringar och har i övrigt inget att invända mot de förändringar som föreslås på grund av nya lagstiftningsområden och föreslår därför att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderad förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg (KS2025.0341-3) att gälla från och med 1 januari 2026 samt att paragraferna 6 och 7 ska börja gälla den 1 januari 2027. Som en följdverkning av ansvarsförflyttningen föreslås även kommunfullmäktige att uppdra Skövde kommuns socialnämnd att revidera sitt reglemente och därefter se över sin delegationsordning.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg
Beslut Miljösamverkan östra Skaraborg 2025-06-17, § 5, Revidering av förbundsordning för Miljösamverkan östra Skaraborg

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsutskott

Protokollsutdrag

35 (42)

Förslag till reviderad Förbundsordning för kommunalförbundet Miljösamverkan östra Skaraborg

Skickas till

Kommunalförbundet östra Skaraborg
Socialnämnden

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-10-17**Diarienummer: **KS2025.0005-18**Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunfullmäktige

Anmälningsärenden kommunfullmäktige 24 november 2025

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar anse redovisade handlingar som anmälda.

Kommunfullmäktige beslutar godkänna följande avsägelser:

Bakgrund

Nedanstående handlingar har inkommit och anmäls till kommunfullmäktige.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Anmälningsärenden kommunfullmäktige 24 november 2025

Dir § 8 Delårsrapport 2025 Miljösamverkan östra Skaraborg

Delårsrapport 2025

för Miljösamverkan

östra Skaraborg

Skaraborgs Kommunalförbunds Delårsrapport 2025

Protokollsutdrag delårsbokslut per den 31 augusti 2025 Skaraborgs Kommunalförbund

Delårsrapport 2025 251007 Slutlig

Signeratutlåtande_DÅR25_SBKF

Godkänd_revrapport_GEHDÅR2025_SBKF

KFN § 69/25 Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2026

Bilaga VP 2026, internkontrollplan kultur- och fritidsnämnden, uppdaterad efter KFNAU 2025-10-22

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2026, uppdaterad efter KFNAU 2025-10-22

Granskning av kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen, Skövde

Missiv - Granskning av kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen

Granskning av kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen, Skövde

Granskning av kommunens rutiner vid orosanmälningar

Missiv - Granskning av kommunens rutiner vid orosanmälningar

Revisionsrapport Granskning av kommunens rutiner vid orosanmälningar

pwc God ekonomisk hushållning 2025-08-31 MÖS

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-10-17**

Diarienummer: **KS2025.0005-18**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Revisorernas bedömning av delårsrapport 2025 MÖS
pwc Yttrande över delårsrapport 2025 MÖS

Skickas till

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

Från: "Skaraborgs Kommunalförbund"
Skickat: den 27 oktober 2025 13:29:50
Till: "HJ-FN-Kommunen" <kommunen@hjo.se>; "info@mariestad.se" <info@mariestad.se>; "KOMMUN Mailbox" <karlsborg.kommun@karlsborg.se>; "kommun@essunga.se" <kommun@essunga.se>; "kommun@grastorp.se" <kommun@grastorp.se>; "kommun@gullspang.se" <kommun@gullspang.se>; "kommun@lidkoping.se" <kommun@lidkoping.se>; "kommunen@falkoping.se" <kommunen@falkoping.se>; "kommunen@toreboda.se" <kommunen@toreboda.se>; "kommunstyrelsen@gotene.se" <kommunstyrelsen@gotene.se>; "skara.kommun@skara.se" <skara.kommun@skara.se>; "SK-FN-SSV-Kommunstyrelsen" <Kommunstyrelsen@skovde.se>; "tidaholms.kommun@tidaholm.se" <tidaholms.kommun@tidaholm.se>; "TI-FN-Kommun" <kommun@tibro.se>; "vara.kommun@vara.se" <vara.kommun@vara.se>
Kopia: "Susanne Beijbom" <susanne.beijbom@skovde.se>; "Kristofer Svensson" <kristofer.svensson@skaraborg.se>
Ämne: Skaraborgs Kommunalförbunds Delårsrapport 2025
Bilagor: Godkänd_revrapport_GEHDÅR2025_SBKf.pdf, Signeratutlåtande_DÅR25_SBKf.pdf, Delårsrapport 2025 251007 Slutlig.pdf, Protokollsutdrag delårsboksut per den 31 augusti 2025 Skaraborgs Kommunalförbund.PDF

Hej

Översänder Skaraborgs Kommunalförbunds delårsrapport per den 31 augusti 2025 samt revisionens utlåtande och protokollsutdrag från Skaraborgs Kommunalförbunds direktionmöte den 10 oktober 2025.

Förbundets delårsrapport 2025 med bifogade bilagor ska anmälas till respektive medlemskommuns fullmäktige.

Hälsningar
 Siw

Siw Adamson
 Förbundssekreterare

Skaraborgs Kommunalförbund
 Box 54
 541 22 Skövde
 Tel 0500-49 72 05

Håll dig uppdaterad - [Prenumerera på vårt nyhetsbrev](#)

§ 73/25

Delårsbokslut per den 31 augusti 2025

SKBKF2025.0102

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Skaraborgs Kommunalförbund Direktionsmöte	2025-10-10	73/25

Beslut

1. Direktionen beslutar att godkänna det upprättade delårsbokslutet per 2025-08-31.
2. Helårsprognosen för resultatet är 61 tkr lägre än budgeterat. Resultatet förväntas bli 103 tkr mot budgeterat 164 tkr. Avvikelsen bedöms som ringa och direktionen avser inte att vidta några åtgärder i denna del.
3. Delårsbokslutet översänds till medlemskommunerna.

Bakgrund

Skaraborgs Kommunalförbunds delårsutfall är 3 810 tkr. Jämförelse mot budget (2 636 tkr) i delåret är avvikelsen ett överskott om 1 174 tkr. Det finns variation mellan enheterna vilka balanserar varandra. Helårsprognosen för resultatet är lägre än budgeterat (103 tkr-164 tkr) 61 tkr. Avvikelsen är marginell och förbundet bedömer att inga åtgärder behöver vidtas.

Skaraborgs Kommunalförbund har under delåret haft en god ekonomisk hushållning och ställning, vilket innebär att förbundet har använt resurser på ett ansvarsfullt och effektivt sätt. Förbundet har haft koll på kostnaderna, prioriterat rätt insatser och säkerställt att förbundets medel används där de gör mest nytta för medlemmarna.

Uppföljning av finansiella målen:

Vid årets slut ska resultatet uppgå till minst en procent av medlemsavgifterna vilket är 132 tkr år 2025, prognosen visar vid delåret 103 tkr.

- Åstadkomma en långsiktig stabil soliditetsnivå.
- God likviditet.
- Förbundsdirektionen bedömer måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning som god.

Ett urval av händelser av väsentlig betydelse

Ny Socialtjänstlag trädde i kraft den 1 juli 2025. Verksamhetsberättelsen för folkhälsoarbetet Skaraborg 2024 har godkänts och med fortsatt fokus på psykisk hälsa. Omställning Skaraborg, en ny aktivitetsplan har tagits fram och Platsberättelse Skaraborg har godkänts och ska stärka Skaraborgs attraktivitet. Fortsatt utveckling av Visit Skaraborg och Livet i Skaraborg. Ett gemensamt trafikförsörjningsprogram för färdtjänst och riksferdtjänst har förordats och förslag till ny Regional infrastrukturs- plan har skickats på remiss. Två nya projekt har startats; Digital Arena och delprojekt inom Nätverkstaden Skaraborg. Vid direktionsmötet den 15 maj 2025 rekommenderades kommunerna att anta gymnasieantagningssystemet Indra.

Skaraborgs Kommunalförbund Protokollsutdrag
Skaraborgs Kommunalförbund Direktionsmöte

4 (23)

Förbundets revisorer (PwC) har granskat delårsbokslutet.

Handlingar

Delårsrapport per de 30 augusti 2025

Delårsrapport 2025

Skickas till

Medlemskommunerna

Skövde Ekonomieinheit

DELÅRSRAPPORT 2025

Skaraborgs Kommunalförbund
Organisationsnummer: 222000-2188

Innehållsförteckning

DELÅRSRAPPORT 2025	1
Förvaltningsberättelse	3
Syfte och strategiskt mål	3
Politisk organisation	5
Organisation	5
Händelser av väsentlig betydelse	5
Väsentliga personalförhållanden	6
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	7
God ekonomisk hushållning och ställning	7
Balanskravsresultatet	8
Investeringsredovisning	9
Resultaträkning	9
Balansräkning	10
Pensionsspecifikation	12
Kassaflödesanalys	13
Tilläggsupplysningar	13
Ekonomiska rapporter	19
Driftsredovisning	19
Skaraborgs Kommunalförbund totalt	19
Kanslienheten	20
Kunskapsutveckling	21
Projektenheten	22
Regional utveckling	23
Välfärdsutveckling	24
Omställning Skaraborg	25

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

SYFTE OCH STRATEGISKT MÅL

Skaraborgs Kommunalförbund har till ändamål att tillvarata de 15 medlemskommunernas intressen, främja deras samverkan och samarbete över kommungränserna. Verksamheten ska göra nytta i kommunerna, skapa mervärde för medlemmarna och stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare. Samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande är en viktig del av förbundets verksamhet.

Förbundet har 2 övergripande mål:

Mål 1 - ökad konkurrenskraft

Målbekrivning Skaraborgs konkurrens- och attraktionskraft ökar i en nationell och internationell kontext.

Varför är detta område viktigt?

- Med gemensamma insatser möta kommunernas del i välfärdsomställningen, den industriella omvandlingen och målet om en mer hållbar och klimatsmart utveckling
- Genom att förstärka kommunernas arbete skapar förbundet genomförandekraft kring de utmaningar som identifieras
- Genom att förstärka, samordna och vid behov driva prioriterade insatser ökar den kommungemensamma förmågan

Konkreta effekter som ska uppnås:

- Skaraborgs konkurrens- och attraktionskraft har stärkts genom att Skaraborgs kommuner samlat sig kring särskilt utvalda frågor

Indikator:

- Befolkningsutveckling - antal invånare totalt i Skaraborg
- Bostadsförsörjning - färdigställda bostäder, ny- och ombyggnad
- Ekonomisk hållbarhet - kommunindex för ekonomisk hållbarhet
- Elförsörjning - elproduktion totalt (brutto)
- Företagsklimat insikt - Totalt, index
- Livskvalitet - kommunindex livskvalitet
- Miljömässig hållbarhet - kommunindex för miljömässig hållbarhet
- Social hållbarhet - kommunindex för social hållbarhet

Mål 2 - resurseffektivt förbund

Målbeskrivning Skaraborgs Kommunalförbunds organisation och insatser stärker Skaraborgs kommuner och möjliggör samverkan för effektivt resursutnyttjande och hållbar utveckling.

Varför är detta område viktigt?

- För att realisera antagna strategier och planer inom de områden förbundet har kommunernas uppdrag
- För att prioritera hur ekonomiska resurser ska användas och fördelas
- För att långsiktigt värna och förbättra förbundets och medlemskommunernas ekonomiska förutsättningar

Konkreta effekter som ska uppnås:

- Genom samverkan blir den enskilda kommunens resurser effektivt nyttjade
- Genom god ekonomisk hushållning bidrar förbundet till att skapa nytta och mervärde för medlemskommunerna

Indikator:

- Andel som uppger att de är sammantaget nöjda med Skaraborgs Kommunalförbunds insatser?
- Andel som uppger att kommunernas resurser används mer effektivt pga samverkan inom Skaraborgs Kommunalförbund
- Andel som uppger att samarbetet mellan kommunerna i Skaraborg under de senaste åren stärkts
- Andel som uppger att samverkan inom Skaraborgs Kommunalförbund har lett till stärkt kvalitet inom delar av verksamheten i sin kommun
- Andel som uppger att samverkan inom Skaraborgs Kommunalförbund har lett till kostnadsbesparingar för min kommun
- Andel som uppger att Skaraborgs Kommunalförbund arbetar på ett ändamålsenligt sätt utifrån uppsatta mål och strategier
- Andel som uppger att Skaraborgs Kommunalförbund har hjälpt sin kommun att göra verklighet av planer och strategier
- Andel som uppger att Skaraborgs Kommunalförbund är organiserat på ett ändamålsenligt sätt utifrån uppsatta mål och strategier

POLITISK ORGANISATION

Enligt förbundsordningen är direktionen verkställande politiskt organ. Direktionen består av 15 ledamöter med 15 ersättare. Till direktionen finns ett presidium bestående av förbundets ordförande och 1:e, 2:e och 3:e vice ordförande. Presidiet bereder ärenden inför direktionen, och representerar förbundet i olika former av samverkan, till exempel i Västra Götalandsregionen. Varje medlemskommun representeras i direktionen av en ledamot som är kommunstyrelsens ordförande och en ersättare som är oppositionsföreträdare.

ORGANISATION

Kommunalförbundets verksamhet leds av en förbundsdirektör. Förbundsorganisationen har fem enheter – kansli, projekt, Regional utveckling, Kunskapsutveckling och Valfärdsutveckling med var sin enhetschef. Förbundsdirektör, enhetscheferna och chef för Omställning Skaraborg utgör förbundets ledningsgrupp.

Förbundets verksamhet består i hög grad av arbete kring de strategiska inriktningar som ligger i förbundets uppdrag, samt i en samverkansstruktur med nätverk framför allt från kommunernas ledningsorganisationer. Till förbundet är också tre förtroendevalda revisorer knutna jämte en yrkesrevisor.

HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Under våren har flera strategiskt viktiga steg tagits inom Skaraborgs utveckling. Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli och markerar starten på en långsiktig omställning mot en mer förebyggande, tillgänglig och kunskapsbaserad socialtjänst. Arbetet har präglats av förberedelser och samordning. Verksamhetsberättelsen för folkhälsoarbetet 2024 har godkänts med fortsatt fokus på psykisk hälsa och social hållbarhet, och ett remissvar har lämnats kring principer för utbud och lokalisering inom hälso- och sjukvården.

Omställning Skaraborg har tagit viktiga kliv framåt genom en ny aktivitetsplan, framtagen i dialog med kommuner och aktörer. En gemensam karttjänst för lediga tomter har lanserats, och Skaraborgs platsberättelse har godkänts som ett verktyg för att stärka Skaraborgs attraktionskraft. En förstudie om industrinära lär- och innovationsmiljöer har godkänts, och direktionen har tagit ställning i frågor om transportinfrastruktur, energiförsörjning och bostadsförsörjning.

Skaraborgs attraktionskraft har också stärkts genom internationell närvaro, bland annat på mässan i Nederländerna via initiativet Livet i Skaraborg. Direktionen har beslutat om fortsatt utveckling av Visit Skaraborg 3.0, och biogas lyfts fram som strategisk satsning inom energiområdet. Ett gemensamt trafikförsörjningsprogram

för färdtjänst och riksfärdtjänst har förordats, och ett förslag till ny regional infrastrukturplan har skickats på remiss.

Två nya projekt har startats: Digital Arena, som främjar digitalisering genom samverkan och omvärldsbevakning, samt ett delprojekt inom Strategi Nätverksstaden Skaraborg, med fokus på koordinering och finansiering. Samtidigt har Helhetslyftet avslutats efter insatser för tredjelandsmedborgares integration och insteg på arbetsmarknaden.

Vid direktion mötet den 15 maj rekommenderades kommunerna att ansluta sig till gymnasieantagningssystemet Indra.

Våren har också präglats av välbesökta konferenser. Kompetensnavets årskonferens, Framtid Skaraborg, Partssamverkanskonferens 2025 och en föreläsning med Sissela Nutley om skärmlivets påverkan på barn med NPF är några exempel. Skaraborgsdagen den 30 januari hade temat Tillsammans formar vi framtiden och ett nytt koncept lanserades där alla deltagare medverkade i en AI-workshop.

Under våren nominerade förbundet pristagare till året Hållbarhetsklivet i Västsverige inom besöksnäringen. Skaraborgs nomineringar är Biosfärleden och Stiftelsen Läckö Slott. Arbetet med intern kontroll har fortlöpt enligt plan, med en tydligare process framtagen under våren. Arbetet med informationssäkerhet har stärkts.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Sjukfrånvaron för samtliga anställda på förbundet i delåret 2025 var 3,84 %. Siffran för samma period 2024 var 1,32%. (För perioden 202401-202407 var siffran 1,41%)

Då förbundet är en förhållandevis liten organisation slår få individer direkt mot den totala procentsatsen vilket medför att vi kan ha en relativt stor varierad procentsats mellan olika år.

Medarbetarna på förbundet har möjlighet att ta del av en så kallad friskvårdstimme och kan ansöka om friskvårdsbidrag. Från år 2023 erbjuds medarbetarna förmånscykel.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Skaraborgs Kommunalförbunds ekonomi påverkas av flera saker – både sådant vi själva styr över och yttre omständigheter. Under delåret har förbundet haft en stabil intäktsnivå, tack vare medlemsavgifter, stadsbidrag och projektmedel. Under 2025 har den regionala stödstrukturen (RSS) för första gången fått direkt tilldelning av stadsbidrag från Staten. Dessa medel inte fanns budgetplaneringen inför 2025. Samtidigt har förbundet jobbat aktivt med att hålla kostnaderna nere och använda resurser på ett smart sätt.

Resultatet visar att förbundet har en sund ekonomi, vilket ger oss möjlighet att fortsätta utveckla verksamheten och erbjuda stöd till våra medlemmar. Förbundets likviditet är god, en trygg ekonomisk grund att stå på.

Förbundet följer noga förändringar i omvärlden – till exempel nya regler, politiska beslut eller konjunkturläget – som kan påverka våra möjligheter framåt. Genom att vara flexibla och ha koll på läget kan vi fortsätta göra skillnad för våra medlemmar.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH STÄLLNING

Skaraborgs Kommunalförbund har under delåret haft en god ekonomisk hushållning och ställning, vilket innebär att förbundet har använt resurser på ett ansvarsfullt och effektivt sätt. Förbundet har haft koll på kostnaderna, prioriterat rätt insatser och säkerställt att förbundets medel används där de gör mest nytta för medlemmarna. I grunduppdraget för Skaraborgs Kommunalförbund ingår att bidra till att kommunerna samverkar kring frågor som skapar kostnadseffektiva lösningar och att hitta lösningar som skapar mervärden för medlemskommunerna. Syftet ska vara att stärka Skaraborg som en attraktiv region med goda livsvillkor för alla invånare och samverka för utveckling och effektivt resursutnyttjande.

Förbundet deltar aktivt i ägarsamråd för att säkerställa att inte några ekonomiska risker ska finnas i de intressebolag Gryning Vård AB och Mediapoolen Västra Götaland AB, som förbundet äger andelar i.

Uppföljning av finansiella målen:

- * Vid årets slut ska resultatet uppgå till minst en procent av medlemsavgifterna vilket är 132 tkr, prognosen visar vid delåret 103 tkr.
- * Åstadkomma en långsiktig stabil soliditetsnivå.
- * God likviditet.

Förbundsdirektionen bedömer måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning som god. Helårsprognosen för resultatet är lägre än budgeterat, avvikelsen är marginell och förbundsdirektionen bedömer att inga åtgärder behöver vidtas.

BALANSKRAVSRESULTATET

Kommunallagen anger att kommuners resultat ska vara positivt. Bedömning av balanskravsresultatet utifrån en beräkning med beaktande av balanskravsreglerna uppgår det prognostiserade helårsresultatet (2025-12-31) till 103 000 kronor.

Balanskravsresultatet (kronor)	2025	2024	2023	2022
Delårets resultat enligt resultaträkningen	3 809 895	5 237 834	106 818	45 766
- Samtliga realisationsvinster				
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet				
+Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet				
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
-/+ Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper				
Delårets resultat efter balanskravsjusteringar	3 809 895	5 237 834	106 818	45 766
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv				
Synnerliga skäl				
Delårets balanskravsresultat	3 809 895	5 237 834	106 818	45 776
Balanskravsunderskott från tidigare år				
Summa	3 809 895	5 237 834	106 818	45 776

Föregående års delårs belopp är uppdaterat i årets delårsrapport med 5 237 834 kronor mot beloppet 509 000 kronor som avsåg helårsprognosen.
Inga underskott från tidigare år finns att återställa.

INVESTERINGSREDOVISNING

Skaraborgs Kommunalförbund har per 2025-08-31 inte genomfört några investeringar.

RESULTATRÄKNING

RESULTATRÄKNING (kronor)	Not	2025-08-31	2024-08-31	Prognos 2025 Helår	Budget 2025 Helår
Verksamhetens intäkter					
Medlemsavgifter	2	8 848 279	12 943 688	13 281 000	13 281 000
Övriga intäkter	2	32 963 631	28 997 954	47 206 000	47 206 000
Summa Verksamhetens intäkter		41 811 910	41 941 642	60 487 000	60 487 000
Verksamhetens kostnader					
Personalkostnader	3	-23 916 942	-24 800 402	-38 207 000	-38 605 000
Övriga externa kostnader	4	-14 073 515	-12 753 152	-22 162 000	-21 703 000
Av- och nedskrivningar	5	-9 627	-9 627	-15 000	-15 000
Verksamhetens nettokostnader		3 811 826	4 378 461	103 000	164 000
Verksamhetens resultat		3 811 826	4 378 461	103 000	164 000
Finansiella intäkter		2 027	866 415	0	0
Finansiella kostnader	6	-3 958	-7 043	0	0
Resultat efter finansiella poster		3 809 895	5 237 834	103 000	164 000
Delårets resultat		3 809 895	5 237 834	103 000	164 000

BALANSRÄKNING

BALANSRÄKNING (kronor)	Not	2025-08-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	7	26 483	36 110
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier	8	2 200 000	2 200 000
Summa anläggningstillgångar		2 226 483	2 236 110
Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		3 486 252	1 115 635
Övriga fordringar		949 973	2 149 797
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	8 896 596	9 087 874
Kassa och Bank	10	54 496 172	57 511 066
Summa omsättningstillgångar		67 828 993	69 864 372
SUMMA TILLGÅNGAR		70 055 476	72 100 472
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital	11	6 274 030	6 127 591
Årets resultat		3 809 895	146 439
Summa Eget kapital		10 083 925	6 274 030
Avsättningar			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	12	0	1 331 000
Summa Avsättningar		0	1 331 000
Skulder			
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 793 872	5 418 705
Övriga kortfristiga skulder		791 425	772 298
Skulder till olika projekt	13	37 681 897	26 025 894

Delårsrapport 2025

Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	14	19 704 357	32 278 555
Summa kortfristiga skulder		59 971 550	64 495 452
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		70 055 476	72 100 482
<i>Ställda säkerheter</i>		<i>Inga</i>	<i>Inga</i>

PENSIONSSPECIFIKATION

Pensionsskuld inklusive löneskatt (kronor)	2025-08-31	2024-12-31
Avsättning och ansvarsförbindelse	23 624 000	20 124 000
Ränteuppräkning	301 000	476 000
Basbeloppsuppräkning	618 000	1 840 000
Nya utbetalningar	-514 000	-778 000
Intjänad förmånsbestämd ålderspension	0	6 567 000
Ändring av diskonteringsräntan	-21 000	-3 878 000
Övrigt	-2 388 000	-727 000
Summa pensioner	21 620 000	23 624 000
Total pensionsskuld	26 865 300	29 355 000
Marknadsvärde pensionsstiftelsen	28 669 065	30 337 579
Konsolideringsgrad	107 %	103 %

Skaraborgs Kommunalförbund har per 2025-08-31 en pensionsskuld på 26 865 300 kronor inklusive löneskatt.

För tryggheten av pensionsskulden är förbundet anslutet till Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) Pensionsstiftelse. Per 2025-08-31 är marknadsvärdet av det avsatta kapitalet 28 669 065 kronor. Därmed har förbundet en konsolideringsgrad för sina pensionsåtagande på 107%, vilket innebär att det finns 107 kronor i kapital för varje 100 kronor i framtida pensionsförpliktelser.

För att säkerställa den långsiktiga nivån på förbundets andel i SKR pensionsstiftelse ska marknadsvärdet av förbundets förvaldade kapital över tid inte understiga det fastställda målet på 110 % för konsolideringsgrad av det pensionsåtagande som ska tryggas. Ingen uppbokad avsättning sker per 2025-08-31.

Kapitalet i SKR:s pensionsstiftelse placeras i aktie- och räntefonder i enlighet med stiftelsens placeringspolicy. Stiftelsen placeringsverksamhet har till delåret 2025 skapat en avkastning på 0,1% vilket för Skaraborgs Kommunalförbund motsvarar en avkastning på 30 338 kronor.

KASSAFLÖDESANALYS

Kassaflödesanalysen för delår 2025-08-31 är inte med då den inte hade tillförlitliga jämförelsesiffror för föregående år 2024-08-31. Kassaflödesanalysen är inte tvingande att ha med i delårsrapporten.

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1 Tilläggsupplysningar Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed. Redovisningen av projekten görs på två olika sätt. Projektmedel som avser delregionala utvecklingsmedel bokas först mot ett skuldkonto för att sedan betalas ut/rekvireras till olika projekt, antingen som förbundet driver själva (intäktsförs) eller också till andra aktörer (skuldminskning). För de projekt som inte går via tillväxtprogrammet bokas intäkten direkt mot projektet i förbundet. För projekten som förbundet driver själva så bokförs kostnaderna direkt på respektive projekt. Pågående projekt "nollas ut" vid bokslut så de inte ger förbundet någon resultateffekt.

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av konst görs inga avskrivningar. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp.

Pensionsstiftelsens anskaffningsvärde och marknadsvärde har fr.o.m. år 2021 redovisats separat och tillhör inte balansräkningen. Pensionsstiftelsens värde bör enligt gällande redovisningslagstiftning inte utgöra en tillgång i förbundet. På samma sätt kommer avsättningen och ansvarsförbindelsen redovisas som total pensionsskuld utifrån beräkning av Tryggandelagen hämtat från KPA. Dessa poster utgör ingen skuld i förbundet då dessa poster är tryggade via pensionsstiftelsen.

Not 2 Verksamhetens intäkter	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-08-31
Medlemsavgifter	8 848 279	12 943 688
Driftbidrag från kommuner och landsting	6 099 787	20 793 564
Försäljning av verksamhet till kommuner och landsting	5 759 436	2 980 523
Övriga intäkter	21 14 408	5 223 867
Summa verksamhetens intäkter	41 811 910	41 941 642

Mellan åren har olika intäktskonton använts, där av skillnad mellan driftbidrag och övriga intäkter fg år.

Not 3 Personalkostnader	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-08-31
Styrelse och övrigt förtroendevalda	-36 697	-58 848
Anställda	-15 787 488	-16 036 635
Sociala avgifter	-5 158 301	-5 272 606
Pensionskostnader	-2 934 456	-3 426 113
Summa personalkostnader	-23 916 942	-24 800 402

Not 4 Övriga externa kostnader	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-08-31
Köp av stödverksamhet	-2 021 930	-2 437 619
Övriga externa kostnader	-12 051 585	-10 315 534
Summa övriga externa kostnader	-14 073 515	-12 753 152

Not 5 Avskrivningar	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-08-31
Avskrivningar har gjorts enligt plan på inventarier med 10%, 20% och 33% samt datorer med 33% av anskaffningsvärdet		
Avskrivning maskiner och inventarier	-9 627	-9 627
Summa avskrivningar	-9 627	-9 627
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod uppgår till 9 år		

Not 6 Finansiella kostnader	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-08-31
Räntekostnader	-3 958	-7 043
Summa finansiella kostnader	-3 958	-7 043

Not 7 Maskiner och inventarier	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	75 999	75 999
Investeringar	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	75 999	75 999
Ingående avskrivningar	-39 889	-25 448
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-9 627	-14 441
Utgående ackumulerade avskrivningar	-49 516	-39 889
Ingående uppskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0
Utgående redovisat värde	26 483	36 110

Not 8 Finansiella anläggningstillgångar/aktier	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-12-31
Gryning Vård AB 556605-8201, säte Göteborg, 17%	1 700 000	1 700 000
Mediapoolen Västra Götaland AB, 556601-4741, säte Skövde, 33%	500 000	500 000
Redovisat värde vid årets slut	2 200 000	2 200 000

Not 9 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-12-31
Upplupna ränteintäkter	0	1 158 665
Övriga interimfordringar	1 072 079	480 138
Övriga projekt med upplupen intäkt enligt underlag	7 824 517	7 449 071
Redovisat värde	8 896 596	9 087 874

Not 10 Kassa och Bank	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-12-31
Förbundets likvida medel	16 814 275	31 485 172
Tillväxtprogrammets likvida medel	30 891 569	26 025 894
Psykisk hälsa statliga medel	6 790 328	0
Summa Kassa och bank	54 496 172	57 511 066

Not 11 Eget kapital	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-12-31
Eget kapital		
Ingående eget kapital	6 274 030	6 127 591
Årets resultat	3 809 895	146 439
Utgående eget kapital	10 083 925	6 274 030

Not 12 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-12-31
Not 12 sätts från och med 2021-12-31 med upplysning under balansräkningen		-1 331 000

Not 13 Skulder till olika projekt (DRUM)	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-12-31
<i>Noten/arbetssättet har omarbetats sedan 2021-12-31</i>		
Beslutade utvecklingsmedel i olika projekt	-39 804 096	-44 758 221
Ej nyttjade/erhållna projektmedel kommunal finansiering	3 634 587	9 861 155
Ej nyttjade/erhållna projektmedel VGR finansiering	5 277 940	8 871 172
Summa Skuld till olika projekt (DRUM)	-30 891 569	-26 025 894

Not 14 Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-12-31
Upplupna löner	-14 423	-12 521
Upplupna semesterlöner	-1 325 566	-2 193 930
Upplupna sociala avgifter	-693 324	-642 861
Upplupen avgiftsbestämd ålderspension	-1 559 646	-1 176 282
Övriga projekt med resultat upplupen kostnad	-9 997 308	-10 409 280
Övriga interimsskulder	-6 114 090	-17 843 681
Summa Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	-19 704 357	-32 278 555

Not 15 Ersättning till revisorerna	2025-01-01--2025-08-31	2024-01-01--2024-08-31
Fast arvode sakkunnigt biträde	-211 000	-120 000
Övrig revision	-55 000	
Arvode till förtroendevalda revisorer	-8 375	-6 210
Summa arvode till revisorer	-274 375	-126 210

EKONOMISKA RAPPORTER

DRIFTSREDOVISNING

SKARABORGS KOMMUNALFÖRBUND TOTALT

Kronor	Delår 2025 2025-08-31	Delår 2024 2024-08-31	Budget 2025 Helår	Prognos 2025 Helår	Bokslut 2024 Helår
Intäkter	41 813 937	42 801 015	60 487 000	60 487 000	59 509 889
Kostnader					
Personal	-23 916 942	-24 800 402	-38 605 000	-38 207 000	-38 863 705
Övriga Kostnader	-14 087 100	-12 762 779	-21 718 000	-22 177 000	-20 499 745
OH- kostnader/intäkt	0	0	0	0	0
Summa Kostnader	-38 004 042	-37 563 181	-60 323 00	-60 384 000	-59 363 450
Resultat	3 809 895	5 237 834	164 000	103 000	146 439

Skaraborgs Kommunalförbunds delårsutfall är 3 810 tkr. Jämförelse mot budget (2 636 tkr) i delåret är avvikelser ett överskott om 1 174 tkr. Det finns variation mellan enheterna vilka balanserar varandra. Helårprognosen för resultatet är lägre än budgeterat (164 tkr-103 tkr) 61 tkr. Avvikelsen är marginell och förbundet bedömer att inga åtgärder behöver vidtas.

Basmedel i texter nedan avser medlemsintäkter från de 15 kommunerna.

KANSLIENHETEN

Kronor	Delår 2025 2025-08-31	Delår 2024 2024-08-31	Budget 2025 Helår	Prognos 2025 Helår	Bokslut 2024 Helår
Intäkter	9 480 634	6 606 447	7 046 000	7 046 000	9 019 821
Kostnader					
Personal	-5 386 695	-5 363 333	-6 051 000	-6 651 000	-8 095 261
Övriga Kostnader	-4 389 465	-4 110 394	-7 085 000	-7 485 000	-5 988 198
OH- kostnader/intäkt	3 070 174	3 115 920	6 254 000	6 254 000	5 210 077
Summa Kostnader	-6 705 986	-6 357 807	6 882 000	-7 882 000	-8 873 382
Resultat	2 774 648	248 640	164 000	-836 000	146 439

Kanslienheten visar ett överskott om 2 774 648 kronor. I enheten ingår flera områden som kansli, förbundsdirektör, direktion, revision, Västra Stambanan, Skaraborgsdagen 2025, finansiering (medlemsavgift) och förbundets pensionskostnader.

Helårsprognosen visar ett underskott för enheten. Avvikelsen berör i allt väsentligt på ökade pensionskostnader med ettårseffekt samt övriga kostnader som viss nivåhöjning av Skaraborgsdagen 2025.

KUNSKAPSUTVECKLING

Kronor	Delår 2025 2025-08-31	Delår 2024 2024-08-31	Budget 2025 Helår	Prognos 2025 Helår	Bokslut 2024 Helår
Intäkter	5 441 942	6 013 219	8 773 000	8 773 000	10 242 000
Kostnader					
Personal	-3 313 296	-3 526 128	-5 728 000	-5 546 000	-6 498 000
Övriga Kostnader	-1 443 615	-1 109 803	-1 991 000	-2 050 000	-2 678 000
OH- kostnader/intäkt	-499 439	-563 618	-1 054 000	-1 054 000	-1 066 000
Summa Kostnader	-5 256 350	-5 199 549	-8 773 000	8 650 000	-10 242 000
Resultat	185 592	813 670	0	123 000	0

Kunskapsutvecklingen visar ett överskott om 185 592 kronor, vilket främst är kopplat till Basmedlen. Det här överskottet beror till stor del på sjukfrånvaro och att personal har tagit ut mer semester än planerat - vilket påverkar personalkostnaderna positivt. När enheten blickar framåt mot helåret, pekar prognosen på ett fortsatt överskott, om något lägre ca 123 000 kronor.

I prognosen har enheten också tagit höjd för några förändringar:

Gymnasieantagningen har haft ökat behov och högre arbetsbelastning vilket medför mer resurser.

Enheten ser även en ökad kostnad för praktikplatsen.se, då vår vikarierande huvudadministratör behöver både utbildning och löpande support för att komma in i rollen på ett bra sätt.

PROJEKTENHETEN

Kronor	Delår 2025 2025-08- 31	Delår 2024 2024-08- 31	Budget 2025 Helår	Prognos 2025 Helår	Bokslut 2024 Helår
Intäkter	8 798 193	8 697 182	14 066 000	14 066 000	10 651 000
Kostnader					
Personal	-5 476 181	-5 616 867	-8 593 000	-8 593 000	-9 282 000
Övriga kostnader	-2 362 153	-1 521 400	-3 753 000	-3 753 000	178 000
OH- kostnader/intäkt	-882 312	-887 066	-1 720 000	-1 720 000	-1 547 000
Summa Kostnader	-8 720 646	-8 025 333	-14 066 000	-14 066 000	-10 651 000
Resultat	77 547	671 849	0	0	0

Projekt enheten visar ett överskott på 77 547 kronor, vilket är kopplat till Basmedlen. Överskottet beror främst på lägre personalkostnader. Inom ett av projekten har huvudtjänsten varit delvis vakant. Under hösten kommer tjänsten att tillsättas, vilket innebär att kostnaderna framöver kommer att öka i takt med att projektet bemannas fullt ut.

När enheten tittar på prognosen för helåret ser vi ett planerat underskott i ett av projekten, samtidigt som ett annat projekt visar ett förväntat överskott. Sammantaget landar helårsprognosen på ett nollresultat, vilket innebär att intäkter och kostnader balanserar ut varandra.

REGIONAL UTVECKLING

Kronor	Delår 2025 2025-08-31	Delår 2024 2024-08-31	Budget 2025 Helår	Prognos 2025 Helår	Bokslut 2024 Helår
Intäkter	8 980 944	10 621 614	15 925 000	15 925 000	13 229 000
Kostnader					
Personal	-5 707 639	-5 765 523	- 9 722 000	-9 600 000	-8 894 000
Övriga kostnader	-2 148 944	-2 627 133	-4 424 000	-4 424 000	-2 794 000
OH-kostnader/intäkt	-908 657	-917 617	-1 779 000	-1 779 000	-1 541 000
Summa Kostnader	-8 765 240	-9 310 273	- 15 925 000	-15 803 000	-13 229 000
Resultat	215 704	1 311 341	0	122 000	0

Regionalutveckling visar ett överskott om 215 704 kronor, vilket främst beror på föräldraledighet. Den person som täcker upp för vakansen arbetar deltid i projektet, vilket har lett till lägre personalkostnader än planerat.

När enheten ser framåt mot helåret, förväntas ett fortsatt överskott – dock något lägre – på cirka 122 000 kronor.

VÄLFÄRDSUTVECKLING

Kronor	Delår 2025 2025-08-31	Delår 2024 2024-08-31	Budget 2025 Helår	Prognos 2025 Helår	Bokslut 2024 Helår
Intäkter	7 740 856	9 962 857	11 747 000	11 747 000	16 319 000
Kostnader					
Personal	-3 671 691	-3 834 174	-6 694 000	-6 000 000	-6 094 000
Övriga kostnader	-2 924 154	-3 310 310	-3 690 000	-3 690 000	-9 169 000
OH-kostnader/intäkt	-588 606	-626 040	-1 363 000	-1 363 000	-1 056 000
Summa Kostnader	-7 184 451	-7 770 524	-11 747 000	-11 053 000	-16 319 000
Resultat	556 405	2 192 333	0	694 000	0

Välfärdsutveckling visar ett överskott om 556 405 kronor, vilket är kopplat till Basmedlen.

Överskottet beror främst på sjukskrivning samt att två tjänster varit vakanta under perioden maj till augusti. Dessa vakanser har lett till lägre personalkostnader än planerat.

Prognosen för helåret pekar på ett större överskott - cirka 694 000 kronor - vilket kopplat till sjukskrivning och vakanser under första delen av året.

En viktig förändring under 2025 är att den regionala stödstrukturen (RSS) för första gången har fått direkt tilldelning av statsbidrag från staten. Eftersom dessa medel inte fanns med i den ursprungliga budgetplaneringen, kommer de att behöva omfördelas inom enheten, bland annat till lönekostnader. Det innebär att överskottet kan komma att öka ytterligare, beroende på hur statsbidragen fördelas.

OMSTÄLLNING SKARABORG

Kronor	Delår 2025 2025-08-31	*Delår 2024 2024-08-31	Budget 2025 Helår	Prognos 2025 Helår	*Bokslut 2024 Helår
Intäkter	1 369 340	1 389 335	2 930 000	2 930 000	2 233 000
Kostnader					
Personal	-1 131 678	-1 180 572	-1 817 000	-1 817 000	-1 797 000
Övriga kostnader	-46 502	-4 824	-775 000	-775 000	-110 000
OH-kostnader/intäkt	-191 160	-203 939	-338 000	-338 000	-326 000
Summa Kostnader	-1 369 340	-1 389 335	-2 930 000	-2 930 000	-2 233 000
Resultat	0	0	0	0	0

Omställning Skaraborg visar ett nollresultat och det finns inga större avvikelser att rapportera i nuläget. Under hösten planeras dock flera aktiviteter inom ramen för övriga kostnader i enlighet med den beslutade aktivitetsplanen för 2025.

De planerade insatserna ryms inom två prioriterade områden i verksamhetsplanen:

- Hållbar samhällsplanering
- Stärka Skaraborgs attraktionskraft

Aktiviteterna är i linje med enhetens långsiktiga mål och förväntas bidra till fortsatt utveckling inom regionen.

**Omställning Skaraborgs var ingen egen enhet år 2024 och ingick i Kanslienheten. Beloppen i kolumnerna Delår 2024 och Bokslut 2024 ingick i Kanslienheten summa. Är upptaget här för att kunna jämföra förgående år.*

skaraborg.se

info@skaraborg.se
Box 54, 541 22
Skövde

Skaraborgs kommunalförbund
Revisorerna

DATUM
2025-10-17

Skaraborgs kommunalförbund, Direktionen.
Org,nr: 222000–2188

Respektive fullmäktige enligt förteckning nedan

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Revisorerna ska varje år i samband med granskning av delårsrapporten göra en bedömning av om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen ska avse både finansiella mål och verksamhetsmål. Kommunallagens krav på att delårsrapporten ska behandlas i fullmäktige gäller även kommunalförbund.

Revisorerna Skaraborgskommunalförbund har översiktligt granskat förbundets delårsrapport per 2025-08-31. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad och mer inriktad på analys än på detaljgranskning. Granskningsresultatet framgår av bifogade revisionsrapporter som utarbetats av PwC.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av förbundets delårsrapport:

Kommunalförbundet har ett antal projekt med extern finansiering. Vi noterar av genomförd granskning att intäkter och kostnader hänförliga till projekten enligt bedömningen redovisats dubbelt men inte påverkar resultaträkningen. Av granskningen noteras även att finansiella intäkter felaktigt redovisats som övriga intäkter. Bedömningen är att felen i allt väsentligt avser klassificering.

- Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, samt noter inte, *förutom effekterna av det förhållande som beskrivs ovan*, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR. En översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet har även upprättats.
- med utgångspunkt från uppgifterna i delårsrapporten är bedömningen att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2025.
- att grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering, gör vi bedömningen att det prognostiserade resultatet är delvis förenligt med de finansiella mål som direktionen fastställt för år 2025.
- att grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering, kan vi inte göra en egen bedömningen om det prognostiserade resultatet är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt för år 2025. Delårsrapporten saknar helt en redovisning av prognosen för måluppfyllelsen avseende de fastställda verksamhetsmålen.

Sidan 1 av 2

Skaraborgs kommunalförbund
Revisorerna

DATUM
2025-10-17

Med utgångspunkt i genomförd granskning rekommenderar vi direktionen att:

- säkerställa att ovan omnämnda fel i räkenskaperna justeras till årsredovisning för år 2025.
- vidta åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnats i sakkunnige biträdets revisionsrapport om god ekonomisk hushållning i delårsrapport 2025.

Datum enligt vår digitala signering

Elof Jonsson

Per-Olof Ekholm

Lena Blomgren

Bilagor: Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport 2025-08-31 och Revisionsrapport – GEH och balanskrav, delår 2025-08-31.

För kännedom respektive fullmäktige i

Essunga kommun
Falköpings kommun
Grästorps kommun
Gullspångs kommun
Götene kommun
Hjo kommun
Karlsborgs kommun
Lidköpings kommun
Mariestads kommun
Skara kommun
Skövde kommun
Tibro kommun
Tidaholms kommun
Töreboda kommun
Vara kommun

Sidan 2 av 2

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

PER-OLOF EKHOLM Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-10-22 09:55:50 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: PER-OLOF EKHOLM

Per-Olof Ekholm

Leveranskanal: E-post

LENA BLOMGREN Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-10-22 08:59:11 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: Anna Lena Elisabeth
Blomgren

Lena Blomgren

Leveranskanal: E-post

ELOF JONSSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-10-22 08:43:32 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: ELOF JONSSON

Elof Jonsson

Leveranskanal: E-post

God ekonomisk hushållning 2025-08-31

Skaraborgs kommunalförbund

Oktober 2025

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapporten.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten. Revisionsobjekt i granskningen är kommunstyrelsen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med medlemskommunernas fullmäktiges behandling av rapporten. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Är prognostiserat resultat i delårsrapporten förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?
2. Är prognostiserat årsresultat förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport. Granskningen utgår även från fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per 2025-08-31 och som behandlats av direktionen 2025-10-10. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation.

Granskningsresultatet har bedömts med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har faktakontrollerats av ekonomiansvarig.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

I vår granskning har vi utifrån information från förbundet kunnat konstatera att direktionen ännu inte beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Enligt uppgift från förbundet ska direktionen anta riktlinjer för god ekonomisk hushållning i samband med budgetbeslut för år 2026.

I budget för år 2025 beslutad av direktionen 2024-12-06, § 99/24 fastställs förbundets finansiella mål för år 2025. Budgetdokumentet innehåller inga verksamhetsmål. Vi noterar dock att direktionen på samma sammanträde § 100/24 fastställer indikatorer för att mäta måluppfyllelse under perioden 2025 – 2027 till förbundets verksamhetsmål. Av beslutet framgår att effekten mäts genom årliga undersökningar.

I verksamhetsplan för 2025, (beslutad 2025-06-10 av förbundsdirektören med information till direktionen 2025-06-13 § 52/25), finns tre finansiella mål och två verksamhetsmål. Det framgår inte tydligt om dessa är kopplade till god ekonomisk hushållning. Vi noterar att målen är förändrade i jämförelse med dem som var styrande under år 2024.

- Finansiella mål:
 1. Resultatet ska uppgå till minst en procent av medlemsavgifterna
 2. Åstadkomma en långsiktig stabil soliditetsnivå (nivån kan dock variera över tid beroende på åtagande som direktionen finner angelägna)
 3. God likviditet (för att möjliggöra att både täcka kostnader för de fasta åtgärderna och att förskottera medel i projekt där förbundet är projektägare)
- Verksamhetsmål:
 1. Ökad konkurrenskraft
 2. Resurseffektivt förbund

Vi noterar att verksamhetsplanen för år 2025 är beslutad sent under året samt att de indikatorer som redovisas för mål 2 är utvecklade i jämförelse med de som direktionen beslutat om.

I delårsrapporten redovisas verksamhetsmålen under ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen. De indikatorer som redovisas och som ska användas för att mäta måluppfyllelse, är desamma som i verksamhetsplan för år 2025. Delårsrapporten innehåller ingen prognos för måluppfyllelsen för år 2025 avseende verksamhetsmålen.

I delårsrapporten finns en rubrik ”Uppföljning av finansiella målen”, men det är enbart för resultatmålet som en prognos lämnas - ”Vid årets slut ska resultatet uppgå till minst en procent av medlemsavgifterna vilket är 132 tkr, prognosen visar vid delåret 103 tkr.” Rörande det finansiella målet 2, framgår det i stället av not 10 i delårsrapporten att likvida medel 2025-08-31 är 54,5 mnkr och utifrån det anges att förbundets likviditet är god, en trygg ekonomisk grund att stå på. Soliditetsnivån redovisas inte.

Under rubriken ”God ekonomisk hushållning framgår bland annat att *”Skaraborgs Kommunalförbund har under delåret haft en god ekonomisk hushållning och ställning, vilket innebär att förbundet har använt resurser på ett ansvarsfullt och effektivt sätt. Förbundet har haft koll på kostnaderna, prioriterat rätt insatser och säkerställt att förbundets medel används där de gör mest nytta för medlemmarna.”*

Under rubriken ”Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning”, som påverkar förutsättningarna redogör delårsrapporten för följande.

”Skaraborgs Kommunalförbunds ekonomi påverkas av flera saker – både sådant vi själva styr över och yttre omständigheter. Under delåret har förbundet haft en stabil intäktsnivå, tack vare medlemsavgifter, stadsbidrag och projektmedel. Under 2025 har den regionala stödstrukturen (RSS) för första gången fått direkt tilldelning av stadsbidrag från Staten. Dessa medel inte fanns budgetplaneringen inför 2025. Samtidigt har förbundet jobbat aktivt med att hålla kostnaderna nere och använda resurser på ett smart sätt.

Resultatet visar att förbundet har en sund ekonomi, vilket ger oss möjlighet att fortsätta utveckla verksamheten och erbjuda stöd till våra medlemmar. Förbundets likviditet är god, en trygg ekonomisk grund att stå på.

Förbundet följer noga förändringar i omvärlden – till exempel nya regler, politiska beslut eller konjunkturläget – som kan påverka våra möjligheter framåt. Genom att vara flexibla och ha koll på läget kan vi fortsätta göra skillnad för våra medlemmar.”

Balanskravsresultatet

lakttagelser

Det finns ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen om balanskravsresultatet.

I delårsrapporten prognostiseras balanskravsresultatet per helår uppgå till 103 tkr.

Förbundet har inga balanskravsunderskott att reglera från tidigare år.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är prognostiserat resultat i delårsrapporten förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?

Finansiella mål:

Delvis uppnått

Kommentar finansiella mål:

Delårsrapporten saknar en tydlig redovisning av utfall och prognos för de två av de finansiella målen. Då det helt saknas ett utfall och prognos för målet kopplat till soliditeten, är det svårt för oss att få en tydlig helhetsbild av prognosen och lämna en tydlig bedömning. Utifrån den information vi har tagit del av i delårsrapporten, har vi i granskningen inte identifierat några negativa omständigheter som skulle innebära att måluppfyllelsen åtminstone bör kunna att uppnås delvis.

Verksamhetsmål:

Kan ej bedömas

Kommentar verksamhetsmål:

Då delårsrapporten saknar en redovisning av utfall och prognos för verksamhetsmålen kan vi inte lämna en egen bedömning.

Revisionsfråga 2: Är prognostiserat årsresultat förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravsresultatet:

Ja

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- Att direktionen beslutar om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.
- Att direktionen i budget/verksamhetsplan, kopplat till beslutade indikatorer, tydliggör vad som ska ligga till grund för bedömning av måluppfyllelse utifrån målvärde och utfall. Direktionen bör också möjliggöra en uppföljning av lämpliga indikatorer i delårsrapporten, som grund till att kunna lämna prognoser i delårsrapporten
- Att direktionen i budget/verksamhetsplan tydliggör vilka mål (finansiella mål och verksamhetsmål) som är förbundets mål för god ekonomisk hushållning.
- Att direktionen lämnar en tydlig prognos för måluppfyllelsen av respektive mål kopplat till god ekonomisk hushållning (finansiella mål och verksamhetsmål) i delårsrapporten.
- Att direktionen lämnar en samlad bedömningen om förbundet har en god ekonomisk hushållning eller ej, med utgångspunkt i utfall/prognos för de mål (finansiella mål och verksamhetsmål) som kopplas till god ekonomisk hushållning.

2025-10-17

Peter Aschberg

Uppdragsledare/Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Skaraborgs kommunalförbund enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från 2025-09-30. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

KFN § 69/25
Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2026

KFN2025.0097

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kultur- och fritidsnämndens arbetsutskott	2025-10-22	54/25
2 Kultur- och fritidsnämnden	2025-11-03	69/25

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar att godkänna upprättad verksamhetsplan med budget och internkontrollplan för nämnden år 2026.

Yrkanden

Eva Emilsson (SP) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag med tillägget:

- Att i det prioriterade utvecklingsmålet kapitel 3.2 *Kultur- och fritidslivet i Skövde attraherar nya medborgare* lägga till uppdraget *Ta fram en utvecklingsplan för att stärka möjligheten för kulturella och kreativa näringar att vara verksamma i Skövde kommun.*

Malin Wadman (S) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns ett förslag till beslut samt ett tilläggsyrkande från Eva Emilsson (SP).

Ordförande finner att kultur- och fritidsnämndens beslutar enligt kultur- och fritidsnämndens arbetsutskotts förslag till beslut.

Ordförande ställer därefter fråga på Eva Emilssons (SP) tilläggsyrkande och finner att kultur- och fritidsnämnden avslår tillägget.

Reservation

Eva Emilsson (SP) reserverar sig till förmån för eget förslag.

Bakgrund

Verksamhetsplan med budget samt internkontrollplan är upprättad enligt riktlinjer för nämndernas verksamhetsplaner och utgår från Skövde kommuns strategiska plan med budget.

Kultur- och fritidsnämndens budgetram 2026 uppgår till 226,4 miljoner kronor. De poster som har påverkat ramen mellan år 2025 och 2026 är pris- och personalindex,

Skövde kommun
Kultur- och fritidsnämnden**Protokollsutdrag**

5 (19)

investeringsrelaterade driftkostnader, budgetprioriteringar, verksamhetsövergångar och effektivisering.

Pris- och personalindex uppgår till 5,6 miljoner kronor vilket främst avser uppräknig av personalkostnader och kostnader för lokaler. Nämnden har även tilldelats 3,3 miljoner kronor i ökad driftskompensation för lokalinvesteringar, där den största delen är kopplad till investeringen i Södermalms Idrottsplats. En verksamhetsövergång motsvarande -5,4 miljoner kronor har genomförts, vilket till största del är en följd av kommunens nya internhyresmodell.

Nämnden har tilldelats 1,3 miljoner kronor i budgetprioritering för att möjliggöra en utökning av kulturskolans verksamhet, samt 0,5 miljoner kronor för att förstärka insatser inom läsfrämjande arbete.

Slutligen ingår ett effektiviseringskrav om 2,2 miljoner kronor.

Arena Skövde Bad planeras att renoveras under 2026 vilket påverkar både ekonomi, verksamhet och personal. En genomförandeplan är under framtagande och förväntad budgetpåverkan är därav inte fastställd.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2026

Kultur- och fritidsnämndens verksamhetsplan 2026, uppdaterad efter KFNAU 2025-10-22

Bilaga VP 2026, internkontrollplan kultur- och fritidsnämnden, uppdaterad efter KFNAU 2025-10-22

Skickas till

Kommunstyrelsen

Ekonomichef

Verksamhetsplan 2026

Kultur och fritidsnämnden

Verksamhetsplan 2026

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	2
2	Nämndens grunduppdrag	2
3	Prioriterade utvecklingsmål	3
3.1	Kultur och fritid i Skövde skapar förutsättningar för en meningsfull fritid för alla barn och unga	3
3.2	Kultur- och fritidslivet i Skövde attraherar nya medborgare	4
4	Internbudget	5
4.1	Nämndens internbudget	5
4.2	Nämndens investeringsbudget.....	5
5	Kvalitetssäkring av grunduppdraget.....	6
6	Internkontroll.....	6
6.1	Sammanfattning internkontrollarbetet.....	6

1 Inledning

Nämndens verksamhetsplan beskriver hur nämnden planerar och prioriterar sin verksamhet för kommande budgetår. Planen har sin utgångspunkt i nämndens grunduppdrag, så som det definieras i den kommunala styrning (reglemente och kommunala styrdokument som Vision Skövde 2040 och strategisk plan med budget) och i den statliga styrningen (lagar och förordningar).

Verksamhetsplanen innehåller nämndens prioriterade utvecklingsmål, kvalitetssäkring av grunduppdraget, internbudget och internkontrollplan.

2 Nämndens grunduppdrag

Nämndens grunduppdrag definieras både utifrån statlig och kommunal styrning. Den statliga styrningen består av ett antal lagar, bland annat speciallagar, förordningar och föreskrifter. Den kommunala styrningen utgår från reglementet där grunduppdraget för varje nämnd finns beskrivet. I nämndens grunduppdrag ingår också att förhålla sig till kommunala styrdokument som gäller för verksamheten, till exempel Vision Skövde 2040, strategisk plan med budget innehållande kommunfullmäktiges mål samt andra centrala styrdokument som översiktsplanen, program- och policydokument. Nedan finns en sammanfattning av nämndens grunduppdrag såsom det är definierat i reglementet.

Kultur- och fritidsnämndens grunduppdrag

Kultur- och fritidsnämndens uppgift är att ansvara för kommunens verksamheter inom kultur- och fritidsområdet. Nämnden ansvarar också för kommunens relationer med och utveckling av föreningslivet, vad gäller de föreningar som hör till nämndens verksamhetsområde. Dessutom ska nämnden fullgöra de uppdrag som Västra Götalandsregionen och Skövde kommun fastställt för Konstmuseet i Skövde. Nämndens uppdrag omfattar verksamheter inom kultur, idrott, friluftsliv och fritid för barn, ungdomar och vuxna.

Nämnden lyder också under bibliotekslagen (2013:801), museilagen (2017:563) och ansvarar för ärenden enligt spellagen (2018:1138).

Nämnden ansvarar för de övergripande delarna och för principiellt viktiga frågor och avgöranden inom verksamheten samt anger riktlinjer och prioriteringar inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden ansvarar dessutom för långsiktig planering och strategisk utveckling av verksamheten. Nämnden ska i sitt arbete beakta hållbarhetsperspektiven, tillgänglighets-, integrations-, mångfalds-, jämställdhets- och folkhälsofrågor samt barnrättsperspektiv och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

3 Prioriterade utvecklingsmål

Nämnden fastställer prioriterade utvecklingsmål med utgångspunkt i nämndens grunduppdrag. Till målen kopplas ett antal indikatorer som möjliggör en kvalitativ och sammantagen analys. Indikatorerna utgör ett av flera underlag i analysen vid uppföljning av målen. Till målen kan det också kopplas uppdrag. Valet av prioriterade utvecklingsmål för mandatperioden baseras på en nulägesanalys som presenterades i samband med fastställandet av målen i verksamhetsplanen för 2024.

3.1 Kultur och fritid i Skövde skapar förutsättningar för en meningsfull fritid för alla barn och unga

Målområdet är grundläggande för att i unga år möjliggöra goda levnadsvanor som ger bra förutsättningar för studier, kompetensförsörjning och god fysisk och psykisk hälsa livet ut.

Konkreta effekter som ska uppnås
Fler barn och unga deltar i kultur- och fritidsaktiviteter
Ökat deltagande bland barn och unga i kultur- och fritidsaktiviteter från de geografiska områden där deltagandet är lågt.

Indikator
Antal barnboksutlåning biblioteket
Antal deltagartillfällen i idrottsföreningar, 7-20 år
Antal elever Kulturskolan
Antal besökare mötesplatser för unga totalt (KEKS)
Antal besökare mötesplatser för unga, Södra Ryd (KEKS)
Andel barn och ungas deltagande inom fritid, totalt (RegSO)
Andel barn och ungas deltagande inom fritid, Södra Ryd (RegSO)
Andel barn och unga per postort inom Kulturskolan, Södra Ryd
Andel barn och unga per postort inom Kulturskolan, Tidän
Antal låntagare barn och unga per postort, Södra Ryd, Biblioteket
Antal låntagare barn och unga per postort, Tidän, Biblioteket

Indikatorerna ska analyseras med 2022 års utfall som referenspunkt.

Uppdrag
Utreda förutsättningarna och möjligheterna för att öka barn och ungas deltagande i kultur- och fritidsaktiviteter från de områden där deltagandet är lågt.

3.2 Kultur- och fritidslivet i Skövde attraherar nya medborgare

Under ett liv arbetar genomsnittssvensken cirka 9 procent av tiden. Vi sover eller vilar 30 procent och har fri tid cirka 50 procent av alla våra dagar. Kultur- och fritidsutbudet är därför en väsentlig del i val av bostadsort. Att skapa förutsättningar för ett rikt kultur-och fritidsliv och attraktiva livsmiljöer bidrar därmed till ökad tillväxt.

Konkreta effekter som ska uppnås
Ökat antal besök till kultur- och fritidsaktiviteter och evenemang
Kultur- och fritidslivet i Skövde bidrar till Skövdes tillväxt
Väl gestaltade och långsiktigt hållbara livsmiljöer

Indikator
Antal besökare Kulturhuset Scen och Evenemang
Antal besökare, Arena Skövde bad
Andel besökare Kulturhuset Scen och Evenemang, inom Skövde kommun
Andel besökare, Kulturhuset Scen- och Evenemang, utanför Skövde kommun
Antal programpunkter, inom kultur (evenemang som marknadsförs i evenemangsguiden)
Antal arrangemang, fritid

Indikatorerna ska analyseras med 2022 års utfall som referenspunkt.

Uppdrag
Ta fram en riktlinje för kulturlokaler och fritidsanläggningar
Ta fram viljeinriktningar för nämndens besöksdestinationer
Ta fram en plan för gestaltad livsmiljö för hela Skövde

4 Internbudget

4.1 Nämndens internbudget

Verksamhet (mnkr)	Intäkt 2026	Kostnad 2026	Nettobudget 2026
Fritid Skövde	39,9	181,9	142,0
Kultur Skövde	12,7	96,3	83,6
Internt stöd	0,0	0,7	0,7
Summa	52,6	278,9	226,4

Kultur- och fritidsnämndens budgetram beslutades av kommunfullmäktige i juni 2025 och uppgår för år 2026 till 226,4 miljoner kronor. De poster som har påverkat ramen mellan år 2025 och 2026 listas i tabellen nedan. Nettobudgeten 2025 uppgick till 223,3 miljoner kronor.

	(mnkr)
Pris- och personalindex	5,6
Investeringsrelaterade driftskostnader	3,3
Verksamhetsövergångar	-5,4
Budgetprioriteringar	1,8
Effektiviseringskrav	-2,2
Nettobudget 2026	226,4

Pris- och personalindex uppgår till 5,6 miljoner kronor vilket främst avser uppräknig av personalkostnader och kostnader för lokaler. Nämnden har även tilldelats 3,3 miljoner kronor i ökad driftskompensation för lokalinvesteringar, där den största delen är kopplad till investeringen i Södermalms Idrottsplats. En verksamhetsövergång motsvarande -5,4 miljoner kronor har genomförts, vilket till största del är en följd av kommunens nya internhyresmodell.

Nämnden har tilldelats 1,3 miljoner kronor i budgetprioritering för att möjliggöra en utökning av kulturskolans verksamhet, samt 0,5 miljoner kronor för att förstärka insatser inom läsfrämjande arbete.

Slutligen ingår ett effektiviseringskrav om 2,2 miljoner kronor.

Arena Skövde Bad planeras att renoveras under 2026 vilket påverkar både ekonomi, verksamhet och personal. En genomförandeplan är under framtagande och förväntad budgetpåverkan är därav inte fastställd.

4.2 Nämndens investeringsbudget

(mnkr)	Budget 2026
Inventarier	5,5
Summa investeringar	5,5

Kultur- och fritidsnämndens investeringsbudget 2026 består av en inventariebudget motsvarande 5,5 miljoner kronor.

5 Kvalitetssäkring av grunduppdraget

Utöver prioriterade utvecklingsmål ska nämnden följa upp och kvalitetssäkra sitt grunduppdrag. Syftet med detta är att säkerställa att nämnden utför sitt grunduppdrag med god kvalitet till en rimlig kostnad vilket också bidrar till en god ekonomisk hushållning i kommunen.

Nämnden följer upp sitt grunduppdrag för olika verksamhetsområden utifrån:

- Kundens/medborgarens uppfattning/upplevelse (ex nöjdhet med bemötande/tjänstens utförande etc),
- Verksamhetens kvalitet (ex tillgänglighet, handläggningstid, personalkontinuitet i verksamheten)
- Verksamhetens kostnadseffektivitet (ex kostnad per brukare/elev/invånare, nettokostnadsavvikelse eller referenskostnader).

Utvecklingen inom arbetsgivarområdet rapporteras till nämnderna genom tertialrapport 2 och verksamhetsberättelsen för helåret. Detta mot bakgrund av att det ligger i kommunstyrelsens grunduppdrag att vara anställningsmyndighet för hela kommunen.

Uppföljning av grunduppdraget sker i samband med tertial 3 och presenteras i verksamhetsberättelsen. För att nämnden ska få en sammantagen analys kopplad till grunduppdraget så ansvarar sektorchefen för att, i samråd med nämnden, ta fram lämpliga indikatorer som ska följas upp och analyseras.

Uppföljningen av verksamhetens grunduppdrag ska vara tillräckligt omfattande för att kunna bedöma verksamhetens kvalitet/effektivitet men behöver inte vara heltäckande i samtliga perspektiv. I det fall nämnden också ansvarar för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete enligt nationella lagar och föreskrifter hänvisas till sådan uppföljning för mer detaljerad uppföljning av kvaliteten inom verksamheten.

6 Internkontroll

6.1 Sammanfattning internkontrollarbetet

Här sammanfattas arbetet med årets internkontrollplan. Nämndens internkontrollplan återfinns i bilagan till verksamhetsplanen. Där beskrivs de granskningar och åtgärder som nämnden, utifrån genomförd riskanalys, beslutar ska genomföras i syfte att stärka den interna kontrollen.

Interkontrollplanen för 2026 har arbetats fram genom dialog mellan tjänstepersoner och kultur- och fritidsnämnden. Tjänstepersoner har tagit fram ett grundmaterial som nämnden fått göra tillägg eller revideringar till. De processer inom nämndens verksamhetsområde där riskvärdet är bedömt som högt är listade nedan. Områdena kommer att granskas (G) eller har lett till en åtgärd (Å) i internkontrollplanen för 2026.

- Dokumenthantering (G)
- Inköp (G)
- Beslutsrätt (G)
- Föreningsbidrag (G)
- Säkerhet (G/Å)
- Jäv och korruption (Å)

Bilaga: VP Internkontrollplan 2026

Kultur och fritidsnämnden

1 Granskningar

Område	Risk	Riskvärde	Granskning	Granskning beskrivning
Beslutsrätt	Att beslut tas utan rätt beslutsmandat	8	Att beslut tagits korrekt utifrån delegationsordningen	Kontrollera att: • Handlingar har behörig underskrift. • Delegationsbeslut är anmälda till nämnden. Granskningen avser verksamhetsår 2026.
Dokumenthantering	Risk för bristande offentlighet, rättssäkerhet och spårbarhet i hanteringen	9	Att dokument diarieförs och hanteras utifrån aktuell dokumenthanteringsplan	Kontrollera att: • Dokument, såsom avtal eller andra handlingar, diarieförs. • Offentliga handlingar lämnas ut enligt offentlighetsprincipen. • Rutiner för bevakning av löptider på avtal finns. Granskningen avser verksamhetsår 2026.
Hantering föreningsbidrag	Att felaktigt föreningsbidrag utbetalas	8	Att utbetalning av föreningsbidrag följer beslutat regelverk	Kontrollera att: • Gjorda utbetalningar följer beslutat regelverk och framtagna rutiner. Granskningen avser verksamhetsår 2026.
Inköp	Att felaktiga inköp görs	8	Att inköps görs enligt beslutade riktlinjer	Kontrollera att: • Inköp gjorts av behörig personal. • Fakturan och tillhörande specifikation är komplett. • Inköpen följer avtal. Granskningen avser verksamhetsår 2026.
Säkerhet	Att allvarliga incidenter för personsäkerhet och/eller egendom inträffar	8	Att säkerhetskontroller görs enligt rutin	Kontrollera att: • Säkerhetsrutiner följs. Granskningen avser verksamhetsår 2026.

2 Åtgärder

Område	Risk	Riskvärde	Åtgärd	Åtgärd beskrivning
Jäv och korruption	Att kommunens resurser används ineffektivt samt att förtroendet för kommunen skadas via otillbörlig påverkan på beslut	8	Inventering av potentiella jäv- och korruptionssituationer	Identifiering och analys avseende situationer där jäv och korruption kan förekomma inom nämndens verksamhetsområde.
Säkerhet	Att allvarliga incidenter för personsäkerhet och/eller egendom inträffar	8	Inventering av säkerhetsrutiner	Inventering av befintliga säkerhetsrutiner i syfte att bedöma om de uppfyller ställda krav och behov.

Från: "SK-FN-SSV-Revisorerna"
Skickat: den 29 oktober 2025 15:56:52
Till: "SK-FN-VON-Vård- och omsorgsnämnden" <SK-FN-VON-Vard-ochomsorgsnaemnden@skovde.se>
Kopia: "SK-FN-SSV-Kommunstyrelsen" <Kommunstyrelsen@skovde.se>; "Mikael Lind" <mikael.lind@azets.com>; "Samuel Andersson" <Samuel.Andersson@politiker.skovde.se>
Ämne: Granskning av kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen, Skövde
Bilagor: Missiv - Granskning av kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen.pdf, Granskning av kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen, Skövde.pdf

Skickas till:
Vård- och omsorgsnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktige

Kommunens revisorer önskar kommentarer från Vård- och omsorgsnämnden i anledning av bifogad granskning **senast 2026-02-15**. Skickas till revisorerna@skovde.se.

Bifogade handlingar:
Missiv – Granskning av kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen
Granskning av kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen

Med vänliga hälsningar Elin

Elin Dalros
Administratör

Enhet Demokratistöd/Kansliavdelningen
Kommunledningsstaben
Skövde kommun, 541 83 Skövde

Direkttelefon 0500-49 87 58
Kontaktcenter telefon 0500-49 80 00

www.skovde.se

SKÖVDE

KOMMUNREVISIONEN

2025-10-20

1 (2)

Till:

Vård och omsorgsnämnden

För kännedom:

Kommunfullmäktige

Granskning av kvalitetsarbetet inom äldreomsorg.

Vi har med stöd av Azets revision och rådgivning genomfört en granskning av det systematiska kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen.

Bakgrunden till granskningen är att den som bedriver socialtjänst ansvarar för att det finns ett ledningssystem i verksamheten. Ledningssystemet ska enligt Socialstyrelsens föreskrifter användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet. Socialstyrelsen konstaterar att "... verksamheten ska med stöd av ledningssystemet planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten". Inom ramen för förbättringsarbetet ska enligt Socialstyrelsen stor vikt läggas vid förebyggande åtgärder såsom riskanalyser för att kunna förhindra att vårdskador, missförhållanden och andra avvikelser inträffar. Därtill betonar Socialstyrelsen att egenkontroller ska genomföras för att undersöka verksamhetens resultat och kontrollera kvaliteten. Vidare ska rapporter, klagomål och synpunkter tas emot och utredas för att därefter sammanställas och analyseras för att säkerställa kvaliteten.

Vårt övergripande syfte med denna granskning har därför varit att bedöma om vård- och omsorgsnämnden säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete utifrån Socialstyrelsens föreskrifter inom särskilt boende och hemtjänst.

Utifrån den granskning som genomförts är vår samlade bedömning att vård- och omsorgsnämnden i allt väsentligt säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete utifrån Socialstyrelsens föreskrifter inom särskilt boende och hemtjänst.

Det finns tydliga riktlinjer, rutiner och etablerade arbetssätt för det systematiska kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen. Verksamhetens kvalitet följs regelbundet genom bland annat egenkontroller som genomförs tertialvis, inom ramen för nämndens internkontrollarbete och samlat i den årliga patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen.

Utifrån den genomförda granskningen rekommenderar vi vård och omsorgsnämnden att:

- Säkerställa att det nya avvikelshanteringssystemet fungerar ändamålsenligt och stödjer arbetet med att hantera och utreda rapporterade avvikelser.
- Säkerställa att utredning av rapporterade avvikelser genomförs inom fastställda tidsramar.

KOMMUNREVISIONEN

- Tillse att egenkontroller inom äldreomsorgen även grundas på riskanalyser som genomförs på enhetsnivå.
- Överväga att se över internkontrollplanens utformning för att tillse att planen innehåller uppföljande kontroller och att övriga aktiviteter planeras på annat sätt.
- Följa upp och utvärdera effekterna av språkombudens och dokumentationsombuden arbete i syfte att bedöma om insatserna leder till förbättrade språkfärdigheter inom äldreomsorgen.
- Se över behovet av ytterligare språkhöjande insatser inom äldreomsorgen utifrån identifierade behov.

Granskningens resultat presenteras i bifogad revisionsrapport.

Vi emotser vård och omsorgsnämndens yttrande till våra iakttagelser och rekommendationer i bifogad rapport **senast 2026-02-15**.

Skövde kommun, datum enligt elektronisk signatur.

För revisorerna i Skövde kommun

Samuel Andersson
Ordförande

Bjarne Medin
Vice ordförande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

SAMUEL ANDERSSON

Undertecknare 1

Serienummer: 6d1ef020e5c860[...]d1f28caa73149

IP: 217.215.xxx.xxx

2025-10-29 09:59:32 UTC

BJARNE MEDIN

Undertecknare 1

Serienummer: d751bd12afec3d[...]e9724feaf90dc

IP: 155.4.xxx.xxx

2025-10-29 10:15:01 UTC

Penneo dokumentnyckel: JC6N3-IQ402-EB2XX-Y9R78-F96VY-L94X1

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

A decorative graphic on the left side of the page. It consists of a large blue triangle pointing right, followed by a series of smaller triangles in light grey, green, and blue, creating a sense of movement and depth.

Granskning av det systematiska kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen

Rapport

Skövde kommun

2025-10-20

Antal sidor: 22

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	5
2.1	<i>Syfte, revisionsfrågor och avgränsning</i>	5
2.2	<i>Revisionskriterier</i>	6
2.3	<i>Metod</i>	7
3	Resultat av granskningen	8
3.1	<i>Organisation och ansvar</i>	8
3.1.1	Vård- och omsorgsnämnden	8
3.1.2	Äldreomsorgen i Skövde kommun	8
3.2	<i>Styrning, uppföljning och ledningssystem</i>	8
3.2.1	Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsplan och mål	8
3.2.2	Internkontrollplan	9
3.2.3	Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete	11
3.3	<i>Riskanalyser och egenkontroll</i>	11
3.3.1	Riskanalyser	11
3.3.2	Egenkontroller	12
3.3.3	Bedömning	13
3.4	<i>Avvikelser, klagomål och synpunkter</i>	13
3.4.1	Avvikelser	14
3.4.2	Klagomål och synpunkter	16
3.4.3	Bedömning	16
3.5	<i>Missförhållanden</i>	17
3.5.2	Bedömning	18
3.6	<i>Kompetens hos omsorgspersonalen</i>	18
3.6.1	Kompetens avseende kvalitetsarbetet	18
3.6.2	Språkkunskaper hos personal	19
3.6.3	Bedömning	20
4	Samlad bedömning och rekommendationer	22

1 SAMMANFATTNING

Azets Revision & Rådgivning har av Skövde kommuns revisorer fått i uppdrag att granska det systematiska kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om vård- och omsorgsnämnden säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete utifrån Socialstyrelsens föreskrifter inom särskilt boende och hemtjänst.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att vård- och omsorgsnämnden i allt väsentligt säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete utifrån Socialstyrelsens föreskrifter inom särskilt boende och hemtjänst.

Det finns tydliga riktlinjer, rutiner och etablerade arbetssätt för det systematiska kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen. Verksamhetens kvalitet följs regelbundet genom bland annat egenkontroller som genomförs tertialvis, inom ramen för nämndens internkontrollarbete och samlat i den årliga patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen.

Sedan en tid tillbaka rapporteras och hanteras avvikelser i ett nytt avvikelshanteringssystem. I granskningen framkommer att systemet underlättar rapporteringen av avvikelser, men att systemet upplevs som mer resurskrävande vid utredning av avvikelser. Detta uppges resultera i att utredningar inte alltid genomförs inom fastställda tidsramar. I en stickprovskontroll som genomförts inom ramen för nämndens internkontrollarbete framgår att 42 procent av avvikelserna inom sektor Vård och omsorg saknar en dokumenterad utredning. Ett väl fungerande systemstöd är enligt vår bedömning centralt för att säkerställa att avvikelser hanteras enligt fastställda riktlinjer och för att det systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet ska kunna bedrivas effektivt.

När det gäller språkkunskaper hos omsorgspersonal framkommer att det finns utmaningar som påverkar förutsättningarna att säkerställa en vård och omsorg av god kvalitet, särskilt kopplat till dokumentationskvalitet. Verksamheterna arbetar idag med bland annat språkbud och dokumentationsombud i syfte att stödja kollegor i språkutveckling och stärka kvaliteten i dokumentationen. Vi bedömer att det är av vikt att dessa språkhöjande insatser följs upp och utvärderas för att säkerställa att personal har tillräckliga språkkunskaper för att kunna bidra till en vård och omsorg av god kvalitet.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja 	
Revisionsfråga	Bedömning
Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt ett att det finns ett etablerat arbetssätt för riskanalys och egenkontroll?	I allt väsentligt

Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt att klagomål, synpunkter och avvikelser tas emot, utreds, sammanställas och analyseras för att säkerställa kvaliteten?	Endast delvis
Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt att missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden rapporteras, utreds och åtgärdas för att säkerställa kvaliteten?	I allt väsentligt
Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt att personalen har kompetens vad gäller kvalitetsarbetet i verksamheten?	I allt väsentligt
Har vård- och omsorgsnämnden vidtagit åtgärder i syfte att höja omsorgspersonalens språkkunskaper som bidrar till att säkerställa en vård och omsorg av god kvalitet inom särskilt boende och hemtjänst?	I allt väsentligt

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi vård- och omsorgsnämnden att:

- Säkerställa att det nya avvikelshanteringssystemet fungerar ändamålsenligt och stödjer arbetet med att hantera och utreda rapporterade avvikelser.
- Säkerställa att utredning av rapporterade avvikelser genomförs inom fastställda tidsramar.
- Tillse att egenkontroller inom äldreomsorgen även grundas på riskanalyser som genomförs på enhetsnivå.
- Överväga att se över internkontrollplanens utformning för att tillse att planen innehåller uppföljande kontroller och att övriga aktiviteter planeras på annat sätt.
- Följa upp och utvärdera effekterna av språkbudens och dokumentationsombudens arbete i syfte att bedöma om insatserna leder till förbättrade språkkunskaper inom äldreomsorgen.
- Se över behovet av ytterligare språkhöjande insatser inom äldreomsorgen utifrån identifierade behov.

2 BAKGRUND

Azets har av Skövde kommuns revisorer fått i uppdrag att granska det systematiska kvalitetsarbetet i vård- och omsorgsnämnden.

Den som bedriver socialtjänst ansvarar för att det finns ett ledningssystem i verksamheten. Ledningssystemet ska enligt Socialstyrelsens föreskrifter användas för att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet. Socialstyrelsen konstaterar att *"... verksamheten ska med stöd av ledningssystemet planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten"*.

Inom ramen för förbättringsarbetet ska enligt Socialstyrelsen stor vikt läggas vid förebyggande åtgärder såsom riskanalyser för att kunna förhindra att vårdskador, missförhållanden och andra avvikelser inträffar. Därtill betonar Socialstyrelsen att egenkontroller ska genomföras för att undersöka verksamhetens resultat och kontrollera kvaliteten. Vidare ska rapporter, klagomål och synpunkter tas emot och utredas för att därefter sammanställas och analyseras för att säkerställa kvaliteten.

Om verksamheten inte uppfyller befintliga krav återfinns en avvikelse som alltid ska åtgärdas. Vad gäller avvikelser skriver Socialstyrelsen att *"... avvikelser ska dels åtgärdas, dels ska processer och rutiner ses över så att den som bedriver verksamheten med stöd av dem kan säkra att en inträffad avvikelse inte inträffar igen"*. Vid missförhållanden eller vid risker för missförhållanden ska alltid en Lex Sarah (omsorg) alternativt Lex Maria (hälso- och sjukvård) upprättas.

Socialstyrelsen betonar att personalens kompetens och medverkan i kvalitetsarbetet som särskilt viktigt. All personal är skyldig att arbeta utifrån rutiner och processer. Det föreligger även rapporterings- och dokumentationsskyldighet för all personal. En förutsättning för att detta ska fungera är att personalen har nödvändig kunskap.

Av brukarundersökningen *"Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?"* framgår att 78 respektive 88 procent av brukarna inom särskilt boende och hemtjänsten i Skövde uppger att omsorgspersonalen pratar och förstår svenska. Detta är ett resultat som placerar Skövde bland de 50 procent mittersta kommunerna i landet.

Revisorerna har i sin risk- och väsentlighetsanalysen för år 2025 bedömt att det finns en risk för bristande kvalitet inom äldreomsorgen. Revisorerna har därför beslutat att genomföra en fördjupad granskning av det systematiska kvalitetsarbetet.

2.1 SYFTE, REVISIONSFRÅGOR OCH AVGRÄNSNING

Syftet med granskningen har varit att bedöma om vård- och omsorgsnämnden säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete utifrån Socialstyrelsens föreskrifter inom särskilt boende och hemtjänst.

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt ett att det finns ett etablerat arbetssätt för riskanalys och egenkontroll?
- Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt att klagomål, synpunkter och avvikelser tas emot, utreds, sammanställas och analyseras för att säkerställa kvaliteten?
- Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt att missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden rapporteras, utreds och åtgärdas för att säkerställa kvaliteten?
- Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt att personalen har kompetens vad gäller kvalitetsarbetet i verksamheten?
- Har vård- och omsorgsnämnden vidtagit åtgärder i syfte att höja omsorgspersonalens språkkunskaper som bidrar till att säkerställa en vård och omsorg av god kvalitet inom särskilt boende och hemtjänst?

Granskningen har avgränsats i enlighet med revisionsfrågorna. Granskningen avser vård- och omsorgsnämnden. Granskningens avgränsas till att avse verksamheterna särskilt boende och hemtjänst i egen regi.

2.2 REVISIONSKRITERIER

Granskningen har utgått från nedanstående revisionskriterier. Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som ligger till grund för bedömningar och slutsatser som framgår i granskningen.

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- **Kommunallagen (2017:725):** Enligt kommunallagen har nämnderna ansvar för att var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. Likaså ska nämnderna se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.
- **Socialtjänstlagen (2025:400):** Enligt socialtjänstlagen ska insatser inom socialtjänsten vara av *god kvalitet*. God kvalitet innebär bland annat att vården och omsorgen ska vara säker. Vidare framgår i socialtjänstlagen hur allvarliga missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden ska hanteras genom att dokumenteras, utredas, avhjälpas eller undanröjas utan dröjsmål. Likaså ska anmälan snarast ske till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).
- **Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (2011:9) med tillhörande handbok:** Socialstyrelsen har utfärdat föreskrifter som avser att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten. Därtill har Socialstyrelsen utfärdat en handbok som närmare beskriver hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas.

Granskning av det systematiska kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen | Azets

- **Socialstyrelsens stödmaterial och underlag för utveckling av personalens språkförmåga i äldreomsorgen:** Skriften beskriver juridiska utgångspunkter och goda exempel på språkutvecklande insatser för omsorgspersonalen.
- **Interna styrdokument:** Exempelvis reglemente, riktlinjer och rutiner för avvikelshantering och Lex Sarah, ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete med mera.

2.3 METOD

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av riktlinjer avseende ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, rutiner för bland annat avvikelshantering, lex Sarah, riskanalyser, egenkontroller samt synpunkter och klagomål.
- Intervjuer med vård- och omsorgsnämndens presidium, sektorchef för vård och omsorg, socialt ansvarig samordnare (SAS), avdelningschefer för hemtjänst och särskilt boende, enhetschefer inom särskilt boende och hemtjänst samt undersköterskor inom särskilt boende och hemtjänst.
- En övergripande analys avseende rapporterade avvikelser och lex Sarah inom verksamheterna.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

De personer som har intervjuats inom ramen för granskningen har erbjudits möjlighet att faktagranska rapportens innehåll.

3 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

3.1 ORGANISATION OCH ANSVAR

3.1.1 Vård- och omsorgsnämnden

I *Reglemente Vård- och omsorgsnämnden*¹ framgår att vård- och omsorgsnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som anges i lag beträffande omsorg om äldre människor. Nämnden har ett ansvar att övervaka att fullmäktiges fastställda kvalitetskrav, mål, riktlinjer, program för verksamheten och ekonomi följs upp, samt att följa hur den interna kontrollen sköts.

När det gäller det systematiska kvalitetsarbetet anges det i reglementet att nämnden ska arbeta med uppföljning, utvärdering och kvalitetsarbete inom den egna verksamheten. Nämnden ska också säkerställa att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig, samt ta initiativ till förbättringar och utveckling av den egna verksamheten.

3.1.2 Äldreomsorgen i Skövde kommun

Skövde kommuns tjänstepersonsorganisation är uppdelad i sektorer. Äldreomsorgen ingår i sektor Vård och omsorg som ansvarar för insatser till äldre och personer med funktionsnedsättning. Sektorn leds av en sektorchef och är uppdelad i fem avdelningar. Därtill finns även en utvecklingsenhet där olika stödfunktioner för sektorn kvalitets- och utvecklingsarbete ingår. Enheten leds av en kvalitets- och utvecklingschef och består bland annat av socialt ansvarig samordnare (SAS) och medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS).

Hemtjänsten är organiserad inom en avdelning för hemtjänst. Avdelningen leds av en avdelningschef och består av 12 hemtjänstområden samt två övergripande hemtjänstenheter (en nattenhet och enheten "Trygg hemma"). För dessa områden finns 14 enhetschefer som ansvarar för cirka 400 anställda. När det gäller *särskilt boende* är verksamheten organiserad inom en avdelning för äldreboende. Avdelningen leds av en avdelningschef och omfattar åtta äldreboenden med totalt 456 platser. För dessa äldreboenden finns det 16 enhetschefer som ansvarar för cirka 600 anställda.

3.2 STYRNING, UPPFÖLJNING OCH LEDNINGSSYSTEM

3.2.1 Vård- och omsorgsnämndens verksamhetsplan och mål

I vård- och omsorgsnämndens *Verksamhetsplan 2025 - 2027*² fastställs två prioriterade utvecklingsmål med utgångspunkt i nämndens grunduppdrag. Kopplat till dessa utvecklingsmål finns ett antal indikatorer som enligt verksamhetsplanen ska möjliggöra en kvalitativ och sammantagen analys av måloppfyllelsen.

Ett av vård- och omsorgsnämnden utvecklingsmål är "*Den enskilde ska vara delaktig och ha inflytande över sin vård och omsorg*". I verksamhetsplanen anges att delaktighet är viktigt för den enskilde och att denne ska ha inflytande över sin vård, vilket uppges bidra till god livskvalitet för den enskilde och en bättre verksamhet. Kopplat till målet fastställs konkreta effekter och mätbara

¹ Reglemente Vård- och omsorgsnämnden, beslutat av kommunfullmäktige 2022-05-30 §69

² Verksamhetsplan 2025 - 2027. Vård och omsorgsnämnden.

indikatorer. De konkreta effekterna beskrivs vara "God upplevd livskvalitet, ökad delaktighet och inflytande", "Stärkt påverkansmöjlighet och självbestämmande över sitt liv" och att "Öka den enskildes involvering vid verksamhetsutveckling". Av de indikatorer som fastställts är följande relevanta för äldreomsorgen:

- Andel aktuella genomförandeplaner
- Andel brukare som varit delaktig i sin genomförandeplan
- Brukarbedömning hemtjänst - hänsyn till åsikter och önskemål, andel (%)
- Brukarbedömning särskilt boende - hänsyn till åsikter och önskemål, andel (%)
- Regelbundna boråd – äldreboende

En uppföljning av målen ska redovisas i samband med tertialrapporter och i verksamhetsberättelsen. I tertialrapport 2 för vård- och omsorgsnämnden framgår uppföljning av de två indikatorerna som berör genomförandeplaner. Där var utfallet per augusti 98,6 procent (andel aktuella genomförandeplaner) respektive 95,1 procent (andel brukare som varit delaktig i sin genomförandeplan).

I verksamhetsplanen anges vidare att nämnden utöver de prioriterade utvecklingsmålen ska följa upp och kvalitetssäkra sitt grunduppdrag. Syftet beskrivs vara att säkerställa att nämnden utför sitt grunduppdrag med god kvalitet och till en rimlig kostnad. Uppföljningen ska omfatta:

- Kundens/medborgarens uppfattning/upplevelse (t.ex. nöjdhet med bemötande/tjänstens utförande etc.),
- Verksamhetens kvalitet (t.ex. tillgänglighet, handläggningstid, personalkontinuitet i verksamheten)
- Verksamhetens kostnadseffektivitet (t.ex. kostnad per brukare/elev/invånare, nettokostnadsavvikelse eller referenskostnader)

Det framgår vidare att uppföljningen av grunduppdraget ska vara tillräckligt omfattande för att kunna bedöma verksamhetens kvalitet och effektivitet, men att den inte behöver vara heltäckande ur samtliga perspektiv. När det gäller det systematiska kvalitetsarbetet utifrån lagar och föreskrifter hänvisas till sådan uppföljning för mer detaljerad uppföljning av kvaliteten inom verksamheten, exempelvis i patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen som fastställs årligen.

3.2.2 Internkontrollplan

Vård- och omsorgsnämnden fastställer årligen en internkontrollplan. I *Bilaga: VP Internkontrollplan 2025*³ framgår granskningar och åtgärder som nämnden beslutat om för år 2025 utifrån en genomförd riskanalys. Totalt framgår en granskning och 17 åtgärder för att stärka den interna kontrollen i verksamheten. Nedan framgår de åtgärder/granskningar som har en koppling till kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen:

Område	Risk	Granskning/åtgärd	Beskrivning
--------	------	-------------------	-------------

³ Bilaga: VP Internkontrollplan 2025. Vård och omsorgsnämnden.

Granskning av det systematiska kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen | Azets

Verkställighet SoL och LSS	Fel och brister i utförd insats	Avvikelsehantering	Granska hur den nya avvikelsehanteringen fungerar i Lifecare. Följsamhet till rutin/instruktion.
Basala hygienrutiner	Vårdrelaterade infektioner	Egenkontroll basal	Planera för egenkontroll basal hygien. Frågor inom området som enhetschefen ska svara på i Hypergene som en del i det systematiska kvalitetsarbetet. Vid brister planerar chefen åtgärder.
Förebyggande	Risk för fallolycka	Välfärdsteknik i fallpreventivt syfte	Arbete tillsammans med SKR. Arbetet med att kartlägga behoven och ta fram en försörjningsstrategi.
Hantera avvikelser	Vi upprepar fel	Nytt system för avvikelsehantering	Byte av system för avvikelsehantering. Procapita till Lifecare.
Kontroll av privata utförare	Brister i kvalitet	Identifiera löpande kontroller	Kartlägga och beskriva vilka löpande kontroller som görs för att kontrollera kvaliteten hos privata utförare.
Verkställighet SoL och LSS	Brister i dokumentation	Ombud för språk och dokumentation	Språkombuden stöttar kollegor och arbetsgrupp kring språk och kulturfrågor. Dokumentationsombud stöttar kollegor och arbetsgrupp mer renodlat med dokumentation.
Verkställighet SoL och LSS	Brister i dokumentation	Utbildningar i social dokumentation och IBIC	Basutbildning och fördjupningsutbildning.
Verkställighet SoL och LSS	Fel och brister i utförd insats	Aktivitetsplanering i Lifecare	Lifecare Aktivitetsplanering är ett digitalt verktyg som säkerställer att insatser och aktiviteter planeras, dokumenteras och följs upp på ett enhetligt och effektivt sätt.
Verkställighet SoL och LSS	Brukaren får inte beviljad insats utförd	Se åtgärd och granskning till risken fel och brister i utförande	Samma åtgärd och granskning till den andra risken inom område/process verkställighet SoL och LSS.

I verksamhetsplanen anges att kontrollen "Hantera avvikelser" kommer att granskas löpande då ett nytt IT-system och arbetssätt har införts för avvikelshantering. Ytterligare information om detta framgår i *kapitel 3.4*.

3.2.3 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete

Vård- och omsorgsnämnden har beslutat om *Riktlinjer för ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete*⁴. Av riktlinjen framgår att nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de föreskrifter som finns i lag och förordning, samt i enlighet med de mål, riktlinjer och policys som kommunfullmäktige beslutat. I riktlinjen beskrivs även ansvarsfördelningen för kvalitetsarbetet i kommunen, vilken utgår ifrån vård- och omsorgsnämnden, sektorchef och kvalitets- och utvecklingschef. Där framgår att sektorchef har det övergripande ansvaret för det systematiska kvalitetsarbetet i sektorn, att avdelningschef har ansvaret för kvalitetsarbetet inom sin avdelning och att enhetschef ansvarar för kvalitetsarbetet inom sin enhet samt att medarbetarna är delaktiga. Sektorns medicinskt ansvariga sjuksköterska (MAS) och socialt ansvarig samordnare (SAS) har ett övergripande ansvar för att säkra och utveckla kvalitetsarbetet inom sektorn. Samtliga medarbetare uppges även ha ett ansvar att känna till och arbeta i enlighet med fastställda processer och rutiner, samt att medverka i det systematiska kvalitetsarbetet.

I riktlinjen beskrivs syftet med ledningssystemet vara att systematiskt och fortlöpande utveckla samt säkra kvaliteten i verksamheten. Vård- och omsorgsnämnden målbild för verksamheten är att insatserna ska präglas av trygghet, ansvarskänsla och bemötande. Dessa mål tar sitt avstamp i nämndens kvalitetspolicy "*Förmågan att tillfredsställa, eller helst överträffa kundernas behov och förväntningar*". Riktlinjen är framtagen utifrån Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2011:9) och redogör för hur sektor Vård och omsorg ska arbeta systematiskt med kvalitetsarbetet.

I riktlinjerna för ledningssystemet anges att rutiner som tagits fram för att säkerställa kvaliteten finns publicerade på kommunens intranät och uppdateras regelbundet av dokumentansvariga. Inom ramen för ledningssystemet finns det även ett processarbete med identifierade huvudprocesser, vilka leds av olika processteam som arbetar för processförbättring. Utöver intranätet framförs det i intervjuer att flera grundläggande rutiner i kvalitetsarbetet finns utskrivna och tillgängliga på arbetsplatserna.

3.3 RISKANALYSER OCH EGENKONTROLL

3.3.1 Riskanalyser

I *Riktlinjer för ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete* framgår att riskanalyser ska genomföras fortlöpande för att bedöma om det finns risker för att händelser som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet skulle kunna inträffa. Det framgår också att riskanalyser ska genomföras årligen inom ramen för arbetet med nämndens internkontrollplan.

Som stöd i arbetet med riskanalyser har en *Riktlinje för risk- och händelseanalys*⁵ tagits fram. Riktlinjen är i första hand inriktad på analys av risker och händelser som berör den enskilde utifrån rapporterade avvikelser, lex Sarah, lex Maria samt synpunkter och klagomål. Det framgår dock att riktlinjen kan tillämpas inom andra användningsområden där riskanalyser bör genomföras.

⁴ Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete. Beslutat av Vård- och omsorgsnämnden 2021-08-26 §44.

⁵ Riktlinje Risk och händelseanalys. SAS, MAS. Senast reviderad 2021-11-16.

I riktlinjen framgår när en riskanalys ska göras, vad analysen kan omfatta samt rutiner för hur en riskanalys ska genomföras. Det framgår att riskanalyser syftar till att vidta förebyggande åtgärder innan något har inträffat. Enligt riktlinjen kan riskanalyser genomföras på olika nivåer; individnivå, enhetsnivå och övergripande organisatorisk nivå och som exempel lyfts att riskanalyser kan göras vid pågående arbetsprocesser, inför förändringar och/eller som en övergripande organisationsanalys. I intervjuer framförs att riskanalyser vanligtvis genomförs vid förändringar i verksamheten och vid förändrade behov/förutsättningar hos brukare. I riktlinjen framgår rutinen för hur arbetet med riskanalyser ska genomföras. Rutinen beskriver stegvis hur processen för en riskanalys ska gå till i verksamheten. Det framgår att identifierade risker ska bedömas utifrån allvarlighet och sannolikhet. Som stöd för riskbedömningar finns även en bedömningsmatris som kan användas vid behov. Efter en genomförd riskanalys ska åtgärder och metoder för uppföljning föreslås.

Riskanalyser som genomförs kring en brukare ska enligt upprättad riktlinje dokumenteras i brukarens journal, medan analyser på enhetsnivå ska dokumenteras i en handlingsplan och analyser på övergripande nivå ska dokumenteras i en handlingsplan. Vid förändringar i verksamheten avseende exempelvis personal eller teknik ska också en riskanalys göras utifrån arbetsmiljö. I intervjuer beskrivs det finnas tydliga rutiner och stöd för arbetet med riskanalyser.

3.3.2 Egenkontroller

Enligt *Riktlinjer för ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete* ska egenkontroller genomföras i syfte att systematiskt följa upp och utvärdera den egna verksamhetens resultat, samt för att kontrollera att verksamheten bedrivs enligt de rutiner och processer som ingår i ledningssystemet. Enligt riktlinjerna ska enhetschefer använda egenkontroller för att systematiskt följa upp och utvärdera den egna enheten, medan avdelningschef ansvarar för att följa upp egenkontrollerna på avdelningsnivå. Därtill ansvarar MAS och SAS för att inom sina respektive ansvarsområden systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten.

I intervjuer framförs att egenkontroller genomförs och dokumenteras i systemet Hypergene. Arbetet med egenkontroller i äldreomsorgen följer ett årshjul där olika områden behandlas tertiälvis under året. Egenkontrollerna har fördelats tertiälvis utifrån ett identifierat behov att arbeta mer regelbundet med egenkontroller under ett verksamhetsår, i stället för att enbart följa upp arbetet i slutet av året. Loggkontroller ska genomföras varje månad och dokumenteras i Hypergene varannan månad. Egenkontroller gällande upprättade genomförandeplaner ska följas upp tertiälvis som en indikator i Hypergene. Andra egenkontroller sker utifrån tertiälvisa teman och ska följas upp under hela tertialen. Under år 2025 har följande teman omfattats:

- Tertial 1 (januari-april): Trygga arbetssätt, säkra kunskap och professionellt förhållningssätt
- Tertial 2 (maj-augusti): Patientsäkerhet – hygien och patientsäkerhet – övrigt
- Tertial 3 (september-december): Säkerhet/beredskap, dokumentation och avvikelser

I en upprättad årskalender för enhetschefer⁶ framgår datum för när enhetschefer ska genomföra och rapportera olika egenkontroller, t.ex. avseende enhetsundersökning om äldreomsorg, loggkontroller, genomförandeplan och resultat för brukarundersökning äldreomsorg. Egenkontrollerna är återkommande varje år. Utöver uppföljningen som sker tertiälvis sker en samlad uppföljning av egenkontroller i patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen i slutet av året.

⁶ Årskalender för enhetschefer 2025, uppdaterad 2024-12-23

I *Patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen 2024* framgår att egenkontrollen under år 2024 visat på god följsamhet till rutiner inom bland annat basala hygienregler och dokumentation, men att det finns förbättringsområden såsom tydligare rutiner för egenvård och rutiner kring skydds- och begränsningsåtgärder.

I intervjuer framförs att egenkontrollerna i huvudsak tagits fram av utvecklingsenheten och ledningsgruppen utifrån olika risker som inhämtats från t.ex. avvikelser och verksamhetsbesök. I *Riktlinjer för ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete* anges även vilka informationskällor som kan användas i arbetet med egenkontroller, exempelvis kvalitetsregister, brukarenkäter och avvikelserapporter. I intervjuer framförs att de befintliga egenkontrollerna bedöms vara ändamålsenliga och täcka de riskområden som finns inom verksamheterna.

3.3.3 Bedömning

Vår bedömning är att vård- och omsorgsnämnden **i allt väsentligt** säkerställt ett att det finns ett etablerat arbetssätt för riskanalys och egenkontroll.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2011:9) ska verksamheten fortlöpande bedöma om det finns risk för att händelser skulle kunna inträffa som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet. I arbetet ingår att uppskatta sannolikheten för att händelsen inträffar samt att bedöma vilka negativa konsekvenser som skulle kunna bli följden av händelsen. Det finns upprättade riktlinjer samt tillhörande stödmaterial för arbetet med riskanalyser, vilka innehåller rutiner för bedömning av risker och hur riskerna ska förebyggas. Enligt riktlinjerna ska riskanalyser genomföras fortlöpande, vilket är i linje med Socialstyrelsens föreskrifter. Utifrån de upprättade riktlinjerna bedömer vi att det finns ett etablerat arbetssätt för riskanalyser inom äldreomsorgen.

När det gäller egenkontroller ska verksamheten enligt Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2011:9) genomföras med den frekvens och omfattning som krävs för att säkra verksamhetens kvalitet. Vi noterar att det inom äldreomsorgen finns ett systematiskt arbetssätt avseende egenkontroller med årligen återkommande egenkontrollpunkter, t.ex. avseende genomförandeplaner och loggkontroller. Mot denna bakgrund bedömer vi att det finns ett etablerat arbetssätt för egenkontroller på övergripande nivå. För att ytterligare stärka arbetet och kopplingen till verksamheten bedömer vi att egenkontrollerna även bör grundas på riskanalyser som genomförs på enhetsnivå. Vi anser att riskanalyser på enhetsnivå skapar förutsättningar för att identifiera och hantera verksamhetsspecifika risker, vilket vi bedömer bidrar till det förebyggande kvalitetsarbetet.

3.4 AVVIKELSER, KLAGOMÅL OCH SYNPUNKTER

I *Riktlinjer för ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete* framgår den övergripande processen för att hantera avvikelser, klagomål och synpunkter. I *Rutin för avvikelser och klagomål/synpunkt samt lex Sarah/Maria inom SoL, LSS, HSL*⁷ framgår vad som avses med

⁷ Rutin för avvikelser och klagomål/synpunkt samt lex Sarah/Maria inom SoL, LSS, HSL. Sektor vård och omsorg. Reviderad 2024-11-12

klagomål, synpunkter och avvikelser och hur dessa ska hanteras. I avsnitten nedan beskrivs hanteringen utifrån upprättade riktlinjer och rutiner.

3.4.1 Avvikelser

3.4.1.1 Rutiner för rapportering och hantering av avvikelser

Av *Rutin för avvikelser och klagomål/synpunkt samt lex Sarah/Maria inom SoL, LSS, HSL* framgår att samtliga medarbetare har en skyldighet att rapportera avvikelser i verksamheten. I rutinen framgår även definitionen av olika avvikelser, t.ex. bemötande, dokumentation eller fall.

Avvikelse ska rapporteras via kommunens avvikelshanteringssystem Lifecare. Enligt uppgift är systemet tillgängligt både via dator och på medarbetares telefoner. Ansvaret faller sedan på ansvarig chef att utreda avvikelserna. Utredningen ska enligt rutinen inledas samma dag som den rapporteras och avslutas inom 2 månader. Utredningen ska undersöka bakomliggande orsaker till det inträffade för att möjliggöra åtgärder som minskar risk för upprepning av det inträffade eller begränsa effekterna av händelser som inte kan förhindras helt. Rutinen innehåller även en bedömningsmatris som stöd i bedömningen av avvikelsernas allvarlighetsgrad. Matrisen innehåller en bedömningsskala om allvarlighetsgrad samt sannolikhet för upprepning, där bedömningen ska utgöra grunden för hur efterföljande utredning av avvikelserna genomförs. Utredningen ska resultera i en eller flera åtgärder som ska följas upp. Uppföljning ska ske på individnivå, enhetsnivå och sektorsnivå. SAS eller MAS fungerar som stöd och ska besluta om åtgärder när avvikelserna rör lex Sarah och lex Maria (se *avsnitt 3.5* för ytterligare information). Uppföljning på sektorsnivå syftar till att upptäcka eventuella mönster och trender som framkommit i avvikelser i sektorn. Utifrån detta ska kompetens- och kunskapsinsatser, stödjande dokument eller andra åtgärder tas fram.

När en utredning avslutats ansvarar enhetschefen/avdelningschefen inom organisationen där avvikelserna förekommit för att informera medarbetarna om utredningens resultat samt vilka åtgärder som ska vidtas. Enligt uppgift följs avvikelser upp i samband med APT:er och teamträffar. Enligt rutinen ska arbetslaget vara delaktiga i framtagandet av åtgärder.

Avvikelsehanteringssystemet Lifecare infördes under hösten år 2024 och ersatte då ett annat avvikelshanteringssystem. Det nya systemet beskrivs underlätta för personal att rapportera avvikelser då personal numera har tillgång till systemet via sin telefon, vilket inte var möjligt med det tidigare systemet. Det nya systemet uppges dock ha medfört vissa svårigheter. Vid intervjuer har det framkommit att enhetschefers utredningar är mer tidskrävande i det nya systemet. Detta utifrån att det ofta förekommer återkommande avvikelser där åtgärder redan vidtagits, men att systemet ändå kräver en omfattande utredning. Detta uppges ha resulterat i att vissa utredningar blivit släpande och inte blivit gjorda inom utsatt tid. En annan brist som lyfts är att det tidigare var möjligt för exempelvis sjuksköterskor och rehabpersonal att läggas in som medutredare i ett ärende och göra anteckningar direkt i systemet, men att denna funktion saknas i det nya systemet. Detta uppges resultera i att berörd chef måste ta kontakt med dessa funktioner separat. Vidare lyfts även att avvikelser behöver avslutas och upprättas på nytt i de fall en avvikelserapportering med fel lagrum, vilket också uppges vara tidskrävande.

I intervjuer nämns att det nya framgent ska utvärderas. I vård- och omsorgsnämndens internkontrollplan för år 2025 finns också en åtgärd som berör det nya avvikelshanteringssystemet, där granskning av hur den nya avvikelshanteringen fungerar i

Lifecare genomförs under året (se *avsnitt 3.2.2*). I tertialrapport 2 år 2025 för vård- och omsorgsnämnden anges att granskningen som gjorts visat att följsamheten till rutinen för avvikelshantering brister. Granskningen har genomförts genom en stickprovskontroll som visat att 42 procent av avvikelserna saknar dokumenterad utredning. I tertialrapporten anges att riktade insatser krävs för att stärka följsamheten, samt att en fördjupad analys av orsakerna till utebliven utredning kommer att genomföras. Analysen ska sedan utgöra ett underlag för att identifiera och implementera relevanta förbättringsåtgärder.

3.4.1.2 Sammanställning och analys av avvikelser

Enligt upprättad rutin ska samtliga avvikelser redovisas i en sammanställning i den årliga patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen. I *Patientsäkerhet- och kvalitetsberättelse 2024* framgår tabeller som redovisar avvikelser utifrån socialtjänstlagen, LSS och hälso- och sjukvårdslagen på en övergripande nivå inom sektorn. Det framgår också en jämförelse av antalet avvikelser inom olika områden under de tre senaste åren och en analys av utfallet. Det anges exempelvis att en ökning av avvikelser syns inom samtliga lagrum, men framförallt inom socialtjänstlagens område, vilket enligt kvalitetsberättelsen skulle kunna förklaras av det nya avvikelshanteringssystemet som underlättar rapportering.

I tabellerna nedan redovisas antalet avvikelser inom olika avvikelse typer som rapporterats inom särskilt boende respektive hemtjänst under perioden 2025-01-01 – 2025-08-31.

Särskilt boende	
Fall	680
Läkemedel	632
Omsorg, stöd och service	216
Vård, stöd och rehab	111
Hjälpmedel	52
Bemötande	36
Dokumentation	36
Till annan vårdgivare	29
Intern information samverkan	16
Klagomål och synpunkt	9
Ilex Sarah	9
Totalt	1834

Hemtjänst	
Fall	1030
Läkemedel	604
Omsorg, stöd och service	180
Intern information samverkan	58
Dokumentation	52
Vård, stöd och rehab	39
Klagomål och synpunkt	20
Hjälpmedel	19
Bemötande	17
Information personuppgiftsincident	15

Till annan vårdgivare	15
lex Sarah	3
Resor	1
Totalt	2053

De vanligaste bristerna som rapporteras inom både särskilt boende och hemtjänst avser fall och läkemedel. I *Patientsäkerhet- och kvalitetsberättelse 2024* anges att upprepade läkemedels- och fallavvikelser tyder på behov av ytterligare förebyggande åtgärder och utbildning. När det gäller avdelningen för äldreboende framgår också att åtgärder som rörelselarm, tätare tillsyn och regelbundna riskbedömningar via Senior Alert satts in i syfte att minska antalet fallolyckor.

3.4.2 Klagomål och synpunkter

Av *Rutin för avvikelser och klagomål/synpunkt samt lex Sarah/Maria inom SoL, LSS, HSL* framgår att klagomål och synpunkter kan inkomma till kommunen muntligt, skriftligt via en e-tjänst, genom broschyren "Tyck till", genom Inspektionen för vård och omsorg (IVO) eller patientnämnden. Rutinen anger att ett klagomål/en synpunkt ska rapporteras till ansvarig enhetschef när den inkommer till verksamheten. Enhetschefen ansvarar för att vid behov upprätta en avvikelse och utreda ärendet. Journalanteckning ska göras i den enskildas journal i det fall klagomålet/synpunkten berör en brukares insatser via SoL, LSS eller HSL.

Klagomål och synpunkter ska hanteras i samma system som avvikelser. Ansvar ligger på ansvarig enhetschef att säkerställa att personen som lämnat klagomålet/synpunkten får återkoppling i ärendet. Inkommer klagomål från IVO eller patientnämnden kan även SAS och MAS bistå enhetschefen i utredningen. Återkoppling ska då även ske direkt till den berörde eller genom yttrande till IVO/Patientnämnd enligt en särskild rutin.

Likt avvikelser redovisas en sammanställning av antalet synpunkter och klagomål som inkommit i den årliga patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen. Det lyfts vid flera intervjuer att det finns en risk att muntliga klagomål och synpunkter inte alltid registreras, särskilt de som kan hanteras direkt med brukare eller anhöriga. I *Patientsäkerhet- och kvalitetsberättelse 2024* framgår dock att antalet synpunkter och klagomål inom socialtjänstlagens lagrum har ökat under de senaste åren inom sektorn, från 64 stycken till 113 stycken år 2024.

3.4.3 Bedömning

Vår bedömning är att vård- och omsorgsnämnden **endast delvis** säkerställt att klagomål, synpunkter och avvikelser tas emot, utreds, sammanställs och analyseras för att säkerställa kvaliteten.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2011:9) ska den som bedriver socialtjänst ta emot och utreda klagomål och synpunkter på verksamhetens kvalitet från exempelvis personal, vård- och omsorgstagare och deras närstående. Samtlig personal som fullgör uppgifter inom socialtjänsten har skyldighet att rapportera avvikelser, synpunkter och klagomål, så kallad rapporteringsskyldighet. Inom sektor Vård och omsorg finns det upprättade riktlinjer och rutiner för hur avvikelser samt synpunkter och klagomål ska rapporteras, utredas och återkopplas. Därtill sammanställs och analyseras avvikelser på olika nivåer samt i den årliga patientsäkerhets- och

kvalitetsberättelsen. Vi bedömer utifrån detta att det finns styrande dokument för hanteringen av klagomål, synpunkter och avvikelser.

Vi noterar att rapportering och utredning av avvikelser sker i ett för verksamheten relativt nytt avvikelshanteringssystem. I granskningen har det framkommit att det nya systemet har underlättat rapportering av avvikelser, men i vissa hänseenden gjort det mer tidskrävande för ansvariga chefer att utreda avvikelser. För att säkerställa att avvikelser utreds i enlighet med upprättade riktlinjer bedömer vi att det är av vikt att det finns ett ändamålsenligt systemstöd. Vi noterar att en granskning av avvikelshanteringssystemet ingår nämndens internkontrollplan för år 2025, och att riskerna med systemet som framförts i granskningen ska utvärderas, vilket vi ser positivt på. Vi bedömer att det framgent är väsentligt att åtgärder vidtas utifrån dessa uppföljningar för att säkerställa att systemet är ändamålsenligt och på ett effektivt sätt stödjer det systematiska förbättringsarbetet. Därutöver bedömer vi att det finns ett utvecklingsbehov när det gäller utformningen av nämndens interna kontroll. Detta utifrån att flera av de granskningar och åtgärder som fastställs i internkontrollplanen enligt vår bedömning inte tydligt utgör uppföljande kontroller, dvs. kontroller av att olika processer i verksamheten sker i enlighet med lagstiftning och fastställda styrande dokument, utan snarare verksamhetsaktiviteter.

3.5 MISSFÖRHÅLLANDEN

I *Riktlinjer för ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete* beskrivs rapporteringsskyldigheten avseende missförhållanden och risker för missförhållanden. Respektive chef har en skyldighet att informera sina medarbetare om rapporteringsskyldigheten. Det anges att utbildning inom området är obligatorisk för all personal som arbetar med brukare och vidareutbildning görs årligen.

3.5.1.1 Rutiner för rapportering och hantering av lex Sarah

I *Rutin för avvikelser och klagomål/synpunkt samt lex Sarah/Maria inom SoL, LSS, HSL* redogörs för hantering och rapportering av missförhållanden enligt lex Sarah. Utifrån bedömningsmatrisen i rutinen görs en bedömning om av en avvikelse är ett missförhållande/vårdskada eller allvarligt missförhållande/allvarlig vårdskada. Missförhållanden ska enligt rutinen utredas, analyseras och åtgärdas av enhetschef i samråd med SAS och avdelningschef. Allvarliga missförhållanden ska utredas av SAS i samråd med enhetschef och avdelningschef, samt skickas till IVO för vidare bedömning av åtgärder. Beslut om anmälan till IVO sker av SAS utifrån nämndens delegationsordning⁸.

Ansvarig chef har ett ansvar att informera organisationen där missförhållandet inträffat om vad som framkommit i utredningen samt vilka åtgärder som vidtagits. För lex Sarah/lex Maria ansvarar enhetschefen för att rapportera till sin ledningsgrupp. Kollegorna där ska sedan föra vidare informationen till sina enheter. Avdelningschef återkopplar lex Sarah/lex Maria anmälningar till ledningsgruppen för vidare lärande inom avdelningarna.

3.5.1.2 Sammanställning och analys av lex Sarah

En årlig sammanställning av lex Sarah-rapporter och utredningar redovisas i patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen. Därtill får nämnden information om upprättade lex Sarah och lex Maria inom

⁸ Delegationsordning vård- och omsorgsnämnden, 2025-01-30

sektorn varje kvartal under en särskild punkt på dagordningen, samt vid redovisning av delegationsbeslut om missförhållandet anmäls till IVO.

Under perioden januari – augusti 2025 har det inkommit totalt tre rapporter enligt lex Sarah avseende hemtjänsten (inklusive trygghetslarm). Av dessa gäller en rapport brist i bemötande, en rapport avser användning av begränsningsåtgärd samt en rapport en fördröjd insats. Inom särskilt boende (inklusive korttidsboende) har det under perioden inkommit tio lex Sarah-rapporter. Av dessa rör tre rapporter brist i tillsyn, en rapport både användning av begränsningsåtgärd och brist i tillsyn, tre rapporter brist i bemötande, två rapporter brist i omvårdnad samt en rapport brist kopplad till ekonomi.

3.5.2 Bedömning

Vår bedömning är att vård- och omsorgsnämnden **i allt väsentligt** säkerställt att missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden rapporteras, utreds och åtgärdas för att säkerställa kvaliteten.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2011:9) ska den som bedriver socialtjänst utan dröjsmål dokumentera, utreda och avhjälpa eller undanröja ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande finns i 14 kap. 6 § socialtjänstlagen (2001:453). Det finns upprättade rutiner för hanteringen av missförhållanden och risker för missförhållanden. Rutinerna beskriver hur missförhållanden ska rapporteras, utredas och åtgärdas, samt hur information om missförhållanden ska spridas inom organisationen. Vård- och omsorgsnämnden informeras om missförhållanden varje kvartal, samt i slutet av året i samband med patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen. Vi bedömer utifrån detta att det finns tydliga riktlinjer och rutiner för hur missförhållanden ska hanteras för att säkerställa kvaliteten i verksamheten.

3.6 KOMPETENS HOS OMSORGSPERSONALEN

I *Riktlinjer för ledningssystemet för systematiskt kvalitetsarbete* framgår att respektive enhetschef är ansvarig för att kvalitetssäkra och kvalitetsutveckla enhetens arbete och medarbetarnas kompetens. Det framgår också att medarbetarna själva är skyldiga att känna till och arbeta enligt fastställda rutiner och processer samt medverka i det systematiska kvalitetsarbetet.

3.6.1 Kompetens avseende kvalitetsarbetet

Av brukarundersökningen "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" år 2024 framgår att 82 respektive 89 procent av brukarna inom särskilt boende och hemtjänsten i Skövde kommun uppger att omsorgspersonalen har kunskap och kompetens.

I avsnitten nedan beskrivs hur äldreomsorgen arbetar med utbildning och kompetensutveckling för att säkerställa kompetens avseende kvalitetsarbetet hos personalen.

3.6.1.1 Kännedom om rutiner

I intervjuer framförs att personal har tillgång till rutiner inom kvalitetsarbetet via intranätet och de uppges vara lättillgängliga. Nya rutiner och/eller revideringar av rutiner uppges lyftas på APT:er

samt i samband med ”veckans viktiga”, vilket är ett informationsutskick till samtliga chefer och medarbetare som skickas ut veckovis.

I intervjuer framförs vidare att samtliga nyanställda inom äldreomsorgen informeras om gällande rutiner för kvalitetsarbetet i samband med introduktion. I en upprättad checklista för introduktion av vård- och omsorgspersonal framgår att nyanställda ska erhålla information om bland annat rutiner för rapportering av avvikelser, verksamhetssystem, genomförandeplaner och basala hygienrutiner. Därtill finns digitala utbildningar som medarbetare ska genomgå fortlöpande där bland annat information om kvalitetsarbetet ingår, exempelvis avseende professionellt bemötande inom vård och omsorg, kvalitetsgranskning av genomförandeplaner och information om avvikelser samt lex Sarah/lex Maria.

3.6.1.2 Verksamhetsbesök

SAS och MAS genomför årligen verksamhetsbesök inom sektor Vård och omsorg. Dessa besök kan ses som dialogmöten med olika enheter där verksamheten har möjlighet att ställa frågor till stödfunktionerna. Vid verksamhetsbesöken deltar bland annat representanter från enheten, enhetschef och omvårdnadsansvarig sjuksköterska. Syftet med besöken uppges vara att belysa områden som enheten behöver arbeta vidare med för att säkra kvalitén.

3.6.1.3 Kompetensutveckling och fortbildning

I vård- och omsorgsnämndens *Verksamhetsplan 2025 - 2027*⁹ framgår att nämnden har avsatt cirka 5,2 miljoner kronor för kompetensutveckling för medarbetare. Fokus för kompetensutvecklingen har dels varit på att säkerställa en hållbar kompetensförsörjning då det enligt verksamhetsplanen finns brist på utbildad personal inom vård och omsorg, där fokus legat på att attrahera och behålla personal, samt att arbetet inom äldreomsorgen ska bli mer attraktivt. Möjligheten till vidareutbildning till undersköterska, specialistundersköterska samt stödpedagog lyfts som viktiga insatser i detta arbete. I *Patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen 2024* framgår att minst 80% av personalen inom hemtjänsten har en undersköterskeutbildning. Inom avdelning för äldreboenden anges att 25 vårdbiträden har fått möjligheten att utbilda sig till undersköterska genom Äldreomsorgslyftet. Arbetet uppges fortsätta även under år 2025.

Utifrån nationella brukarundersökningar, avvikelser och identifierade brister har olika utbildningsinsatser genomförts under de senaste åren, t.ex. pågår en utbildning i bemötande till följd av flera lex Sarah-rapporter rörande brister i bemötande. I intervjuer och *Patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen 2024* lyfts bland annat följande utbildningar inom äldreomsorgen:

- Utbildning i bemötande
- Grundutbildning för hygienombud i
- Läkemedelshantering
- HLR
- Dokumentation

3.6.2 Språkkunskaper hos personal

Av brukarundersökningen ”Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?” år 2024 framgår att 78 respektive 88 procent av brukarna inom särskilt boende och hemtjänsten i Skövde kommun

⁹ Verksamhetsplan 2025 – 2027. Vård och omsorgsnämnden.

uppges att omsorgspersonalen pratar och förstår svenska. Dessa resultat kan jämföras med rikssnittet för dessa frågor som ligger på 80,9 procent för särskilt boende och 87 procent för hemtjänst.

I vård- och omsorgsnämndens *verksamhetsberättelse 2024* framgår att en av de prioriterade kompetensutvecklingsinsatserna som genomförts under år 2024 har varit arbetet med språkutvecklande arbetsplatser. I *Patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen 2024* lyfts ett ökat behov av språkutveckling, där avdelningen för äldreboenden specifikt anses behöva fortsatt utveckling inom svenska språket hos personalen. Detta kopplas även till dokumentationskvalitet där språkfärdigheter hos personalen påverkar kvaliteten på genomförandeplaner samt övrig dokumentation. I intervjuer beskrivs en åtgärd för denna utmaning vara införandet av dokumentationsombud, vars roll beskrivs vara att ansvara för att skriva genomförandeplaner så att dessa blir tydliga och enhetliga. Vidare finns språkombud på samtliga enheter, vilka ska verka som ett stöd på enheterna vid språkfrågor och dokumentation. I vård- och omsorgsnämndens internkontrollplan för år 2025 ingår en åtgärd relaterat till brister i dokumentation kopplat till språkkunskaper, där åtgärden är att språkombuden stöttar kollegor och arbetsgrupper kring språk- och kulturfrågor. Dokumentationsombuden ska stötta kollegor och arbetsgrupp mer renodlat med dokumentation (se *avsnitt 3.2.2*).

Utöver språkombuden lyfts även andra insatser för att säkerställa språkkunskaper bland personal, exempelvis att redan i rekryteringsskedet säkerställa tillräckliga språkkunskaper hos personal och att framöver använda tekniska hjälpmedel i form av en AI-chattbot som ska testa språkkunskaper vid anställningsintervjuer. Enligt uppgift ska eventuella ytterligare språkhöjande insatser ses över då kommunen inväntar en statlig utredning gällande språkrav inom äldreomsorgen¹⁰.

3.6.3 Bedömning

Vår bedömning är att vård- och omsorgsnämnden **i allt väsentligt** säkerställt att personalen har kompetens vad gäller kvalitetsarbetet i verksamheten.

Samtlig personal inom äldreomsorgen genomgår en introduktion där centrala rutiner i verksamhetens kvalitetsarbete går igenom. En tydligt strukturerad introduktion är en viktig del i att säkerställa att personal har en grundläggande förståelse för hur kvalitetsarbetet är organiserat och vilka skyldigheter som medarbetare har. Utöver detta genomförs utbildningar med fokus på bland annat kvalitetsarbetet löpande, vilket vi bedömer bidrar till att säkerställa att kunskap hos personal upprätthålls.

Vidare noterar vi att det genomförs riktade utbildningsinsatser utifrån identifierade behov och risker i verksamheten, exempelvis avseende bemötande och dokumentation, vilket vi ser positivt

¹⁰ "Ett språkrav för språkutveckling"

på. Mot bakgrund av detta bedömer vi att det finns etablerade arbetssätt och strukturer som säkerställer att personal har grundläggande kompetens om kvalitetsarbetet i verksamheten.

Vår bedömning är att vård- och omsorgsnämnden **i allt väsentligt** vidtagit åtgärder i syfte att höja omsorgspersonalens språkkunskaper som bidrar till att säkerställa en vård och omsorg av god kvalitet inom särskilt boende och hemtjänst.

Det pågår språkhöjande insatser inom äldreomsorgen för att kunna leverera en vård och omsorg av god kvalitet. Det har inom samtliga enheter införts språkombud med ansvar för att stödja kollegor i språkutveckling. Verksamheten har själva identifierat konsekvenser i dokumentation kopplat till bristande språkkunskaper, varpå dokumentationsombud också har införts för att säkerställa tydlig och enhetlig dokumentation.

Vi noterar att språkutveckling lyfts som en prioriterad kompetensutvecklingsinsats samt att det i patientsäkerhets- och kvalitetsberättelsen framgår att behovet av språkutveckling inom äldreomsorgen kvarstår, särskilt kopplat till dokumentationskvalitet. Det finns således språkutmaningar som fortfarande påverkar förutsättningarna för att uppnå en vård och omsorg av god kvalitet. Vi bedömer att det är positivt att vård- och omsorgsnämnden följer arbetet med språkombud och dokumentationsombud inom ramen för sitt internkontrollarbete. Vi bedömer att det är av vikt att språkhöjande insatser följs upp och utvärderas för att säkerställa att personal har tillräckliga språkkunskaper som bidrar till en vård och omsorg av god kvalitet, samt att vid behov se över om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

Granskning av det systematiska kvalitetsarbetet inom äldreomsorgen | Azets

4 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Syftet med granskningen har varit att bedöma om vård- och omsorgsnämnden säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete utifrån Socialstyrelsens föreskrifter inom särskilt boende och hemtjänst.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att vård- och omsorgsnämnden i allt väsentligt säkerställt ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete utifrån Socialstyrelsens föreskrifter inom särskilt boende och hemtjänst.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi vård- och omsorgsnämnden att:

- Säkerställa att det nya avvikelshanteringssystemet fungerar ändamålsenligt och stödjer arbetet med att hantera och utreda rapporterade avvikelser.
- Säkerställa att utredning av rapporterade avvikelser genomförs inom fastställda tidsramar.
- Tillse att egenkontroller inom äldreomsorgen även grundas på riskanalyser som genomförs på enhetsnivå.
- Överväga att se över internkontrollplanens utformning för att tillse att planen innehåller uppföljande kontroller och att övriga aktiviteter planeras på annat sätt.
- Följa upp och utvärdera effekterna av språkbudens och dokumentationsombudens arbete i syfte att bedöma om insatserna leder till förbättrade språkkunskaper inom äldreomsorgen.
- Se över behovet av ytterligare språkhöjande insatser inom äldreomsorgen utifrån identifierade behov.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Ludwig Reismer

Certifierad kommunal revisor

Olivia Gonzalez

Verksamhetsrevisor

Mikael Lind

Certifierad kommunal revisor och kvalitetssäkrare

Från: "SK-FN-SSV-Revisorerna"
Skickat: den 29 oktober 2025 16:02:44
Till: "SK-FN-SON-Socialnämnden" <Socialnamnden@skovde.se>
Kopia: "SK-FN-SSV-Kommunstyrelsen" <Kommunstyrelsen@skovde.se>; "Mikael Lind" <mikael.lind@azets.com>; "Samuel Andersson" <Samuel.Andersson@politiker.skovde.se>
Ämne: Granskning av kommunens rutiner vid orosanmälningar
Bilagor: Missiv - Granskning av kommunens rutiner vid orosanmälningar.pdf, Revisionsrapport Granskning av kommunens rutiner vid orosanmälningar.pdf

Skickas till:
Socialnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktige

Kommunens revisorer önskar kommentarer från Socialnämnden i anledning av bifogad granskning **senast 2026-02-15**. Skickas till revisorerna@skovde.se.

Bifogade handlingar:
Missiv – Granskning av kommunens rutiner vid orosanmälningar
Granskning av kommunens rutiner vid orosanmälningar

Med vänliga hälsningar Elin

Elin Dalros
Administratör

Enhet Demokratistöd/Kansliavdelningen
Kommunledningsstaben
Skövde kommun, 541 83 Skövde

Direkttelefon 0500-49 87 58
Kontaktcenter telefon 0500-49 80 00

www.skovde.se

SKÖVDE

KOMMUNREVISIONEN

2025-10-20

1 (2)

Till:
Socialnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktige

Granskning av rutiner vid orosanmälningar.

Vi har med stöd av Azets revision och rådgivning genomfört en granskning av socialnämndens rutiner vid orosanmälningar.

Bakgrunden till granskningen är att när socialnämnden får kännedom om barn som kan fara illa behöver socialnämnden omedelbart göra en skyddsbedömning för att ta ställning till om barnet har behov av omedelbart skydd. Vidare behöver socialnämnden besluta om utredning ska inledas eller ej, detta genom en så kallad förhandsbedömning. Beslutet ska fattas inom fjorton dagar från det att anmälan kommit nämnden till känna.

Vårt övergripande syfte med denna granskning har därför varit att bedöma om socialnämnden har en tillfredsställande styrning och uppföljning av handläggningen av orosanmälningar inom barn och ungdomsvården.

Utifrån den granskning som genomförts är vår samlade bedömning att socialnämnden endast delvis har en tillfredsställande styrning och uppföljning av handläggningen av orosanmälningar inom barn- och ungdomsvården.

Granskningen visar sammantaget på att nämnden har en verksamhet med en beredskap att hantera orosanmälningar dygnet runt av behörig personal. Dock saknar nämnden dokumenterade rutiner som tydligt anger roller och ansvar för arbetet med såväl skydds- som förhandsbedömningar. Systematiska kontroller finns vad gäller arbetet med skyddsbedömningar men saknas vad gäller arbetet med förhandsbedömningar. Vid stickprov som genomförts inom ramen för denna granskning iaktas vissa brister i de granskade förhandsbedömningarna.

Utifrån den genomförda granskningen rekommenderar vi socialnämnden att:

- Tillse att det finns fastställa rutiner för arbetet med skydds- och förhandsbedömningar.
- Tillse att det finns en dokumenterad process för arbetet med orosanmälningar som tydliggör roller och ansvar mellan enheter inklusive socialjour.
- Säkerställa att samtliga förhandsbedömningar genomförs och dokumenteras inom, av lagen, angivna tidsfrister.
- Säkerställa att det finns systematiska kontroller avseende arbetet med förhandsbedömningar.
- Säkerställa att genomförda kontroller dokumenteras och används i utvecklingsarbetet.

2025-10-20

2 (2)

KOMMUNREVISIONEN

- Bedöma om kompetensplan för handläggare utan socionomexamen motsvarar de som anges i gällande föreskrifter och därmed enligt nämnden ska anses vara behörig för vissa arbetsuppgifter i socialtjänstens barn- och ungdomsvård.
- Säkerställa att identifierade brister leder till förbättringsåtgärder som också följs upp.

Granskningens resultat presenteras i bifogad revisionsrapport.

Vi emotser socialnämndens yttrande till våra iakttagelser och rekommendationer i bifogad rapport **senast 2026-02-15**.

Skövde kommun, datum enligt elektronisk signatur.

För revisorerna i Skövde kommun

Samuel Andersson
Ordförande

Bjarne Medin
Vice ordförande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

BJARNE MEDIN

Undertecknare 1

Serienummer: d751bd12afec3d[...]e9724feaf90dc

IP: 155.4.xxx.xxx

2025-10-29 09:55:28 UTC

SAMUEL ANDERSSON

Undertecknare 1

Serienummer: 6d1ef020e5c860[...]d1f28caa73149

IP: 217.215.xxx.xxx

2025-10-29 09:58:22 UTC

Penneo dokumentnyckel: X989X-TA01I-DO82J-C6KA7-Q14JV-XNXP

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

A decorative graphic on the left side of the page consisting of a large blue triangle pointing right, followed by a series of smaller, light gray triangles pointing right, with one green triangle and one blue triangle interspersed among them.

Granskning av kommunens rutiner vid orosanmälningar

Rapport

Skövde kommun

2025-10-20

Antal sidor 19

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	Sammanfattning	3
2	Bakgrund	4
3	Syfte och revisionsfrågor	6
4	Avgränsning	6
5	Revisionskriterier	6
6	Metod	6
7	Resultat av granskningen	8
7.1	<i>Organisation och process</i>	8
7.1.1	Organisering	8
7.1.2	Från anmälan till beslut om huruvida en utredning ska inledas	9
7.1.3	Bedömning	10
7.2	<i>Kontroller och följsamhet</i>	10
7.2.1	Metoder för att säkerställa efterlevnad till processen	10
7.2.2	Stickprov	11
7.2.3	Bedömning	13
7.3	<i>Kompetensförsörjning</i>	14
7.3.1	Styrande förutsättningar	14
7.3.2	Rekrytering och introduktion	14
7.3.3	Kompetensutveckling	14
7.3.4	Personal som saknar socionomexamen	15
7.3.5	Bedömning	15
7.4	<i>Uppföljning</i>	15
7.4.1	Avvikelsehantering	15
7.4.2	Avvikelser och vidtagna åtgärder	16
7.4.3	Återrapportering till nämnden	16
7.4.4	Bedömning	16
8	Samlad bedömning och rekommendationer	18
9	Bilagor	19
9.1	<i>Erhållet material</i>	19

1 SAMMANFATTNING

Azets har av Skövde kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens rutiner vid orosanmälningar.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om socialnämnden har en tillfredställande styrning och uppföljning av handläggningen av orosanmälningar inom barn och ungdomsvården.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden endast delvis har en tillfredsställande styrning och uppföljning av handläggningen av orosanmälningar inom barn- och ungdomsvården.

Granskningen visar sammantaget på att nämnden har en verksamhet med en beredskap att hantera orosanmälningar dygnet runt av behörig personal. Dock saknar nämnden dokumenterade rutiner som tydligt anger roller och ansvar för arbetet med såväl skydds- som förhandsbedömningar. Systematiska kontroller finns vad gäller arbetet med skyddsbedömningar men saknas vad gäller arbetet med förhandsbedömningar. Vid stickprov som genomförts inom ramen för denna granskning iakttas vissa brister i de granskade förhandsbedömningarna.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja 	
Revisionsfråga	Bedömning
Har nämnden säkerställt att det finns en ändamålsenlig organisation för att anmälningar hanteras och dokumenteras i enlighet med gällande lagar och föreskrifter?	Endast delvis
Har nämnden ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa att skyddsbedömningar genomförs och dokumenteras i enlighet med lagar och föreskrifter på området?	Endast delvis
Har nämnden ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa att förhandsbedömningar genomförs och dokumenteras i enlighet med lagar och föreskrifter på området?	Nej
Har nämnden ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa att socialsekreterare har den kompetens som krävs för att hantera orosanmälningar?	Endast delvis
Finns avvikelser gällande skyddsbedömningar eller förhandsbedömningar?	Endast delvis
Har eventuella avvikelser utretts och lett till åtgärder?	Endast delvis

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån våra iakttagelser och bedömningar rekommenderar vi socialnämnden att:

- Tillse att det finns fastställa rutiner för arbetet med skydds- och förhandsbedömningar.
- Tillse att det finns en dokumenterad process för arbetet med orosanmälningar som tydliggör roller och ansvar mellan enheter inklusive socialjour.
- Säkerställa att samtliga förhandsbedömningar genomförs och dokumenteras inom, av lagen, angivna tidsfrister.
- Säkerställa att det finns systematiska kontroller avseende arbetet med förhandsbedömningar.
- Säkerställa att genomförda kontroller dokumenteras och används i utvecklingsarbetet.
- Bedöma om kompetensplan för handläggare utan socionomexamen motsvarar de som anges i gällande föreskrifter och därmed enligt nämnden ska anses vara behörig för vissa arbetsuppgifter i socialtjänstens barn- och ungdomsvård.
- Säkerställa att identifierade brister leder till förbättringsåtgärder som också följs upp.

2 BAKGRUND

Azets har av Skövde kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens rutiner kring handläggningen av orosanmälningar.

Socialnämnden ska sörja för att barn och ungdomar som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd de behöver enligt 5 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL)¹. En förutsättning för det är att socialnämnden behöver få kännedom om barn som far illa eller misstänks fara illa. Enligt 14 kap 1 § SoL framgår det vilka myndigheter och yrkesverksamma som är skyldiga att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa. De kan exempelvis vara hälso- och sjukvården, förskolan, skolan, socialtjänsten och Polismyndigheten.

När socialnämnden får kännedom om barn som kan fara illa behöver socialnämnden omedelbart göra en skyddsbedömning för att ta ställning till om barnet har behov av omedelbart skydd. Vidare behöver socialnämnden besluta om utredning ska inledas eller ej, detta genom en så kallad förhandsbedömning. Beslutet ska fattas inom fjorton dagar från det att anmälan kommit nämnden till känna.

Socialnämndens uppgift är därefter att utifrån utredningen ta ställning till om barnet har behov av insatser från nämnden. Om nämnden får kännedom om något som kan innebära att nämnden kan behöva ingripa till ett barns skydd eller stöd kan en utredning genomföras oavsett barnets eller vårdnadshavares inställning. Om det vid utredning konstateras att behov av stöd föreligger kan olika typer av insatser beviljas antingen i form av öppna insatser i det egna hemmet eller i form av placering utanför det egna hemmet. Omedelbara insatser enligt lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) kan bli tillämpligt om nämnden bedömer behov av omedelbart skydd.

Av 3 kap. 3 a § SoL framgår att socialnämnden ska använda socialsekreterare som har socionomexamen eller annan relevant examen för att utföra uppgifter inom barn och unga myndighetsutövning. Dessa uppgifter innefattar bedömning av om en utredning ska inledas, utredning och bedömning av behovet av insatser eller andra åtgärder eller uppföljning av beslutade insatser. Det är socialnämnden som ansvarar för att den handläggare som självständigt utför en arbetsuppgift har tillräcklig erfarenhet för uppgiften, det vill säga utredning och bedömning av behovet av insatser.

Skövde kommuns revisorer har i sin riskbedömning bedömt att det finns risker på området som kan leda till att tillräckliga och tidiga insatser inte ges till barn och unga.

¹ Då granskning inletts innan 1 juli 2025 avser hänvisningar till den då gällande socialtjänstlagen.

3 SYFTE OCH REVISIONSFRÅGOR

Syftet med granskningen har varit att bedöma om socialnämnden har en tillfredställande styrning och uppföljning av handläggningen av orosanmälningar inom barn och ungdomsvården.

Granskningen har omfattat följande revisionsfrågor:

- Har nämnden säkerställt att det finns en ändamålsenlig organisation för att anmälningar hanteras och dokumenteras i enlighet med gällande lagar och föreskrifter?
- Har nämnden ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa att skyddsbedömningar genomförs och dokumenteras i enlighet med lagar och föreskrifter på området?
- Har nämnden ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa att förhandsbedömningar genomförs och dokumenteras i enlighet med lagar och föreskrifter på området?
- Har nämnden ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa att socialsekreterare har den kompetens som krävs för att hantera orosanmälningar?
- Finns avvikelser gällande skyddsbedömningar eller förhandsbedömningar?
- Har eventuella avvikelser utretts och lett till åtgärder?

4 AVGRÄNSNING

Granskningen har avgränsats till formen för arbetet med handläggningen och inte myndighetsutövningen i sig. Granskningen avser arbetet med hanteringen av orosanmälningar i form av skydds- och förhandsbedömningar.

5 REVISIONSKRITERIER

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- Kommunallagen 6 kap § 6 samt 6 kap 38 §
- Socialtjänstlagen (2011:453) – Gällande vid tidpunkt för stickprov
- Socialtjänstlagen (2025:400) – Gällande vid tidpunkt för sammanställning av rapport
- Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om dokumentation i verksamhet som bedrivs med stöd av SoL, LVUM, LVM och LSS, SOSFS 2014:5
- Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, SOSFS 2011:9

6 METOD

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av erhållna styrande och stödjande dokument inom området. Se bilaga 1 för en sammanställning av erhållet material.
- Intervjuer har genomförts med enhetschef, biträdande enhetschef, verksamhetsutvecklare, nämndens ordförande samt socialsekreterare med utökat ansvar.

Granskning av kommunens rutiner vid orosanmälningar | Azets

- En fördjupad aktgranskning av ett urval av barn- och ungdomsärenden. Totalt 20 förhandsbedömningar med tillhörande skyddsbedömningar som ej lett till utredning, samt 20 förhandsbedömningar med tillhörande skyddsbedömningar som har lett till utredning har omfattats av aktgranskningen.

De bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Rapporten är faktakontrollerad av avdelningschef.

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 ORGANISATION OCH PROCESS

7.1.1 Organisering

Socialnämnden i Skövde kommun fullgör enligt reglemente² för kommunens uppgifter inom socialtjänsten avseende insatser riktade till barn och unga, missbrukare, personer med behov av försörjningsstöd, psykiskt funktionsnedsatta över 18 år, anhöriga som stöder missbrukare eller psykiskt funktionsnedsatta samt till brottsoffer.

Av organisationsskiss framgår att inom sektor socialtjänst finns det två avdelningar, barn- och ungdomsavdelningen samt vuxenavdelningen. Inom barn- och ungdomsavdelningen, som denna granskning i huvudsak berör, finns fem enheter:

- Mottagnings- och samverkansenheten som arbetar med mottagning av nya anmälningar.
- Utredningsenheten som arbetar med utredning. Enheten delas upp mellan en barngrupp samt en ungdomsgrupp.
- Insatsenheten som ansvarar för familjehemsvården, uppföljning av beslutade insatser samt placeringar.
- Familjerätts- och behandlingsenheten som ansvarar för familjebehandling och familjerättsfrågor.
- Boende- och rådgivningsenheten som ansvarar för kommunens HVB-hem, stödboende, familjerådgivning samt familjecentraler.

Av intervjuer framgår att anmälningar hanteras av de tre förstnämnda enheterna ovan.

Mottagnings- och samverkansenheten arbetar med mottagning av nya anmälningar och hanterar dessa om ärendet inte är pågående på annan enhet. Om utredning pågår hanterar utredningsenheten anmälningarna och om insats finns hanterar insatsenheten anmälningarna i vissa fall. Planeringen beskrivs syfta till att den som har mest kontakt med familjen ska handlägga anmälan. Vad gäller anmälningar där flera syskon berörs och enbart enstaka har pågående insats eller utredning görs bedömning i varje enskilt fall om hur handläggningen ska ske.

Vi har inte erhållit dokument som beskriver denna ansvarsfördelning.

Av kvalitetsberättelsen för 2024 framgår att socialtjänsten under året har förstärkts med fem socialadministratörer. Denna satsning är en del av ett tvåårigt projekt som pågår till och med september 2026, med syftet att avlasta socialsekreterarna och skapa bättre förutsättningar för dem att fokusera på sitt huvudsakliga uppdrag. Socialadministratörernas arbetsuppgifter innefattar bland annat att ta emot information som inkommer till socialtjänsten, registrera denna i verksamhetssystemet samt kontakta ansvarig socialsekreterare för att säkerställa att skyddsbedömning genomförs vid behov. De hanterar även nödvändig administration, såsom tidsbokningar och andra praktiska moment, vilket bidrar till att frigöra tid för socialsekreterarna.

Inom sektorn finns även en verksamhetsutvecklare med uppdrag att granska, genomföra och återrapportera egenkontroller.

² KF 2022-05-30 § 70

Socialjour

Skövde kommun är värdkommun i den kommungemensamma socialjouren för Skaraborg, där även Essunga, Falköping, Grästorp, Gullspång, Götene, Hjo, Karlsborg, Lidköping, Mariestad, Skara, Tibro, Tidaholm, Töreboda och Vara deltar. Samarbetet regleras genom ett särskilt samverkansavtal³ som fastställer ramarna för styrning, finansiering, bemanning och ansvarsfördelning mellan kommunerna.

Syftet med den kommungemensamma socialjouren är att invånarna i de samverkande kommunerna ska erhålla det stöd de behöver inom ramen för individ och familjeomsorgens verksamhetsområde på tid då socialnämndernas förvaltningskontor inte har öppet.

Utöver samverkansavtalet finns ingen ytterligare rutin som beskriver ansvar och roller gällande socialjour och samverkan mellan enheterna.

Av intervjuer framgår dock att socialjouren arbetar med att ta emot anmälningar utanför kontorstid och genomföra akuta åtgärder.

7.1.2 Från anmälan till beslut om huruvida en utredning ska inledas

Det finns ingen övergripande rutin eller riktlinje som beskriver arbetet med skydds- och förhandsbedömningar av inkomna orosanmälningar.

Det finns dock en rutin⁴ som beskriver överlämning av ärende från mottagningsenheten till utredningsenheten då utredning är inledd. Denna beskriver vilka dagar överlämning av ärenden sker och vem som bär ansvar för ärendet i respektive fas för överlämningen. Rutinen beskriver även att förhandsbedömningen behöver vara färdigdokumenterad innan den överlämnas till utredningsenheten.

Anmälan

Av en erhållen beskrivning kartläggs femton olika vägar genom vilka en orosanmälan kan nå socialtjänsten, exempelvis egen kännedom, samordnad individuell plan (SIP), anmälningssmöten, polisanmälan och e-post. Dokumentet redogör ingående för hur varje anmälningssväg fungerar och vilka aktörer som kan initiera kontakten med socialtjänsten.

Skyddsbedömning

Det saknas både styrande och stödjande dokument för hur en skyddsbedömning praktiskt ska genomföras efter att en anmälan registrerats. En översänd checklista anger endast att en skyddsbedömning ska utföras.

I instruktionen Hantering av omedelbara skyddsbedömningar gällande barn⁵ beskrivs att beslut om omedelbart skydd alltid ska dokumenteras i en individakt. Instruktionen har fastställts med anledning av ny Socialtjänst lag. Av instruktionen framgår att nämnden inte vid tidpunkt för fastställande hade digital funktion i verksamhetssystemet för att skapa sådana aktdokument. Tills vidare hanteras därför anmälningar, skyddsbedömningar och förhandsbedömningar i en fysisk pärm, sorterad efter barnets personnummer, som förvaras hos Mottagning barn och unga.

³ Daterat 2019-12-12

⁴ Från mottagning/Locus till utredningsenheten, senast reviderad 2025-04-15 av Enhetschef Mottagning och samverkan

⁵ Senast reviderad 2025-05-09 av stabschef

Förhandsbedömning

Likt skyddsbedömningar finns det inget styrande eller stödjande dokument som beskriver hur en förhandsbedömning ska genomföras eller dokumenteras. Det framgår av checklistan att en förhandsbedömning ska genomföras vid registrerat ärende.

7.1.3 Bedömning

Vår bedömning är att det nämnden **endast delvis** säkerställt att det finns en ändamålsenlig organisation för att anmälningar hanteras och dokumenteras i enlighet med gällande lagar och föreskrifter.

Bedömningen baseras på att det finns en organisation som syftar till att hantera orosanmälningar dygnet runt, dels genom socialjour, dels genom en särskild mottagningsenhet som arbetar med nyinkomna ärenden. Vidare finns en planering för hur kontinuitet i handläggningen ska uppnås genom att utrednings- och insatsenheterna hanterar inkomna orosanmälningar i pågående ärenden.

Vidare grundar sig bedömningen på att det saknas en fastställd och dokumenterad process med rutiner för arbetet med skydds- och förhandsbedömningar.

7.2 KONTROLLER OCH FÖLJSAMHET

7.2.1 Metoder för att säkerställa efterlevnad till processen

Arbete med egenkontroller

Nämnden fastställer varje år en kvalitetsberättelse som redogör för det systematiska kvalitetsarbetet enligt socialtjänstlagen. I berättelsen beskrivs bland annat de egenkontroller som genomförts under året inom sektor socialtjänst. Dessa kontroller omfattar flera verksamhetsområden och är därför inte begränsade enbart till det aktuella granskningsområdet.

De egenkontroller som genomförts med bäring på granskningsområdet omfattar bland annat:

- Utredning gällande barn- och ungdomsärenden slutförs inom 4 månader enligt lagkrav (ej godkänd 2024)
- Andel socionomer på varje enhet i procent, Utredningsenheten (ej godkänd 2024)
- Andel socionomer på varje enhet i procent, Mottagnings- och samverkansenheten (godkänd 2024)

Av beskrivningen till egenkontrollerna framgår för första punkten avseende utredningar att statistik från verksamhetssystemet visar på flera avvikelser under året. Vid halvår 2 2024 visar inhämtade uppgifter att det under perioden har varit 323 pågående utredningar. Av dessa har 44 stycken överskridit lagstadgad tid. Flera utredningar har legat på kö för utdelning till handläggare under årets senare halvår. När utredning fördelas till handläggare är det litet tid för utredning kvar och risken för att överskrida lagstadgad tid hög. Ett förbättringsarbete beskrivs pågå för att undvika att utredningar läggs på kö samt för att få ett bättre flöde i utredningsarbetet.

Plan för intern kontroll

Nämndens internkontrollplan för 2024 inkluderade ett moment för att säkerställa att skyddsbedömningar genomförs inom 24 timmar. Uppföljningen visade att av 472 registrerade anmälningar hade skyddsbedömningar inte gjorts inom tiden, och en åtgärdsplan skulle tas fram. Vid vidare utredning konstaterades dock att ingen av dessa gällde en minderårig, vilket innebär att ingen åtgärdsplan behövde upprättas. Planen för 2025 behåller samma kontrollmoment avseende tidsfrister för skyddsbedömningar. Vid granskningstillfället hade dock ingen uppföljning av årets plan genomförts, varför resultatet ännu inte går att bedöma.

Nämndens internkontrollplan omfattar inga kontroller kopplat till förhandsbedömningar. Vid intervjuer beskrivs att de inte heller genomför några andra egenkontroller för att säkerställa att förhandsbedömningar genomförs inom lagstadgad tidsram.

Ärendehandledning

För att stärka samarbete och enhetliga bedömningar hålls ärendedragningar varje vecka. Där diskuterar kollegor gemensamt om och hur en utredning ska inledas. En gång i månaden erbjuds även processhandledning för ytterligare stöd i handläggningsprocessen.

7.2.2 Stickprov

Vi har inom ramen för granskningen genomfört en fördjupad aktgranskning av 40 förhandsbedömningar med tillhörande anmälningar och skyddsbedömningar. Av dessa har tre ärenden varit av sådan karaktär att frågorna inte varit tillämpliga, exempelvis i fall där bedömningar avsett myndig person och inte barn under 18 år eller avsett begäran om yttranden och inte formella orosanmälningar. Med hänsyn till detta har 37 ärenden granskats.

Granskningen har enbart syftat till att ge en översiktlig bild och bedömningar har gjorts på en systemnivå baserat på dokumentation vi tagit del av. Iakttagelser och bedömningar avser således formen för handläggning baserat på tillgänglig dokumentation och inte myndighetsutövningen i sig.

Nedan sammanställs iakttagna brister per granskat område.

Anmälan

Av de anmälningar som har granskats har det i samtliga anmälningar dokumenterats vem som är anmälare samt anledning till anmälan. Flertal av de granskade anmälningarna kommer från myndigheter som kan begära återkoppling på om utredning inleds eller ej. Vi noterar att en majoritet av dessa anmälningar kommer från Skövdes skolverksamhet. I den mall som skolverksamhet använder för anmälningar finns ingen del som avser återkoppling. Återkoppling har begärts i fem ärenden och det finns dokumentation på att återkoppling getts i tre av dessa.

Kontrollpunkt	Ja	Total
Har anmälare dokumenterats?	37	37
Framgår anledning till anmälan?	37	37
Framgår hur återkoppling har skett till anmälare?	3	5

Skyddsbedömning

Av de granskade skyddsbedömningarna har det i samtliga bedömningar framgått namn, befattning och tidpunkt. Vi noterar dock att befattning inte framgår i de bedömningar som görs av socialjouren däremot ser vi att de i flertal av fallen finns dubbel dokumentation så att även skyddsbedömning gjorts av handläggare dagtid. Vid en skyddsbedömning ska även faktiska omständigheter som ligger till grund för bedömning framgå i sex bedömningar framgår inte tydligt faktiska omständigheter. Samtliga skyddsbedömningar har enligt tidsangivelser genomförts skyndsamt.

Kontrollpunkt	Ja	Total
Har skyddsbedömning genomförts skyndsamt?	37	37
Framgår namn och befattning i skyddsbedömning?	37*	37
Framgår tidpunkt för skyddsbedömning?	37	37
Framgår tydligt faktiska omständigheter för skyddsbedömning?	31	37

*Otydligt i ett par bedömningar.

Förhandsbedömning

Av de granskade förhandsbedömningarna iakttas att alla utom fyra bedömningar fastställts inom 14 dagar. I ett av dessa ärenden framgår anledning till fördröjning. I två av ärendena bedöms handlingar vara feldaterade då tidslinjen inte går ihop vid granskning av handläggningens faser.

Vad gäller dokumentationen noteras att det i tre ärenden saknas tydligt beaktande av tidigare kännedom samt att det i ett annat ärende tagits kontakter som inte är part. Vidare noteras även ett ärende där barnsamtal utan samtycke från vårdnadshavare har hållits inom ramen för förhandsbedömning.

Av de förhandsbedömningar som inte lett till utredning noterar vi att barnet i flertal ärenden inte fått komma till tals. I enstaka ärende saknas dokumentation om anledning till att barnet inte fått komma till tals. I flertal ärenden framgår att handläggare bedömt att de kan fatta beslut utan samtal med barn. I de fall utredning har inletts antas att barnet får komma till tals inom utredningsarbetet varför bedömning enbart görs i nedanstående tabell avseende de 20 förhandsbedömningar som ej lett till utredning.

Det framgår av den vid granskning gällande delegationsordningen⁶ att beslut om att inleda utredning ska fattas av handläggare och beslut om att inte inleda utredning av metodstödjare. Vidare framgår att överordnad chef har samma delegerade beslutanderätt som underställd personal. Samtliga beslut om att inleda har fattats av socialsekreterare eller förste socialsekreterare. Samtliga beslut om att inte inleda har fattats av enhetschef.

Vad gäller underrättelse om inledd/ ej inledd utredning framgår att ungdomar i sju av ärendena inte fått informationen. Vidare noterar vi att det finns ett par ärenden där inte heller vårdnadshavare blivit underrättade där det saknas dokumentation gällande ställningstagandet att inte informera om inledd utredning.

Kontrollpunkt	Ja	Total
Har förhandsbedömning genomförts skyndsamt?	33	37
Har tidigare kännedom beaktats?	34	37
Har kontakter tagits med parter i enlighet med gällande regelverk?	35	37

⁶ Beslutad 4 januari 2023 Dnr SON2022.0095

Har barnets inställnings inhämtats i de fall utredning inte inletts?	9	20
Om barnsamtal inte genomförts, framgår giltigt skäl?	4*	11
Har beslut fattats av behörig delegat?	37	37
Vid förlängning av förhandsbedömning, har skäl dokumenterats?	1	4
Framgår underrättelse/ kommunikering om inledd/ ej inledd utredning till samtliga berörda? Om inte, finns dokumenterade skäl.	28	37

7.2.3 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden **endast delvis** har ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa att skyddsbedömningar genomförs och dokumenterats i enlighet med lagar och föreskrifter på området.

Vår bedömning baseras på att det finns en planering för hur ansvar för inkommande orosanmälningar ska bedömas inom av lagen angiven tidsfrist, se avsnitt 7.1.3. Dock saknas dokument som tydliggör denna planering.

Vi noterar även att det finns utformade arbetssätt för att genom ärendedragningar kontrollera och följa upp arbetet för att säkerställa ha handläggningen genomförs i enlighet med gällande lagstiftning och interna rutiner. Därtill finns ett kontrollmoment i internkontrollarbetet kopplat till skyddsbedömningar.

Vår bedömning är att nämnden **inte** har ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa att förhandsbedömningar genomförs och dokumenterats i enlighet med lagar och föreskrifter på området.

Vår bedömning baseras på att det finns en planering för vem som ska handlägga förhandsbedömningar. Vidare finns skriftliga rutiner för arbetet med överlämningar av ärenden mellan enheter, se avsnitt 7.1.3. Dock saknas skriftliga rutiner för arbetet med förhandsbedömningar i övrigt.

Vår bedömning baseras även på att vi iakttagit vissa brister vid stickprovskontroll gällande barns rätt att komma till tals samt skyndsamhet i handläggning.

Vi kan konstatera att vi det finns utformade arbetssätt för att kontrollera och följa upp arbetet med förhandsbedömningar genom ärendedragningar. Vi bedömer dock att arbetet med att säkerställa efterlevnad till processen inte är fullt systematiserat. Om brister upptäcks i enstaka ärenden behöver detta på ett tydligt sätt lyftas upp på en systemnivå för att skapa mer systematik där brister inte bara åtgärdas i respektive fall utan lyfts bredare för att säkerställa att fler brister inte finns i andra ärenden.

7.3 KOMPETENSFÖRSÖRJNING

7.3.1 Styrande förutsättningar

För att utföra uppgifter inom socialtjänsten som gäller barn och unga krävs enligt 25 kap 1 § socialtjänstlagen (2025:400) socionomexamen eller annan relevant examen, om uppgifterna innefattar bedömning av om utredning ska inledas.

Socialnämnden ansvarar enligt samma paragraf för att den som självständigt utför arbetsuppgifter som avses ovan har tillräcklig erfarenhet för uppgiften.

Av HSLF-FS 2017:79 Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om behörighet att utföra vissa arbetsuppgifter i socialtjänstlagens barn- och ungdomsvård framgår att innehållet och omfattningen i utbildningen ska förmedla tillräckliga kunskaper så att hon eller han ska kunna utföra de uppgifter som anges i 25 kap 1 § socialtjänstlagen med god kvalitet och på ett rättssäkert sätt.

7.3.2 Rekrytering och introduktion

Enligt utdrag ur rekryteringshandboken⁷ ska rekryterande chef innan urval säkerställa formell kompetens genom kontroll av legitimation (för legitimationsyrken), examensbevis och/eller betyg.

Vid nyanställning upprättas en introduktionsplan som omfattar bland annat följande moment:

- Förberedelser före första arbetsdagen, såsom arbetsplats- och säkerhetsinformation
- Information till den nyanställde om socialtjänstens organisation, rutiner och målgrupp
- Genomgång av viktiga verksamhetssystem och e-tjänster

Av introduktionsplanen framgår även att nya medarbetare ska delta i interna informationsträffar som ges varje termin. Detta för att bekanta sig med kommunens arbetssätt. Träffarna behandlar bland annat omedelbart omhändertagande, insatser, lagen om placering i skyddat boende och arbetet med våld i nära relation. För medarbetare som är relativt nya i sin roll som socialsekreterare hålls särskilda sessioner om myndighetsutövning, BBIC-metodik och ärendehandläggning. Kommunen är även ansluten till Yrkesresan, en nationell satsning som erbjuder regionalt genomförd introduktion och kompetensutveckling inom socialtjänsten.

7.3.3 Kompetensutveckling

Vi har inom ramen för granskningen inte erhållit någon utbildningsplan eller liknande som sammanfattar vilka utbildningar som erbjuds de anställda. Vid intervju beskrivs att kommunen är ansluten till Yrkesresan, en nationell satsning som erbjuder regionalt genomförd introduktion och kompetensutveckling inom socialtjänsten.

Vidare beskrivs vid intervju att det genom regelbundna medarbetarsamtal kartläggs vilka individuella ambitioner och önskemål kring vidareutbildning medarbetaren har. För detta finns ett manus för medarbetarsamtal⁸, som beskriver vilka frågor och samtalspunkter som ska ligga till grund för medarbetarsamtalet. Bland annat omfattas kompetensutveckling och kompetensutvecklingsaktiviteter kommande år, men även mål och resultat, trivsel och arbetsmiljö samt ledarskap och medarbetarskap.

⁷ Rekryteringshandboken ingår i chefsportalen som finns på kommunens intranät

⁸ Medarbetarsamtal, daterad 2023-10-10

För att stärka samarbete och enhetliga bedömningar hålls ärendedragningar varje vecka. Där diskuterar kollegor gemensamt om och hur en utredning ska inledas. En gång i månaden erbjuds även extern processhandledning för ytterligare stöd i handläggningsprocessen.

7.3.4 Personal som saknar socionomexamen

Av plan för kompetensutveckling gällande personal som saknar socionomexamen⁹ framgår att det en tid innan rekryterats personal till den myndighetsutövande del inom barn- och ungdomsavdelningen som saknar socionomexamen. Detta har skett med anledning av att det har varit svårt att rekrytera personal med socionomexamen på både utrednings- och insatsenheten. Av planen framgår att det handlar om totalt fyra medarbetare.

Planen kartlägger vilken kompetens som behöver stärkas upp för att medarbetarna som saknar socionomexamen ska erhålla tillräckligt med kompetens för att anses som behörig socionom. Det beskrivs även hur förvaltningen ska kunna tillgodose medarbetaren tillräcklig kunskapsutveckling för att nå upp till kraven.

7.3.5 Bedömning

Vår bedömning är att nämnden **endast delvis** har ett systematiskt arbetssätt för att säkerställa att socialsekreterare har den kompetens som krävs för att hantera orosanmälningar.

Det finns ett systematiskt arbetssätt för rekrytering och introduktion av nyanställda. Det finns därtill ett systematiskt arbete med löpande kompetensutveckling som har sin grund i medarbetarsamtalen samt i form av regelbunden handledning.

Vi noterar även att det finns en plan för kompetensutveckling gällande personer som saknar socionomexamen. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om behörighet att utföra vissa arbetsuppgifter i socialtjänsten, HSLF-FS 2017:79, anger bland annat att innehållet och omfattningen i utbildningen ska förmedla tillräckliga kunskaper så att hon eller han ska kunna utföra de uppgifter som anges i 25 kap 1 § socialtjänstlagen med god kvalitet och på ett rättssäkert sätt. Det är upp till socialnämnden att göra denna bedömning. Med hänvisning till kommunallagens 6 kap 38 § får en nämnd inte delegera frågor rörande verksamhetens kvalitet. Vi menar därför att nämnden behöver besluta om ovan nämnd plan ska anses vara tillräcklig.

7.4 UPPFÖLJNING

7.4.1 Avvikelsehantering

Vid registrerade ärenden kan avvikelser rapporteras in i verksamhetssystemet Viva. När avvikelser uppmärksammas varvid ett ärende inte är registrerat kan avvikelser rapporteras i Info-soc.

Beroende på vilket system som används för att rapportera avvikelser skiljer sig informationen som lämnas något. Gemensamt för båda systemen är att det ska beskrivas vad som hänt, varför det hänt samt vilka åtgärder som vidtagits för att det inte ska ske igen.

Av intervjuuppgift framgår att förhållandet mellan avvikelser och antal orosanmälningar anses något lågt. Därför informeras det om avvikelsehantering på bland annat APT.

⁹ Beslutad av förvaltningen 2024

7.4.2 Avvikelser och vidtagna åtgärder

Inom ramen för granskningen har vi efterfrågat samtliga avvikelser inom granskningsområdet under januari 2024 till och med maj 2025. Totalt kan noteras sju avvikelser.

Nedan tabell anger kort händelse- och åtgärdstyp.

Händelsetyp	Åtgärd
Missat syskon i anmälan	Fortsatt arbete enligt befintlig rutin
Felregistrering av anmälan	Förtydligande och dialog med admin
Ej korrekt hantering av anmälan	Fortsatt uppföljning
Missat att lägga in beslutsfattare	Ingen åtgärd, bedöms som enstaka misstag
Missat syskon i anmälan	Fortsatt arbete enligt befintlig rutin
Felaktigt registrerad vårdnadshavare	Kontakt med vårdnadshavare
Missat syskon i anmälan	Ingen åtgärd har vidtagits

7.4.3 Återrapportering till nämnden

Nämnden har i sin verksamhetsplan 2024 ett prioriterat utvecklingsmål, *Barn, ungdomar och familjer ska erbjudas insatser så tidigt som möjligt*. Inom utvecklingsmålet framgår av nämndens verksamhetsberättelse per T3 2024 framgår bland annat att Socialtjänsten har genom olika informationssatsningar ökat medvetenheten om vikten av att uppmärksamma utsatta barn tidigt. Förskolorna i kommunen som möter många av barnen har en skyldighet att anmäla oro för barn. Här har en satsning gjorts för att stärka förskolorna i denna roll. Anmälningmöte innan anmälan från förskola är även något som beskrivs behöver utvecklas då detta kan öka motivationen för föräldrar att ta emot stöd. Vidare av verksamhetsberättelsen framgår att handläggare som möter föräldrar som till exempel har egen problematik som psykisk ohälsa, missbruk eller ekonomiskt belastande har genom utbildning stärkts i barnrättsperspektivet under hösten.

7.4.4 Bedömning

Vi konstaterar att det finns avvikelser gällande skyddsbedömning och förhandsbedömningar.

Vår bedömning baseras på att det finns arbetssätt för att rapportera avvikelser både i registrerade ärenden och i situationer där ärende saknas, samt att avvikelser rapporterats inom ramen för den efterfrågade perioden.

7.4.5 Bedömning

Vår bedömning är att avvikelserna **endast delvis** utretts och lett till åtgärder.

Vi noterar dock att det i flera avvikelser hänvisas till arbete enligt befintlig rutin avseende registrering av anmälan i ärenden där det finns syskon. Som angivet i tidigare avsnitt kan vi inte se att det finns rutiner för arbetet med hanteringen av orosanmälningar.

Att förhållandet mellan avvikelser och orosanmälningar upplevs som kan tyda på att vissa händelser inte når hela vägen till formell rapportering. Det är positivt att avvikelshantering lyfts på APT, men ytterligare insatser krävs för att säkerställa att alla relevanta avvikelser identifieras, dokumenteras och följs upp.

8 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Syftet med granskningen har varit att bedöma om socialnämnden har en tillfredställande styrning och uppföljning av handläggningen av orosanmälningar inom barn och ungdomsvården.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att socialnämnden endast delvis har en tillfredsställande styrning och uppföljning av handläggningen av orosanmälningar inom barn- och ungdomsvården.

Granskningen visar sammantaget på att nämnden har en verksamhet med en beredskap att hantera orosanmälningar dygnet runt av behörig personal. Dock saknar nämnden dokumenterade rutiner som tydligt anger roller och ansvar för arbetet med såväl skydds- som förhandsbedömningar. Systematiska kontroller finns vad gäller arbetet med skyddsbedömningar men saknas vad gäller arbetet med förhandsbedömningar. Vid stickprov som genomförts inom ramen för denna granskning iaktas vissa brister i de granskade förhandsbedömningarna.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi socialnämnden att:

- Tillse att det finns fastställa rutiner för arbetet med skydds- och förhandsbedömningar.
- Tillse att det finns en dokumenterad process för arbetet med orosanmälningar som tydliggör roller och ansvar mellan enheter inklusive socialjour.
- Säkerställa att samtliga förhandsbedömningar genomförs och dokumenteras inom, av lagen, angivna tidsfrister.
- Säkerställa att det finns systematiska kontroller avseende arbetet med förhandsbedömningar.
- Säkerställa att genomförda kontroller dokumenteras och används i utvecklingsarbetet.
- Bedöma om kompetensplan för handläggare utan socionomexamen motsvarar de som anges i gällande föreskrifter och därmed enligt nämnden ska anses vara behörig för vissa arbetsuppgifter i socialtjänstens barn- och ungdomsvård.
- Säkerställa att identifierade brister leder till förbättringsåtgärder som också följs upp.

Datum som ovan

Azets Revision & Rådgivning AB

Joakim Hackström-Larsson

Specialist och verksamhetsrevisor

Elina Lundberg

Verksamhetsrevisor

9 BILAGOR

9.1 ERHÅLLET MATERIAL

9.1.1 Politiskt beslutade dokument

Delegationsordning, beslutad 4 januari 2023

Kvalitetsberättelse 2024 för sektor socialtjänst

Organisationsschema Sektor socialtjänst

Protokoll 2023-09-25, 2024-01-18, 2024-02-15 från sektorsamverkan socialtjänst

Samverkansavtal för den kommungemensamma socialjouren i Skaraborg

Socialnämndens internkontrollplan 2025

Socialnämndens verksamhetsberättelse (T3) 2024

Socialnämndens verksamhetsplan 2025–2027

9.1.2 Förvaltningsdokument

Avvikelser

Checklista efter att anmälan är registrerad

Instruktion Hantering av omedelbara skyddsbedömningar

Introduktionsplan

Instruktion, 15 vägar in

Manus för medarbetarsamtal

Rutin för inledda utredningar till handläggningsenheten

Plan för kompetensutveckling gällande personal som saknar socionomexamen

Urklipp från personalhandboken avseende medarbetarsamtal samt kontroll av relevant examen

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum
2025-10-24

Plats och tid Stadshuset i Skövde, Sessionssalen Elin kl. 8.30–9.30

Beslutande

Karola Svensson (C), ersätter Adam Johansson (M)	Falköping
Johanna Svensson (S)	Falköping
Samuel Björgvinsson (KD), ersätter Catrin Hulmarker (M), ordförande	Hjo
Pierre Rydén (S)	Hjo
Torbjörn Colling (M)	Karlsborg
Jonas Davidsson (S), vice ordförande	Karlsborg
Johan Ask (S)	Skövde
Torbjörn Bergman (SP)	Skövde
Jan Hanna (S)	Tibro
Åse Nicklasson (SD)	Tibro

Övriga närvarande

Ersättare

Ulrica Johansson (C), Skövde
Peter Söderlund (L), Tibro

Övriga

Pelle Holmström, förbundschef
Eleonor Daag, sekreterare
Sofia Stensson,
ekonom/verksamhetsutvecklare

Utses att justera Åse Nicklasson

Underskrifter Protokollat är justerat digitalt, se sista sidan i dokumentet.

Sekreterare Eleonor Daag

Paragrafer 8–12

Ordförande Jonas Davidsson (S)

Justerare Åse Nicklasson (SD)

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Dir § 8

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Sammanträdesdatum

2025-10-24

Dnr 2025-4442

Delårsrapport 2025

Beslut

Direktionen för Miljösamverkan östra Skaraborg beslutar att godkänna kommunalförbundets delårsrapport per den 31 augusti 2025.

Redogörelse för ärendet

En delårsrapport har tagits fram. Delårsrapporten ska skickas till kommunalförbundets revisorer för bedömning samt till alla medlemskommuner för godkännande efter direktionens godkännande.

Den 15 oktober 2025 (MN § 42) beslutade Miljönämnden östra Skaraborg att föreslå direktionen att godkänna förslaget till delårsrapport.

Beslutsunderlag

Miljösamverkans förslag till beslut daterat 2025-10-17

Miljönämndens beslut, MN § 42 2025-10-15 med bilaga Delårsrapport 2025

Bilaga

Delårsrapport 2025

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige i Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro

Protokollet är signerat digitalt av:

Jonas Davidsson och Åse Nicklasson

3

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: JONAS BÖRJE GUSTAV DAVIDSSON

Date: 2025-10-24 15:53:25

BankID refno: 019a167e-bbc2-7a5c-95f8-96be2f80c39f

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Jonas Davidsson

Signed by: ÅSE ULRIKA MAJ-GRET NICKLASSON

Date: 2025-10-24 17:12:56

BankID refno: 019a16c7-5f7b-7b25-8a26-a56d643f186c

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Åse Nicklasson

Signed by: ELEONOR DAAG

Date: 2025-10-27 08:01:37

BankID refno: 019a2478-c4c4-792c-b1f6-275df827aab5

Sekreterare: Eleonor Daag

Signature reference: 4152275d-0645-473f-9ff4-35a24fa98364

Kopia/bekräftelse på e-signerat dokument.

Dnr 2025-4442

Delårsrapport 2025 för Miljösamverkan östra Skaraborg

Org.nr 222000-2865

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

ADRESS

Hertig Johans torg
541 83 Skövde

TELEFON

0500-49 36 30

E-POST

info@miljoskaraborg.se

WEBBPLATS

www.miljoskaraborg.se

Beslutad av Direktionen för Miljösamverkan
östra Skaraborg den 24 oktober 2025, § 8

Innehåll

Delårsrapport 2025 för Miljösamverkan östra Skaraborg	0
Org.nr 222000-2865	0
1. Inledning.....	1
1.1 Förbundets verksamhet.....	1
1.2 Politiker och tjänstepersoner	1
2. Förvaltningsberättelse	3
2.1 Översikt av verksamhetens utveckling.....	3
2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	4
2.3 Händelser av väsentlig betydelse.....	4
2.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	8
2.6 Balanskravsresultatet.....	8
2.7 Väsentliga personalförhållanden	9
2.8 Miljöredovisning	10
2.9 Förväntad utveckling.....	10
3. Resultaträkning.....	13
4. Balansräkning.....	14
5. Kassaflödesanalys	15
6. Noter.....	16
Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper.....	16
Not 2 Uppskattningar och bedömningar.....	17
Not 3 Verksamhetens intäkter	17
Not 4 Ersättning till revisorerna	17
Not 5 Verksamhetens kostnader.....	18
Not 6 Avskrivningar.....	18
Not 7 Finansiella intäkter	18
Not 8 Delårets resultat.....	18
Not 9 Maskiner och inventarier.....	19
Not 10 Fordringar.....	19
Not 11 Kassa och bank.....	19
Not 12 Eget kapital.....	19
Not 13 Kortfristiga skulder.....	19
7. Investeringsredovisning.....	20
8. Driftsredovisning.....	20
8.1 Utfall i förhållande till budget	20
8.2 Miljöbalkens område	22
8.3 Helårsprognos.....	23
9. Bilagor	24
Bilaga 1. Styrd samt behovsprioriterad tillsyn och kontroll.....	24

1. Inledning

1.1 Förbundets verksamhet

Miljösamverkan östra Skaraborg är ett kommunalförbund med en direktion och en miljönämnd som i sitt arbete ska bidra till hållbar utveckling som syftar till att tillförsäkra dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö.

Miljönämnden östra Skaraborg ansvarar för tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. Utöver detta har nämnden även tillsynsansvar enligt bland annat tobakslagen, strålskyddslagen, lagen om animaliska biprodukter och lagen om sprängämnesprekursorer.

Medlemskommunerna är Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro. Fördelningen av medlemsbidraget 2025 gjordes utifrån befolkningmängden den 31 december 2023.

Direktionens uppdrag regleras i en förbundsordning och en arbetsordning. Miljönämndens reglemente beskriver nämndens uppdrag. Verksamhetens omfattning framgår av nämndens tillsyns- och kontrollplan. Kontinuerlig uppföljning av mål och planer sker genom internkontroll.

Bild 1. Förbundets geografiska område.

1.2 Politiker och tjänstepersoner

1.2.1 Tjänstepersoner

Miljösamverkan östra Skaraborg är den organisation som praktiskt utför tillsyn och prövning inom livsmedels- och miljöbalksområdet. Förbundets tjänstepersonsorganisation leds av förbundschef Pelle Holmström samt avdelningscheferna Jenny Möller, Anna Toftedahl och Pierre Melkersson. Per den 31 juli 2025 hade Miljösamverkan totalt 48 anställda varav 45 tillsvidareanställda och 3 visstidsanställda.

1.2.2 Revisorer

Medlemskommunerna utser revisorer som granskar kommunalförbundets verksamhet.

Revisorer 2024

- Per-Olof Ekholm (S), Hjo
- Birgitta Svensson (S), Karlsborg

1.2.3 Politisk ledning

Direktionen

Ordförande

- Catrin Hulmarker (M), Hjo

Vice ordförande

- Jonas Davidsson (S), Karlsborg

Ledamöter

- Adam Johansson (M), Falköping
- Johanna Svensson (S), Falköping
- Pierre Robert Rydén (S), Hjo
- Torbjörn Colling (M), Karlsborg
- Johan Ask (S), Skövde
- Torbjörn Bergman (SP), Skövde
- Jan Hanna (S), Tibro
- Åse Nicklasson (SD), Tibro

Ersättare

- Karola Svensson (C), Falköping
- Ingvor Bergman (S), Falköping
- Samuel Björgvinsson (KD), Hjo
- Annelie Johansson (S), Hjo
- Monica Staudinger (C), Karlsborg
- Peter Lindroth (S), Karlsborg
- Therese Sahlström (M), Skövde
- Ulrica Johansson (C), Skövde
- Ann Ohlsson/Peter Söderlund (L), Tibro
- Per-Olof Andersson (M), Tibro

Miljönämnden östra Skaraborg

Ordförande

- Mikael Wendt (L), Falköping

Vice ordförande

- Michael Nimstad (M), Skövde
- Lena Åberg (L), Tibro

Ledamöter

- Karolina Bergström (S), Falköping
- Knut Indebetou (M), Hjo
- Anders Karlsson (S), Hjo
- Anders Lundgren (C), Karlsborg
- Peter Kornestedt (S), Karlsborg
- Joakim Österlund (SD), Skövde
- Urban Samuelsson (M), Tibro

Ersättare

- Roland Wanner (MP), Falköping
- Christer Carlsson (SD), Falköping
- Simon Ivarsson (C), Hjo
- Kenny Johansson (S), Hjo
- Anders Ståhl (L), Karlsborg
- Anna Bruzell (S), Karlsborg
- Linda Schultz Forsberg (S), Skövde
- Lars Lundgren (SP), Skövde
- Per Gren/Thomas Carlsson (S), Tibro
- Annika Singleton (KD), Tibro

2. Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt av verksamhetens utveckling

2.1.1 Tillsyn och kontroll

Under perioden 1 januari–31 augusti 2025 har miljönämnden genomfört 1 913 kontroll- och tillsynsinsatser utifrån den beslutade tillsyn- och kontrollplanen. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Utvärdering av måluppfyllelsen görs i tre nivåer, låg (under 75 %), god (över 75 %) och hög (över 90 %).

Styrd tillsyn och kontroll

Den styrda tillsynen, insatser på anmälningss- och tillståndspliktiga verksamheter, omfattar 1 423 insatser. Jämfört med tillsynsplanen för helår på 2 256 insatser innebär det en måluppfyllelse motsvarande 63 procent. Vår bedömning är att vi kommer uppnå en hög måluppfyllelse.

En mer detaljerad redovisning finns i bilaga 9.1.

	2025-08-31	2024-08-31	2023-08-31	2022-08-31	2021-08-31
Måluppfyllelse	63, 0%	60,0 %	66,1 %	66,3 %	61,4 %

Behovsprioriterad tillsyn och kontroll

Under tertial 2 har vi genomfört 490 behovsprioriterade tillsyns- och kontrollinsatser. Vi bedömer att vi kommer nå hög måluppfyllelse för helåret.

2.1.2 Ekonomi

	2025-08-31	2024-08-31	2023-08-31	2022-08-31	2021-08-31
Verksamhetens intäkter	24 561	22 768	18 697	19 156	20 689
Verksamhetens kostnader	-22 775	-21 484	-19 895	-18 682	20 233
Resultat efter avskrivningar och finansiella poster	1 870	1 362	-1 140	449	394
Avgiftsfinansieringsgrad ¹ , %	55	60,1	49,4	55,1	61,1
Antal anställda	48	43	43	40	40
Folkmängd medlemskommunerna	118 512	118 405	118 414	117 765	117 517

Beloppen ovan anges i tusentals kronor.

Befolkningsmängden är från närmast föregående årsskifte.

¹ Intäkter från avgifter från tillsyn och kontroll dividerat med totala kostnader exklusive VA-rådgivningen.

2.2 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.2.1 Viktiga förhållanden

Förändring av semesterlöneskulden

Avstämning av semesterlöneskulden görs vid delår och helår. Eftersom majoriteten av uttag av semesterdagar sker under sommarperioden innebär det att skulden per den 31 augusti har minskat i förhållande till årsskiftet. Resultatpåverkan är således positiv. Resultatpåverkan vid avstämningen är av samma skäl negativ vid årsskiftet. Resultatpåverkan vid delåret är 790 tkr.

2.2.2 Finansiella risker

Förbundet har inga finansiella placeringar och inga avsättningar eller ansvarsförbindelser avseende pensioner.

2.3 Händelser av väsentlig betydelse

2.3.1 Nästa steg för en ökad andel efterhandsdebitering

Respektive kommunfullmäktige i Miljösamverkans medlemskommuner beslutade att anta en ny taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område som gäller från och med 1 januari 2022. En ny inriktning som den nya taxan har inneburit är att verksamheterna har gått från att betala en fast årlig avgift i förskott för den planerade tillsynen till att numera betala en avgift utifrån nedlagd tid i efterskott.

Från och med 1 januari 2024 är all tillsyn enligt livsmedelslagen efterhandsdebiterad vilket innebär att mer eller mindre all tillsyn som genomförs oavsett lagstiftning efterhandsdebiteras.

2.3.2 Ny riskklassningsmodell för livsmedelskontrollen påverkar verksamheten

Sedan en tid tillbaka bedriver Livsmedelverket ett arbete med att se över och göra om den befintliga vägledande riskklassningsmodellen för livsmedelsanläggningar i leden efter primärproduktionen. Modellen började gälla år 2024.

Livsmedelverkets nya modell för fastställande av kontrollfrekvens är till för att underlätta för kontrollmyndigheterna att uppfylla kravet på en riskbaserad offentlig kontroll som är verkningsfull, lämplig och sker med en regelbunden frekvens.

Den nya riskklassningsmodellen för livsmedelsverksamheter innebär en stor osäkerhetsfaktor, antalet tillsynstimmar bedöms minska vilket påverkar nämndens intäkter och behov av personella resurser. För att på bästa sätt försöka förutspå kommande behov kommer vi i fortsättningen att behöva revidera behovsutredningen under året. Detta för att vi om möjligt med större säkerhet ska kunna prognostisera vad riskklassningarna kommer få för effekter på våra tillsynsintäkter och det personella behovet.

2.3.3 Nationell strategi för miljöbalkstillsynen

Den nationella tillsynsstrategin för miljötillsynsområdet beslutades i december 2021. Strategin avser åren 2022–2025 och styr vår planering och prioritering inom tillsynen. Nämnden kommer att utgå ifrån de preciserade åtgärder och fokusområden som beslutats i strategin samt följa angivna styrningar. I omvärldsanalysen (bilaga 2) finns en analys för innevarande och kommande strategiperiod.

2.3.4 Utökning av förbundet

Under året har Essunga kommuns medlemsansökan behandlats av förbundet. Direktionen har beslutat att acceptera kommunens ansökan och därför tagit fram en ny förbundsordning som innebär en utökning av förbundets medlemskommuner.

2.4 Styrning och uppföljning

Nedan följer en uppföljning av verksamhetsmålen. Direktionens mål är övergripande och av strategisk karaktär medan nämndens verksamhetsmål är mer konkreta och mätbara. Nämndens verksamhetsmål ska bidra till att direktionens mål uppnås. Sett i ett helhetsperspektiv bedömer vi att vi uppnår en god måluppfyllelse för våra verksamhetsmål.

I delårsrapporten redovisas endast de mål som följs upp vid delåret.

2.4.1 Perspektiv finansiering

Direktionens verksamhetsmål

Mål	Måluppfyllelse
Årets resultat ska uppgå till minst 390 tkr	Årets resultat förväntas enligt helårsprognosen uppgå till 75 tkr. Bedömningen är att målet inte kommer att uppnås.

Nämndens verksamhetsmål

Mål	Utfall
Avgiftsfinansieringsgraden ska uppgå till minst 70 % för livsmedelskontrollen och 59 % för miljöbalken för 2025.	- Livsmedelskontrollen: 49,6% - Miljöbalken: 56,6% - Vi bedömer att vi inte kommer att uppnå hög måluppfyllelse för båda mätområdena.

2.4.2 Perspektiv tillsyn och kontroll

Direktionens verksamhetsmål

Mål	Måluppfyllelse
Alltid bra resultat vid extern granskning av verksamheten. Uppföljning av målet utgår om någon granskning inte genomförts under året.	Länsstyrelsen genomförde den 27 mars 2025 uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsynen. Per den 31 augusti har förbundet inte mottagit något resultat från tillsynsbesöket.

Nämndens verksamhetsmål

Mål	Måloppfyllelse
100 % av antalet tillsyns-/kontrollinsatser i tillsynsplanerna ska genomföras för den styrda tillsynen.	Per den 31 augusti har 63 % av insatserna genomförts. Vi bedömer att vi kommer att nå en hög måloppfyllelse.
Mål	Måloppfyllelse
100 % av antalet tillsyns-/kontrollinsatser i tillsynsplanerna ska genomföras för den behovsprioriterade tillsynen.	Per den 31 augusti har 82 % av insatserna genomförts. Vi bedömer att vi kommer att nå en hög måloppfyllelse.

Nämndens preciserade verksamhetsmål

Mål	Måloppfyllelse
- Andelen genomförda planerade tillsyns- och kontrollinsatser som har bedömningen ej godtagbar (miljöbalken) eller med avvikelse (livsmedel), % - per team, % - totalt hela kontoret, %	- Andelen genomförda planerade tillsyns- och kontrollinsatser som har bedömningen ej godtagbar eller med avvikelse är - Avlopp (0 %) - Hälsoskydd (19 %) - Miljöskydd (16 %) - Livsmedel (31 %) - Totalt: 20 %
Mål	Måloppfyllelse
- Miljönämnden ska senast vid utgången av 2025: - Genom tillsynen ha åtgärdat minst 25 procent av förorenade områden med riskklass 1 och minst 15 procent av förorenade områden med riskklass 2. - Klassa om förorenade områden med branschklass 1 och 2 till en riskklass	- Andel åtgärdade förorenade områden med riskklass 1 är 25 % och riskklass 2 är 60%. - Antal omklassade branschklassade områden i förhållande till totalt antal branschklassade områden (riskklass 1 och 2) är 37 av 249 (15%).
Mål	Måloppfyllelse
Bedriva tillsyn och kontroll av små avlopps-anläggningar så att årligen minst 5 % av anläggningarna som inte är godkända åtgärdas.	Målet redovisas vid helårsredovisningen.
Mål	Måloppfyllelse
Till senast år 2027 ska samtliga vedeldade pannor som används som primär värmekälla inom tätort och småort uppfylla kraven enligt BBR 1998 och vara utrustade med ackumulatortank.	Målet redovisas i årsredovisningen.

2.4.3 Perspektiv kund

Direktionens verksamhetsmål

Mål	Måloppfyllelse
Nöjda invånare och verksamhetsutövare	Mäts delvis genom insiktmätningar som redovisas under nämndens mål nedan.

Nämndens verksamhetsmål

Mål	Måloppfyllelse
1. Miljönämnden ska ha ett högre NKI (Nöjd-Kund-Index) än genomsnittet för respektive myndighetsområde i SKR:s öppna jämförelser. 2. Miljönämnden ska ha en bibehållen eller ökad nivå av NKI (Nöjd-Kund-Index) jämfört med föregående års mätning för respektive myndighetsområde.	Resultat redovisas vid årsrapporten.

Mål	Nuläge
- För året 2025 ska andelen som kommer in via e-tjänster uppgå till: - minst 50 procent för anmälan/ansökan om installation av värmepump - minst 70 procent för anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet - minst 70 procent för klagomål på misstänkt matförgiftning - minst 50 procent för anmälan/ansökan om tillstånd för enskilt avlopp - minst 50 procent för klagomål på inomhusmiljö - För året 2025 ska antalet händelser som kommer in via e-tjänsten Följ och komplettera dina ärenden uppgå till minst 300.	- För delåret 2025 uppgår andelen som kommer in via e-tjänster till: 35 procent för anmälan/ansökan om installation av värmepump 78 procent för anmälan om registrering av livsmedelsverksamhet 84 procent för klagomål på misstänkt matförgiftning 60 procent för anmälan/ansökan om tillstånd för enskilt avlopp 12 procent för klagomål på inomhusmiljö 211 st har använt e-tjänst Följ och komplettera dina ärenden. - Vi bedömer att vi delvis kommer att uppnå målet.

2.4.4 Perspektiv medarbetare

Direktionens verksamhetsmål

Mål	Nuläge
En attraktiv arbetsgivare med stolta medarbetare.	Målet mäts genom insiktmätningar och medarbetarundersökningar.

Nämndens verksamhetsmål

Mål	Nuläge
- Genomföra minst en medarbetarundersökning under 2025 där: - svarsfrekvensen ska överstiga 85 procent. - nyckeltalet eNPS ska överstiga 0 (Nyckeltalet är inom intervallet -100 och +100 där värden över 0 anses vara bra). - nyckeltalet medarbetarengagemang ska vara högre än jämförelsevärde för offentliga verksamheter.	Målet redovisas vid helårsredovisningen.

2.5 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.5.1 God ekonomisk hushållning

Förbundets finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning stämmer väl överens med kommunallagens regler om en ekonomi i balans. De finansiella målen är delvis uppfyllda. Verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllda i hög grad inom de flesta områden. Vår samlade bedömning är att en god ekonomisk hushållning har uppnåtts för perioden.

Vår erfarenhet visar att förbundet som organisationsform är mer kostnadseffektiv än om respektive medlemskommun skulle ha haft ett eget miljökontor. Förutom att det skapar bättre förutsättningar vad gäller kompetensförsörjning över tid finns det skalfördelar i en samverkan vilket i sig bidrar till en god ekonomisk hushållning.

Förbundets arbetsmetod för att genomföra tillsynen, den så kallade sprintmetoden, där vi genomför tillsynen i korta avgränsade tillsynsprojekt med samma fokus- och kontrollområden, är något som bidrar till en kostnadseffektiv verksamhet.

2.5.2 Ekonomisk ställning

Vår bedömning är att förbundets ekonomiska ställning är god. Det egna kapitalet uppgår per den 31 augusti till 3 633 tkr och förbundet har inga långfristiga skulder. Betalningsförmågan är god både på kort och lång sikt.

2.6 Balanskravsresultatet

Resultatet för helåret 2025 förväntas enligt helårsprognosen att uppgå till 75 tkr. Inga per i dag kända balanskravsjusteringar eller avsättning till resultatutjämningsreserv påverkar det prognostiserade resultatet vilket gör att balanskravsresultatet bedöms komma att motsvara det prognostiserade resultatet.

(Tusentals kronor)	Delår 2025	Prognos 2025	Budget 2025
Årets/delårets resultat	1 870	75	390
Reducering av samtliga realisationsvinster	0	0	0
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets/delårets resultat efter balanskravsjusteringar	1 870	75	390
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Balanskravsresultat	1 870	75	390

2.7 Väsentliga personalförhållanden

2.7.1 Sjukfrånvaro

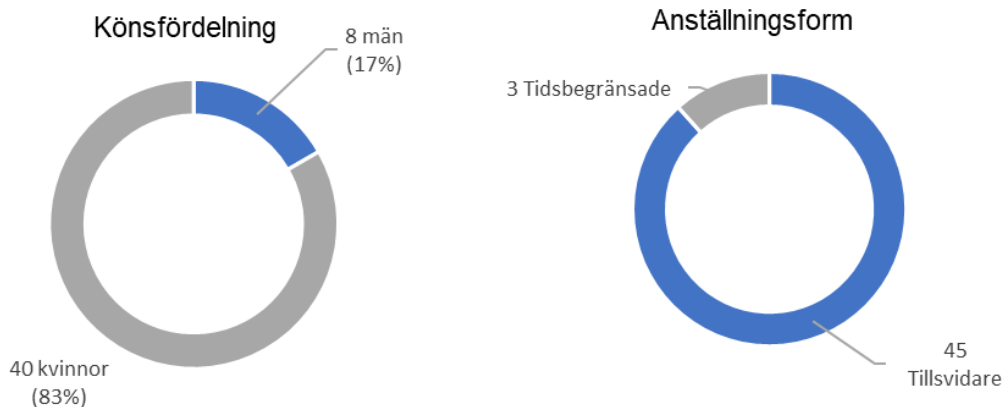
	2025	2024	2023	2022
Total sjukfrånvaro	10,8 %	9,5 %	6,4 %	5,9 %
varav:				
- långtidssjukfrånvaro (≥90 dagar)	61 %	48 %	58 %	68 %
- sjukfrånvaro för män	1,5 %	2,4 %	2,4 %	1,3 %
- sjukfrånvaro för kvinnor	12,8 %	10,8 %	7,5 %	7,6 %
- anställda –29 år	4 %	14,1 %	5,8 %	2,6 %
- anställda 30–49 år	12 %	6,9 %	7,9 %	7,6 %
- anställda 50– år	13,6 %	18,8 %	2,3 %	2,0 %

Förbundschefen har som mål att den totala sjukfrånvaron ska vara lägre än 4 procent vid årets slut. Statistiken för augusti är inte tillgänglig vilket gör att perioden som statistiken baseras på ovan är perioden januari–juli.

Statistiken varierar kraftigt över tid eftersom urvalet är relativt litet och enskilda sjukskrivningar får stort genomslag på den totala sjukfrånvaron. Vi ser en trend om ökad korttidssjukfrånvaro som vi behöver bevaka.

Långtidssjukfrånvaron är till viss del arbetsrelaterad. Målet ovan avser helår, men vår bedömning i dag är att vi inte når målsättningen om maximalt 4 % sjukfrånvaro. Vi anser att vi har vetskap om bakgrunden till den höga korttidsfrånvaron på individnivå.

2.7.2 Personalsammansättning

2.8 Miljöredovisning

Miljösamverkan östra Skaraborg är miljö- och kvalitetsdiplomerad enligt kraven i Svensk Miljöbas kravstandard (4:2017). Miljösamverkan bidrar genom att fullfölja sitt uppdrag som tillsynsmyndighet till en hållbar utveckling och en god miljö.

SVENSK MILJÖBAS

Vi arbetar aktivt med vår organisations påverkan på miljön. Vi har en intern miljöpolicy, mål samt handlingsplan för att nå våra uppsatta mål. För vår del handlar det om mål kopplade till bland annat transporter, energianvändning och resursförbrukning. Varje år revideras vårt interna miljöarbete av en extern part. Senast godkända revidering gäller till och med 30 april 2026.

2.9 Förväntad utveckling

2.9.1 Omvärldsanalys

De ekonomiska förutsättningarna för kommunerna och krav på effektivisering och digitalisering inverkar även på oss. Att satsa på digitalisering är en förutsättning för att verksamheten ska kunna bedrivas effektivare på sikt men också för att kunna möta de förväntningar som kunder har på oss. Utvecklingen av e-tjänster medför förändringar som kommer att påverka organisationen. Främst inom verksamhetsstödet men även på sikt för inspektörerna och hur vi bedriver tillsyn.

Livsmedelsverkets nya riskklassningsmodell gäller från och med 2024. Vi har i dag för lite erfarenhet och fakta för att kunna dra slutsatser om vilka effekter den nya riskklassningen medför. Den tendens vi ser är att den planerade tillsynen minskar i omfattning medan den uppföljande tillsynen är mer omfattande än tidigare.

Havs- och vattenmyndigheten arbetar med att uppdatera tillsynsvägledningen för tillsynen av små avlopp, bland annat med så kallad riskbaserad tillsyn med riskklassning av avloppsanläggningarna. Vi vet i dagsläget inte hur detta kommer påverka vår verksamhet. Detta arbete ser vi inte kunna finansieras på annat sätt än genom medlemsbidrag.

Den nationella tillsynsstrategin gäller för åren 2022–2025 och styr vår planering och prioritering inom tillsynen. Nämnden kommer att utgå ifrån de preciserade åtgärder och fokusområden som beslutats i strategin och att följa styrningar i strategin. Vi bedömer att vi uppfyller strategin vilken också är en naturlig del i vår tillsynsplanering. Naturvårdsverket har presenterat ett nytt underlag för strategiperioden 2026–2029.

2.9.2 Utveckling av verksamheten

Utökning av förbundet

Arbete med Essunga som ny medlemskommun från och med 2026 har pågått under första och andra tertialet. Essunga kommuns ansökan om medlemskap är behandlad i förbundets direktion och en reviderad förbundsordning är framtagen och är skickad till respektive kommuns fullmäktige för beslut.

Nya tillsynsområden

Miljösamverkans medlemskommuner har tagit beslut om att utöka förbundets ansvarsområde till att även omfatta tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter med flera lagar. Under hösten 2025 beslutar respektive medlemskommuns kommunfullmäktige om den reviderade förbundsordningen som omfattar de nya ansvarsområdena. Rekrytering av avdelningschef och handläggare för det nya tillsynsområdet är genomförd.

Digitalisering

Vi behöver utvärdera vilka typer av resurser vi behöver för att kunna få effekt av digitaliseringen avseende enkelhet för kund och Miljösamverkan som helhet. Effektiv drift och utveckling av vår IT-struktur är avgörande för om vi ska kunna ta steget att få en fungerande effektiv digital hantering. Den tänkta besparingen i traditionell administration kan ersättas av ett ökat behov av IT-resurser.

Vi behöver tänka nytt och söka nya samverkansformer för att kunna möta behov av förändring. Dels ur ett kompetensperspektiv, dels ur ett kostnadsperspektiv. Här är initialt samverkan med andra bolag och förbund möjligt, men också utökad samverkan med våra medlemskommuner.

Fokus i arbetet i digitaliseringen är att få välfungerande e-tjänster jämfört med att införa flera sådana.

Upphandling av verksamhetssystem

Under tertial 1 och 2 har arbetet med upphandling av verksamhetssystem pågått. I arbetet får förbundet stöd av Skövde kommuns upphandlingsenhet. Verksamhetssystemet ska vara infört och i drift 1 januari 2027.

Rekrytering

Vi ser fortsatt en svårighet i att kunna rekrytera kompetenta medarbetare. Vi kan komma att i större utsträckning än i dag samverka med andra kommuner för att hitta rätt kompetens inom vissa områden där särskild kompetens behövs.

Ökad transparens mot kund

Från och med 1 januari 2024 är all livsmedelstillsyn efterhandsdebiterad. På miljöbalkssiden är så gott som all tillsyn efterhandsdebiterad. Endast ca 100 av de största s.k. A- och B-verksamheterna har kvar årlig avgift. Efterhandsdebiteringen medför en ökad administration genom att vi exempelvis behöver fatta beslut om avgift i varje ärende.

Ökade administrativa krav

Vi konstaterar ökade administrativa krav inom personuppgiftshantering (GDPR), informationssäkerhet med mera som gör att det är en osäker utveckling på krav inom administrationen. I dessa fall ser vi ett stort behov av samordning vilket också har genomförts inom informationssäkerhetsområdet där flera bolag och förbund samverkar om en tjänst genom avtalssamverkan med Skövde kommun. Det finns fler områden och tjänster där bolag och förbund bör utreda om samverkan kring tjänster kan ge en ökad effektivitet.

Osäkerhet i ekonomin

Det förändrade arbetssättet med tim- och efterhandsdebitering ser vi medför en ökad osäkerhet för ekonomin som kan slå åt flera håll, dels att intäkten blir lägre än budgeterat, dels att de företag som tidigare hade schablonavgift där vi gjorde mer tid än vad schablonen avsåg kommer att få en högre avgift när vi tar ut avgift för nedlagd tid.

Eftersom vi ännu inte har något heltäckande underlag för tidsredovisning finns en osäkerhet i avgiftsfinansieringsgraden. Vissa uppgifter kan dock nämnden inte ta ut en avgift för, exempelvis remisshantering och överklaganden. Utveckling av tidsredovisningen sker kontinuerligt men arbetet med att få fram underlag kommer att behöva fortsätta framöver för att ge ett bättre beslutsunderlag.

Ny kontrollorganisation föreslås

Ett förslag till en ny kontrollorganisation inom livsmedelskedjan har presenterats i en utredning (SOU 2025:64) med syftet att skapa en mer effektiv, likvärdig och konkurrenskraftig livsmedelskontroll i Sverige. Utredningen föreslår bland annat att ansvaret för livsmedelskontrollen ska överföras från kommunerna till staten för att uppnå en mer enhetlig kontroll. Det nya förslaget syftar till att förenkla för företag, minska regelbördan och stärka Sveriges livsmedelskedja. Om utredningens förslag genomförs påverkas förbundet i stor utsträckning genom främst personalförändringar.

3. Resultaträkning

	Not	2025-01-01 –2025-08-31	2024-01-01 –2024-08-31	Budget helår	Helårs- prognos
Verksamhetens intäkter	3	24 561 026	22 768 203	36 625 000	35 620 000
Verksamhetens kostnader	4, 5	-22 775 003	-21 483 733	-36 235 000	-35 625 000
Avskrivningar	6	-13 055	-4 147	-40 000	-30 000
Verksamhetens nettokostnader		1 772 968	1 280 323	350 000	-35 000
Verksamhetens resultat		1 772 968	1 280 323	350 000	-35 000
Finansiella intäkter	7	97 405	81 393	40 000	110 000
Finansiella kostnader		0	0	0	0
Resultat efter finansiella poster		1 870 373	1 361 716	390 000	75 000
Periodens resultat	8	1 870 373	1 361 716	390 000	75 000

4. Balansräkning

	N o t	2025-08-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	9	171 347	184 402
Summa anläggningstillgångar		171 347	184 402
Omsättningstillgångar			
Fordringar	10	4 684 328	5 422 682
Kassa och Bank	11	8 782 834	3 617 954
Summa omsättningstillgångar		13 467 162	9 040 636
SUMMA TILLGÅNGAR		13 638 509	9 225 038
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	12		
Årets resultat		1 870 373	1 050 369
Övrigt eget kapital		1 762 183	3 071 814
Summa eget kapital		3 632 556	4 122 183
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		0	0
Skulder			
Långfristiga skulder		0	0
Kortfristiga skulder	13	10 005 953	5 102 855
Summa skulder		10 005 953	5 102 855
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		13 638 509	9 225 038
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

5. Kassaflödesanalys

	2025-01-01 –2025-08-31	2024-01-01 –2024-08-31
Den löpande verksamheten		
Delårets resultat	1 870 373	1 361 716
Återbetalning till medlemskommunerna	-2 360 000	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	-489 627	1 361 716
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar	13 055	4 147
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-476 572	1 365 863
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	738 353	-1 137 552
Ökning/minskning kortfristiga skulder	4 903 099	4 703 890
Kassaflöde från den löpande verksamheten	5 164 880	4 932 201
 Investeringsverksamheten		
Investering i materiella anläggningstillgångar	0	-195 021
Medel från investeringsverksamheten	0	-195 021
 Periodens kassaflöde	5 164 880	4 737 180
 Likvida medel vid årets början		
Likvida medel vid årets början	3 617 954	3 113 080
Likvida medel vid delårets slut	8 782 834	7 850 260

6. Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring (LKBR) och redovisning och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

I de fall utfall saknas för årets belopp och i jämförande belopp har dessa rader inte alltid presenterats i årsredovisningen.

Principerna är väsentligen oförändrade sedan senast föregående räkenskapsår.

1.1 Redovisning av intäkter

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras förbundet och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag redovisas i resultaträkningen tillsammans med övriga verksamhetsanknutna intäkter.

1.2 Redovisning av kostnader

Kostnader redovisas fortlöpande i den takt de uppstår.

Förbundet har inga avsättningar eller ansvarsförbindelser avseende pensioner. Premier för pensioner tryggs löpande genom utbetalningar till externa pensionsförvaltare och bokförs som kostnad innevarande år.

1.2.1 Avskrivningar

Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Avskrivning påbörjas från och med tidpunkten då tillgången tas i bruk.

Nyttjandeperioden omprövas om det finns omständigheter som gör det nödvändigt (exempelvis verksamhetsförändringar, tekniskskiften eller organisationsförändringar) och beloppet är väsentligt. Genomsnittlig avskrivningstid redovisas i not 6.

1.3 Materiella anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång. När det gäller materiella anläggningstillgångar som inventarier och maskiner ska beloppet också överstiga gränsen för mindre värde, som är ett halvt prisbasbelopp. För 2025 uppgår ett halvt prisbasbelopp till 29 400 kr.

1.4 Omsättningstillgångar

Fordringar redovisas som omsättningstillgång, med undantag för poster där förfallodatum ligger mer än 12 månader efter balansdagen. Dessa klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar. Fordringar i utländsk valuta redovisas till balansdagens kurs.

1.5 Skulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader.

1.6 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Inga bedömningar eller uppskattningar har gjorts som påverkar bokslutet väsentligen.

Not 3 Verksamhetens intäkter

	2025-01-01 -2025-08-31	2024-01-01 -2024-08-31
Medlemsbidrag	11 326 667	9 856 002
Förrättning och granskning	12 894 411	12 568 785
Statligt stöd tillfällig lagstiftning	0	0
Övriga intäkter	339 948	343 416
Summa verksamhetens intäkter	24 561 026	22 768 203

Not 4 Ersättning till revisorerna

	2025-01-01 -2025-08-31	2024-01-01 -2024-08-31
PwC		
Revisionsuppdraget	-63 000	-62 000
Summa ersättning till revisorerna	-63 000	-62 000

Not 5 Verksamhetens kostnader

	2025-01-01 -2025-08-31	2024-01-01 -2024-08-31
Kostnader arbetskraft	-17 687 555	-16 729 818
Övriga verksamhetskostnader	-5 087 448	-4 753 915
Summa verksamhetens kostnader	-22 775 003	-21 483 733

Not 6 Avskrivningar

	2025-01-01 -2025-08-31	2024-01-01 -2024-08-31
Avskrivning maskiner och inventarier	-13 055	-4 147
Summa avskrivningar	-13 055	-4 147

Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod uppgår till 10 år 2025 och 11 år 2024.

Not 7 Finansiella intäkter

	2025-01-01 -2025-08-31	2024-01-01 -2024-08-31
Ränteintäkter	97 405	81 393
Summa finansiella intäkter	97 405	81 393

Not 8 Delårets resultat

	2025-01-01 -2025-08-31	2024-01-01 -2024-08-31
Delårets resultat enligt resultaträkningen	1 870 373	1 361 716
Delårets resultat efter balanskravsjusteringar	1 870 373	1 361 716

Not 9 Maskiner och inventarier

	2025-08-31	2024-12-31
Ingående anskaffningsvärden	195 021	0
Årets investeringar	0	195 021
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	195 021	195 021
Ingående avskrivningar	-10 619	0
Försäljningar/utrangeringar	0	0
Årets avskrivningar	-13 055	-10 619
Utgående ackumulerade avskrivningar	-23 674	-10 619
Utgående redovisat värde	171 347	184 402

Not 10 Fordringar

	2025-08-31	2024-12-31
Kundfordringar	1 777 816	3 201 571
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 237 091	1 716 847
Övriga kortfristiga fordringar	669 421	504 264
Redovisat värde vid årets slut	4 684 328	5 422 682

Not 11 Kassa och bank

	2025-08-31	2024-12-31
Bank	8 782 834	3 617 954
	8 782 834	3 617 954

Not 12 Eget kapital

	2025-08-31	2024-12-31
Eget kapital		
Ingående eget kapital	4 122 183	3 071 814
Återbetalning till medlemskommunerna	-2 360 000	0
Delårsresultat	1 870 373	1 050 369
Utgående eget kapital	3 632 556	4 122 183

Not 13 Kortfristiga skulder

	2025-08-31	2024-12-31
Leverantörsskulder	1 027 460	1 502 371
Övriga kortfristiga skulder	962 374	814 406
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	8 016 119	2 786 078
Summa kortfristiga skulder	10 005 953	5 102 855

7. Investeringsredovisning

Under året har inga nya investeringar gjorts.

8. Driftsredovisning

8.1 Utfall i förhållande till budget

Nedan redovisas det ekonomiska utfallet i förhållande till av direktionen fastslagen budget för 2025 samt utfallet samma period föregående år.

(tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Utfall 25-08-31	Utfall 24-08-31
Intäkter	36 625	35 620	24 561	22 768
Medlemsbidrag	16 990	16 990	11 327	9 856
Tillsynsavgifter	19 335	18 240	12 896	12 569
Övriga intäkter	300	390	338	343
Kostnader	- 36 235	- 35 625	-22 775	-21 483
Personal	- 27 950	- 27 300	-17 209	-16 259
Övriga verksamhetskostnader	- 7 530	- 7 570	-5 080	-4 753
VA-rådgivning	- 755	- 755	-486	-471
varav personal	- 720	- 720	-478	-469
varav övriga	- 35	- 35	-7	-2
Avskrivningar	-40	-30	-13	-4
Finansiella intäkter	40	110	97	81
Finansiella kostnader	0	0	0	0
RESULTAT	390	75	1 870	1 362

Observera att VA-rådgivningen redovisas separat i ovanstående uppställning eftersom det är en fristående funktion som är helt finansierad av medlemskommunerna. I resultaträkningen redovisas det inte separat.

8.1.1 Resultatanalys

Resultatet uppgår per den 31 augusti till 1 870 tkr. Det positiva resultatet förklaras till viss del av att den årliga avgiften som fakturerades i början av året även budgeterades i samma period vilket gjort att dessa intäkter inte periodiserats jämnt under året. Därför kommer det ackumulerade resultat bli lägre successivt under 2025. Avstämningen av semesterlöneskulden har en positiv resultatpåverkan motsvarande 790 tkr vid delåret. Vid årsbokslutet kommer avstämningen av semesterlöneskulden ha en negativ resultatpåverkan i stället.

Osäkerheten i prognosen ligger främst i hur väl planeringsschablonerna stämmer med vår debiterade tid. Även riskklassningen inom livsmedel kommer att fortsätta påverka intäkterna inom det delområdet, men också osäkerhet i prognos och budget.

Det finns även osäkerhet om vakanser uppstår inom de tillsynsområden där tyngdpunkten av intäkterna förväntas komma in under tertial 2 och 3. Vakanserna kommer så fall påverka även personalkostnaderna vilket gör de totala kostnaderna svåra att fastställa. Detta gör resultatet svårt att prognosticera. Även om delårsresultatet är positivt så finns en osäkerhet kring hur resultatet faller ut på helår.

8.1.2 Intäktsanalys

Intäkterna uppgår till 24 561 tkr vilket är 954 tkr lägre än budgeterat per den 31 augusti.

Intäkterna från medlemsbidrag uppgår till 11 327 tkr och är enligt budget.

Intäkterna från tillsynsavgifter uppgår till totalt 12 896 tkr vilket är ca 1 mkr under budget per den 31 augusti. I de totala intäkterna inkluderas arbete utfört åt Essunga kommun som fakturerats under året. Tar vi inte hänsyn till intäkterna som gäller Essunga så är intäkterna ca 2 mkr under budget. Nedan följer en redovisning per kontrollområde.

Intäkterna från tillsynsavgifter uppgår till 11 912 tkr för tertial 2. Avvikelsen mot budgeterade 13 988 tkr är 2 076 tkr eller -14,8 %. Teamet hälsoskydd är det enda team som går lite bättre mot budget medan övriga ligger under vid utgången av tertial 2. En del av hälsoskyddsteamets intäkter är från händelsestyrd tillsyn som påbörjades under 2024 och som inte finns med i årets budget. Ser vi till livsmedel så har de en måluppfyllelse på 52 % av helårsplanen vilket kan förklara en del av varför de inte når upp till budget vid utgången av tertial 2. Den nya riskklassningen är också en bidragande faktor och genererar inte lika mycket intäkter som förbundet tidigare kunnat få in. Vi bedömer att samtliga team troligtvis kommer att nå medel till hög måluppfyllelse avseende sina planerade kontroller, vilket gör att intäkterna vad gäller avgifter prognostiseras lägre än budget för helåret.

Område	Utfall T2 2025, tkr	Budget T2 2025, tkr	Avvikelse, %
Avlopp	2 159	2 433	-11,3%
Hälsoskydd	1 375	1 250	10,0%
Livsmedel	2 428	3 883	-37,5%
Miljöskydd	5 950	6 422	-7,3%
Totalt	11 912	13 988	-14,8%

Övriga intäkter uppgår till 338 tkr vid delåret. Av dessa står lönebidrag för 224 tkr, kompensation för höga sjuklöner för 57 tkr och 57 tkr är återvunna, tidigare avskriva kundfordringar.

8.2 Miljöbalkens område

För miljöbalkens område uppgår intäkterna till 9 484 tkr vilket är 621 tkr lägre än budgeterat vid delår. Arbetet med att utvärdera planeringsschablonerna har fortsatt under året och vi ser att vissa schabloner ser ut att stämma ganska bra medan andra kan behöva korrigeras på sikt. Vi har även lyft vikten av tidsredovisning internt och vilken stor roll den spelar vid efterhandsdebitering. Förbundet mäter redovisad tid på individ- och teamnivå på alla tillsynsområden men når inte upp till det interna målet på 100 %.

För delområde miljöskydd uppgår intäkterna till 5 950 tkr vilket är ca 472 tkr lägre än budget. En anledning till den låga måluppfyllelsen är exempelvis att vissa sprintar baseras på en uppskattning av antalet tillsynsinsatser som ska genomföras. När förbundet haft dialog med aktuella företag kan det visa sig att det verkliga antalet tillsynsinsatser som ska genomföras är betydligt lägre än uppskattat. Det är en förklaring till exempelvis lantbruksteamets låga måluppfyllelse.

För delområde avlopp uppgår intäkterna till 2 159 tkr vilket är 274 tkr lägre än budgeterat. Avloppsteamet har under året haft personalomsättning vilket initialt har medfört en minskad effektivitet i arbetet. Det har även kommit in färre tillståndsansökningar än planerat under perioden. En osäkerhetsfaktor är att vi inte med säkerhet vet hur många tillståndsansökningar som kommer in. Det finns också en osäkerhetsfaktor när i tiden som ansökningarna kommer in till oss jämfört med ursprungligt uppskattad plan vilket också påverkar när tillsyn kan göras.

För delområde hälsoskydd är utfallet 1 375 tkr vilket är 125 tkr högre än budget. Vi ser indikationer på att planeringsschablonen som förbundet har här inte riktigt stämmer överens med verkligt nedlagda timmar, trots detta är utfallet bättre än budget. Det skulle kunna förklaras av att en del tillsyn som inte hann slutföras under 2024 har blivit slutförd under 2025 i stället.

8.2.1 Livsmedelskontrollen

För livsmedelskontrollen uppgår intäkterna till 2 428 tkr vilket är 1 455 tkr lägre än budgeterat. 2024 var första året då samtliga livsmedelskontroller finansieras genom efterhandsdebitering och enligt den nya riskklassningsmodellen. Detta har medfört en viss osäkerhet kring kontrollfrekvensen som vårt ärendehanteringssystem behövt hantera vilket skulle kunna ha påverkat de budgeterade intäkterna.

Livsmedelskontrollen kommer fortsatt uppleva en variation i den tid som kontrollen tar eftersom kontrollområdena varierar. Även om vi i vår planeringsschablon har en uppskattad tid, kommer träffsäkerheten i denna variera. Därutöver finns en osäkerhet i hur stor del uppföljande kontroller som uppstår efter kontrollerna. Detta varierar också beroende på kontrollområden.

Den sammanlagda måluppfyllelsen per tertiäl 2 är 52 % för teamet vilket också kan vara en orsak till att intäkterna ligger under budget. Bedömningen är att livsmedelskontrollen kommer nå medelnivå i måluppfyllelsen. Teamet påverkas av personalomsättning och sjukskrivningar. Detta påverkar antalet kontroller som teamet kan genomföra trots att vi lyckas rekrytera nya medarbetare till teamet. Ytterligare en orsak är verksamheter som läggs ner eller på grund av annat utgår från vår planering och då inte innebär en intäkt och en negativ påverkan på måluppfyllelsen.

8.3 Kostnadsanalys

De totala kostnaderna per tertial 2 uppgår till 22 775 tkr vilket innebär en positiv budgetavvikelse med 1,4 mkr för samma period. Det är främst lönekostnader på grund av vakanser som förklarar det lägre utfallet.

Personalkostnaderna är något lägre än budgeterat och är främst relaterade till uppkomna vakanser som innebär utebliven lönekostnad. De låga kostnaderna beror också på sjukskrivningar.

Vad gäller övriga verksamhetskostnader är det några poster som går under budget och några över. Ett av delområdena som överstiger budget är övriga tjänster där framför allt konsultkostnaderna överskrider budget. Detta beror på att förbundet valt att köpa in tjänst för inspektör till avloppsteamet.

Kostnaderna för VA-rådgivningen är i linje med budget.

8.3 Helårsprognos

Prognosen visar på ett marginellt positivt resultat på 75 tkr. Bedömningen är att samtliga team troligtvis kommer nå medel till hög måluppfyllelse avseende sina planerade kontroller vilket gör att intäkterna vad gäller avgifter prognostiseras lägre för helåret. Lönekostnaderna kommer troligtvis gå lite under budget medan övriga kostnader kan komma att överstiga sin budget. Semesterlöneskulden vet vi kommer ha en negativ resultatpåverkan vid årsbokslutet.

Den årliga avgiften som fakturerades i början av året och som budgeterades i samma period har gjort att de intäkterna inte periodiseras under året. Det ackumulerade resultat kommer därför succesivt bli lägre under 2025 och det positiva delårsresultat vi ser nu kan således till viss del förklaras av den årliga avgiften.

Det finns en del osäkerheter kring tillsynsavgifterna som gör det svårt att prognosticera dessa på helåret. Den största osäkerheten ligger främst i hur väl planeringsschablonerna stämmer med vår debiterade tid. Andra är eventuella vakanser som kan påverka förväntade intäkter under tertial 3. Även riskklassningen inom livsmedel kommer att fortsätta påverka intäkterna inom det delområdet. Trots att delårsresultatet är positivt så ser vi alltså en del osäkerheter kring hur det slutliga resultatet faller ut på helår.

9. Bilagor

Bilaga 1. Styrd samt behovsprioriterad tillsyn och kontroll

Tabell 1. Utfall samt måluppfyllelse mot helårsplan efter tertial 2 för styrd tillsyn och kontroll.

Område	Utfall tertia 2	Helårs- plan	Måluppfyllelse tertia 2
Miljöbalken, Avlopp	0	18	0 %
Miljöbalken, Hälsoskydd	154	224	69 %
Miljöbalken, Miljöskydd	737	1 085	68 %
varav A och B	91	176	52 %
varav C och U	178	216	82 %
varav Lantbruk	119	340	35 %
varav Köldmedia	349	353	99 %
Miljöbalken, Livsmedel	14	20	70 %
Animaliska biprodukter, Lantbruk	99	118	84 %
Tobak, Livsmedel	19	20	95 %
Livsmedelskontroll	400	771	52 %
varav Livsmedel	381	742	51 %
varav Dricksvatten	14	23	61 %
varav Kontaktmaterial	5	6	83 %
Totalt	1 423	2 256	63 %

Tabell 2. Utfall samt måluppfyllelse mot helårsplan efter tertial 2 för behovsprioriterad tillsyn och kontroll.

Område	Utfall tertial 2	Helårsplan	Måluppfyllelse tertial 2
Lagen om sprängämnesprekursorer	0	*	0 %
Miljöbalken, Avlopp	486	399	122 %
Miljöbalken, Hälsoskydd	1	2*	50 %
Miljöbalken, Miljöskydd	3	170	2 %
varav C och U	0	35	0 %
varav Förorenade områden	3	135	2 %
Tobakslagen, Hälsoskydd	0	29	0 %
Totalt	490	600	82 %

MILJÖSAMVERKAN
ÖSTRA SKARABORG

Detta dokument är elektroniskt signerat enligt EU:s förordning eIDAS och
utgör en avancerad elektronisk underskrift och är juridiskt bindande.

Signed by: JONAS BÖRJE GUSTAV DAVIDSSON

Date: 2025-10-24 15:55:18

BankID refno: 019a1680-5ffd-75d7-8d62-2e48a67f56a5

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Jonas Davidsson

Signed by: ÅSE ULRIKA MAJ-GRET NICKLASSON

Date: 2025-10-24 17:12:20

BankID refno: 019a16c6-c958-79ac-849d-86db91261fb7

Ledamot i Direktionen för Miljösamverkan östra
Skaraborg: Åse Nicklasson

Sakkunniga bitrådets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Miljösamverkan Östra Skaraborg

Org.nr 222000-2865

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter för Miljösamverkan Östra Skaraborg för perioden 2025-01-01 - 2025-08-31 avgiven av direktionen den 2025-10-24. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga bitrådets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen och den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

Förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet har upprättats.

Datum den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Åsa Önfelt

Ansvarigt sakkunnigt biträde & auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-11-03 15:48:43 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: Åsa Cecilia Önfelt

Åsa Önfelt

Auktoriserad revisor

Leveranskanal: E-post

God ekonomisk hushållning 2025-08-31

Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg
Oktober 2025

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i delårsrapporten.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapporten är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Direktionen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten. Revisionsobjekt i granskningen är direktionen.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapporten i samband med medlemskommunernas fullmäktiges behandling av rapporten. Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

1. Är prognostiserat resultat i delårsrapporten förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?
2. Är prognostiserat årsresultat förenligt med balanskravet?

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport. Granskningen utgår även från direktionens beslut avseende god ekonomisk hushållning.

Avgränsning

Granskningen avser delårsrapport som upprättats per 2025-08-31 och som behandlats av direktionen 2025-10-28. Övrig avgränsning, se avsnitt "Syfte och revisionsfrågor".

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation.

Granskningsresultatet har bedömts med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt). Rapportens innehåll har faktakontrollerats av förbundschefen.

Granskningsresultat

God ekonomisk hushållning

Iakttagelser

I vår granskning har vi utifrån information från förbundet kunnat konstatera att direktionen ännu inte beslutat om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

I budget beslutad av direktionen 2024-10-18, §17, fastställs direktionens strategiska mål inom respektive perspektiv för verksamheten. De strategiska målen är kopplade både till ett finansiellt perspektiv och verksamhetsperspektiv. Det framgår inte om de strategiska målen i budgeten är förbundets mål kopplat till god ekonomisk hushållning. I budgeten lyfts även olika fokusområden som behöver prioriteras kopplat till de olika perspektiven. Följande perspektiv med tillhörande strategiska mål/direktionens mål framgår av budgeten för 2025.

- Perspektiv finansiering - Finansiellt mål:
 1. Årets resultat ska uppgå till minst 0,5 procent av medlemsbidragen. Det anges att bedömningen av måluppfyllelse sker vid årsredovisningen.
- Perspektiv med verksamhetsmål:
 1. Perspektiv tillsyn och kontroll - Alltid bra resultat vid extern granskning av verksamheten. Det anges att, om granskningen ej skett bedöms måluppfyllelsen utifrån en helhetsbedömning av nämndens mål inom perspektiv tillsyn och kontroll.
 2. Perspektiv medarbetare - En attraktiv arbetsgivare med stolta medarbetare. Det anges att bedömning av måluppfyllelse görs utifrån nämndens mål inom samma perspektiv.
 3. Perspektiv kund - Nöjda invånare och verksamhetsutövare. Det anges att bedömning av måluppfyllelse görs utifrån nämndens mål inom samma perspektiv.

I delårsrapporten redovisas verksamhetsmålen under ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen. De mål som redovisas är desamma som i budget för år 2025. Av delårsrapporten tolkar vi att ovanstående mål är förbundets mål för god ekonomisk hushållning.

Finansiellt perspektiv

Av redovisningen av målen i delårsrapporten framgår att årets resultat prognostiseras till 75 tkr, med målvärdet 390 tkr. Bedömningen är att det finansiella målet inte kommer att uppnås.

Även nämndens mål för år 2025, inom perspektivet redovisas - Avgiftsfinansieringsgraden ska uppgå till minst 70% för livsmedelskontroller och 59% för miljöbalken. Bedömningen är att förbundet inte kommer att uppnå hög måluppfyllelse inom båda mätområdena.

Perspektiv tillsyn och kontroll

Av delårsrapporten framgår att Länsstyrelsen har genomfört en uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsynen. Per den 31 augusti har förbundet inte mottagit något resultat från tillsynsbesöket. Utifrån det lämnas ingen prognos för måluppfyllelsen för helåret. Som framgår ovan hänvisas då till den prognos som lämnas för nämndmålen kopplat till perspektivet och dessa redovisas också i delårsrapporten:

- 100 % av antalet tillsyns-/kontrollinsatser i tillsynsplanerna ska genomföras för den styrda tillsynen (per 31 augusti har 63% av insatserna genomförts) – Bedömningen är att förbundet kommer att nå en hög måluppfyllelse.
- 100 % av antalet tillsyns-/kontrollinsatser i tillsynsplanerna ska genomföras för den behovsprioriterade tillsynen (per 31 augusti har 82% av insatserna genomförts) - Bedömningen är att förbundet kommer att nå en hög måluppfyllelse.

För båda nämndmålen redovisas prognosen att förbundet kommer att nå en hög måluppfyllelse, vilket således utgör prognosen för direktionens verksamhetsmål inom perspektivet.

Perspektiv medarbetare

Av delårsrapporten framgår att målet mäts genom insiktsmätningar och medarbetarundersökningar. Det redovisas inget utfall för delårsperioden eller någon prognos för direktionens mål. Det framgår att målet redovisas i årsredovisningen.

Perspektiv kund

Av delårsrapporten framgår att tillhörande mål till del mäts genom insiktsmätningar kopplat till nämndens mål och utfall kopplat till nöjdhetsindex och de målvärden som fastställts, men utfall redovisas inte förrän i årsredovisningen. För nämndens andra mål som är kopplat till andel som inkommer via E-tjänster – lämnas den samlade bedömningen att målet delvis kommer att uppnås.

God ekonomisk hushållning

I delårsrapportens förvaltningsberättelse finns ett särskilt avsnitt som handlar om god ekonomisk hushållning. I avsnittet benämns förbundets finansiella mål och verksamhetsmål som mål kopplat till god ekonomisk hushållning, vilket inte framgick av budgeten. Det lämnas bedömningar om att:

- de finansiella målen är delvis uppfyllda.
- verksamhetsmålen bedöms vara uppfyllda i hög grad inom de flesta områden.

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2025-08-31

- den samlade bedömning är att en god ekonomisk hushållning har uppnåtts för perioden.

Vi kan konstatera att det inte lämnas någon prognos för måluppfyllelsen för helåret, utan bedömningen görs utifrån delårsperiodens resultat.

Förväntad utveckling och utveckling av verksamheten

Av delårsrapporten framgår bland annat följande som är av betydelse för förbundets förväntade utveckling:

- Att satsa på digitalisering är en förutsättning för att verksamheten ska kunna bedrivas effektivare på sikt men också för att kunna möta de förväntningar som kunder har på oss. Utvecklingen av e-tjänster medför förändringar som kommer att påverka organisationen. Främst inom verksamhetsstödet men även på sikt för inspektörerna och hur vi bedriver tillsyn.
- Livsmedelsverkets nya riskklassningsmodell gäller från och med 2024 och det är ännu svårt att dra en slutsats om vilka effekter den nya riskklassningen medför. Den tendens förbundet ser är att den planerade tillsynen minskar i omfattning medan den uppföljande tillsynen är mer omfattande än tidigare.
- Havs- och vattenmyndigheten arbetar med att uppdatera tillsynsvägledningen för tillsynen av små avlopp. Det är idag oklart om hur det kan komma att påverka förbundets kommande tillsynsarbete, men i nuläget ser de inte en annan lösning än att ett, eventuellt utökat arbete, inte kan finansieras på annat sätt än genom medlemsbidrag.
- Naturvårdsverket har presenterat ett nytt underlag för strategiperioden 2026–2029. Med det kommer förbundet, att i sin styrning framåt, att utgå från den nationella strategin och de preciserade åtgärder och fokusområden som beslutats i den.
- Essunga kommun blir en ny medlemskommun i förbundet från och med år 2026.
- Förbundets ansvarsområden kommer att utökas att även omfatta tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter med flera lagar. Detta förutsatt att medlemskommunernas fullmäktige godkänner det, vilket ska ske under hösten 2025.
- Förbundet ser fortsatt en utmaning i rekrytering av kompetenta medarbetare.
- Från och med 1 januari 2024 är all livsmedelstillsyn efterhandsdebiterad. På miljöbalkssidan är så gott som all tillsyn efterhandsdebiterad. Det bidrar dock till en utökad administration samt i nuläget en osäkerhet kopplat till intäkter/avgiftsfinansieringsgraden. Utöver det bidrar även ökade krav på t.ex. informationssäkerhet till ökad administration. Just kopplat till informationssäkerhet har avtalssamverkan tecknats med Skövde kommun och förbundet ser över möjligheterna till ökad samverkan kopplat till fler områden. Gällande livsmedelstillsynen finns det en utredning (SOU 2025:64) med syftet att skapa en mer effektiv, likvärdig och konkurrenskraftig livsmedelskontroll i

Sverige, som kan leda till beslut om att livsmedelskontrollen ska överföras från kommunerna till staten.

Balanskravsresultatet

Iakttagelser

Det finns ett särskilt avsnitt i förvaltningsberättelsen om balanskravsresultatet.

I delårsrapporten prognostiseras balanskravsresultatet per helår uppgå till 75 tkr.

Förbundet har inga balanskravsunderskott att reglera från tidigare år. Det underskott från år 2023 som skulle regleras under perioden 2024 – 2026, reglerades helt i och med bokslut för år 2024.

Samlad bedömning

Revisionsfråga 1: Är prognostiserat resultat i delårsrapporten förenligt med beslutade mål för god ekonomisk hushållning?

Finansiellt mål:

Uppnås delvis

Verksamhetsmål:

Uppnås delvis

Kommentar verksamhetsmål:

I delårsrapporten redovisas endast prognos, till direktionens strategiska mål eller genom nämndens mål, för tre av fyra mål kopplat till god ekonomisk hushållning. I delårsrapportens avsnitt om god ekonomisk hushållning lämnas en samlad bedömning utifrån de olika perspektiven kopplat till god ekonomisk hushållning, vilket är bra. Dock innehåller avsnittet endast bedömningen utifrån delårsperioden och ingen prognos för helåret redovisas. Vår bedömning grundar sig på de prognoser som lämnas och då det inte lämnas för samtliga av direktionens verksamhetsmål, försvåras bedömningen. Vi kan konstatera att förbundet därför behöver bör skapa förutsättningar för en tydligare redovisning av verksamhetsmålen framåt, så att prognos för samtliga av direktionens verksamhetsmål kan redovisas och särskilt i avsnittet som berör God ekonomisk hushållning.

Revisionsfråga 2: Är prognostiserat årsresultat förenligt med balanskravet?

Följsamhet till balanskravsresultatet: **Ja**

Rekommendationer

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande rekommendationer:

- att direktionen beslutar om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.
- att direktionen, i sin budget, tydliggör vilka mål (verksamhetsperspektiv och finansiellt perspektiv) som är förbundets mål för god ekonomisk hushållning.
- att direktionen möjliggör en uppföljning av lämpliga indikatorer i delårsrapporten till samtliga av direktionens verksamhetsmål kopplat till god ekonomisk hushållning, som grund till att kunna lämna utfall för dem för delårsperioden och framför allt prognoser för helårsutfallet. På det sättet tydliggörs redovisningen av utfall och det skapar en tydligare grund till de prognoser som framåt behöver lämnas för samtliga av direktionens verksamhetsmål, inklusive i avsnittet om god ekonomisk hushållning.
- att direktionen vidtar åtgärder för att samtliga mål kopplat till god ekonomisk hushållning om möjligt ska kunna uppnås.

2025-11-03

Peter Aschberg

Uppdragsledare/Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg
Org.nr. 222000-2865
Revisorerna

2025-11-03

Till:

Kommunfullmäktige i respektive medlemskommun

För kännedom:

Direktionen för MÖS

Revisorernas bedömning av delårsrapport

Revisorerna ska varje år i samband med granskning av delårsrapporten göra en bedömning av om resultatet är förenligt med kraven på god ekonomisk hushållning. Bedömningen ska avse både finansiella mål och verksamhetsmål. Kommunallagens krav på att delårsrapporten ska behandlas i fullmäktige gäller även kommunalförbund.

Revisorerna kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg har översiktligt granskat förbundets delårsrapport per 2025-08-31. En översiktlig granskning är väsentligt begränsad och mer inriktad på analys än på detaljgranskning. Granskningen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Vår bedömning är baserad på genomförda granskningar och granskningsresultatet framgår av bifogade revisionsrapporter som utarbetats av PwC.

Vi bedömer:

- att grundat på vår översiktliga granskning är vår bedömning att delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys samt noter, i allt väsentligt, är upprättade i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR). En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR. En översiktlig beskrivning av förbundets drift- och investeringsverksamhet har också upprättats. Med utgångspunkt från uppgifterna i delårsrapporten är bedömningen att balanskravet kommer att uppfyllas år 2025.
- att grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering är det prognostiserade resultatet delvis förenligt med det **finansiella mål** som fastställts i budget 2025.
- att grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapportens återrapportering är det prognostiserade resultatet delvis förenligt med de **verksamhetsmål** som fastställts i budget 2025.

Med utgångspunkt i genomförd granskning rekommenderar vi direktionen att vidta åtgärder utifrån de rekommendationer som lämnats i sakkunnige biträdets revisionsrapport om god ekonomisk hushållning i delårsrapport 2025.

Enligt vår digitala signatur nedan

Per-Olof Ekholm, Hjo kommun

Birgitta Svensson, Karlsborgs kommun

Bilaga: Sakkunniga biträdets yttrande 2025, PwC

Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat, 2025, MÖS, PwC

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

BIRGITTA SWENSON Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-11-04 15:41:19 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: BIRGITTA SVENSSON

Birgitta Swenson

Leveranskanal: E-post

PER-OLOF EKHOLM Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2025-11-04 09:55:59 UTC

Undertecknare

Datum

Namn returnerat från Svenskt BankID: PER-OLOF EKHOLM

Per-Olof Ekholm

Leveranskanal: E-post

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-11-11**

Diarienummer: **KS2022.0284-80**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunfullmäktige

Val till kommunala bolag, Skövde Energi AB samt Skövde Energi Elnät AB

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar utse xx xxx (M) till ledamot i styrelsen för Skövde Energi AB samt dess dotterbolag Skövde Energi Elnät AB.

Bakgrund

En avsägelse från nuvarande ledamot (M) i Skövde Energi AB:s styrelse har inkommit och därför behöver kommunfullmäktige utse ny ledamot. Då det råder personunion mellan styrelserna i Skövde Energi AB samt dess dotterbolag Skövde Energi Elnät AB föreslås att kommunfullmäktige utser samma person i de båda bolagens styrelser.

Bolagens bolagsordningar anger hur kommunens politiska representation ska vara och enligt dessa ska styrelsen ska bestå av sju ledamöter, oräknat ledamöter som utses med stöd av lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för privatanställda. Bolagsordningen anger även att styrelsen, jämte ordförande och vice ordförande, utses av kommunfullmäktige i Skövde kommun.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Val till kommunala bolag, Skövde Energi AB samt Skövde Energi Elnät AB

Skickas till

Skövde Energi AB

Skövde Energi Elnät AB

Berörd gruppledare

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se